

adidas
Kwidzyn, ul. Tęczowa 1d
tel. 0 601-66-35-99

**OKNA PCV i drewnoklejone
DRZWI zewnętrzne i wewnętrzne
-drewniane, PCV i metalowe
PARAPETY**
"GREGOR"
ul. Bratstwa Narodów 3d
82-500 Kwidzyn, tel. 055 279 25 09
RATY MONTAŻ SERWIS POMIARY

Volant DEALER
Kwidzyn ul. Polna 1 tel. 279 50 28

FIAT

Seicento już za 22'550,-
skorzystaj z jazdy próbnej!!!

279-58-09
RACOMM - A TAKŻE DOSTARCZAMY
INTERNET
www.kwidzyn.top.pl

simplus
82-500 Kwidzyn, ul. Tęczowa 1c
tel. (055) 279-53-27
0 601 630481

KURIER
DZIENNIK POWIATOWY
Kwidzyński

ROZK
AUTORYZOWANY DEALER

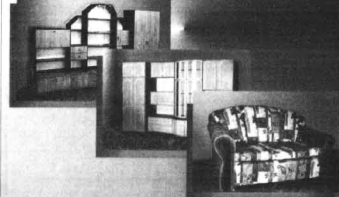
era
GSM

KWIDZYN UL. TARGOWA 28
tel./fax (0-55) 279 32 45

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEW

ROK VII • NR41/379 • TEL./FAX 279-30-59, TEL. 279-22-64 • 08.10.1998 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 zł

Salony Meblowe
Synak Meble
Kwidzyn, ul. Toruńska (055) 279-30-59

Firma J. Ceglowski
OPONY DO SAMOCHODÓW
OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH
CIĘŻAROWYCH I
POJAZDÓW PRZEMYSŁOWYCH
Autoryzowany dealer firm:

Firestone **BRIDGESTONE**
GOOD YEAR **MICHELIN**

STOMIL DĘBICA
STOMIL POZNAŃ
STOMIL OLSZTYN
KWIDZYN
ul. Młynarska 4,
tel. (055) 279-73-63 ul. Toruńska 36
tel. 279-21-11 www.7

Przedsiębiorstwo
Auto Van s.c.

**SZYBY SAMOCHODOWE, CZĘŚCI ZAMIENNE
SPRZEDAŻ - MONTAŻ**

Przy zakupie amortyzatorów
SACHS I DELCO
MONTAŻ GRATIS!!!

**KLOCKI, SZCZĘKI, TARCZE HAMULCOWE
FIRMY BENDIX**

**10% PRZEBIĄTKU
NA UKŁADY
WYDECHOWE**

82-500 Kwidzyn, ul. Kościuszki 49A (naprzeciw Komendy
Rejonowej Policji) tel./fax (055) 279-33-13
Zapraszamy do współpracy warsztat.
WYSOKIE RABATY!

**TYSIĄC I JEDNA OPERACJA
LAPAROSKOPOWA**
Chirurgia XXI wieku w kwidzyńskim szpitalu
Tysięczną operację laparoskopową przeprowadzono na oddziale chirurgii Szpitala Miejskiego w Kwidzynie. Kwidzyn był pierwszym miastem w województwie elbląskim i jednym z niewielu w Polsce, w którym już sześć lat temu przeprowadzono tego typu operację.
Laparoskopia to metoda polegająca na wprowadzeniu do jamy brzusznej przez niewielkie otwory specjalnych instru-

Ordynator oddziału chirurgii, Zdzisław Żywicki prezentuje urządzenia służące do operacji metodą laparoskopową mentów wraz z minikamerą. Lekarz obserwując wewnątrz jamy brzusznej na kolorowym monitorze o wysokiej rozdzielczości, może wykonywać różnego typu chirurgiczne zabiegi. ed. na str.9

**PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM
WALKI Z RAKIEM PIERSI**
Największe guzy sutka, z jakimi spotyka się w swej praktyce lekarskiej Małgorzata Pytel, lekarz radiolog z kwidzyńskiego Szpitala Rejonowego, mają średnicę kilkunastu centymetrów. Rekordową średnicę guza, mierzącą 16 cm, zanotowano u młodej kobiety, w której nowotwór spowodował już deformację, nacieki i owróżnienie skóry.

LUNAR okna PCV

82-500 Kwidzyn,
ul. Toruńska 36,
tel./fax (055) 279-63-31

-bramy garażowe
-drzwi i bramy z atestem
ppoż UNIMA
-rolety, żaluzje

drzwi antywłamaniowe GERDA
drzwi PORTA
podłogi szwedzkie
okna drewnoklejone DANLUX

**TBS kończy budowę
KAUCJADO KOŃCA
LISTOPADA**

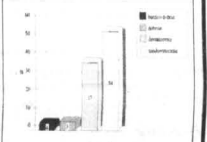
Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Kwidzynie kończy budowę pierwszych stu mieszkań. Mieszkania czynszowe oddane będą do użytku do połowy stycznia przyszłego roku, a kaucję w wysokości 10% wartości odtworzeniowej lokalu trzeba będzie wpłacić do końca listopada. Cena 1 m² powierzchni za trzeci kwartał była ustalona na 1519 zł. Różnica między pierwszym a drugim kwartałem wynosiła około 200 zł. Nie wiadomo na razie, jaka będzie ustalona cena za czwarty kwartał. Prezes TBS-ZGM, Michał Leszczyński spodziewa się około 1650 zł za 1 m². Losowanie mieszkań odbędzie się około 15 listopada. Kaucja musi być wpłacona w całości, nie przewiduje się żadnych rat. Termin 30 listopada jest nieprzekraczalny. Kaucja podlegarocznej waloryzacji, jednak będzie to niewielka kwota. Pozwoleniu lokalu kaucja będzie zwrócona. W zależności od stopnia eksploatacji lokalu będzie pomniejszona. Kto zechce w okresie najmu powiększyć standard lokalu, np. montując nowe urządzenia sanitarne, nie otrzyma zwrotu pieniędzy po wyprowadzeniu się. Mieszkania w TBS to mieszkania na wynajem. Zgodnie z przepisami nie mogą zostać sprzedane lokatorom. Istotną dla przyszłych najemców jest stawka czynszu. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Kwidzynie wynosi ona w tym roku 4,69 zł/m², z tego 3,08 zł to kwota spłacanego kredytu. ed. na str.13

**Obronił się przy
świadcach**

W II Liceum Ogólnokształcącym w Kwidzynie odbyła się pierwsza publiczna obrona pracy dyplomowej. Pracy bronił student katedry architektury użyteczności publicznej Politechniki Gdańskiej, Janusz Rudnik.
Na obronę przybyła młodzież II Liceum Ogólnokształcącego i przedstawiciele kwidzyńskich władz, wiceburmistrz Mirosław Bator.
Tematem pracy był Teatr Lalek w Kwidzynie. Każdy mógł zapoznać się z projektem Teatru Lalek, który został rozrysowany na planszach. Można było również zobaczyć komputerową animację teatru. ed. na str.13

Zderzenie w mgłę
Dwóch kierowców samochodów osobowych fiat 126p poniosło śmiertelny w wyniku zderzenia pojazdów
str.12

**Czy Straż Miejska
spełnia swoją rolę?**
Tej treści pytanie zadaliśmy 100 mieszkańcom Kwidzyna
str.8

TBS - termin przesunięty
Blisko dwieście osób wyraziło chęć wynajmu lokalu w budynkach, które na przełomie lat 1999 i 2000 zamierza oddać do użytku TBS w Kwidzynie
str.13

Pusta bramka Rodła
Klub nie ma prezesa, piłkarze nie dostają pieniędzy, drużyna nie ma bramkarza - tak w skrócie można określić sytuację kwidzyńskiego Rodła
str.15

Następna taka akcja za rok
Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych poinformowało, że podczas tegorocznej akcji „Sprzątanie świata” w Kwidzynie zebrano 16 m³ śmieci
str.7

Plus 444,- Owoce połączenia
Teraz możesz nabyć kartę aktywacyjną prozajnej, cyfrowej sieci Plus csa wraz z nowym, niezwykłym telefonem Nokia 5110 i zestawem słuchawkowym za jedynie 444 złote netto.
Trzymaj rękę na Plusie

my wiemy, że
KASY FISKALNE
są tylko obowiązkiem
ale z nami przejdziesz to bez bólu
RACOMM ul. Batalionów Chłopskich 25, 82-500 Kwidzyn, tel./fax (055) 279-72-40 http://www.racomm.com.pl

UWAGA PRACA

Rejonowy Urząd Pracy w Kwidzynie posiada wolne miejsca pracy w zawodach:

1. sprzedawca - wykształcenie średnie lub zawodowe - oferty: 466, 560, 155,
  2. specjalista ds. marketingu - wykształcenie wyższe, dobra znajomość języka angielskiego - oferta 69,
  3. krawiec - szwaczka - oferta 172,
  4. inżynier elektronik lub automatyk - wykształcenie wyższe, uregulowany stosunek do służby wojskowej, znajomość języka angielskiego - oferta 132,
  5. wartownik straży przemysłowej - wykształcenie zawodowe lub średnie - oferta 132,
  6. technik automatyk, elektronik - wykształcenie średnie, uregulowany stosunek do służby wojskowej, znajomość języka angielskiego - oferta 145,
  7. lakiernik samochodowy - wykształcenie zawodowe - oferta 152,
  8. zastępca dyrektora - wykształcenie wyższe technologii drewna - oferta 167,
  9. redaktor - wykształcenie średnie, staż 2 lata w mediach telewizyjnych - oferta 154,
  10. mechanik maszyn rolniczych - wykształcenie zawodowe, uprawnienia spawacza - oferta 158,
  11. blacharz - staż pracy 5 lat - oferta 161,
  12. mistrz wydziału surowca - wykształcenie średnie technologii drewna - oferta 168,
  13. diagnosta - uprawnienia diagnostyczne - oferta 180.
- Masarna w Gdańsku zatrudni osobę do prowadzenia nadzoru produkcji - możliwość zakwaterowania z rodziną - oferta 181.

OFERTY PRACY DLA ABSOLWENTÓW:

1. sprzedawca - wykształcenie średnie lub zawodowe - oferty: 68, 162,
  2. monter konstrukcji aluminiowych - wykształcenie zawodowe - oferta 178,
  3. stolarz meblowy - wykształcenie średnie lub zawodowe - oferta 179.
- Yuka-Rattan zatrudni absolwentów szkoły wikipolnarsko-trzciniarskiej. Wysokie wynagrodzenie - oferta 621 A.

STAŻ PRACY DLA ABSOLWENTÓW:

1. sprzedawca - wykształcenie średnie lub zawodowe,
2. kucharz - wykształcenie zawodowe,
3. referent ekonomiczny - wykształcenie średnie ekonomiczne,
4. pomocnik nauczyciela - wykształcenie średnie.

R E K L A M A

IMPORTER **Hiszpańska** RATAJ
glazura i terakota
hurt - detal

Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel./fax 055 279 62 39, 279 39 55 we. 26.
Firma nawiąże kontakty z dystrybutorami

„G&C”
NIERUCHOMOŚCI
HANDEL-ZAMIANA-OBROT
POŚREDNICTWO PRZY ZAWIERANIU
UMÓW KREDYTOWYCH NA ZAKUP NIERUCHOMOŚCI

82-500 Kwidzyn, ul. Chopina 21
tel./fax (055) 279-40-32, 279-49-65

Sklep **EFEKT**

Kwidzyn, ul. Targowa 10, tel. 055 279-33-52

RADIA SAMOCHODOWE
KAMERY WIDEO
MAGNETOWIDY
TELEWIZORY
WIEŻE

Autoryzowany przedstawiciel "SONY"

GIMNAZJA W PODSTAWÓWKACH Wielka oświatowa reforma

Znane są już założenia dotyczące wdrożenia w Kwidzynie reformy systemu edukacji. O obliczu kwidzyńskiej oświaty zdecydują nowi samorząd, wyłoniony w wyborach 11 października.

Wiceburmistrz Roman Bera, który przygotował koncepcję wdrożenia reformy systemu oświaty w Kwidzynie, zwrócił się z prośbą do dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych, związków zawodowych, rad pedagogicznych i rodziców o opinie w sprawie reformy. Pierwsza kwestia dotyczy wypracowania optymalnego podziału wszystkich placówek na szkoły podstawowe i gimnazja.

Chcieli przede wszystkim, aby droga dziecka do przyszłej szkoły była jak najkrótsza oraz aby ta droga w miarę możliwości nie przebiegała przez główne ciągi komunikacyjne. Chodziło im także o to, aby była to optymalna sieć szkół, czyli żeby szkoły podstawowe nie były zgromadzone w jednym punkcie miasta, a gimnazja w innym. Staremi się wziąć pod uwagę także osiągnięcia poszczególnych szkół - powiedział wiceburmistrz Roman Bera.

Za niezmiernie ważną kwestię wiceburmistrz uznał liczbę dzieci przypisanych do poszczególnych szkół. Chodzi o to, aby nie doprowadzić do sytuacji, w której w jednej szkole będą puste sale, a w innej lekcje będą się odbywać w systemie zmianowym.

Podstawówki i gimnazja
Od 1 września 1999 r. szkoły nr 3, 4, 5, 6 oraz 9 będą szkołami podstawowymi, natomiast w szkołach nr 1, 2 i 8 będą znajdowały się gimnazja. Roman Bera podkreślił, że przekształcenia szkół są na razie propozycjami. Do 15 października opinie i propozycje w sprawie dalszych prac nad reformą mają wpłynąć do Urzędu Miasta. Będą one niezmiernie pomocne przy dalszych pracach. Jednak ostateczne decyzje podejmiemy, jak wspomnieliśmy, przysłała Rada Miejska.

Do pomysłu utworzenia w Kwidzynie ośrodka dokształcania zawodowego nauczycieli przywiązują ogromną wagę. Jestem po wstępnych rozmowach z Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku. Pomoc w organizacji takiego ośrodka potwierdziła pani prof. Putkiewicz z Uniwersytetu Warszawskiego.

Koncepcja wdrożenia reformy oświaty w Kwidzynie zakłada także szereg inwestycji. Wiceburmistrz Roman Bera wśród planowanych inwestycji oświatowych wymienia między innymi budowę sal gimnastycznych przy Szkole Podstawowej Nr 3 i Szkole Podstawowej Nr 6. Na osiedlu Piastowskim powstać miałyby gimnazjum. Rozbudowana między innymi miałaby być SP 3, ale po rozpoczęciu budowy osiedla Piłsnoc. Kontynuowana by była budowa boiska szkolnego przy SP 9.

Czy koncepcja w obecnej formie, przygotowana przez zastępcę samorządu, zyska aprobatę przyszłej Rady Miejskiej okaże się już w przyszłym roku. Roman Bera uważa, że do reformy oświaty należy podejść rzeczowo, bez politycznych podtekstów, a nowy oświatowy system powinien być wdrożony jak najszybciej. Niezwykle ważna jest, jego zdaniem, opinia rodziców w sprawie reformy, a jej założenia powinny być przekazywane przez nauczycieli.

J.K.
REKLAMA

ARTYKUŁY
PAPIERNICZE

**KOMPLEKSOWE
ZAOPATRZENIE
BIUR**

HERMES
S.C.

Elbląg, ul. Traugutta 48
tel./fax (055) 234 04 58

Autoryzowany Zakład "AUTO SYSTEM" oferuje:

AUTOALARMY
IMMOBILISERY
BLOKADY SKRZYŃ BIEGÓW
BLOKADY ANTYPORWANIOWE
CENTRALNE ZAMKI
ELEKTRYCZNE SZYBY
ZNAKOWANIE POJAZDÓW
MONTAŻ RADIOODTWARZACZY, CD,
ZESTAWÓW GŁOSNOMIĄCZYCH

AUTOALARMY dla samochodów ciężarowych (24h)
RABATY, ATESTY,
GWARANCJA - do 36 miesięcy

Kwidzyn - Marek, ul. Długa 39 A
tel./fax (055) 279-72-82, 0 601 684 011.
Zapraszamy: pn-pt od 15.30 do 20.00

R E K L A M A

Łubiński Zapalniczek
NAJWIĘKSZY
WYBÓR

Kwidzyn, ul. Bratrstwa Narodów 52
Tel. 0 601-62-57-95

ŻWIR, PIASEK
Już od 11 tony z dostawą

USŁUGI TRANSPORTOWE
do dyspozycji sam. ciężarowe
kryte i odkryte oraz wywrotki 20 t

Kwidzyn, ul. Przyrzeczna 9, tel. 279 36 77

Hestia Insurance s.a.
Oddział Kwidzyn

UBEZPIECZENIA:
• osobowe
• majątkowe
• komunikacyjne i inne

82-500 Kwidzyn, ul. Malborska 7
czynne od 11.00 do 19.00
tel. (055) 279 98 97, 0602 635 282

KRONIKA POLICYJNA

Poliejanci z KRP w Kwidzynie interweniowali w minionym tygodniu 68 razy. 4 osoby zostały zatrzymane na gorącym uczynku, a 7 trafiło do policyjnej izby zatrzymań. Wobec 1 osoby sąd zastosował areszt tymczasowy.

Śmierć rowerzysty
27 września około godz. 7.00 na trasie Kwidzyn-Rakowiec kierujący samochodem ford sierra 24-letni Radosław R. na prostym odcinku drogi potrącił niezanego rowerzystę, który poniósł śmierć na miejscu. Do wypadku doszło podczas mgły. Okoliczności zdarzenia bada policja.

Zderzenie na skrzyżowaniu
29 września na ul. Żwirowej w Kwidzynie, około godz. 21.40, kierujący samochodem fiat 126p 33-letni Zbigniew J. wymusił pierwszeństwo i doprowadził do zderzenia swojego pojazdu z samochodem vw golf, kierowanym przez 42-letniego Grzegorza B. W wyniku wypadku kierowcy obu samochodów oraz pasażerowie fiata: 42-letni Mieczysław L. oraz 34-letni Marek K. odnieśli obrażenia i zostali przewiezieni do szpitala.

Ukradł i porzucił
27 września na ul. Połomskiego w Kwidzynie urażono fiata 126p ELY 8845. Właściciel może mówić o szczęściu, gdyż nie uszkodzony pojazd został odnaleziony w Sztumie.

Wpadł kradnąc
29 września o godz. 4.15 naut. Braterstwa Narodów w Kwidzynie policjanci zatrzymali 20-letniego Arkadiusza Cz., który uisłował ukradła fiata 126p.

Po bilon i papierosy
26 września dokonano włamania do sklepu mięsnego przy ul. Stawackiego w Kwidzynie. Po wyłamaniu kraty w oknie i wybiuści szyby wtargnięto do środka i wyniesiono bilon oraz różne wyroby o łącznej wartości 2250 zł.

Włamanie w Suszu
28 września o godz. 6.00 włamano się do sklepu spożywczo-przemysłowego w Suszu. Po wyjściu kraty sprawcy dostali się do środka, kradnąc artykuły spożywcze i wyroby tytoniowe o wartości 5000 zł.

Zniknęła kasa
28 września włamano się do sklepu nabiatoowego przy ul. Batalionów Chłopskich w Kwidzynie. Po sforsowaniu zamka złodziej zabrał kasę fiskalną, w której znajdowało się 220 zł. Straty oszacowano na około 3000 zł.

Kradzieżna Krafconiej
28 września włamano się do sklepu wielobranżowego przy ul. Krafconej. Po wybiuści dwóch szyb wystawowych ze sklepu skradziono między innymi buty męskie, dresy oraz kasety wideo. Wartość skradzionych rzeczy wyceniono na około 10 tys. zł.

Złodziej w Otlowcu
28 września w Otlowcu (gmina Gardeja) włamano się do sklepu spożywczo-chemicznego. Po sforsowaniu kraty i wybiuści szyby złodziej zabrał różne produkty o wartości około 4000 zł na skradzione GS, "SCH" w Gardcu.

Kradzież
30 września w Kwidzynie o godz. 2.05 policjanci zatrzymali 15-letniego Daniela R., który po wybiuści szyby w oknie ukradł wyroby mięsne o wartości 70 zł.

Okradł kioski
30 września okradziono dwa kioski - przy ul. Grunwaldzkiej oraz przy ul. Chrobrego. Z kiosku przy ul. Grunwaldzkiej skradziono papierosy oraz artykuły chemiczne o wartości około 2000 zł, a z kiosku przy ul. Chrobrego skradziono papierosy o wartości 3000 zł.

Włamywacz w mieszkaniu
28 września włamano się do mieszkania przy ul. Hallera w Kwidzynie. Po wyłamaniu zamka włamywacz zabrał magnetowid oraz radioodtwarzacz o wartości około 860 zł.

Alkohol bez akcyzy
27 września o godz. 2.50 policjanci zatrzymali na dworcu PKP w Prabutach dwie kobiety: 38-letnią Danutę L. oraz 47-letnią Renatę S., które posiadały alkohol i papierosy bez akcyzy. Wartość towaru oszacowano na około 2000 zł.

Zostawili tylko w spodkach
1 października o godz. 21.30 na dworcu PKP w Suszu zostali pobity i okradziony Grzegorz J. Męczwiec zabrano 200 zł, kurtkę, spodnie, buty i sweter. Napadu dokonano dwóch nieznanych mężczyzn.

STRAŻ POŻARNA

28 września w Marezcu zapaliło się składowane w stolarni drewno. Przyczyna pożaru nie została ustalona. Straty oszacowano na około 25 tys. zł.

29 września w Brachlewie, w budynku zakładu produkującego aluminiowe felgi, zapaliło się ocieplenie sufitu. Pożar nie został się rozprzestrzenić. Straty wyniosły około 500 zł. Przyczyną pożaru było zapalenie się sadzy w przewodzie wentylacyjnym.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 31 dzieci, w tym 16 dziewczynek i 15 chłopców.
Śluby: udzielono 10ślubów.
Zmarli:

Stanisław Pożniak
Edmund Bartkowski
Konstanty Dziemidowicz
Domicela Łoś
Kazimiera Kucharczyk
Maria Konop
Kunegunda Sadowska
Stanisław Faryna

R E K L A M A

Przedsiębiorstwo Prywatne
Ełżbieta Keprowska
82-500 Kwidzyn, ul. Owca 37
tel. (055) 279-48-48, tel. kom. 0602 733 387

USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE

ROBOTY ZIEMNE
samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wywrotki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200

Przewozy materiałów sypkich:
żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

Sklep "Laguna"
Kwidzyn, ul. Krancowa 2 B

Oferuje
po niskich cenach:
OBRAZY POKOJOWE,
DO BIUR oraz
ZEGARY ŚCIENNE
- malowane

Zapraszamy 10.00-18.00

MÓJ BIZNES ROBIĘ TO, CO LUBIĘ

Największakwizdyńskasilownia MAGNUM jest przykładem konsekwentnego realizowania marzeń. Jej właściciel, Ireneusz Śmigieński, zdołał pokonać wiele towarzyszących jej tworzeniu przeszkód.

z życiorysu - uważa Ireneusz Śmigieński. Od powstania pomysłu do zakończenia remontu minęło 5 lat. W zakupie maszyn treningowych pomógł Zarząd Miasta, dzięki czemu kwizdyńskie szkoły i kluby sportowe przez okres pięciu lat mogą bezpłatnie korzystać z siłowni. Ireneusz Śmigieński przypomina sobie, jak ludzie wątpili w słuszność otwierania siłowni. Prorokowali, że nikt nie

będzie z niej korzystał ani płacił za wejście. Teraz nie kryją zdziwienia, że jednak udało się. Na dodatek do siłowni przychodzi coraz więcej ludzi. Od września mogą z niej korzystać już od godziny 11.00.

Siłownia działa od półtora roku, zatrudnione są trzy osoby na umowę - zlecenie. Działalność przynosi dochody, które pozwalają na dalsze inwestycje, co widocznie się w postaci coraz wyższego poziomu świadczonych usług. Na terenie obiektu znajdują się stoisko ze specjalnymi odżywkami, odzież sportową, napojami. Przy okazji zatrudnienie znalazła też żona Ireneusza Śmigieńskiego, która prowadzi gabinet rehabilitacji. MAGNUM to także aerobik, gimnastyka leczniczo-od-

chudzająca, masaże, a nawet zabieg laserowy. Siłownia ma już swoich stałych klientów, choć w pierwszych miesiącach nie przyciągnęła tłumów. Oprócz zajęć pod okiem instruktora, można ćwiczyć indywidualnie. Przewidziano też możliwość rezerwacji.

Obecnie siłownia składa się z blisko 20 przrządów do ćwiczeń i kilku stanowisk ze sztangami. Jednocześnie może ćwiczyć 25 osób.

Właściciel MAGNUM widzi pewne niedociągnięcia względem panujących w siłowni warunków, ale mimo tego jest zadowolony z aktualnego stanu rzeczy. Gdyby podniósł standard siłowni, zmuszony byłby zwiększyć opłaty za korzystanie z urządzeń treningowych. To z pewnością nie przysporzyłoby mu klientów, którymi są głównie ludzie młodzi, do 30 roku życia. Dominują mężczyźni, ale w ostatnich miesiącach obserwuje się wzrost zainteresowania siłownią wśród kobiet, które dotychczas wolały aerobik. Panowie stanowią grupę, która uczęszcza na siłownię dwa

razy częściej, niż panie.

W ciągu najbliższych dwóch lat planowana jest częściowa wymiana sprzętu, dokupienie urządzeń aerobowych i ukształtowanie siłowni pod kątem kobiet. Ireneusz Śmigieński ma nadzieję, że w ten sposób zachęci wiele pań. W przyszłości możliwe jest zatrudnienie drugiego instruktora, który byłby do dyspozycji ćwiczących przez 10-12 godzin. Na razie nie ma jednak tak dużego zapotrzebowania na zindywidualizowany tok ćwiczeń. Najnowszą tendencją w Polsce i na świecie jest korzystanie z siłowni w celu poprawienia sprawności, wydolności organizmu, kondycji, ewentualnie zrzucenia kilku kilogramów nadwagi. Wcześniej ludzie, szczególnie mężczyźni, przychodzili tu po to, by wyjść jako umiśnieni kulturyści. Teraz ćwiczy się przede wszystkim dla zdrowia, a nie dla sportu.

Gdyby udało się cofnąć czas Ireneusz Śmigieński ponownie zdecydowałby się na otwarcie własnej siłowni, chociaż z dzisiejszym doświadczeniem popełniłby mniej błędów i większe sprawy organizacyjne załatwiłby szybciej. Na pewno na samym początku zmieniłby ogrzewanie na energooszczędne, co czyni dopiero teraz. Praca trenera bardzo go pociąga i interesuje, lecz do tej pory nie zrezygnował z pracy w Szkole Podstawowej nr 1. Te dwa zajęcia odpowiadają mu i uzupełniają się wzajemnie. Jako nauczyciel pracuje pod pewnym nadzorem, spotyka się z różnymi ograniczeniami, a w siłowni odpoczywa i dowolnie realizuje swoje zamysły.

W bliżej nieokreślonej przyszłości liczy na współpracę z zakładami pracy. Podkreśla, że na świecie duże firmy podpisują umowy z ośrodkami sportowo-rekreacyjnymi, umożliwiając w ten sposób swoim pracownikom bezpłatne zajęcia w siłowni. Proponował już kwizdyńskim przedsiębiorstwom takie usługi, ale spotkał się z brakiem zainteresowania z ich strony. Sądzi, że społeczeństwo musi dojrzeć do dbania o własną formę, inwestowania w swoje ciało.

Chrzest na rajdzie

Młodzież Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Kwizdynie wzięła udział w tradycyjnym rajdzie pierwszoklasistów. Rajd zorganizowano z inicjatywą Sekcji turystycznej Samorządu Szkolnego.

Co roku najmłodszy uczniowie wędrują pod opieką nauczycieli oraz kolegów ze starszych klas. Rajd przebiegał zielonym szlakiem trasą Kwizdyn - Szadowo - Licze.

Nazakończenie rajdu odbyło się tradycyjne ognisko z nieodłącznym pieczeniem kiełbasek. W tegorocznym rajdzie udział wzięło 90 uczniów, głównie z Liceum Handlowego, Liceum Ekonomicznego oraz Technikum Mechanicznego.

Rajd jest traktowany jako chrzest turystyczny, który każdy musi przejść w nowej szkole. Tegorocznym chrzest wszyscy przeszli pomyslnie.

na miano uczniów „Czwórki” i rozpoczęła się ceremonia powstania.

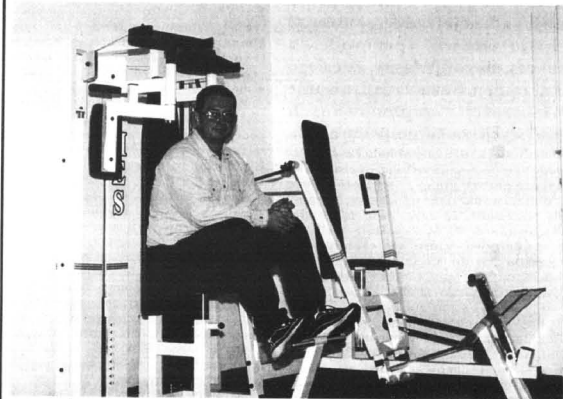
Dzieci ubrane w jednakowe mundurki podchodzą do dyrektorki szkoły i dużym ołówkiem były pasowane na uczniów. Wychowawczyni klas: Katarzyna Karaś, Anita Kopecka, Hanna Barczykowska i Małgorzata Szadelmajer wręczały swoim podopiecznym legitymacje szkolne, pamiętkowe dyplomy oraz książeczki SKO z wkładem pierwszej złotówki. Uczniowie starszej klasy przekazały młodszym kolegom szkolne tarce. Na zakończenie każdą klasę pierwszą zasadziła symboliczne drzewka.

Zasadzili drzewka

Uczniowie klas pierwszych Szkoły Podstawowej Nr 4 w Kwizdynie zasadzili drzewka na znak wrastania w szkołę i jej historię.

W SP 4 pasowano pierwszoklasistów na prawowitych uczniach szkoły. Wydarzenie to miało bardzo uroczysty charakter. Oprócz nauczycieli i dyrektorki

przybyli na nią rodzice oraz dziadkowie pierwszoklasistów. Aby zostać przyjętym do szkolnej braci, maluchy musiały najpierw udowodnić, że na to zasłużyły. Należało między innymi zjeść kwaśną cytrynę, a także pozostawić odepisk palca w klasowej księdze. Każda klasa musiała też zaśpiewać piosenkę. U niektórych występy maluchów wywoływały ły wzruszenia i radości. Samorząd Uczniowski uznał, że pierwszaki zasługują

Ireneusz Śmigieński planuje zakup nowego sprzętu

Kilka lat temu świeżo upieczony nauczyciel, interesujący się sportami siłowymi, zaplanował sobie stworzenie siłowni z prawdziwego zdarzenia. Z kilkoma znajomymi zaczął szukać lokalu, nadającego się do tego celu. Nie było to łatwym zadaniem, zajęło aż dwa lata.

Siłownia znajduje się w dawnej siedzibie jednostki wojskowej, przy ulicy 11 Listopada. Pierwotnie zamierzano kupić pomieszczenie o powierzchni nie większej od 300 m², ale okazało się, że trzeba dokonać zakupu całego budynku, co zresztą uczyniono. Remont budynku, zwłaszcza instalacja elektrycznej, wymagał wiele czasu i środków finansowych. Za pożyczone pieniądze Ireneusz Śmigieński i jego koledzy, którzy również mają swoje udziały w siłowni, przez półtora roku odnawiali część budynku przeznaczoną na siłownię. Oprócz tego pracowali jednocześnie na dotychczasowych posadach.

Powroty do domu po godzinie 22.00 nie były wówczas rzadkością. Ten czas można nazwać okresem wyjetym

R E K L A M A

PHU MULTI SERVICE S.C.
Kwizdyn, ul. Kopernika 25/A (teren byłej jednostki wojskowej), tel. (055) 279-33-09, biuro (055) 279-63-79

PIECIE - Beretta
GRZEJNIKI - Elektrolux

Nowoczesne systemy grzewcze
- Miedz - szeroki wybór kształtek.
- "Coprax"

RABATY DLA INSTALATORÓW
Duży wybór armatury sanitarnej i grzewczej po atrakcyjnych cenach
Upusty przy zakupach kompleksowych!
RATY - system "Lukas"
Czynne: pon. - piąt. 8.00-17.00, sob. 8.00-14.00

wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany

PODŁOGI SZWEDZKIE
od 34,40 zł/m²
nowa kolekcja wykładzin wełnianych z Kowar

wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony

Kwizdyn, ul. Toruńska 36, tel. 279-21-11 wew. 26

boazeria PCU biała i kolorowa, siding parapety PCU oraz inne zew. i wew. wanny narożne i panele prysznicowe z hydromasażem kabiny prysznicowe hiszpańskie meble do łazienek

Kwizdyn, ul. 11 Listopada 22, tel. 055 279 62 39

REJONOWY SZTAB WYBORCZY
SOJUSZU LEWICY DEMOKRATYCZNEJ
W KWIZDYNIE

Drodzy Mieszkańcy Kwizdyna!

PODCZAS POBYTU W WASZYM MIĘŚCIE POZNAŁEM WSZYSTKICH KANDYDATÓW Z LIST SLD, - JESTEM PRZEKONANY, ŻE UDZIELAJĄC IM SWOJEGO POPARCIA 11 PAŹDZIERNIKA DOKONUJECIE NAJWAŚCIWSZEGO WYBORU

MAREK BOROWSKI
poseł na Sejm RP
wiceprzewodniczący SdRP

ROZSAK AKTYWACJA ZA 50 zł
autoryzowany dealer Kwizdyn, ul. Targowa 26 tel. (055) 279 32 45

AKTYWACJA za 50 zł*
przy zakupie dowolnego telefonu, na przykład:
Siemens S8
Philips Diga
za 175 zł*

Telefony posiadają blokady SIM Lock
*cena wraz z przyłączeniem do sieci Era GSM

powiedzmy to wyraźnie

KALENDARZ MIEJSKI 1999
przez 365 dni

Od Wschodu Do Zachodu
Od Wschodu Do Zachodu

7

RAZY WIĘCEJ KLIENTÓW
Zadzwoń (055) 279 30 59

IGLO/TECH **DOSTAWA - PROJEKTY - MONTAŻ**
OSPRZĘT ELEKTRYCZNY

Kwizdyn, ul. Grudziądzka 1, tel./fax (055) 279-33-43, (055) 279-63-03

BUDOWA KOMÓR CHŁODNICZYCH
KLIMATYZACJA **CHŁODNICTWO**

Niezależny Komitet Wyborczy NKW "Zjednoczeni dla Gminy" (dla gminy Kwidzyn)

Stanowimy grupę osób, dla której
dobro gminy w pracy samorządowej
jest dobrem nadrzędnym.

Ugrupowanie nasze nie ma charakteru politycznego.

Odrzucamy wszelkie polityczne podziały, polityczne interesy i spory.

*Jesteśmy przekonani, że samorząd gminy powinien
być samorządem obywatelskim nie politycznym.*

*Będziemy współpracować z każdym,
kto podziela naszą tezę,
że praca w samorządzie*

*nie może być lewicowa czy prawicowa,
może być co najwyżej dobra lub zła.*

- ✗ Zadbamy o drogi, szkoły, przedszkola, świetlice
- ✗ Zadbamy o kanalizację, gazyfikację, oczyszczalnię ścieków, utrzymanie czystości itp.
- ✗ Postawimy na ekologię.
- ✗ Dołożymy starań, aby polepszyć byt mieszkańców naszej gminy.
- ✗ Dołożymy starań, aby przemiany w rolnictwie nie powodowały zubożenia rolników i mieszkańców osiedli po byłych PGR.
- ✗ Będziemy wspierać rozwój sektora prywatnego, oświaty, kultury i sportu.
- ✗ Zadbamy o rozwój naszej gminy, zapewnimy spokój, porządek publiczny i ochronę p. pożarową.
- ✗ Będziemy słuchać głosu mieszkańców.

My nie obiecujemy-my to zrobimy!!!

Szanowny wyborco! Jeśli oddasz swój głos na kandydatów
NKW "Zjednoczeni dla Gminy", dokonasz dobrego wyboru.

Nasi kandydaci :

*Za NKW "Zjednoczeni dla Gminy"
Józef Świokło Henryk Ordon*

Okręg nr 1	Janowo, Gurcz, Szatwinek
Okręg nr 2	Pastwa, Gniewskie Pole
Okręg nr 3	Mareza
Okręg nr 4	Korzeniewo, Lipianki
Okręg nr 5	Nowy Dwór Kw., Grabówko
Okręg nr 6	Obory, Rozpędziny
Okręg nr 7	Licze, Gilwa, Szadowo, Wola Sosenska
Okręg nr 8	Ośno, Bronno
Okręg nr 9	Rakowiec, Pole Rakowe
Okręg nr 10	Pawlice, Rakowice, Dankowo
Okręg nr 11	Górki
Okręg nr 12	Tychnowy, Kamionka
Okręg nr 13	Brachlewo, Dubiel
Okręg nr 14	Baldram
Okręg nr 15	Podzamcze, Brokowo

Miroslaw Czajka
Józef Majrowski
Edward Górski
Marek Staniszewski
Henryk Ordon
Grzegorz Sowa
Adolf Stachura
Jerzy Tumiłowicz
Wanda Ceranowska
Stanisław Olszewski
Tadeusz Bednarz
Józef Świokło
Bogdan Muchowski
Zbigniew Grygun
Andrzej Zalewski
Kazimierz Kowalski
Walenty Wielgosz
Henryk Litwicki

INWESTYCYJNE SPEŁNIENIA Wójt gminy Kwidzyn o czterech latach Zarządu

Dobiegła końca praca Zarządu Gminy Kwidzyn, kierowanego przez wójta Edmunda Wierzbę. Pełnił on swoją funkcję przez dwie kadencje i zamierza ubiegać się o stanowisko ponownie. Za sukces, nie swój własny, ale całego Zarządu uważa zrealizowanie większości z zaplanowanych inwestycji i zadań gospodarczych. W ostatniej kadencji zrobiono dosyć dużo, podobnie jak w poprzedniej. Poprawiła się infrastruktura gminy. Szczególnie dużo zrobiono w zakresie wodociągów. Musimy się pochwalić, że nasze wieś są z wodociągowane w 99%. Pozostały nieliczne gospodarstwa, które nie chciały podłączenia ich do sieci, gdyż dysponują własnymi ujęciami - mówi wójt gminy Kwidzyn Edmund Wierzba.

Jeden z ostatnich odcinków sieci wodociągowej został oddany do użytku w Rozpędzinach. Wybudowano duży wodociąg, biegnący przez Kamionkę, Brokowo, Brachlewo, Tychnowy. Wybudowano także wodociąg w Dankowie i rozbudowano w Rakowcu, Gurcu i Liczu. Nowa sieć powstała też na osiedlu w Szatwinku. Część sieci wodociągowej została zmodernizowana. Łącznie w ciągu ostatnich czterech lat wybudowano 78 km sieci wodociągowej.

Wójt uważa, że sukcesem było także dokończenie budowy sieci telefonicznej z jednoczesnym podłączeniem nowych abonentów. Sieć powstała między innymi w Górkach, Kamionce, Brokowie, Dankowie, Pawlicach i Szatwinku. Łącznie w gminie Kwidzyn jest około 800 abonentów.

Wójt zadowolony jest także z faktu, że udało się poszerzyć drogę Korzeniewo - Pastwa oraz zmodernizować odcinek drogi Gurcz - Szkaradowo.

Nowa inwestycja, która pojawiła się już na samym początku pracy Rady Gminy oraz Zarządu Gminy cztery lata temu to gazyfikacja. Pomysł z budżetu początkowo wiele emocji związanych z finansowaniem inwestycji.

W zakresie gazyfikacji na początku pracowano koncepcje. W roku 1996 przystąpiliśmy do realizacji tej koncepcji. Zadanie rozpoczęto od budowy gazociągu w Rakowcu. Następnie powstał w Baldramie.

Obecnie kończy się budowa gazociągu, który pozwoli dostarczyć gaz mieszkańcom Obró, Nowego Dworu Kwidzyńskiego i Grabówka. Odbiór techniczny sieci ma nastąpić 25 października. Pewnym problemem gminy były jednak finanse.

W każdym roku borykaliśmy się ze znalezieniem środków finansowych na określone inwestycje. Środków szukamy w różnych miejscach, między innymi w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Rozpętnujemy także różnych dotacji. Udało nam się pozyskać pieniądze z Urzędu Kultury się do swojej pracy. Podczas spotkań zbiera się także wnioski mieszkańców dotyczące zadań gospodarczych.

Wójt gminy Edmund Wierzba uważa, że kolejny Zarząd Gminy Kwidzyn powinien postępować tak samo, gdyż spotkania są bardzo ważnym elementem pracy każdego samorządu.

J.K.

Musimy sobie radzić we własnym zakresie.

Rozbudowano między innymi szkołę w Liczu oraz wybudowano salę gimnastyczną. Obecnie budowana jest sala gimnastyczna przy szkole w Nowym Dworze Kwidzyńskim, a wszystko to - jak podkreśla wójt - ze środków samorządowych.

Problemem nie do końca rozwiązany jest gospodarka odpadami. Mimo podejmowanych prób różne rozwiązania, w tym chociażby budowa wysypiska wspanego dla miasta i gminy, budziły sporo emocji.

Zaplanowane zadania nie do końca zostały zrealizowane. Wspólnie z miastem poszukiwalimy miejsca pod składowiska odpadów komunalnych. Nadal zamierzamy, wspólnie z miastem, podejmować działania, w tym finansowe, w celu wybudowania wspólnego składowiska. Być może zrobią to też inne gminy. W tym roku podjęliśmy uchwałę w sprawie gospodarki odpadami komunalnymi. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 roku. Namawiamy przede wszystkim do zawierania przez mieszkańców umów z firmami zajmującymi się wywozem odpadów komunalnych po to, aby śmieci trafiły tam gdzie powinny. Z przykrością musimy stwierdzić, że w tym roku nie wszystkie śmieci trafiły na wysypisko. Jeśli nie znajdziemy wmiowawcy, musimy wywozić śmieci na koszt gminy.

Gmina Kwidzyn uchodzi za gminę bogatą. Wójt jednak nie bardzo zgadza się z takim określeniem.

Gmina jest w większości rolnicza. Dochody rolników w ciągu ostatnich czterech lat nie wzrosły, a nawet się obniżyły. W tym roku występują trudności ze sprzedażą zboża, a cena skupu jest niższa niż w roku ubiegłym. Pojęcie bogata gmina jest zatem względne.

Jak zatem udało się pogodzić inwestowanie z zabezpieczeniem podstawowych potrzeb mieszkańców, a także z dużą pomocą, którą w mijającej kadencji tego Zarządu gmina miała powołanemu? Wójt mówi, że to zasługa mieszkańców, którzy wykazują duże zrozumienie i dojrzałość. Receptą na harmonijne przebieganie tych wszystkich spraw są także częste spotkania z mieszkańcami. Zebrania wiejskie to - zdaniem wójta - podstawa pracy samorządu, który nie działa w oderwaniu od problemów pojedynczych osób w gminie.

Ze społeczeństwem należy się spotykać. Do tej pory oprócz indywidualnych rozmów zarówno ja, jak i Zarząd spotykaliśmy się z mieszkańcami poszczególnych wsi. Co roku w sprawie realizacji inwestycji organizuje się spotkania, podczas których Zarząd rozlicza się ze swojej pracy. Podczas spotkań zbiera się także wnioski mieszkańców dotyczące zadań gospodarczych.

Wójt gminy Edmund Wierzba uważa, że kolejny Zarząd Gminy Kwidzyn powinien postępować tak samo, gdyż spotkania są bardzo ważnym elementem pracy każdego samorządu.

R E K L A M A

KOTŁOWNIE

WIEŚMANN
WODNE • PAROWE • OLEJOWO-GAZOWE - 17 - 2 500 kW

- Instalacje MIEDZIANE i z polietylenu REHAU i ALPHACAN
- Ogrzewanie grzejnikowe, podłogowe i mieszane
- Przemysłowe oczyszczalnie ścieków
- Projektowanie i wykonawstwo, serwis (gwarancyjny i pogwarancyjny)

Electro - Cal - Nowoczesne Systemy Grzewcze
Tczew, ul. Gdanska 32, tel./fax 531-66-70

CARCADE

tel. (055) 234 46 39
tel. (055) 234 76 97

- Używane i nowe
- Ciągniki siodłowe, Naczepy
- Dostawcze, Osobowe

0% DOKUMENTÓW

NIP, REGON, Dow. Osobisty
Żadnych innych dokumentów.

LEASING WYMIERNIA KORZYŚĆ!

PRZEDSTAWICIELSTWO - VEGIN ze
62-300 Elbląg, ul. PK. Dąbka 62-64 (obok stacji BP)

KISIELICE**POTĘGĄ JEST I BASTA**

Nie, nie chłop, lecz ... biurokracja. Przykład? Proszę bardzo. Otóż nauczyciele Zespołu Szkół Rolniczych w Kisielicach oraz pracownicy przyszłolnego gospodarstwa rolnego sądzili, że w dobre powszechnej prywatyzacji szybko wykupią lokale, w których od lat mieszkają (własność resortu rolnictwa).

Wiadomo, co swoje, to swoje. Jednak ich przewidywania okazały się bardzo naiwne. Minęło kilka lat, a tu nic się nie zmieniło. Duże nadzieje na rychły, szczęśliwy finał wzięli lokatory z przejęciem administrowania substancją mieszkaniową przez AWRSP - Rejon Mieszkaniowo-Usługowy w Bałoszykach. Jednak od tego czasu minęły prawie dwa lata, a oni dalej nie są właścicielami mieszkań. Nie mogą zrozumieć zdenerwowani pracownicy oświaty rolniczej, dlaczego droga do własnego lokum tak długo trwa.

W Kisielicach - mówią - kto chciał wykupić mieszkanie komunalne, to mógł uczynić bardzo szybko. My zaś ciągle pytamy naszego administratora o termin zakończenia tej biurokratycznej mitręgi. Ale czy nas ktoś słucha? (G)

KISIELICE**ULICA ZMODERNIZOWANA**

Kończą się prace przy modernizacji Alei Wojska Polskiego na odcinku od ulicy Kolejowej do Jagiellońskiej. Zapoczątkowane one zostały jeszcze w 1996 r. Wówczas to na długości ponad 400 m wykonano sieć kanalizacji burzowej.

Rok później na uszkodzonej nawierzchni jezdni zrobiono podbudowę i zakładowanie oraz ustawiono prawie 250 m krawężnika ulicznego. Wykonano też infrastrukturę odwadniającą w postaci przykanalików i studzienek ściekowych. W drugim półroczu tego roku przystąpiono do ostatniego etapu modernizacji drogi. Początkowo prace mocno się ślimaczyły, lecz we wrześniu nabrały wyraźnego przyspieszenia. Wykonany został dywanik asfaltowy oraz zabrano się do budowy chodników z estetycznej kostki polbrukowej. Całe przedsięwzięcie zbliża się ku końcowi. W ten sposób fragment jednej z głównych ulic Kisielice, po modernizacji, wyraźnie poprawił estetykę miasta i usprawnił ruch pojazdów drogi pieszych. Wojewódzka Dyrekcja Dróg Miejskich w Elblągu, która finansowała to zadanie, przeznaczyła na ten cel ponad 200 tys. zł. Jest to miły gest poczyniony w końcowej fazie funkcjonowania województwa. (G)

KISIELICE**Ożywia i uzdrowia**

Prowadzenie ogrodu działkowego pasjonowało pana Eugeniusza Recza z Kisielice od najmłodszych lat. Już w czasie okupacji, w Łasinie, zetknął się z uprawą warzyw, owoców i krzewów ozdobnych.

Całe lata powojenne, jako mieszkaniec Kisielice, zawsze uprawiał działkę przydomową. Dawała mu wiele satysfakcji po pracy w zawodzie konserwatora. W ostatnich latach, z chwilą powstania Pracowniczego Ogrodu Działkowego „Zgoda” uzyskał nową działkę, na której gospodarują wspólnie z żoną Barbarą. Spędzają ją niemal mnóstwo czasu. Jest bardzo ładnie zagospodarowana i wzorowo prowadzona, mimo iż pan Eugeniusz, a także jego żona Barbara są inwalidami.

Działka nas ożywia i uzdrowia - mówi sympatyczny i zawsze pogodny pan Eugeniusz. (G)

GARDEJA**ŚRODOWISKO ODETCHNIE**

Środowisko naturalne w gminie Gardeja w niedługim czasie trochę odetchnie. Rozpoczęła się bowiem budowa kanalizacji sanitarnej odprowadzającej nieczystości na odcinku Czarne Dolne - Olszówka. Na tak ważne zadanie gardejski samorząd przeznaczył 688 tys. zł.

Termin zakończenia inwestycji jest przewidziany na czerwiec 1999 r. Łączna długość powstającej kanalizacji będzie wynosiła 8082 m, w tym 3729 m kanalizacji grawitacyjnej i 4353 m tłocznej. W projekcie przewidzianych jest 69 przyłączy. Nowa kanalizacja będzie odbierała ścieki nie tylko z prywatnych domostw. Podłączone również zostaną szkoła, ośrodek zdrowia i piekarnia. Projektowana tłocznia mogła przepompować około 415 m³ na dobę. Przyłączenie do istniejącej w Gardcji oczyszczalni kolejnej miejscowości pozwoli w większym stopniu wykorzystać istniejący tam obiekt. Ważne jest jednak również to, że uboczny produkt naszej cywilizacji z tak znacznego skupiska ludności, jakim jest miejscowość Czarne Dolne, przestanie zatruwać okolice grunty i zbiorniki wodne, a to nam wszystkim wyjdzie po prostu na zdrowie. (G)

KISIELICE**Wędrujący seniorzy**

Kisielićkie koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, któremu przewodniczy Zygryf Licznerski, zorganizowało dla swoich członków i sympatyków kolejny autokarowy wyjazd turystycznokrajoznawczy.

Tym razem 40 emerytów zwiedziło Zielonkę Pasłęcką, Lidzbarsk Warmiński, Stoczek Kłasztorny, Świętą Lipkę i Gierzwald. Dzięki bardzo dużejyczności właściciela autobusu, pana Marka Alznera, podróż kosztowała każdego wycieczkowicza tylko 15 zł. Pani Stanisława Kanicka i Barbara Kruszyńska, członkinie zarządu koła i współorganizatorki całego przedsięwzięcia, są bardzo zadowolone z wycieczki. Uważają, że wyjazd był udany. I już myślą o nowej eskapadzie. (G)

RAKOWIEC**Sukces OSP**

Ochotnicza Straż Pożarna z Rakowca wzięła udział w Wojewódzkich Zawodach Strażackich, które odbyły się w Malborku.

Młodzieżowa grupa OSP zajęła trzecie miejsce w swojej kategorii. Zwycięstwo uczczono na zorganizoowanym 3 października festynie strażackim, który odbył się w Night Clubie Bosman. Na festyn przybyli między innymi komendant OSP Stanisław Olszewski oraz członkowie przedstawiciele tej jednostki. Licznie zgromadzona publiczność bawiła się przy muzyce ostródzkiego zespołu Cash oraz dyskotece D.J. Adasia. Zabawa zakończyła się o piątą nad ranem. (G)

WANDOWO**MALARKA Z WANDOWA**

Każdy z nas ma zapewne jakieś hobby. Są tacy, którzy z pasją oddają się zbieraniu różnych przedmiotów, ale i tacy, dla których wypoczynkiem jest malarstwo. Taką osobą, której chwile spędzone przed sztalugą pozwalają na odrobinę relaksu jest Maria Kempnińska-Gawrońska.

Z zawodu jest nauczycielką plastyki. Ukończyła Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie. Na co dzień pełni funkcję dyrektora Szkoły Podstawowej w Wandowie. Kiedy popołudniami znajduje odrobinę czasu, przegradza się w prawdziwą artystkę. Jednak nie tylko domowe zacisze jest miejscem, w którym rodzą się nowe pomysły i obrazy. Pani Maria od pięciu lat należy do Stowarzyszenia Miłośników Malarstwa Pejzażowego i Sztalugowego KONTRASTY w Kwidzynie, któremu prezesuje Mieczysław Potrec. To poprzez istnienie takich właśnie organizacji możliwe jest popularyzowanie malarstwa. Jak podkreśla p. Maria, Stowarzyszenie czeka na wszystkich, którzy za pomocą pędzla i farby mogą się otworzyć, wypocząć i przełożyć na płótno swoje myśli. Przynależność do Stowarzyszenia to nie tylko cotygodniowe spotkania. To

Pani Maria Kempnińska-Gawrońska

również plenery, wśród nich zimowe wyjazdy do Stegny, letnie do szkoły w Sadlinkach. Członkowie Stowarzyszenia byli także w Rodowice, Tujsku i Or-

kuszu. Każdy z takich wyjazdów pozostaje na długo w pamięci. Wspólnie spędzone chwile to nie tylko czas poświęcony wymianie doświadczeń. To przede wszystkim oddanie się twórczej pracy. Wielu z nas z wycieczek, spotkań przwozi utrwalone na kliszy wspomnienia, a pani Maria przywozi obrazy. Jej mieszkanie jest zbyt małe, aby mogło pomieścić wszystko

Wandowa. Jak sama podkreśla, bardzo często stają się miłymi upominkami dla jej przyjaciół. W jej obrazach przewija się pejzaż wiejski, lasy, woda, kwiaty, a czasami architektura miejska. Wszystko jest tak utrwalone, jak chce ręką malarki. Kiedy pytam, z czego może być dumna, pani Maria odpowiada, iż z tych swoich uczennic i uczniów, którzy mając wrodzon-

to, co wyszło spod ręki malarkiz Wandowa, dlatego część jej prac bierze udział w wystawach poplenerowych. Stworzone dzieła jednak nie wracają do

plastyczny talent potrafią go wykorzystać, tak jak Elżbieta Leśniewska, która poszła w ślady swojej nauczycielki. (G)

R E K L A M A

ANWAR

Hurtownia
Elbląg, ul. Malborska 53,
(055) 232 72 28
Gdańsk, ul. Abrahama 1A
(058) 552 12 36

Przedstawiciel renomowanych
polskich producentów
pończosznictwa i bielizny

ZENIT **SANDRA** **Stella**

ITALIAN FASHION **FERAX**

SENSILL

CENY PRODUCENTA
PRZY ZAKUPIE GOTOWYCH LUDZIAŁYMI UPUSTÓW
NA ŻYCZENIE KLIENTA TOWAR DOSTARCZYMY DO SKLEPU
ZAPRASZAMY

Maluch 225 zł m-c	SEICENTO 368 zł m-c
Uno 449 zł m-c	Punto 504 zł m-c
Siena 504 zł m-c	Bravo 641 zł m-c
PALIO WEEKEND 1,4 EL 575 zł m-c	Elbląg, ul. Giermków 5, tel. 232-61-60 Eg.DH „FENIKS”, Ar. Krajowej 14, 232-66-98 Kwidzyn, Piłsudskiego 45, 279-22-36 w. 225 Malbork, B. Turyst. Malbur, 272-26-14

AUTOTAK
Ceny na 72 raty

R E K L A M A

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.

WARTA

ROK ZAŁOŻENIA 1920

Oddział w Gdyni

zaprasza do współpracy
agentów ubezpieczeniowych
działających w rejonie Kwidzyna

Oczekujemy:

aktywności, doświadczenia w sprzedaży,
łatwości nawiązywania kontaktów

Oferujemy:

ciekawą pracę, atrakcyjne wynagrodzenie
oraz interesujące warunki współpracy.

Wszystkich zainteresowanych prosimy o składanie
pisemnych ofert z dopiskiem „Kwidzyn” w ciągu
14 dni od daty ukazania się ogłoszenia pod adresem:

TUir Warta S.A. Oddział w Gdyni
ul. Kołłątaja 1, 81-332 Gdynia

Skalski Dariusz
Kwidzyn, ul. Warszawska
Wiek: 39 lat
Wykonywany zawód: kierownik SMI Poland
Wykształcenie: wyższe chemiczne

OWSPIERANIU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W KWIDZYNIE

Cieszyłem się, kiedy w 1990 r. władze w mieście obejmowała grupa ludzi głosząca hasła wspierania inwestycji, przedsiębiorczości oraz uczenia mieszkańców podmiotem swego działania. Życie zaczęło weryfikować mój optymizm, kiedy w 1994 r. rozpoczęliśmy budowę nowoczesnego zakładu zajmującego się produkcją wypełniaczy i pigmentów dla przemysłu papierniczego. Speciality Minerals Inc. Poland, bo o tym zakładzie mowa, stanowi prawdziwie dobrodziejstwo dla Kwidzyna i okolic, ponieważ połowa surowca niezbędnego do produkcji pochodzi z gazów spalinywych, które były przedtem emitowane do atmosfery. Nasz zakład neutralizuje rocznie około 35 tysięcy ton dwutlenku węgla, tysiące ton związków siarki i pyłu.

było możliwości technicznych. Pan Dyrektor nie raczył zapytać nawet, o jakie lokalizacje chodzi. Burmistrz rozkładał beznadziejnie ręce.

W sumie urzędniczy kilkanaście razy wstrzymywali pracę zakładu, za każdym razem służnie i w majestacie prawa. Czasem pytałem zdenerwowany, czy nie boją się podcinać gałęzi i odpowiedzialności, ponieważ to my utrzymujemy urzędy z podatków, a zatrzymanie produkcji to również duże straty dla budżetu. Okazuje się jednak często, że „interes” administracji to nie ten sam co miasta. Koleżdy, którzy znają mój pogląd o służebnej roli administracji w stosunku do mieszkańców twierdzą, że to walka z wiatrakami. Osobiście jestem odmiennego zdania. Przecież jeszcze kilka lat temu od fantazji sekretarza zależało otrzymanie mieszkańca, garażu, asygnowany na samo-

Wydawałoby się, że Ochrona Środowiska, Sanepid i Urząd Miasta będą bić brawo i wspierać proekologiczną inwestycję. Nie z tego. Każdy nawet najniższy rangą urzędnik utrudniał jak mógł rozpoczęcie budowy, zastaniając się oczywiście prawem. Dokumnety zwracano wielokrotnie pod byle pretekstem. Kiedy wydawało się, że wszystkie uzgodnienia są w rękę, elblaski Sanepid przysłał krótką informację, że ze względu na „złożoność” sprawy odesłano dokumentację do Warszawy, która ma trzy miesiące na wydanie decyzji. Znadnych konkretnych zarzutów. Fachowcy i cały sprzęt ciężki znajdowali się już w tym czasie na placu budowy, a od wielomilionowych kredytów dolarowych zaczęto naliczać odsetki. Ostatecznie pozytywną opinię otrzymano po 30-minutowej wizycie wyszkolonych przedstawicieli konserwum w Ministerstwie Zdrowia.

To jeden z licznych przykładów „wsparcia”, jakie ożyaskaliśmy od władz. Po oddaniu zakładu do eksploatacji, „silnego wsparcia” udzielił nam Dyrektor lokalnej telekomunikacji, odmawiając przyznania jakiegokolwiek numeru telefonicznego. Telefony oczywiście instalowano w owym czasie, ale w naszym przypadku brak

chod, awansu czy też telefonu.

Dzisiaj stwierdzam niestety z żalem, że obecna Rada stworzyła warunki, w których od dobrej woli urzędników zależy bardzo wiele, a mowa o podmiotowości mieszkańca to puste słowa bez pokrycia. We władzach miasta i administracji nie powinno być miejsca dla ludzi, którzy działają na szkodę miasta i regionu, a takie przypadki są mi znane. Pisząc ten artykuł zdaję sobie sprawę, że wśród pracowników administracji jest również wielu ludzi, którym dotychczasowy system sprawowania władzy nie odpowiada, oczekują zmian. Nie sądzę, aby dotychczasowa Rada mogła zmienić skostniały układ. Jeżeli do nowej Rady Miasta nie wejdą ludzie niezależni, to Kwidzyn przez kolejne cztery lata pozostanie typowym prowincjonalnym miastem zdomowanymym przez grupę, której celem będzie realizacja własnych planów politycznych, niekoniecznie zgodnych z interesem miasta i jego mieszkańców, ośobiście nie zamierzam dłużej się temu bezczynnie przyglądać i postanowiłem wystartować w wyborach, licząc na Państwa poparcie. Poniżej przedstawiam program Forum Wyborczego „Pomezania”, który popieram.

Dariusz Skalski - Forum Wyborcze „Pomezania”, lista wyborcza nr 8, okręg nr 4.

Program Forum Wyborczego „Pomezania” w Kwidzynie

Szanowni Państwo!

Pomezania to nazwa historycznie związana z naszym regionem.

Forum Wyborcze „Pomezania” to oddolna, bezpartyjna organizacja mieszkańców naszego miasta, wolna od awantur, kłótni i sporów, którymi politycy obciążają lokalne ugrupowania polityczne z nimi związane.

My mieszkańcy naszego miasta, dostrzegając szereg problemów oraz brak skutecznych działań w ich rozwiązywaniu uważamy, że chociaż zrobiono wiele, to naszym zdaniem zrobić można było więcej, zarządzać mądrzej, posiadane w dyspozycji środki spożytkować lepiej i sprawiedliwiej.

Aby tym zadaniom sprostać, w każdym działaniu potrzebna jest myśl i strategia działania.

Strategia działania to misja, cele, zadania i sposoby ich realizacji.

Forum Wyborcze „Pomezania” w Kwidzynie dostrzega pilną potrzebę dalszego rozwoju społecznego i gospodarczego miasta i dlatego przedkłada kwidzynomom swój program i zasady jego realizacji:

1. **Dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego i socjalnego, w tym taniego budownictwa czynszowego. Nie może powtórzyć się sytuacja, żeby w 40-tysięcznym mieście w okresie 4-letniej kadencji wybudowano zaledwie 82 mieszkania, a dla potrzeb socjalnych, a więc dla osób najbardziej potrzebujących - zero mieszkań!**

Wyborco!
Pamiętaj, że każde 100 osób zatrudnionych w budownictwie powoduje utworzenie kolejnych 120 miejsc pracy w produkcji, handlu i usługach.

2. **Podjęcie aktywnej walki z bezrobociem, szczególnie dotyczącym młodych, wykształconych absolwentów szkół ponadpodstawowych, których Rejonowy Urząd Pracy w Kwidzynie każdego roku rejestruje w liczbie ponad 1000 osób.**

Wyborco!
Czy można tolerować i być obojętnym, aby młodzi, wykształceni ludzie pozostawali bez pracy i szans na własne mieszkanie?

My wiemy, co należy w tym zakresie zrobić i zrobimy to!

- Zorganizujemy system wspierania przedsiębiorczości oparty na rozwoju własnych małych i średnich firm na terenie miasta.

- Podejmiemy zdecydowane działania zmierzające do likwidacji wszelkich barier lokalowych, finansowych, informacyjnych i technologicznych przeszkadzających w rozwoju i prowadzeniu działalności gospodarczej na własny rachunek.

- Stworzymy lokalny rynek ulg podatkowych, co sprzyjać będzie napływowi nowych inwestycji i lokat kapitału.

3. **Wprowadzimy kontrolowany społecznie system przetargów publicznych na wszelkie prace inwestycyjne i remontowo-budowlane.**

Wyborco!
Czy może dłużej trwać sytuacja, że cały zakres prac inwestycyjnych i remontowo-budowlanych wykonują tylko lokalni wybrańcy lub firmy spoza Kwidzyna, a inni miejscowi wykonawcy poszukują pracy poza naszym miastem, często w odległych miejscowościach?

4. **Spowodujemy, aby samorządowe spółki miasta PWiK oraz PEC pracowały na rzecz mieszkańców naszego miasta.**

Wyborco!
Czy zgadzasz się, aby spółka samorządowa PWiK dostarczała Ci naj-

droższą wodę w okolicy i nie najlepszej jakości?

Wyborco!
Czy zgadzasz się, aby spółka samorządowa PEC dostarczała Ci energię ciepłą po tak wysokiej cenie?

5. **Zapewnimy emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym oraz dzieciom właściwą opiekę zdrowotną poprzez rozwój instytucji lekarza rodzinnego.**

Wyborco!
Musi się skończyć rejestracja pacjentów nocą lub o wczesnych godzinach rannych do niektórych specjalistów w naszych przychodniach.

6. **Pamiętać będziemy o osobach ubogich i rodzinach wielodzietnych, dla których opracujemy sprawiedliwy system pomocy społecznej.**

Wyborco!
Czy powinniśmy tak często zdarzać się przypadki, że osoby najbardziej potrzebujące pomocy zostają pomijane, a otrzymują ją często osoby w dużo lepszej sytuacji materialnej?

7. **Szczególną troską w naszych działaniach będziemy otaczać dzieci, młodzież, stwarzając im właściwe warunki kształcenia, wychowania, uprawiania sportu i rekreacji. Jako zasadę uznajemy wytworzenie właściwej relacji uczeń-szkola - rodzice - samorząd lokalny.**

Postawimy na rozwój masowego sportu dzieci, młodzieży i dorosłych.

Kreować i wspierać będziemy sport wyczynowy.

Zadbamy również o kulturę i rozwój duchowy poprzez wspieranie różnorodnych form zainteresowań artystycznych wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

8. **W większym stopniu niż dotychczas egzekwować będziemy od właścicieli służb realizację zadań w zakresie utrzymania ładu, porządku, estetyki, ochrony środowiska i bezpieczeństwa dla naszych mieszkańców, na osiedlach, ulicach i w życiu codziennym.**

Wyborco!
Twoje miejsce zamieszkania musi się stać bezpieczne, czyste i spokojne.

9. **Przeorientujemy podejście urzędów, władz lokalnych i regionalnych w obsłudze naszych mieszkańców. Sytuacja, w której mieszkaniec traktowany jest jako petent zakłócający pracę urzędów i instytucji posiada charakter patologiczny.**

Wyborco!
Czy chcesz być dalej tak traktowany?

10. **Wspierać będziemy prywatyzację i uwłaszczenie zgodne z obowiązującym prawem.**

Wyborco!
Koniec z bezprawiem i nierozważnymi decyzjami gospodarczymi.

Szanowni Państwo!

Nasi radni, których wybranie, poprzez stały kontakt ze swymi wyborcami, pełnienie dyżurów oraz odbywanie okresowych spotkań, rozliczą się z realizacją przedstawionego programu. Zadbajcie Państwo na bieżąco byli informowani o istotnych sprawach z życia naszego miasta i samorządu.

NASTĘPNA AKCJA ZA ROK

Centrum Edukacji Ekologicznej podsumowało przeprowadzoną 18 września akcję sprzątnięcia świata

Chęć uczestniczenia w akcji wyraziło trzynaście szkół. Uczniowie wraz z nauczycielami pobierali śmieci w mieście oraz w przyległych lasach. Centrum Edukacji Ekologicznej zapewniło worki na śmieci, a także rękawiczki. Zorganizowano też odbiór zebranych odpadków. Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych poinformowało, że podczas tegorocznej akcji „Sprzątnięcie Świata - Polska 1998” zebrano w Kwidzynie 16 m.3 śmieci.

Burmistrzowi wręczono "Petycję ośmiściach"

"Spacer śmieci" przyciągał uwagę przechodniów

W dniach 18 - 19 września odbyły się liczne imprezy. W piątek 18 września od godziny 8.00 młodzież prezentowała kwidzyńskim teatrom ulicznym "Spacer śmieci". Dokonano również

Młodzież wcieliła się w rolę śmieci

oficjalnego otwarcia akcji i przemarszowano ulicami do siedziby Urzędu Miejskiego, gdzie wręczono burmistrzowi "Petycję o śmieciach". Wieczorem kwidzyńska młodzież spotkała się z prezesem Zakładu Utylizacji Odpadów, Andrzejem Krzysztofakiem. W sobotę 19 września rozstrzygnięto konkurs „Nie zaśmiecajmy Ziemi!” Uczniowie zaprezentowali przedstawienia muzyczne i teatralne. Wyróżniono trzy grupy. Pierwszą nagrodę - 200 złotych - przyznano I Liceum Ogólnokształcącemu. Drugą nagrodę otrzymali uczniowie z Przedszkola Nr 2. Na pozycji trzeciej znalazły się dwie grupy: Szkoły Podstawowej Nr 8 oraz II Liceum Ogólnokształcącemu. Wszyscy

Przez Zakład Utylizacji Odpadów Andrzej Krzysztofak

Sprzątnięcie świata w SP 1

Młodzież Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kwidzynie chętnie włączyła się w tegoroczne Sprzątnięcie Świata. Przed akcją na godzinach wychowawczych nauczyciele zapoznali uczniów z celem i formą sprzątnięcia.

Wykonano gazetki klasowe. Jak co roku przeprowadzono zbiórkę makulatury. Zwycięska klasa otrzymała torbę cukierków. Klasy drugie i trzecie brały udział w konkursie plastycznym, ogłoszonym z tej okazji. Najlepsze prace zostaną wysłane do Warszawy. Mimo, że w akcji udział wzięło wiele szkół, każda miała pełne ręce roboty. Uczniowie SP 1 sprzątnęli teren przyшкольный oraz Stare Miasto, okolice katedry, gdańsko, podzamcze. Klasy ósme wybrały się na Miłosną. Klasa VI b zajęła się porządkami wokół pomników przyrody przy ul. Tęczowej. Wykonała też i rozniosła do sklepów plakaty. Plonem akcji było zebranie około 100 worków śmieci i znalezienie kilku dzikich wysypisk, z których dwa znajdują się w centrum Kwidzyna. Całą akcję podsumowano na poniedziałkowym apelu szkolnym. Zwrócono na nim uwagę również na niedopuszczanie do zaśmiecania środowiska poprzez wybieranie produktów w opakowaniach zwrznych. Nie każdy wiedział, że bardzo popularna ostatnio plastikowa butelka będzie rozkładała się w środowisku przez 500 lat. Czy taką spuzniczkę chcemy po sobie zostawić? Szkoła tylko, że co roku do akcji przyłącza się głównie młodzież, a osoby dorosłe po prostu się wstydzą lub uważają, że ze stanu środowiska nie przyniosły. Czy rzeczywiście?

AW

ARMET s.c.
BIURO SPRZEDAŻY ARMATURY
82-300 Elbląg, ul. Legionów 1, tel./fax (055) 236 08 96

OFERUJE

- ▲ grzejniki stalowe z konwektorem PURMO
- ▲ wodomierze
- ▲ zawory kulowe, filtry mosiężne, zawory zwrotne
- ▲ zawory i automatyka DANFOSS
- ▲ rury i kształtki kanalizacyjne-PP
- ▲ pompy GRUNDFOS-WILO-LESZNO
- ▲ załączki ocynkowane i uchwyty do rur
- ▲ odpowietrzniki automatyczne VALMAT i inne
- ▲ manometry i termometry
- ▲ otuliny termoizolacyjne STEINONORM
- ▲ otuliny termoizolacyjne z pianki PE
- ▲ kolana hamburskie
- ▲ kominierze i armatura kotłownicza
- ▲ króćce z gwintem
- ▲ zwężki spawalne
- ▲ uszczelki poliimowe
- ▲ elektrody i drut spawalniczy
- ▲ rury i kształtki miedziane

KOMPLETOWANIE DOSTAW

ZAPRASZAMY
W GODZ. 7.00-17.00
W SOB. 7.00-13.00

KALENDARZ MIEJSKI 1999
przez 365 dni

Od Wschodu Do Zachodu

7

Procent Rabatu

Zadzwoń (055) 279 30 59

Uczestnicy wywiadu z Andrzejem Krzysztofakiem uczestnicy konkursu otrzymali drobne upominki i słodycze.

Kierownik Centrum Edukacji Ekologicznej Ewa Romanow jest zdania, że celem tegorocznej akcji sprzątnięcia świata nie było dostawienie posprzątnięcia miasta, lecz skłonienie do refleksji nad coraz większą ilością powstających śmieci, a także poinformowanie mieszkańców o aktualnym stanie gospodarki odpadami w Kwidzynie i związanych z nią planach.

BRAMY GARAZOWE PRZEMYSŁOWE I WJAZDOWE PEŁNA AUTOMATYKA KOMINKI

cumulus

82-300 Elbląg, ul. Odrodzenia 37, tel.(055) 235 66 66

REKLAMA

KALENDARZ MIEJSKI 1999
przez 365 dni

Od Wschodu Do Zachodu

7

Wybranych Firm

Zadzwoń (055) 279 30 59

HURT PO CENACH FABRYCZNYCH I DETAL URZĄDZEŃ GAZOWYCH I TURYSTYCZNYCH
możliwość dowozu

SPRZEDAŻ NA RATY:

- kuchnie gazowe
- kotły gazowe c.o.
- gazowe ogrzewacze wody
- gazowe ogrzewacze pomieszczeń (propan butan i gaz ziemny)
- butle gazowe od 0,5 kg do 11 kg
- słoneczka, lampki, kuchenki turystyczne
- rury kominowe kwasoodporne
- AGD
- grille i węgiel drzewny
- części zamienne do ww. asortymentu

ZAPRASZAMY
Usługowy Zakład Dystrybucji i Gazyfikacji Bezprzewodowej

Hurtownia: Gdańsk, Trakt św. Wojciecha 223/225
tel./fax 309 02 29, tel. 306 64 43
Sklep: Gdańsk, ul. Kartuska 214, tel./fax 303 42 70
Sklep: Gdynia, ul. Chylońska 112 (przy gazowni), tel. 629 12 90

Elmot Volkswagen
Autoryzowany Dealer Volkswagena i VOLKSWAGEN LEASING POLSKA

82-300 ELBLĄG, ul. Tysiąclecia
tel./fax (055) 232-70-60, tel. (055) 235-10-64

Przykładowa oferta leasingu TRANSPORTER T4

- Cena netto 60 000 zł
- Okres leasingu 12 miesięcy
- Roczny limit przebiegu 10 000
- Opłata wstępna netto 15 725 zł
- Rata leasingowa netto 792 zł
- Rata leasingowa netto ze składką ubezpieczeniową 1 000 zł

FORUM DLA HISTORII

W Kwidzynie przebywała przedstawicielka Forum Rewitalizacji Alina Musiol-Węclawowicz. Forum skupia osoby i instytucje działające na rzecz przywracania miastom ich historycznego charakteru, w tym odbudowy starówek. Kwidzyn jest jednym z miast członkowskich. Forum działa od 14 października 1997 r. Pierwsze formalne spotkanie odbyło się w Bytomiu.

Alina Musiol-Węclawowicz podczas seminarium poświęconemu odbudowie kwidzyńskiej Starówki powiedziała, że działalność stowarzyszenia to przede wszystkim wymiana informacji, a przede wszystkim wymiana dobrych i złych doświadczeń.

Szliśmy szlakiem miast, które mają dość zaawansowane programy, pierwsze osiągnięcia i pierwsze inwestycje związane z odbudową czy rozbudową historycznych części miast. Mam na myśli Szczecin, Sopot, Zamość, Płock i Bielsko-Białą. Następne spotkanie planujemy w Płocku. Przy okazji wizyty zwiedzamy miasto, poznajemy program przywracania dawnej świetności ramię zespołów historycznych. Później odbywa się dyskusja, która dotyczy nie tylko spraw konserwatorskich czy architektonicznych. Często są to problemy społeczne czy socjologiczne. Odbudowując ingerujemy w jakąś istniejącą substancję społeczną i techniczną. Jest to źródłem wielu konfliktów. Trzeba być świadomym, że oczekiwania mieszkańców mogą być różne. Ludzie często nie tylko materialnie, ale i emocjonalnie nie są gotowi do przezywania szoku jakim jest odbudowa, mimo że w zamierzeniach jest ona zmianą na lepsze. Zmiana ta jest jednak bolesna. Wiąże się z ograniczeniami wprowadzonymi w wyniku chociażby prac ziemnych itp. - powiedziała Alina Musiol-Węclawowicz.

Obecnie nie ma ustawy o renowacji i modernizacji obszarów zabudowanych, która dałaby preferencje miastom historycznym. Spraw, które poruszyć chce Forum jest

wiele. Sprawa projektowania czy koordynowania prac ze służbami konserwatorskimi bywa niezwykle trudna. Zdarzają się bardzo dogmatycznie konserwatorzy, którzy nie współpracują i nie pomagają. Sprawa ruchu drogowego, o której dyskutowano w Kwidzynie czy problem ruchomej skarpą nad Wisłą w Płocku, czyli wszystkie ograniczenia blokujące odbudowę Starówki - powiedziała przedstawicielka Forum Rewitalizacji. A. Musiol-Węclawowicz podkreśliła jednak, że stowarzyszenie jest w fazie tworzenia i lista miast uczestniczących w jego pracach w charakterze członków wspierających nie jest duża - działa 30 przedstawicieli miast. Kwidzyn jest jednym z nich. Zagadnienia rewitalizacji nie doczekały się jednak - jak wspomniała A. Musiol-Węclawowicz - regulacji ustawowych. Niektóre miasta nie czekając na specjalne uregulowania podjęły się opracowania i wdrożenia programu rewitalizacji. Forum stawia sobie za cel wzajemne poznanie programów, stanu zaawansowania i metod osiągnięcia programu rewitalizacji w kolejnych miastach oraz między innymi gromadzenie bazy informacji o programach rewitalizacji. Stworzona ma być także elektroniczna komunikacja pomiędzy uczestnikami. Baza informacji o programach ma zawierać wiele praktycznych danych oraz materiałów faktograficznych.

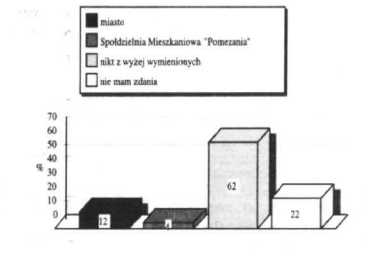
Chodzi o to, aby koncepcje i programy rozwijane w miastach, weryfikowane w codziennej pracy, mogły być wzorcami dla lokalnych samorządów i animatorów programów rewitalizacji - stwierdziła A. Musiol-Węclawowicz.

Forum Rewitalizacji działające jako stowarzyszenie ma już kilka nowych propozycji, w tym prowadzenie konsultacji dla samorządów, które opracują lub realizują program rewitalizacji, tworzenie płaszczyzny współpracy pomiędzy rządem, samorządami i innymi instytucjami czy oferta programów szkoleniowych dla pracowników urzędów gmin, które przybliżą cele i metody rewitalizacji.

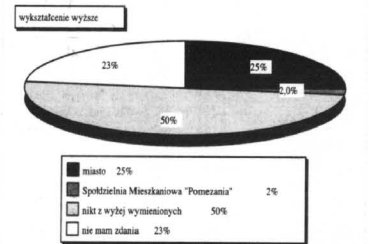
Forum Rewitalizacji ma własną stronę w internecie (www.fr.com.pl). Oprócz wykazu wszystkich uczestników można na niej znaleźć program i cele działalności stowarzyszenia.

CZY STRAŻ MIEJSKA SPEŁNIA SWOJĄ ROLE?

Tej treści pytanie zostało zadane 100 mieszkańcom Kwidzyna. Sondaż przeprowadzono 1 października - próba losowa i reprezentatywna. Mieszkańcy, mimo że nie znają dokładnie uprawnień i kompetencji Straży Miejskiej, mają wyrobione zdanie na temat jej funkcjonowania. Nie jest to, niestety, obraz pozytywny.

Ponad 54% respondentów uznało, że Straż Miejska niedostatecznie spełnia swoją rolę. Przy uwzględnieniu 37% osób wystawiających ocenę dostateczną i zaledwie 5% ocen dobrych można doszukiwać się niecelowości w funkcjonowaniu tego typu służby.

Po uzyskaniu wyników ogólnych chcieliśmy sprawdzić, jak kształtuje się obraz w rozbiu na płeć. Jednak przy tym podziale nie nastąpiły jakieś znaczne przesunięcia. Mieszkańki Kwidzyna powyżej szesnastki ocen niedostatecznych do 56%, w pozostałych zaś znacznie nie odbiegał od normy. Na wykresie przedstawiamy oceny płci przeciwnej.

Naszym zdaniem WYBORY SAMORZĄDOWE

Czy warto głosować? Czy jestem w stanie zmienić cokolwiek? Co to da? - takie pytania zadaje sobie niejedno

Polaków. Nie tylko dzisiaj i nie tylko przy okazji wyborów dosamozdają. Większość z nas ulega utartej opinii, iż udział w głosowaniu nie zmienia niczego, że jest tylko stratą czasu. Wielu jest niezdecydowanych i rezygnuje z udziału w wyborach tłumacząc się, że nie wie na kogo głosować, że nie zna kandydatów, a programy ugrupowań politycznych są im jasne, poszczególne partie zbyt wiele obiecują, a mało potem dotrzymują. Rzeczywiście. Kiedy w PRL odbywały się wybory i frekwencja zawsze sięgała 98% albo i więcej, paradoksalnie z obydwu stron spadł ciężar odpowiedzialności za wybór. To była formalność, a gest wrzucenia kartki z tymi samymi co zwykle nazwiskami (z demonstracyjnym pominięciem wejścia do kabiny) mógł się jedynie opłacić przy ewentualnym staraniu się o paszport lub lepsze stanowisko. Nie dzwignę, że obecnie kampanie wyborcze, głośne współzawodnictwo partii i ugrupowań może niejednego potencjalnego wyborcę zmieścić, odstraszać, niepokoić. Kiedy już faktycznie dokonujemy wyboru, stajemy się współodpowiedzialni za losy kraju, regionu czy miasta w ciągu najbliższej kadencji władz. Tymczasem wybrać jest trudno, zwłaszcza że nie znamy często kandydatów osobiste, a kierujemy się bądź programem deklarowanym na ulocie wyborczej, bądź ogólną linią polityczną ugrupowania, które kandydat reprezentuje.

Na szczęście w przypadku władz lokalnych nie mamy do czynienia z tak agresywną grą polityczną, jaka towarzyszy zwykle wyborom do władz centralnych. Mniej też zwracamy uwagę na przynależność partijkandydata, kierujemy się jego osobistymi walorami, o ile oczywiście udam się je poznać. Polityka bowiem nie ma na szczeblu lokalnym tak silnego związku ze stylem rządzenia, jak to ma miejsce w sejmie. Można więc wnioskować, że skoro w wyborach samorządowych nie tyle chodzi o politykę, ile o faktyczne

„nasze sprawy”, o rzeczywisty rozwój miasta i regionu, o naszą codziennosc, która każe często nie wygląda zbyt różowo. To zresztą także może być potencjalną przyczyną rezygnacji z głosowania. Rezygnacji z inwestowania w przyszłość, rezygnacji z nadziei i walki o przetrwanie trudnych czasów. Nie warto wierzyć w publicystyczne hasła obiecujące ludziom złote góry, skarby Sezamu, kraj mlekiem i miodem płynący. Można z góry założyć, że to puste słowa bez szans realizacji w trudnym okresie przemian w całym kraju. Trzeba natomiast zwrócić uwagę na faktyczną znajomość problemów, bolączek i nierozwiązanych konfliktów lokalnych, na realne i konkretne propozycje ich rozwiązywania. Może nawet paradoksalnie najbardziej wiarygodni są ci, którzy najmniej obiecują. A kiedy już odnajdziemy się w tym gąszczy „obiecanców”, dajemy społecznie mandat zaufania członkowi, który będzie nas reprezentował i kształtował nasze bezpośrednie otoczenie. Warto pamiętać, że wybranych już przedstawicieli mamy prawo rozliczać z ich działalności. Istnieją demokratyczne zasady obywatelskich interpelacji, można realnie wpływać na decyzje już wybranych władz. Nie jest więc prawdą, że „oni” odcinają się od wyborców, kiedy już uda im się zdobyć upragnione stołki. I choć czasem decyzje władz bywają kontrowersyjne, wzbudzają nasze niezadowolone, warto również pamiętać, że z pustego i Salomon nie naleje. Warto więc wybierać. Warto mieć wpływ na własne, przyszłe losy. Na pewno lepiej głosować niż siedzieć i narzekać, tracić czas na przeklinanie tych, których wybrał ktoś inny i nie mieć wpływu na cokolwiek. Warto też zyskać nadzieję, że przyszłość okaże się faskawsza, może już nie dla nas, ale choćby dla naszych dzieci. Doświadczenia państw o ustabilizowanej od dziesięcioleci demokracji pokazują, że samorządy lokalne są tym szczeblem władz, który najbardziej wpływa na nas i nasze bezpośrednie otoczenie, na naszą codzienność. Polityka władz centralnych dotyczy spraw globalnych, a miejscowych problemów nikt nie zna lepiej niż my sami i nasi sąsiedzi. Na nich przecież mamy głosować.

Redakcja

NASZA SONDA

Tym razem pytaliliśmy przechodniów o to, jakie inwestycje są w Kwidzynie potrzebne. Czego w naszym mieście jeszcze brakuje?

Irena - pielęgniarka na emeryturze:

Przez szereg lat byłam pracownikiem służby zdrowia, dlatego uważam, że potrzebny jest szpital z prawdziwego zdarzenia. Przydałyby się również nowa przychodnia i pogotowie ratunkowe. Sądzę, że dla ratowania ludzkiego życia nie powinno się oszczędzać. Polska służba zdrowia jest bardzo biedna.

Małgorzata - reniczka:

Nie mam pojęcia czego tu jeszcze brakuje. Jestem zaskoczona tym pytaniem. Nic mi nie przychodzi do głowy. Właściwie jeżeli o mnie chodzi, to niezego oprócz pieniędzy mi nie brakuje.

Sławomir - uczeń:

Mieszkałam w Kisielicach, tutaj jestem przejazdem. Przydałoby się jakieś miejsce, w którym można by posiedzieć i zjeść coś ciepłego. Musiałoby tam być taniej, gdyż młodzieży nie stać na drogie posiłki serwowane w restauracjach.

Czesław - emeryt:

Nie wiem czego brakuje, bo mało wychodzę z domu i nie interesuję się tym.

Zasia - uczennica KSZ 1:

Przydałoby się jakieś kluby młodzieżowe, w których odbywałyby się koncerty. W Kwidzynie jest jednym takim miejscem jest Spichlerz. W weekendy jest tak zatłoczony, że trudno się tam wcisnąć.

ESCORT BOLERO 2

Nie przegap okazji! Teraz Escort 1.3 i 1.6 w nowej atrakcyjnej cenie. Przednie światła halogenowe, obrotomierz, lusteczka w kolorze nadwozia gratis.

- Liczba samochodów objętych promocją ograniczona.
- Czas trwania promocji do 31 października 1998 r.

OPG

„WEGNER” AUTORYZOWANY DEALER 82-300 Elbląg, ul. Druska 30 tel./fax 233 70 12

TERAZ FORDA KUP W ELBLĄGU!

ZAKŁAD Handlowo-Usługowy TAR-MAL

Oddział KWIDZYN ul. Braterstwa Narodów, tel. 279 39 98

- sklejkі, piślnia •
- deski podłogowe •
- podłogi do samodzielnego ułożenia bez kleju typu "Hajnowka" •
- podłoga "szwedzka" od 29,90 zł/m² •
- panele ściennie od 14,90 zł/m² •
- listwy konstrukcyjne •
- boazeria drewniana •
- listwy wykończeniowe (duży wybór) •
- impregnaty, lakiery •

rabaty - 10%

Szafa ze snów

STANLEY

SYSTEMY ZABUDOWY WNEK

Kwidzyn, ul. Czerwonego Kapturka 32, tel. 055 279 48 59

KALENDARZ MIEJSKI 1999 przez 365 dni

Od Wschodu Do Zachodu / Od Zachodu Do Wschodu

7

RAZY NIŻSZE KOSZTY Zadzwoń (055) 279 30 59

OKNA DRZWI PCV ROYAL AL-YAWAL RECNERS

- ♦ ŚCIANKI, WITRYNY
- ♦ FASADY
- ♦ MOSKITIERY i inne automatyka otwierania samoczynna wentylacja

PRODUCENT **ARBUD** sp. z o.o. Elbląg, ul. Królewicka 95A tel./fax (055) 234-63-95

osuszanie budynków metodą iniekcji krystalicznej oraz folie antywilgociowe na szyby

hurtownia materiałów budowlanych PLEC-MAT-BUD DOMBUD

ul. Toruńska 21c 82-500 Kwidzyn tel./fax 279 40 76 tel. 261 12 33

UWAGA!

OFERUJEMY MATERIAŁY W CENACH PROMOCYJNYCH:

np. gazobeton „24”, cena det. 4,40 zł/szt. cena hurt. 4,18 zł/szt.

Ponadto:

- ☐ CEMENT W WOKACH 25 kg
- ☐ PELITY KARTONOWO-GIPSOWE
- ☐ SYSTEMY DOCEPLENI BUDOWNIKÓW itd...

Nasza oferta handlowa ciągle rozszerzamy

W NAJBLIŻSZYM CZASIE SZEROKI ASORTYMENT PŁYTEK CERAMICZNYCH *Możesz czuć nasoczyć iść indywidualnie!*

PRZYJÓZ, SPRAWDZ - Z NAM ZBUDUJESZ NAJTANIEJ!!!

OBWIESZCZENIE BURMISTRZA MIASTA KWIDZYNA

z dnia 10 września 1998 r.
w sprawie obwodów głosowania.

Na podstawie art. 32 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602) podaje się do wiadomości wyborców informację o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych, ustalonych uchwałą Nr 36/85/98 Zarządu Miejskiego w Kwidzynie z dnia 20 sierpnia 1998 r. w sprawie podziału miasta Kwidzyna na obwody głosowania, ustalenia granic i numerów obwodów oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych, w których odbędzie się głosowanie w wyborach do Sejmiku Województwa Pomorskiego, Rady Powiatu Kwidzińskiego oraz Rady Miejskiej w Kwidzynie.

Numer Obwodowej Komisji Wyborczej	Granice obvodu głosowania - ulice	Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej
1.	Szpital	Szpital, ul. Hallera 31
2.	Kamienna, Karowa, Koło, Łużycka, Odrowskiego, Plantowa, Południowa, Radosna, Toruńska,	Szkoła Podstawowa nr 8 ul. Kamienna 18
3.	Bema, Hallera, Połomskiego, Przryczna, Sikorskiego, Spacerowa	Spoleczne Liceum Ogólnokształcące (d. Szkoła Podstawowa nr 5) ul. Hallera 5
4.	11 Listopada, Chelmińska, Grudziądzka, Kołtata, Kościuski (od nr 32 do nr 45), Miedziana, Willowa,	Centrum Komputerowo-Językowe ul. 11 Listopada 13
5.	15 Sierpnia, Chopina, Kopernika, Kościuszki, (od nr 4 do nr 30 i od nr 46 do końca), Magazynowa, Piłsudskiego, plac Plebiscytowy, Słowiańska, Zbożowa	Zespół Szkół Zawodowych nr 1 ul. Słowiańska 17
6.	Basztowa, Batalionów Chłopskich, Drzymały, Górna, Kościelna, Ogrodowa, Podjazdowa, Starozamkowa, Targowa,	Technikum Przemysłu Wikliniarsko-Trzecińskiego, ul. Ogrodowa 1
7.	Bł. Doroty, Gdańska, Katedralna, Kręta, Łąkowa, Prosta, Ślepa, Widok, Wiślana, Zamkowa Góra, Zduńska, Żelazna, Żwirki i Wigury,	Zespół Szkół Zawodowych nr 2 ul. Katedralna 5
8.	3 Maja, Brat. Narodów, Konopnickiej, Młyn, Podgórna, Spółdzielcza, Sztumska, Śliska, Warszawska (od nr 1 do nr 23)	Szkoła Podstawowa nr 4 ul. Warszawska 13
9.	Państwowy Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	Państwowy Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych ul. Malborska 18
10.	Brodnicka, Furmańska, Graniczna, Malborska, Mała, Północna, Radzyńska, Rzemieślnicza, Tczewska, Zdrojowa, Zimna, Żurawia, Żytunia,	Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Malborska 85
11.	Bolka i Lolka, Calinecki, Cypiska, Czerwonego Kapturka, Długa, Jacka i Agatki, Krasnołudków, Kubusia Puchatka, Makuszyńskiego, Owcza, Porazińskiej, Storzycowa,	Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Gdańsku Zarząd Dróg Kwidzyn ul. Owcza 7
12.	Bolesława Chrobrego, Królowej Jadwigi, Libawska Mieszka I, Piastowska, Sokola, Wąbrzeska, Ziemiowita, Zabia,	Przedszkole Niepubliczne nr 3 ul. Kazimierza Wielkiego 2
13.	Daszyńskiego, Gimnazjalna, Hercerska, Junaków, Konarskiego, Krótka, Orla, Szeroka, Warszawska (od nr 24 do końca), Wodna, Zuchów,	Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Konarskiego 12
14.	Chłodna, Staszica,	Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa ul. Staszica 25
15.	Grunwaldzka (od nr 1 do nr 20), Krasickiego, Matejki, Mickiewicza, Sienkiewicza, Żeromskiego (od nr 1 do nr 118)	Szkoła Podstawowa nr 2 (sala gimnastyczna) ul. Mickiewicza 3
16.	Baczyńskiego, Krafcowa, Słowackiego, Wschodnia,	Szkoła Podstawowa nr 9 ul. Mickiewicza 66B
17.	Broniewskiego, Kasprowicza, Reymonta	Przedszkole nr 2 ul. Kasprowicza 20F
18.	Gębika, Korczaka, Spokojna, Sportowa, Wiejska, Wspólna, Zacisze,	Zespół Szkół Budowlanych ul. Polna 24
19.	Akcyjowa, Chmielna, Cicha, Gospodarcza, Klonowa, Leśna, Mitosa, Młynarska, Orzechowa, Polna, Zamejska, Zielna,	II Liceum Ogólnokształcące ul. Słoneczna 2
20.	Fredry, Grunwaldzka (od nr 21 do końca), Kochanowskiego, Kolistka, Łamana, Moniuszki, Piękna, Polygonowa, Stawki, Studzienna, Topolowa, Wielka, Wybickiego, Żeromskiego (od nr 115 do nr 163 i nr 62), Żwirowa,	Szkoła Podstawowa nr 6 ul. Grunwaldzka 54
21.	Zakład Karny	Zakład Karny ul. Lotnicza 1

Głosowanie odbędzie się w dniu 11 października 1998 r. w siedzibach Obwodowych Komisji Wyborczych, w godzinach od 6.00 do 20.00.

BURMISTRZ MIASTA
KWIDZYNA
Leszek Czarnobaj

TYSIĄC I JEDNA OPERACJA LAPAROSKOPOWA Chirurgia XXI wieku w kwidzińskim szpitalu

Już w 1992 r., 25 września, u 46-letniej pacjentki wykonaliśmy pierwszą operację laparoskopową. W województwie elblaskim jeszcze kilka lat po nas nikt nie operował tą techniką. Było to u nas możliwe dzięki temu, że Rada Miasta zakupiła aparaty i poprzez Fundację Dobro Choroego przekazała naszemu szpitalowi. Dzięki temu mieszkańcy Kwidzyna od sześciu lat mają możliwość skorzystania z tej metody - powiedział Zdzisław Żywicki, ordynator oddziału chirurgii Szpitala Miejskiego w Kwidzynie.

Rutynowe operacje laparoskopowe wykonywano w Stanach Zjednoczonych od 1989 r., czyli dwa lata po przeprowadzeniu pierwszej operacji. W Polsce pierwsza tego typu operacja została

Głównie pęcherzyk

Metodą laparoskopową dokonuje się głównie operacje pęcherzyka żółciowego. Jest to tzw. złoty standard. Oprócz tego dokonuje się wszystkich zabiegów diagnostycznych, które wymagają odcierania od śródka narządów w jamie brzusznej - pobrania wyinków czy też usunięcia torbieli. Można tą metodą wykonać operację usunięcia wyrostka robaczkowego, przepuchliny jamy brzusznej oraz operacje ginekologiczne - powiedział doktor Zdzisław Żywicki.

W Kwidzynie lekarze ginekolodzy korzystają już z tej metody, wykonując różnego typu zabiegi.

Tysięczną pacjentką była 46-letnia Anna Bober. Operacja dotyczyła zapalenia pęcherzyka żółciowego.

jubileuszu - po prostu czekały w szpitalu na operację.

Od samego początku nie wybieraliśmy pacjentów. Wszyscy pacjenci, którzy zgadzają się na zastosowanie metody laparoskopowej są operowani. Jeszcze na początku stosowania tej metody, gdy inni widzieli przeciwwskazania, które już dzisiaj przeciwwskazaniami nie są (nadwaga, przebyte operacje w nadbrzuszu) nie dobrualiśmy specjalnie pacjentów. Jedną z pacjentek była po wielu operacjach i nie przeszkodziło to w przeprowadzeniu zabiegu.

Najmłodsza operowana pacjentka miała 13 lat, natomiast najstarszy pacjent był w wieku 82 lat. Kamienie w pęcherzyku żółciowym ma w Kwidzynie około 4000-5000 osób, ale - jak mówi doktor Zdzisław Żywicki - wiele osób o tym nie wie. Rocznie operuje się w Kwidzynie około 200 osób. Metoda laparoskopowa pozwala wejść oddziałowi chirurgii kwidzińskiego szpitala w XXI wiek. Nie byłoby to jednak możliwe, co podkreśla ordynator, gdyby nie pieniądze przekazane sześć lat temu przez Radę Miejską na zakup odpowiedniego sprzętu.

Doktor Zdzisław Żywicki w sali, w której wykonuje się około 200 zabiegów laparoskopowych rocznie

Przeprowadzona wiosną 1991 r., natomiast w Kwidzynie jesienią 1992 r., co świadczy o tym, że nasze miasto wyprzedziło pod tym względem wiele miast w Polsce. "Kurier Kwidziński" uczestniczył w pierwszej tego typu operacji w Kwidzynie.

REKLAMA

Aparatura jest kosztowna, natomiast koszt samej operacji nie jest dużo większy od operacji klasycznej. Korzyści z jej zastosowania ma jednak pacjent - mówi ordynator Zdzisław Żywicki. Pacjentowi wykonuje się jedynie cztery niewielkie otwory, przez które do jamy brzusznej wsuwane są odpowiednie instrumenty. Po takiej operacji pacjent szybciej wraca do zdrowia. Dzięki tej metodzie pobyt pacjenta w szpitalu skraca się z około dwóch tygodni do trzech dni. Zdarda się jednak, jak twierdzi doktor Z. Żywicki, że pacjent już następnego dnia wychodzi do domu. Przeważnie wypisuje się pacjenta w drugim dniu po zabiegu, jeżeli nie występują inne powody, dla których powinien zostać w szpitalu. Zwykle dotyczy to osób starszych.

Przeprowadził ją ordynator oddziału chirurgii Zdzisław Żywicki i asystujący mu chirurg Wojciech Kowalczyk. Operacja odbyła się 29 września przed południem. Wszystko przebiegało pomyślnie. W tym samym dniu wykonano także 1001 operację. Przeprowadził ją doktor Wojciech Kowalczyk przy asyście doktora Zdzisława Żywickiego. Pacjentką była 70-letnia Alina Łaczyńska, której usunięto chory woreczek żółciowy. Pacjentki nie były wybierane z okazji

R E K L A M A

KANCELARIA PRAWNO - RACHUNKOWA DORADCA PODATKOWY mgr Jadwiga Drzstyk

- obsługa prawno-podatkowa podmiotów gospodarczych
- prowadzenie ksiąg podatkowych

KANCELARIA PRAWNA RADCA PRAWNY mgr Zbigniew Drzstyk

- obsługa prawna osób fizycznych i prawnych
- zastępstwo procesowe przed sądem

82-500 KWIDZYN

ul. Piłsudskiego 22, tel. 279 53 60

Duo

odzież i galanteria ze skóry

nowa kolekcja
jesiennie-zimowa

kwidzyn, ul. targowa 11a, tel. 279 72 65

STARE MIASTO-PRZYGOTOWANIA DO ODBUDOWY Badania, rekompozycja i TBS

W Kwidzynie odbyło się seminarium poświęcone odbudowie Starego Miasta. Było to swego rodzaju podsumowanie działań zmierzających do rekompozycji Starówki. 21 września do Kwidzyna przyjechali między innymi wojewódzki konserwator zabytków Maria Lubocka-Hoffmann oraz rzeczoznawca do spraw rekompozycji zabytkowych zespołów urbanistycznych ministra kultury i sztuki architekt Janusz Nekanda-Trepka. Obecni byli także autorzy projektu rekompozycji Starego Miasta, którym przewodniczył dr architekt Bazyl Domsta.

Seminarium otworzył burmistrz Leszek Czarnobaj, który powiedział między innymi, powołując się na badania ankietowe, że odbudowa Starówki cieszy się poparciem mieszkańców miasta. Miejski konserwator zabytków Wiesław Galkowski przedstawił informacje o realizacji miejskiego programu ochrony dziedzictwa kulturowego. Jak stwierdził, w 1994 r. Zarząd Miasta zdecydował o podjęciu przedsięwzięcia, którego celem była rekompozycja przestrzennej zabudowy Starego Miasta, a tym samym przywrócenie dawnej, historycznej świetności miasta.

Cztery lata przygotowań

W ciągu ostatnich czterech lat z budżetu miasta na różnego rodzaju prace przygotowawcze oraz konserwatorskie związane z przywróceniem Kwidzynie dawnego, historycznego oblicza przeznaczono około 6 mln. zł. Na Starym Mieście samorząd zainwestował około 390 tys. zł. W tym roku planuje się kwotę 2 mln. zł. Nie są to środki pokrywające w pełni potrzeby ochrony dziedzictwa kulturowego miasta. Dlatego też czynione

są starania o pozyskanie środków pozarządowych, również w oparciu o uchwałę o dofinansowaniu remontów obiektów zabytkowych oraz o środki ratownicze generalnego konserwatora zabytków - stwierdził Wiesław Galkowski.

Program ochrony dziedzictwa kulturowego jest realizowany w dwóch płaszczyznach. Pierwsza to przedsięwzięcia przygotowawcze związane między innymi z ewidencjonowaniem obiektów w rejestrze zabytków oraz kompleksowymi badaniami archeologicznymi, prowadzonymi na terenie Starego Miasta. Druga płaszczyzna to tzw. przedsięwzięcia rodzajowe, takie jak renowacja kamienic na obszarze historycznych przedmieść - grudziądzkiego i malborskiego, prace konserwatorskie katedry kwidzińskiej czy zabezpieczenie murów obronnych przed niszczeniem.

Jak stwierdził W. Galkowski, miejski konserwator zabytków, plan działania na ten rok i następnę przewiduje między innymi przystąpienie do rekompozycji przestrzennej Starego Miasta czyli właściwej odbudowy. Termin odbudowa jest pewnego rodzaju nadszyciem, gdyż Stare Miasto będzie nowym Starym Miastem, wybudowanym w historycznym klimacie.

Podsumowując dotychczasowe prace przygotowawcze Wiesław Galkowski stwierdził: **Jak wykazały badania socjologiczne, stopień identyfikacji społeczności lokalnej z dziedzictwem kulturowym miasta jest znaczący. Stąd dotychczasowe działania władz miasta w zakresie rekompozycji przestrzennej zespołu staromiejskiego mają autentyczne poparcie mieszkańców. Aby wykorzystać ten potencjał, niezależnie od poczyniń samorządu, istotną byłaby pomoc w długofalowym procesie rewaloryzacji zespołu historycznego.**

Jak na razie jedynie miasto, czyli podatnicy Kwidzyna, pokrywa głównie koszty przygotowań do odbudowy Starówki.

Pomoc potrzebna

Kwidzyn został objęty rządowym Programem Ratowania Miast Historycznych. Władze Kwidzyna uważają, że tylko koncentracja środków finansowych samorządu i państwa może zapewnić sukces ogromnej inwestycji jaką jest odbudowa Starego Miasta.

Niepokojące jest, że opóźnia się dotowanie naszych przedsięwzięć rewaloryzacyjnych, że procedura praktycznego uruchomienia funduszu Programu Ratowania Miast Historycznych jest zbyt długotrwała oraz odwieka się uchwalenie ustawy o renowacji i modernizacji obszarów zabudowanych, mających dać preferencje miastom historycznym - stwierdził Wiesław Galkowski, przytoczając jednocześnie fragment raportu konserwatorskiego o stanie miasta. Z raportu tego wynika, że dotychczasowe przebieg podejmowanych decyzji, wykonanych i sfinansowanych przez miasto prac stawia Kwidzyn w rzędzie miast o wysokiej aktywności prorewaloryzacyjnej.

Sądymy również, że pożądane byłoby wsparcie działań miasta funduszami z budżetu państwa, gdyż zostaną one wykorzystane z należytą rozwagą i dla dobra miasta - wynika z raportu.

Burmistrz Leszek Czarnobaj stwierdzał wielokrotnie, i również podczas seminarium, że miasto musi mieć serce, a takim sercem będzie w przyszłości Starówka.

TBS odbuduje

Decyzja miasta o odbudowie Starówki przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego budziła od samego początku wątpliwości niektórych radnych. Podczas seminarium koncepcję odbudowy przedstawiła kierująca TBS Elżbieta Wietecha, z zawodu architekt. Zajęła się sprawami inwestycji prowadzonych przez TBS od sierpnia. Pomyśl odbudowy przez Towarzystwo był uzasadniony kilkoma względami. Jeden z nich to obawa przed oddaniem gruntów na Starym Mieście w obce ręce, głównie firmom deweloperskim, przez co nastąpiłaby utrata kontroli nad całą inwestycją. Samorząd chciałby, żeby Starówka była odbudowana dla mieszkańców Kwidzyna i za ich pieniądze. Do inwestowania, po odpowiedniej promocji, zostaną zaproszeni kupcy, rzemieślnicy oraz osoby, które chcą na terenie przyszłej Starówki prowadzić działalność gospodarczą, ale taką, która nie będzie kłóciła się z określonymi funkcjami użytkowymi, przypisanymi tej części miasta i wynikające z tego faktu konflikty zwracał uwagę autor projektu dr architekt Bazyl Domsta, który uznał, że należy brać pod uwagę fakt, że osoby, które prowadzić będą działalność gospodarczą mają samochody, które trzeba gdzieś zaparkować.

Trudno jest oszacować koszt budowy. Wstępnie przewiduje się, że wybudowanie 1 m2 kamienicy będzie kosztowało od 2500 do 2600 złotych. Jeżeli nie znajdą się chętni z Kwidzyna, Towarzystwo Budownictwa Społecznego poszerzy ofertę.

Na seminarium podkreślono, że nie można zamykać się tylko w obrębie jednego pomysłu, gdyż odbudowa Starówki to ogromna inwestycja, która wymaga dużej elastyczności.

Rzeczoznawca do spraw rewaloryzacji zabytkowych zespołów urbanistycznych Janusz Nekanda-Trepka poruszył kwestię różnorodności w rewaloryzacji miast. Różnorodność ta miałyby oddawać określony klimat lokalny czy regionalny. Uczestnikom pokazał jak wyglądał odbudowa starówek w innych miastach w kraju, zwracając uwagę na bledy popełniane przy rewaloryzacji.

Seminarium było także okazją do przedstawienia koncepcji architektoniczno-urbanistycznej przez architekta miejskiego Mirosława Góralskiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego Starego Miasta przez architekta Gabrięle Sieniawską.

Seminarium odbyło się tuż przed wyborami samorządowymi. Zapewne kolejna rada miejska będzie zmagać się z problemem odbudowy Starego Miasta. Dotychczasowy samorząd Kwidzyna miał nadzieję, że pierwsze kamienice pojawią się na początku XXI wieku. Na razie przygotowawcze prace, chociażby w postaci prac archeologicznych, o których na seminarium mówił dr Antoni Pawłowski, kierujący kwidzińskim muzeum. Badania, oprócz walorów poznawczych, prowadzone są z myślą o wykorzystaniu do przyszłej zabudowy, w miarę możliwości, starych fundamentów i murów piwnicznych.

ZIELONE PATROLE Nie rańmy drzew

Od kilku lat obserwujemy w Polsce modę na podwórkową koszykową. Zainteresowanie tym sportem przyszło z Zachodu. Niewiele do niego potrzeba. Wystarczy piłka, choćby prowizoryczny kosz i ... drzewo. Następnie za pomocą gwóźdź montuje się do pnia metalową obręcz. A przecięt rańmy w ten sposób drzewo. Tak zamocowany kosz znajduje się np. na posesji przy ul. Kamienniej 3. Młodzież zielonych patroli ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kwidzynie zwraca szczególną uwagę na tego typu przypadki. Drzewa kałeczone są także przez mocowanie do nich haków, metalowych obręczy czy drutów, który owinięty opień rozciągnięty służy jako linia do wieszania bielizny. Zielone patrole apelują do mieszkańców, a także do wydziału ochrony środowiska Urzędu Miejskiego o zainteresowanie się wspomnianym drzewem i innymi, posiadającymi tego typu „ozdobny”. AW

Lecą okna

W budynku administracyjnym przez Powszechną Spółdzielnię Mieszkaniową „Renavia” wylciało okno razem z futryną.

Wypadło okno znajdujące się na klatce schodowej w bloku przy ulicy Sokolej 9. Okno wpadło do środka klatki schodowej. Na szczęście nikt z mieszkańców nie szedł schodami w chwili zdarzenia. Mogłoby się to skończyć tragicznie. Mieszkańcy budynku poinformowali nas, że kiedyś w tej samej klatce doszło do podobnego zdarzenia, wtedy też nikomu nie się stało. Taki stan okien zaniepokoił jednak mieszkańców. Co będzie jak okno spadnie na człowieka? Najbardziej dziwi fakt, że blok jest stosunkowo nowy. Aż strach myśleć jakie usterek wyjdą na jaw za kilka lat. J.K.

R E K L A M A

**ELEGANCJA
W DUŻYM ROZMIARZE**

**SKLEP DLA PAŃ PUSZYSTYCH -
DOM HANDLOWY "RYWAŁ"
KWIDZYN, UL. ŚLAWACKIEGO,
GODZ. 10:00-18:00**

**W OFERCIE
ELEGANCKIE ZAKIĘTY, GARSONKI, SUKIENKI,
SPÓDNIE, SPÓDNICE ORAZ STROJE WIZYTOWE
I WIECZÓRÓWE
JUŻ OD ROZMIARU 44**

**OD 17 PAŹDZIERNIKA ZAPRASZAMY
TAKŻE DO SKŁEPU RÓG HALLERA
I GRUZIĄDZKIEJ**

20030720023

82-500 Kwidzyn, Górki koło Kwidzyna
tel./fax (055) 279-69-61

GROL KWIDZYN Sp. z o.o.

Przedstawiciel Handlowy:

AREAL SYSTEM - kraty trawnikowe, areal systems

BALEX METAL - blachodachówki i blachy trapezowe, BALEXMETAL

ONDULINE SA - pokrycia dachowe, Onduline

ŚWIECIE SACKS - worki papierowe, ŚWIECIE SACKS

SEEGER LEBIENIEC - dachówki betonowe, SEEGER LEBIENIEC

BRAAS POLSKA - dachówki betonowe, BRAAS POLSKA

DORKEN - folie dachowe, DORKEN

URZĘDOWSKI - okna, URZĘDOWSKI

ISOBAU - systemy docieplania budynków, ISOBAU

CEGIELNIE OLSZTYŃSKIE S.A. - cegły, Cegielnia

MARLEY - systemy rynnowe, MARLEY

HUNTER - systemy rynnowe, HUNTER

HILGIER - cegły i okładziny klinierowe,

RAWAG - stolarka aluminiowa.

ZAPRASZAMY!

200241

R E K L A M A

**APEL
ELBLĄSKIEJ IZBY ROLNICZEJ**

Zbliża się dzień wyborów samorządowych, to już 11 października zdecydujemy o przyszłości, szczególnie niepewnej na wsi. Dziś nikt nie sucha racji rolników. Pozwiliśmy, nie idąc do wyborów parlamentarnych, aby o naszej przyszłości, a szczególnie przyszłości naszych dzieci, rodzin decydowali ludzie, dla których los nie tylko rolnictwa nie jest ważny, gdyż w parlamencie udział wsi jest symboliczny.

Nie chcemy swoich praw dochodzić protestując na drogach i utrudniać życia innym. Chcemy, aby władza rządowa i samorządowa nie zapomniała, że żniwa są co roku i to w sierpniu. Chcemy sami decydować o sobie.

Wybory samorządowe dają szansę dla każdego, kto chce pracować dla kraju i swojej lokalnej społeczności. Władze samorządowe potrafią najlepiej zrozumieć i rozwiązywać potrzeby środowiska.

Apelujemy do Was o wzięcie udziału w nadchodzących wyborach samorządowych

Pamiętajmy o tym, że nieobecni nie mają racji i decydują za nich inni. Dlatego tak ważne jest, aby 11 października nikt nie został w domu.

W tych wyborach samorządowych głos każdego z nas będzie decydował o naszej przyszłości.

Leszek Jerzy Świerczek
Prezes
Elbląskiej Izby Rolniczej

2003001

82-500 Kwidzyn, ul. Kamienna 10B
tel./fax (055) 279-00-84

inva

**OKNA SZUKASZ?
CZEMU DO NAS NIE ZAPUKASZ?**

**PRODUCENT OKIEN, DRZWI
I WITRYN PCV**

PROFIL:
ROPLASTO,
PANORAMA,
OKUCIA ROTO.

5 lat gwarancji
FACHOWY MONTAŻ
RATY

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE
„BUDO-OPAL” sp. z o.o.

Kwidzyn, ul. Łąkowa 44, tel. 279-32-33
(teren starej gazowni i skupu złomu)

OFERUJEMY:

NAWOZY
 węgiel
 miel
 koks
 podpałka

MATERIAŁY BUDOWLANE
 wapno
 cement
 papa

**SPRZEDAŻ RATALNA
CZYNNY CODZIENNIE
W GODZ. 7.00-17.00**

200295

lista nr **7** **KWIDZYŃSKIE**
POROZUMIENIE
SAMORZĄDOWE

Zapraszamy Państwa do wzięcia udziału
w Wyborach Samorządowych
w dniu 11 października 1998 roku,
a wcześniej, to jest w dniu 9 października 1998 roku (piątek),
zapraszamy do wzięcia udziału w

FESTYNIE
SPORTOWO-REKREACYJNYM

na stadionie miejskim w Kwidzynie od godziny 17.00

W programie wiele atrakcyjnych imprez.

Zapraszamy dzieci i dorosłych.

Gwiazda festynu - zespół

LADY PANK

Gość specjalny -

Marek Krukowski,

zwycięzca licznych teleturniejów.

I ty możesz się z nim zmierzyć.

BEZPIECZEŃSTWO SAMORZĄDOWE

Lokalny front przeciwko przestępczości

Bezpieczeństwo w społeczności samorządowej było tematem ogólnopolskiego seminarium zorganizowanego w Kwidzynie. Dyskutowano o sytuacji służb porządkowych w kontekście reformy administracyjnej kraju oraz o sposobach zapobiegania przestępczości w społecznościach lokalnych.

Seminarium prowadziła prezes Stowarzyszenia "Bezpieczny Kwidzyn" Grażyna Krzysztofik. Dyskusji przysłuchiwał się komendant KRP w Kwidzynie Piotr Mateusiak

26 września do Kwidzyna przyjechali między innymi sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Bogdan Borusewicz, zastępca komendanta Komendy Głównej Policji nadinspektor Ireneusz Wachowski oraz wicemarszałek Senatu Donald Tusk. Wszyscy zgodnie twierdzą, że bez utworzenia wspólnego frontu, łączącego działania rządu, samorządu, mieszkańców, policji oraz innych służb, skuteczne przeciw działanie przestępczości nie jest możliwe. Jednocześnie podkreślano znaczenie działań na rzecz bezpieczeństwa wszystkich instytucji, takich jak chociażby jak organizator seminarium - Stowarzyszenie "Bezpieczny Kwidzyn". Minister Bogdan Borusewicz, który mówił o reformie policji w świetle zmian administracyjnych kraju, uspokajał licznie przybyłych do Kwidzyna policjantów, między innymi ze Słupska, Elbląga, Olsztyna, Radomia i Kielc, że nie będzie zwolnień policjantów z pracy, których ponad 20 tysięcy pracuje w komendach wojewódzkich. Zostaną oni skierowani do pracy w komendach powiatowych i komisariatach.

Kwidzyn i bezpieczeństwo
Burmistrz Kwidzyna Leszek Czarnobaj omówił działania samorządu.

Bezpieczeństwo to nie tylko sprawa policji. Gdybyśmy nawet wielokrotnie zwiększyli liczbę funkcjonariuszy policji i strazy miejskiej, to i tak nie będzie można powiedzieć, że wszystko w zakresie bezpieczeństwa zostało zrealizowane.

Burmistrz dodał, że inwestowanie w bezpieczeństwo to proces ciągły, który wymaga nie tylko dobrych chęci, ale i nakładów finansowych.

Kto mówi, że można realizować zadania dotyczące bezpieczeństwa bez nakładów finansowych jest w błądzie. Ta sfera życia wymaga olbrzymich wydatków - powiedział L. Czarnobaj.

Kiedy liczba bezrobotnych w ciągu ostatnich czterech lat obniżyła się z około 4500 osób do 1600 osób, to na pierwszym miejscu we wszelkiego rodzaju ankietach wysuwa się bezpieczeństwo - stwierdził burmistrz L. Czarnobaj.

Aby zwiększać poziom bezpieczeństwa, należy działać na kilku płaszczyznach, między innymi prowadząc działania ograniczające bezrobocie oraz działania związane z organizowaniem czasu wolnego dla młodzieży. Bardzo dużą wagę przywiązujemy do kontaktów osobistych mieszkańców ze Strażą Miejską i dzielnicowymi. Jest to rzecz fundamentalna - stwierdził burmistrz.

Wicemarszałek Senatu Donald Tusk stwierdził, że jako polityk nie powinien uciekać od odpowiedzialności za to, co dzieje się w zakresie bezpieczeństwa.

Mogę więc w szczerzy sposób czuć się jako obywatel zagrożony, a równocześnie mieć do samego siebie pretensje, że uczestnicząc od kilku lat w życiu politycznym Polski nie jestem w stanie skutecznie zapewnić bezpieczeństwa ani sobie, ani swojej rodzinie, ani obywatelom tego kraju. Od wielu lat obserwuję nie tylko jako potencjalna ofiara, ale również jako osoba zainteresowana problemem zawodowo poczynania,

Minister Bogdan Borusewicz omówił między innymi kierunki reformy policji

które do niedawna nie były w centrum zainteresowania opinii publicznej i mediów. Myślę o takich inicjatywach, których świadkami jesteśmy w Kwidzynie. Większość z nas ma w sobie fałszywe przekonanie, że poczucie bezpieczeństwa i faktyczne bezpieczeństwo w dużej mierze zależą od tego, jakie decyzje zapadną w Warszawie.

Donald Tusk dodał, że wpływ władzy centralnej na sukcesy związane z ograniczeniem przestępczości jest ograniczony. Nie będziemy żyli w bezpiecznych miastach tak długo, jak długo nie zmienimy obyczajów życia codziennego. Jeżeli przyjrzymy się tym miastom w Europie i na świecie, które mogą mówić o wielkim sukcesie w walce z przestępczością, to zauważymy, że mamy tam do czynienia ze zmianą nastawienia obywateli, struktur pośrednich, ruchów stowarzyszeniowych, które wymusiły zmianę modelu życia.

D. Tusk stwierdził, że spotkania tego typu jak to zorganizowane w Kwidzynie oraz działalności takich stowarzyszeń jak "Bezpieczny Kwidzyn" mają tak samo duże znaczenie jak działania policjantów w Warszawie.

Sekretarz o zmianach
Minister Bogdan Borusewicz podkreślił, że bezpieczeństwem zajmuje się w Polsce armia ludzi, złożona ze 100 tysięcy policjantów, kilkunastu tysięcy strażników, kilkuset tysięcy funkcjonariuszy straży granicznej. Sprawa

Zastępca Komendanta Głównego Policji Ireneusz Wachowski podkreślił znaczenie działania takich organizacji jak Stowarzyszenie "Bezpieczny Kwidzyn"

bezpieczeństwa zajmują się także funkcjonariusze Urzędu Ochrony Państwa. Problemem jest koordynacja działań ludzi czuwających nad bezpieczeństwem obywateli.

Trzeba je jednak pamiętać, że gdy do działań przystępuje policja, to leczy ona jedynie skutki, a nie przyczyny. Aby zapobiegać, trzeba znać przyczynę - mówił minister. B. Borusewicz dodał, że konieczne jest utworzenie szerokiego frontu złożonego z różnych instytucji państwowych, społecznych i samorządowych, który zapewniłby współdziałanie organami państwowymi, takim jak policja. Niezależnie od tego, jak szerokie kompetencje otrzymają samorządy, problem bezpieczeństwa obywateli jest problemem - w znacznej mierze takim pozostanie - władzy centralnej - stwierdził minister. Obecnie proces reformy policji wkraczał w decydującą fazę. Również samorządy biorą współodpowiedzialność za pracę policji, gdyż mają większy wpływ na pracę przyległego komendanta powiatowego.

Reforma policji powinna odbywać się pod kontrolą społeczeństwa. Chcemy się w każdej chwili rozliczyć z tego, co już zrobiliśmy, wyraźnie wskazując na to, co zamierzamy osiągnąć w przyszłości. Proces reformowania policji jest długotrwały i nikt nie może oczekiwać, że po wprowadzeniu pierwszych zmian wszystko zmieni się na lepsze, czyli gwałtownie spadnie przestępczość - powiedział B. Borusewicz.

Minister dodał, że chodzi nie tylko o zmniejszenie przestępczości, ale subiektywnego poczucia zagrożenia. O subiektywnych odczuciach mieszkańców mówił burmistrz Leszek Czarnobaj, powołując się na badania ankietowe. Z badań tych wynika, że mimo obniżenia się przestępczości nie obniża się poczucie zagrożenia mieszkańców.

Policja nie tylko o policji
Przeprowadziła już reformę jeśli chodzi o współdziałanie policji z lokalną władzą samorządową - tymi słowami rozpoczął wypowiedź nadinspektor Ireneusz Wachowski, zastępca komendanta Komendy Głównej Policji.

Chcę mówić o poczuciu zagrożenia, trzeba zdawać sobie sprawę z powodów, które stanowią o tym zagrożeniu i powodują, że ludzie się lekają - mówił Ireneusz Wachowski. Stwierdził, że liczba policjantów jest wystarczająca. Problem dotyczy odpowiedniego ich wykorzystania. Problemowi temu towarzyszą kłopoty związane z łącznością. Mówiąc o reformie ustrojowej nadinspektor I. Wachowski stwierdził:

Starosta z komendantem powiatowym będą tworzyli lokalną politykę na rzecz bezpieczeństwa. Pan starosta będzie stawiał pytania, a pan komendant będzie musiał znaleźć na nie odpowiedzi. Oni będą pierwszymi partnerami i obie instytucje będą musiały znaleźć współpartnerów, wśród których będą: taka instytucja jak ta (Stowarzyszenie "Bezpieczny Kwidzyn" - dop. red.), rodzice, szkoły, księża i wszyscy ci, którym na sercu będzie leżało zapewnienie ładu i porządku publicznego.

Komendant wspominał też o trudnościach pojawiających się w codziennej pracy policji, a które od dawna są przedmiotem krytyki. Jest to między innymi sprawa konwojów. W skali kraju w 1996 r. policjanci przejechali zajmując się konwojowaniem 17,5 mln kilometrów, przewożąc 650 tysięcy osób. Ogółem było to 825 tysięcy dniówek policjanta, czyli 8-godzinnych służb. Możemy konkurować z PKS, jeśli chodzi o przewóz osób.

Ireneusz Wachowski wspominał także o biurokracji, czyli o tonach dokumentów, które wychodzą z policjancji. Inny o tomach imprez masowe, których zabezpieczeniem zajmują się policjanci. Nadinspektor I. Wachowski wyraził nadzieję, że przyjdzie taki moment, kiedy policja zajmie się tylko i wyłącznie zapewnieniem mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa, co jest rzeczą fundamentalną. Podczas seminarium omówiono niemal wszystkie aspekty przestępczości i sposoby jej ograniczania. Rozmawiano między innymi o przyczynach i zapobieganiu przestępczości wśród dzieci i młodzieży oraz o wpływie mediów na rozwój i wychowanie młodego pokolenia. Omawiali to między innymi dr Krystyna Kmiecik-Baran z Ośrodka Badań Psychologicznych i Społecznych z Trójmiasta. Seminarium było okazją do omówienia realizacji programu "Bezpieczne Miasto". Nie zabrakło w Kwidzynie przedstawicieli straży

miejskich oraz organizacji i instytucji zajmujących się problemami związanymi z bezpieczeństwem. Stowarzyszenie "Bezpieczny Kwidzyn", którym kieruje Grażyna Krzysztofik, przygotowania do seminarium rozpoczęło kilka miesięcy temu. Obawy, że nie wzbudzi ono zainteresowania, okazały się nieuzasadnione. Świadczy o tym chociażby fakt, że do Kwidzyna przyjechało ponad 100 osób. Należy przypomnieć, że Stowarzyszenie "Bezpieczny Kwidzyn", organizator seminarium, zostało powołane w 1996 r. Zrzęsa przedstawicieli różnych środowisk. Stawia sobie za cel przede wszystkim rozwiązywanie problemów, które wpływają na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. W swoich działaniach realizuje program "Bezpieczne Miasto", uchwalony przez Radę Miejską w ubiegłym roku.

Jaek Kluczkowski

Zderzenie we mgle

Dwóch kierowców samochodów osobowych fiat 126p poniosło śmierć na miejscu w wyniku zderzenia pojazdów.

Do wypadku doszło na trasie Kamieniec - Stary Dzierżoń (gmina Susz). Widoczność na drodze była ograniczona z powodu mgły. Na miejscu zginęli: 23-letni Dariusz W. oraz 27-letni Zbigniew G. Trzech pasażerów pojazdów zostało rannych. Straty oszacowano na około 3000 zł. Przyczyną oraz okoliczności wypadku bada Komenda Rejonowa Policji w Kwidzynie.

Dzieci pożegnały lato

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie "Promyk" był organizatorem zawodów sportowych z okazji pożegnania lata.

W imprezie wzięli udział podopieczni świetlicy środowiskowych MOPS oraz dzieci z Kuratorium Ośrodka Pracy z Młodzieżą. W sumie do zawodów, które odbyły się 26 września przystąpiło 50 dzieci. Na zakończenie wszyscy otrzymali nagrody rzeczowe i słodczyce. Nie obyło się również bez ogniska i piczenia kielbasek.

Wizyta w Zielonym Centrum

Zielone Centrum znajduje się w Mareszynie odwiedzili dzieci uczące się w kwidzyńskiej "Czwórcie".

Na spotkanie wybrały się dzieci z klasy II c z wychowawczynią Henryką Falandysz. Właścicielka Zielonego Centrum Krystyna Wroblewska opowiedziała o uprawianiu. Dzieci mogły zobaczyć i nawet dotknąć rośliny, a także uzyskać odpowiedzi na nurtujące je pytania. Najwięcej emocji wzbudziły rośliny owoźne oraz te o niespotykanym wyglądzie. Wizyta w Zielonym Centrum zakończyła się zabawą ogniskiem. Właścicielka Centrum podarowała dzieciom sześć okazów drzewek.

Zaproszenie do teatru

Kwidzyńskie Centrum Kultury zaprasza na występ kabaretu Elita. Wystąpi on 14 października o godzinie 20.00. Bilety można kupić w cenie 20 złotych. Teatr na Woli przygotował spektakl "Za rok o tej samej porze". Wystąpią w nim między innymi Marzena Trybala oraz Tomasz Stockinger. Spektakl odbędzie się 18 października o godzinie 18.00. Bilety w cenie 20 złotych do nabycia w kasie.

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

WĘGIEL Najkorzystniejsze ceny

z kopalni „PIAST”

ZAPRASZA DEPOZYTOWY SKŁAD KOPALNI "PIAST" w Sadlinkach

Zapewniamy transport i załadunek.

TEL. (055) 275-75-61

IDEALNE ROZWIĄZANIE DLA TWOJEGO DOMU

INDEGO

"MÓJ DOM" 82-500 KWIDZYN ul. Zbożowa 5 tel. (055) 279-37-66

- ✓ SZAFY Z DRZWIAMI SUWANYMI
- ✓ Z LUSTER
- ✓ Z PŁYT LAMINOWANYCH
- ✓ ZABUDOWA WNĘKLI WNETRZ
- ✓ GARDEROBY
- ✓ WNĘTRZA BIUROWE
- ✓ INNE NIETYPOWE ZŁOŻENIA

5 LAT GWARANCJI SPRZEDAŻ RATALNA DOŚWIADCZENIE - FAKTOWY MONTAŻ

PIĘKNO I FUNKCJONALNOŚĆ - ZGODNIE Z PAŃSTWA ŻYCZENIEM

REKLAMA

ODKURZACZE CENTRALNE

BEAM

PROJEKTOWANIE WYKONAWSTWO

- OGRZEWANIE POWIETRZNE
- WENTYLACJA
- KLIMATYZACJA

VENTO 82-550 Prabuty ul. Rypińska 21, tel/fax 055 279 12 43

BOGLASS

Kwidzyn, ul. Owcza 4, tel. 279-45-23

OKNA PCV WYŁAZY I OKNA DACHOWE PARAPETY ROLETY-ZEWNETRZNE

RATY MONTAŻ

REKLAMA

PRZEGLĄDY REJESTRACYJNE 8.00 - 20.00

WYMIANA OLEJU GRATIS! USŁUGI ELEKTRODIAGNOSTYCZNE

"AUTO ELEKTRYK" Macysław Zetrowski Kwidzyn, ul. Hallera 28 a, tel. 055 279 41 23, 279 36 44

NOWY ROK W MUZYCZNEJ

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. F. Nowowiejskiego w Kwizdynie rozpoczęła 51 rok swojej działalności. Rok szkolny 1998/1999 zainaugurował nowy dyrektor Jarosław Golder.

Nowy dyrektor kwizdyńskiej szkoły muzycznej Jarosław Golder

W tym roku zainteresowanie nauką w szkole muzycznej było bardzo duże. Do szkoły wpłynęło ponad 100 podań, liczba kandydatów zaskoczyła nawet grono pedagogiczne. Świadczy to o dużym zainteresowaniu wśród młodzieży nauką gry na instrumentach. Szkoła posiada własny internet, może więc również kształcić uczniów spoza Kwizdyna.

200 uczniów w wieku od 7 do 20 lat. System nauki dzieli się na dwa działy. W pierwszym - dziecięcym nauka trwa 6 lat. W drugim - młodzieżowym - 4 lata. Uczniowie uczą się gry na takich instrumentach jak: fortepian, skrzypce, wiolonczela, akordeon, flet, klarnet, saksofon, fagot, trąbka, puzon. Jest również klasa śpiewu solowego. W tym roku powstała klasa perkusji.

Obecnie w szkole uczy się

Według dyrektora szkoły cieszy się ona dużym zainteresowaniem wśród uczniów. Powołano również orkiestrę dętą, która ćwiczy pod kierunkiem Eugeniusza Kizkińskiego. Przelatająca orkiestra istniała w szkole muzycznej i cieszyła się dużym powodzeniem.

W szkole prowadzone są zajęcia zespołowe. Młodzi muzycy grają w orkiestrze szkolnej pod kierunkiem Anny Głogowskiej - Firlej. Istnieje również zespół akordeonowy pod kierunkiem Walerego Kunaca oraz zespół perkusyjny prowadzony przez Stanisława Bienia. Młodzież szkoły muzycznej śpiewa w chórze prowadzonym przez Annę Łukaszów.

Dyrekcja szkoły przewiduje w bieżącym roku szkolnym organizację wielu koncertów. Wezmą w nich udział uczniowie i absolwenci kwizdyńskiej szkoły jak i profesjonalni wykonawcy. Szkoła dysponuje skromnymi środkami finansowymi. Przy organizacji koncertów wsparcia udzielają kwizdyńskie firmy i zakłady pracy. Jak zapewnia dyrektor, szkoła otwarta jest na wszelką współpracę.

ja

Obronił się przy świadkach

Autorowi pracy Teatr Lalek skojarzył się z rzutnikiem do slajdów. Zaprotektował on dwie ruchome sceny, które zmieniają się

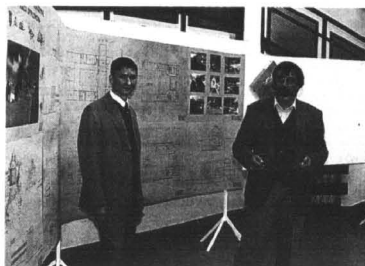
o swoim projekcie, a później odpowiadał na pytania egzaminatorów oraz zgromadzonych obserwatorów. Mirosław Bator zapytał o

udogodnienia, jakie przewidział Janusz Rudnik dla osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Recenzeny pracy mgr inż. Stanisław Dopierała ocenił pracę na bardzo dobry z plusem.

Młodzież zgromadzona na publicznej obronie pracy dyplomowej z zainteresowaniem obserwowała przebieg egzaminu. Było to dla nich z pewnością wartościowe doświadczenie, dało bowiem wyobrażenie o tym, jak przebiega obrona pracy dyplomowej. Uczniowie mogli się przekonać, że nie jest to takie straszne przeżycie.

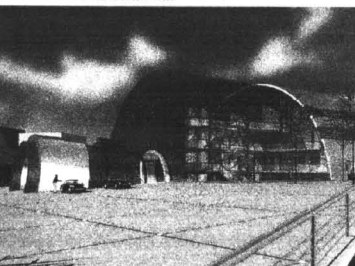
ja

Janusz Rudnik (po lewej) i jego promotor Marek Kleczkowski

jak klatki z celuloиду. Scena jest odpowiednikiem żurawki, daje energię i jest mocą całego teatru. Wejście to obiektyw mieniący się kolorami tęczy. Widownia natomiast to - w wyobraźni Janusza Rudnika - potężny wentylator. Budynek tworzy w swoim wnętrzu własny świat. Według projektu budynek zlokalizowano na placu między ulicami: Zamkową, Hanki Sawickiej oraz Żwirki i Wigury.

Autor pracy opowiedział

Tak wyobraża sobie Teatr Lalek w Kwizdynie Janusz Rudnik

OSTATNITAKI SEJMIK

Przedstawiciele Kwizdyna, reprezentujący przez cztery lata miasto w Sejmiku Samorządowym Województwa Elbląskiego, wzięli udział w obradach Sejmiku Gdańskiego. Podczas obrad byli radni drugiej kadencji - Józef Lukasiak i Marek Sitnicki - wysłuchali miedzy innymi przesłania programowego dla przyszłego samorządu województwa pomorskiego. W przesłaniu stwierdzono, że należy uszanować aspiracje miast tworzących województwo pomorskie. Wśród głównych celów związanych z rozwojem województwa pomorskiego znalazł się most na Wiśle w okolicy Kwizdyna, który umożliwiłby połączenie z autostradą A-1. Główne cele rozwoju województwa pomorskiego mają swoje merytoryczne umocowanie w opracowanych wcześniej strategiach rozwoju województwa gdańskiego, słupskiego i elbląskiego. Przedstawiciele samorządów tworzących nowy region pomorski stoją na stanowisku, że nie można marnować istniejącego dorobku w tej dziedzinie. Należy wykorzystać doświadczenia i nabytą wiedzę, by przyspieszyć rozwój gospodarczy nowego województwa - stwierdzono w przesłaniu Sejmiku Województwa Pomorskiego.

Podczas sejmiku z uwagą Zarządu Miasta Kwizdyna radni drugiej kadencji Józef Lukasiak i Marek Sitnicki wręczali marszałkowi sejmiku, wojewodzie gdańskiemu oraz przedstawicielowi Gniewa ekonomiczne uzasadnienie budowy mostu na Wiśle w okolicy Kwizdyna. Analiza ekonomiczna została wykonana przez specjalistów Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Gdańskiego. Wykonano ją w roku ubiegłym na zlecenie kwizdyńskiego samorządu.

J.K.

TBS kończy budowę

Prezes TBS-ZGM nie spodziewa się podwyżki czynszu w przyszłym roku. Należy podkreślić, że o wysokości czynszu w TBS decyduje Rada Miejska.

W budynku TBS nie ma kawalerki. Najmniejsze mieszkanie oznaczone jest symbolem 2pm, czyli dwa pokoje małe o powierzchni 44 m². Pozostałe mieszkania to odpowiednio: 2pd (dwa duże pokoje) - 50 m², 3pm (trzy pokoje małe) - 63 m², 3pd (trzy pokoje duże) - 69 m², 4p (cztery pokoje) - 76 m². Jedną z najważniejszych spraw są kryteria finansowe, które muszą spełnić przyszli najemcy. Kryteria te ulegają zmianie. Podajemy dane na koniec lipca, oparte na przeciętnym wynagrodzeniu w województwie elbląskim. Dla dwóch osób w gospodarstwie domowym dochód minimalny musi wynosić 1172,80 zł, natomiast maksymalny - 2932,02 zł. W gospodarstwie trzyosobowym minimalny dochód to 1433,40 zł., a maksymalny nie może przekroczyć 3583,58 zł. Dochód minimalny dla czterosobowej rodziny musi wynosić 1694,10 zł., a maksymalny - 4235,14 zł. Dochód maksymalny gospodarstwa domowego złożonego z pięciu osób nie może przekroczyć 4886,70 zł., natomiast minimalny - 1954,68 zł. Wszystkie dochody to dochody brutto.

J.K.

TBS - termin przesunięty

Blisko dwieście osób wyraziło chęć wynajmu lokalu w budynkach, które na przełomie 1999 i 2000 roku zamierza oddać do użytku Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Kwizdynie.

Chętnych jest znacznie mniej niż w roku ubiegłym. TBS wydużyło do 15 października termin składania wniosków, co być może spowoduje, że chętnych na nowe mieszkania przybędzie.

Przypominamy, że tego typu budownictwo cieszyło się ogromnym powodzeniem w roku ubiegłym, gdyż najeden lokal przypadało około 6 chętnych.

Nowe mieszkania, których ma powstać ponad 130, będą budowane w przyszłym roku. Budowa finansowana będzie ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

J.K.

Klub Jeździecki Rakowice Kwizdyn w związku z zakwalifikowaniem się Jarzago i Jaska Krukowickich, jako jedynych reprezentantów Polski, do mistrzostw Europy pragnie podość do publicznej wiadomości nazwy sponsorów oraz osób i instytucji wspierających w różny sposób działalność klubu:

- Bank Spółdzielczy w Kwizdynie
- GRATER Sp. z o.o.
- PUPH LENKIEWICZ
- SM Marcin Skrajda
- SJ Jan Skrajda
- ACONTO s.c.
- CESMEX
- INTERAUTO
- PRIMO s.c.
- Krzysztof Janowicz
- Józef Świokło
- Firma J. CEBŁOWSKI
- Firma BUSSLER
- PPUH PALPOL s.c.
- Nadleśnictwo Kwizdyn

BIG Bank GDAŃSKI SA

Oddział w Kwizdynie, ul. Chopina 21

Konkurencyjne oprocentowanie, dobra kondycja i wysokie kapitały Banku bezpieczeństwem powierzonych gotówki

LOKATY TERMINOWE DLA OSÓB FIZYCZNYCH

Oprocentowanie w stosunku rocznym

Miesiące	stałe	zmienne
1	16,00	16,00
2	16,50	16,50
3	17,00	17,50
4		17,75
5		17,75
6	17,50	18,00
9	17,50	18,25
12	17,50	18,50
24		21,50
36		23,50

Kapitalizacja odsetek po okresie umownym, minimalna kwota lokaty wynosi 200 zł

RACHUNKI OSZCZĘDNOŚCIOWO-ROZLICZENIOWE

- o oprocentowanie - 13,5%
- o lokata overnight O/N - oprocentowanie 14,5% (15,6%)
- o zlecenie stałych płatności
- o możliwość debetu na okres 3 miesięcy
- o niższe oprocentowanie kredytów dla posiadaczy ROR
- o łatwy dostęp do gotówki za pomocą bankomatów, w tym nowouruchomionego

przy sklepie KOMFORT przy ul. Brzechwy (Zatorze I)

Zapraszamy w godzinach od 8.00 do 17.00.

PPUH „ZATORZE” ZAPRASZA DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU SPRZEDAŻY

WĘGLA KOPALNI „PIAST”

OFERUJEMY NAJNIŻSZE CENY WĘGLA I KOKSU

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT NA TERENIE KWIZDYNA

KWIZDYN, UL. MOSTOWA 2
tel. 279-79-96

SKŁAD OPAŁU CZYNNY W GODZ. 8.00-16.00

PROMOCJA OBUWIA DAMSKIEGO I SPORTOWEGO FIRMA „IZA”

Kwizdyn, ul. 15 Sierpnia 11/1 ul. Krańcowa 2A

CENY JUŻ OD 22 ZŁ

GENY HURTOWE IMPORTERÓW I PRODUCENTÓW OBUWIE PRODUKCJI KRAJOWEJ - JEDEN ROK GWARANCJI OBUWIE PIERWSZEGO GATUNKU NA GWARANCJI

Sklep muzyczny maks

Kwizdyn, ul. Teczowa 1h, tel. 279 55 34

Instrumenty muzyczne
sprzęt nagłośnieniowy
akcesoria, struny
mikrofony
MC i CD
komis. CD

Czynny: 10.00 - 18.00
zamówienia do 14.00

Firma R. Rybicki
82-500 Kwizdyn
ul. Malborska 112, tel. 279 31 06

Autoryzowany dealer opon samochodowych:

- Dębica
- Stomil
- Fulda

poleca:

- wyważanie kół najnowocześniejszą wyważarką „Sice S-646”
- sprzedaż opon za gotówkę i na raty
- przy zakupie opon - wymiana bezpłatnie.

PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM WALKI Z RAKIEM PIERSI

Mieszkańki Kwidzyna mają łatwiejszy dostęp do mammografii oraz badań USG piersi, niż kobiety zamieszkujące okolice miasteczka i wsi. Od 5 lat w kwidzyńskim szpitalu funkcjonuje pracownia mammograficzna. W kartkach figuruje 2100 pacjentek, które regularnie przychodzą na badania kontrolne. W mieście jest tylko jeden wysłyszony mammograf.

Nie wszystkie panie wymagają badania mammograficznego. Wiele z nich diagnozuje się w gabinecie USG. Pierwsza metoda badania wskazała kobietom, które przekroczyły 50 rok życia i mają już 2 piersi tuszczowe. Na badanie USG kieruje się pacjentki młodsze, szcuple, o tzw. piersiach gruczkowych. Do przeprowadzenia się diagnozę przy użyciu aparatu mammograficznego. W poszczególnych krajach panują różne przekonania na temat obu sposobów badania piersi. Przykładowo, w Stanach Zjednoczonych króluje mammografia, ale już we Francji częściej stosuje się USG. Kwidzyńska pracownia przetręła ten drugi model. W ubiegłym roku wykonano blisko 400 mammografii, natomiast USG piersi przeprowadzono wielokrotnie więcej. Badanie USG jest według Malgorzaty Pytel równie wartościowe, jak mammograficzne, lecz w odróżnieniu od niego znacznie tańsze. Stałe pacjentki kwidzyńskiej pracowni świadczą, że częściej kobiet dają o swoje zdrowie i jest świadoma wartości profilaktyki. Jednak liczba wczesnie wykrytych raków sutka jest bardzo mała. Najczęściej przychodzą kobiety w zaawansowanym stadium choroby z przerzutami do węzłów chłonnych. Rokowania dla takich zmian nie są zbyt optymistyczne. Doktor Pytel pamięta o najmniejszej zmianie, którą wybiła sobie sama pacjentka. Był

to półcentymetrowy guz. Szansa na wyleczenie są niewielkie już w przypadku guzów o średnicy powyżej 5 cm. Nowotwór atakuje coraz więcej kobiet powyżej lat 50, ale dopada też kobiety, które nie ukończyły jeszcze 30 roku życia. Z tego względu wskazane są badania profilaktyczne. Dotyczy to zwłaszcza tych pań, które pochodzą z rodzin genetycznie obciążonych nowotworami piersi. Wówczas wiek odgrywa mniejszą rolę. Natomiast po przekroczeniu 25 roku życia powinny się badać wszystkie kobiety. Malgorzata Pytel zauważyła, że na badania kontrolne przychodzi coraz więcej młodych pacjentek, często nawet nastolatki. To dobry znak na przyszłość, bo wskazuje na to, że młode pokolenie docenia wartość samobadania. A szczytlicy wykryty nowotwory dają większe szanse na wyleczenie. Doktor Pytel sądzi, że przydałoby się stworzyć w mieście jakąś grupę samopomocy, w ramach której kobiety po mastektomii mogłyby liczyć na wsparcie psychiczne i fachową poradę w związku z ewentualnym protezowaniem. Nie wiele pacjentek jest zadowolonych z postępowania po zabiegu. Popularne próby są często nieestetyczne, a te lepsze są po prostu bardzo kosztowne. Kwidzyńska pracownia mammograficzna nie zamierza organizować żadnej akcji propagującej badania profilaktyczne, ponieważ w tym zakresie jest dostatecznie przygotowana na jej skutki. Kilku nastoletni aparat mammograficzny wystarczy zaledwie do obsłużenia dotychczasowej liczby pacjentek. Dotychczas aparat wymagał tylko drobnych napraw, jednak Malgorzata Pytel z przerażeniem myśli o tym, co będzie, gdy mammograf poważnie się zepsuje. Dokupienie części zamiennych do tego modelu jest już niemożliwe, ponieważ ten typ od dłuż-

szego czasu nie jest produkowany. Pozostanie szukać hojnego sponsora, jakim przed laty okazała się Fundacja „Dobro Chorego”. Obecnie kobieta, która została skierowana na mammografię, może czekać na swoją kolejną nawet przez 3 miesiące. Wyjątkiem są pacjentki z podejrzeniem o poważny przypadek. Tepanie zostają przebadane w bieżącym tygodniu. Ni wiadomo narazie, czy porofornie służby zdrowia badania mammograficzne zostaną objęte zakresem podstawowych usług świadczonych przez szpital. Aktualnie za wykonanie badania mammograficznego pracownia pobiera dobrowolną składkę wysokości 15 zł. Ta kwota nie pokrywa rzeczywistych kosztów badania, ale pozwala na zakup elementów eksploatacyjnych. Zdaniem doktor Pytel w mieście brakuje dostępu do dalszych elementów diagnostyki, głównie do biopsji cienkoigłowych. Obecnie celu bardziej szczegółowej diagnozy pacjentki wysyłane są do szpitala w Elblągu lub Gdańsku. Słuszne byłoby według niej zbudowanie centrów diagnostyki sutka, które obejmowałyby mammografię, USG, biopsję konsultację onkologiczną. Pacjentka miałaby wtedy wszystkie badania diagnostyczne w jednym miejscu. Jak na razie nie zanosi się na to. Doktor Pytel mówi, że liczba pacjentek stale rośnie, co jest zapewne duża zaślaga popularyzacji badań piersi przez media, jednak drugim, wpływającym na to zjawiskiem jest również wzrost zachorowalności na raka sutka u kobiet. Prognozy kształtowane na podstawie biologii nowotworów w krajach o wysokim stopniu rozwoju, np. w Stanach Zjednoczonych, Skandynawii, mówią o wzroście zachorowań. W tamtych krajach diagnostyka jest na pierwszym miejscu, a na następniamał odwrócić. Nakłady państwa na ten rodzaj badań są niewielkie.

„Lewica Razem” do wyborów

Sojusz Lewicy Demokratycznej w Kwidzynie tworzy ponad 30 grupowań, stowarzyszeń i organizacji związkowych. Kandydaci do rady miasta, powiatu oraz sejmiku samorządowego zaprezentowali się w sali kwidzyńskiego teatru. Kandydatów powiesili przedstawili wicemarszałek Sejmu Marek Borowski. SLD przyjęło prawdziwie amerykański sposób prezentacji.

Kandydaci wychodząc z prezentacji się osobicze zgromadzeni członkami sympatykami SLD. Wicemarszałek Marek Borowski poruszył między innymi sprawy związane z reformą administracyjną Polski.

spoleczeństwa, że jest zdolna wprowadzić reformę, w przeciwieństwie do poprzedniej koalicji. To był bardzo słaby reformy, bo jeżeli coś się robi, to trzeba to zrobić sprawnie i szybko, natomiast nigdy nie można zapominać o jakości tego co się robi i o kosztach, jakie trzeba ponieść - powiedział Marek Borowski. Wicemarszałek dodał, że jeżeli reforma przygotowana

jest niechlujnie, a ustawy przygotowywane są na kolanie, to istnieje duże ryzyko, że po jej wprowadzeniu wszyscy poniesiemy duże koszty. Marek Borowski skrytykował zasady finansowania przyszłych powiatów, ograniczające możliwości decyzyjne radnych. Zapowiedział działania SLD polegające na doprowadzeniu do zwiększenia udziału państwa w podatkach, zamiast przynajmniej części dotacji na subwencje, co zwiększy możliwości decyzyjne przyszłych radnych. Określił ostatnie rozwiązania dotyczące finansowania przyszłego powiatu białym.

Solidarność tylko w AWS

Akcja Wyborcza Solidarności samodzielnie startuje w wyborach samorządowych. Pełnomocnik AWS w powiecie kwidzyńskim Grażyna Wojtaś podkreśliła, że Solidarność istnieje tylko w AWS, a wszystkie inne osoby startujące w wyborach w innych grupowaniach, twierdząc że reprezentują Solidarność, są jedynie samopromocjami. Mówiąc o AWS Grażyna Wojtaś stwierdziła, że kandydaci na radnych reprezentują różną środowiska, a przedzielił wiekowe. Wśród kandydatów nie ma osób z wykształceniem niższym niż średnie, są przedstawiciele sfery budżetowej, dużych zakładów przemysłowych, przedsiębiorcy prywatni oraz rolnicy. Jednak najwięcej jest, to jest iktokowolwież zas zostanie wybrany radnym, to w dalszym ciągu tworzyć będziemy zwaart Akcję Wyborczą Solidarności. Będziemy tworzyć klub AWS i cały czas na forum rady gmin i powiatu będziemy mówić jednym głosem. To co będzie nas wyróżniało, to zasady etyki - powiedziała Grażyna Wojtaś. Zasadą to omawiała kandydatka do rady powiatu Jadwiga Gajdamowicz stwierdzając między innymi, że niepokojąca jest lansowana ostatnio koncepcja człowieka, który - jako to określa - jest supermenem radzącym sobie w każdej sytuacji, ale nie zawsze zgodnie z zasadami. Jesteśmy wyznawcami koncepcji klasycznej, która mówi, że człowiek jest jak dobro, miłość, prawda, sprawiedliwość to wartości, którymi powinniśmy się kierować.

dzieciach w stosunku do nauczyciela, starszego człowieka czy człowieka upośledzonego - stwierdziła J. Gajdamowicz podkreślając jednocześnie, że bardzo ważne są kultura chrześcijańska i wiara. Nie wystarczy piękne ulice, chodzi także o piękne serca naszych współobywateli - powiedziała J. Gajdamowicz. Za istnienie AWS uznała także działania na rzecz bezpieczeństwa w ramach programu „Bezpieczny Kwidzyn”. Już po wyborach odbędzie się szkolenie nauczycieli i pedagogów, mających przeciwdziałać przemocy w szkole. AWS ma swoją koncepcję poprawy bezpieczeństwa. Kandydat do rady powiatu Lech Makowski stwierdził, że nie można w najbliższym czasie liczyć na dobre środki finansowe, które przeznaczone zostaną na poprawę bezpieczeństwa. Jednym z rozwiązań jest utworzenie centrum koordynacji wszystkich służb, takich jak policja czy Straż Miejska.

mienie Skarbu Państwa. Zarówno mienie komunalne, jak i mienie Skarbu Państwa jest zintegrowane, wycenione. Jest to bardzo pokazywać majątek, wyceniony na 165 mld zł. Potrzebna jest tylko wola polityczna nowo wybranej rady miasta i Sejmu, aby powieścić przekazać naradom i powieścić Zygryf Wendt. Za przeciwników uwłaszczenia Z. Wpis ten zabezpiecza nas i nasze potomstwo przed konsekwencjami prawa Unii Europejskiej, które użył tylko ten zapis - dodał Zygryf Wendt. AWS opowiada się także za przywróceniem lokalni komunalnych czy spółdzielczych wraz z częścią gruntów, na których ten budynek jest postawiony. Pełnomocnik AWS Grażyna Wojtaś stwierdziła, że wybory nie dotyczą tylko przyszłości miasta, ale gmin zamieszkałych przez rolników, dlatego sprawy rolnictwa uznaje za bardzo ważne. O projektach AWS dotyczących rozwoju rolnictwa mówił kandydat do rady powiatu Andrzej Baczewski stwierdzając między innymi, że rolnictwo jest najważniejszym elementem wsi gmin. Wśród przyczyn takiego stanu rzeczy wymienił między innymi złą kooperację w rolnictwie, brak dobrej funkcjonalności izb rolniczych i giełd towarysch.

Wice marszałek Sejmu odpowiadał na pytania zgromadzonych osób. Były one różne i dotyczyły między innymi wejścia Polski do Unii Europejskiej. Marek Borowski widzi problemy do rozwiązania, ale zagrożenie nie widzi żadnych. Uważa, że jego podjęcie wzbudziłby fakt, gdyby państwo UE zabiegały o szybkie przyjęcie Polski, natomiast tego nie robia. To świadczy - jego zdaniem - o tym, że to bardziej Unia Europejska obawia się wejścia Polski do własnych struktur. Wice marszałek zapowiedział, że znanie myślenia w tym względzie. Pozostawił zapowiedział do członków i sympatyków SLD, aby po wyborach bez względu na ich wynik tworzyli silną partię socjaldemokratyczną w regionie.

WARMIŃSKIE ZAKŁADY PRZETWÓRSTWA OWOCOWO-WARZYWNEGO Sp. z o.o.

W Kwidzynie rozpoczyna przyjmowanie ofert na kontraktację warzyw i owoców na lata 1999 - 2001.

Przedmiotowa oferta powinna zawierać szczegółowe dane plantatora, umiejscowienie plantacji, ilość i areal danego asortymentu.

Oferty proszę składać w budynku przy ul. Toruńskiej 21, pok. nr 3.

Szczegółowe informacje na temat warunków kontraktacji będą dostępne pod nr telefonów: (055) 279 42 01 wew. 250, 279 39 66, 0601 657 861, 0601 657 859.

Termin przyjmowania ofert upływa z dniem 30 października 1998 r.

PAMIĘCI EWY

Dnia 26 września na kwidzyńskim cmentarzu pożegnaliśmy tragicznie zmarłą nauczycielkę Szkoły Podstawowej w Janowie Ewelinę ZIELIŃSKĄ. Wiadomość o tragicznej śmierci naszej koleżanki, przyjaciółki, nauczycielki przyjeśliśmy w szkole w Janowie z niedowierzaniem i ogromnym bólem. Zginęła wracając z pracy do domu. Ostatnie chwile swego życia spędziła w naszej szkole, wśród dzieci i współpracowników, którzy zawsze ją szanowali i podziwiali za sumiennosc, uczciwość, żyliwość, optymizm.

Ks. Twardowski napisał: „Spieszmy się kochać ludzi, bo tak szybko odchodzą”.

Ewa kochała ludzi, spieszyła się kochać nie przeczuwając, że to ona tak szybko odejdzie. Przez 32 lata pracowała w szkole, wykonując pracę najtrudniejszą, bo uczący dzieci w klasach początkowych. Rozpoczęła pracę zawodową w Szkole Podstawowej Nr 3 w Kwidzynie, a następnie wraz z mężem przez 3 lata pracowała w Cieszymowie.

Od 1971 r. swoje życie i pracę związała ze szkołą w Brokowie. Tam zamieszkała. Początkowo wraz z mężem uczyła w pełnej, 8-klasowej szkole, a po obniżeniu stopnia organizacyjnego tej placówki uczyła i kierowała 4-, a później 3-klasową Szkołą Podstawową w Brokowie. Pracowała w trudnych czasach i warunkach, ale szkoła dzięki jej ogromnemu zaangażowaniu rozwijała i wyróżniała się wśród innych placówek w wymiary oraz wyposażeniem i wyglądem. Ewa ukończyła studia, zdobyła II stopień specjalizacji nauczycielskiej z nauczania początkowego. Za swoją pracę była wielokrotnie nagradzana i odznaczana, ale najbardziej cenila

Wice marszałek Sejmu odpowiadał na pytania zgromadzonych osób. Były one różne i dotyczyły między innymi wejścia Polski do Unii Europejskiej. Marek Borowski widzi problemy do rozwiązania, ale zagrożenie nie widzi żadnych. Uważa, że jego podjęcie wzbudziłby fakt, gdyby państwo UE zabiegały o szybkie przyjęcie Polski, natomiast tego nie robia. To świadczy - jego zdaniem - o tym, że to bardziej Unia Europejska obawia się wejścia Polski do własnych struktur. Wice marszałek zapowiedział, że znanie myślenia w tym względzie. Pozostawił zapowiedział do członków i sympatyków SLD, aby po wyborach bez względu na ich wynik tworzyli silną partię socjaldemokratyczną w regionie.

Sprostowanie

W poprzednim wydaniu „KK”, w artykule „Zadęć przed grupą” podaliśmy niepełną informację, dotyczącą aptek, w których można kupić szczepionki przeciw grypowe. Przeprosamy i informujemy, że szczepionki te dostępne są we wszystkich kwidzyńskich aptekach.

Redakcja

malbork

MALBORK (Wielbark), ul. Kochanowskiego 106, tel. (055) 272-51-28

sprzedaż hurtowa i detaliczna nowych i używanych opon samochodowych prod. zachodniej i krajowej wulkanizacja i komputerowe wyważanie kół

Przy zakupie opon montaż gratis!

PHU anwite TELECOM HURT DETAL

BIURO HANDLOWE MALBORK, ul. Mickiewicza 84, tel. (05-5) 272 20 96

Punkt sprzedaży: KWIDZYN, ul. Batalionów Chłopskich 58, tel. (055) 279-96-96

TCZEW, ul. Wojska Polskiego 22 (DH Retman), tel. (058) 531 29 40 wew. 44 e' mail anwite@kki.net.pl

- telefony komórkowe GSM
- telefony, telefaksy
- centrale telefoniczne
- kserokopiarki, alarmy
- sprzęt audio-wideo, domofony
- usługi

Największy wybór telefonów w mieście

PANASONIC - ERICSSON - SIEMENS - ALCATEL - NOKIA

Współpraca z Szkołą Podstawową w Janowie

Wice marszałek Sejmu odpowiadał na pytania zgromadzonych osób. Były one różne i dotyczyły między innymi wejścia Polski do Unii Europejskiej. Marek Borowski widzi problemy do rozwiązania, ale zagrożenie nie widzi żadnych. Uważa, że jego podjęcie wzbudziłby fakt, gdyby państwo UE zabiegały o szybkie przyjęcie Polski, natomiast tego nie robia. To świadczy - jego zdaniem - o tym, że to bardziej Unia Europejska obawia się wejścia Polski do własnych struktur. Wice marszałek zapowiedział, że znanie myślenia w tym względzie. Pozostawił zapowiedział do członków i sympatyków SLD, aby po wyborach bez względu na ich wynik tworzyli silną partię socjaldemokratyczną w regionie.

Współpraca z Szkołą Podstawową w Janowie

Wice marszałek Sejmu odpowiadał na pytania zgromadzonych osób. Były one różne i dotyczyły między innymi wejścia Polski do Unii Europejskiej. Marek Borowski widzi problemy do rozwiązania, ale zagrożenie nie widzi żadnych. Uważa, że jego podjęcie wzbudziłby fakt, gdyby państwo UE zabiegały o szybkie przyjęcie Polski, natomiast tego nie robia. To świadczy - jego zdaniem - o tym, że to bardziej Unia Europejska obawia się wejścia Polski do własnych struktur. Wice marszałek zapowiedział, że znanie myślenia w tym względzie. Pozostawił zapowiedział do członków i sympatyków SLD, aby po wyborach bez względu na ich wynik tworzyli silną partię socjaldemokratyczną w regionie.

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

koszykówka

GÓRĄDOŚ WIADCZENIE

Koszykarze MTS Basket Kwidzyn nie sprościli AZS-UMK II Toruń w pierwszym meczu ligi międzywojewódzkiej. Goście z Torunia okazali się wyraźnie lepsi i wygrali 87:67 (36:37).

MTS Basket Kwidzyn: Bar 19, Król 11, Litwin 10, K. Świech 9, Mielnik 2 oraz Kulik 2, Majewski 7, S. Świech 5, Rauchfleisz 2, Samulewski.

AZS-UMK II Toruń: Lipiński 21, Nowak 14, Jeiek 14, Michniewicz 10, Beciński 4 oraz Punciewicz 10, Gutowski 11, Kłopotek 3, Tołodziecki 0.

Sędziowali: Zapolski, Bienkowski.

Gospodarze przystąpili do meczu bardzo stremowani. Nic więc dziwnego, że od początku spotkania przeważali goście. Zawodnicy Basketu popełniali wiele prostych błędów, mnożyli się straty i niecelne rzuty. W 17 minucie AZS prowadził 31:21 i nie nie zapowiadało, że torunianie mogą pierwszopółowę przegrać. Jednak wystarczyła chwila bardziej agresywniej gry naszych graczy i to Basket szedł na przeryw z przewagą jednego punktu. Kiedy na początku drugiej połowy gospodarze prowadzili 41:36, wywalało się, że naszych młodych zawodników stać na sprawienie niespodzianki i zwycięstwo z wyżej notowanym rywalem. Następna minuta przeszła jednak o zwycięstwie gości. W ciągu tej jednej minuty torunianie zdobyli aż 9 punktów i od tej chwili systematycznie powiększali przewagę. Końcowy wynik odzwierciedla różnicę między oboma drużynami. Goście to jednak drużyna bardzo doświadczona. Niektórzy z zawodników, jak Tomasz Lipiński, od czasu do czasu grywają w pierwszej drużynie AZS, która występuje na pierwszoligowych parkietach. Ciekawostką był również występ w drużynie z Torunia wychowanka MTS - Dariusza Puncewicza.

RaV

piłka ręczna

ŁATWE ZWYCIĘSTWO

Zawodniczki MKS Kwidzyn w swoim drugim meczu w drugiej lidze piłki ręcznej nadspodziewanie łatwo pokonały Ochnę Warszawa 28:15 (12:5).

MKS Kwidzyn: Falkenberg, Czeszejko-Sochacka - Fijałkowska, Zdziennicka 10, E. Szcypura 5, Biernat 5, Żuka 5, M. Szcypura oraz Załęga 1, Wiśniewska 3, Rudzowska 2, Zip.

Drużyna z Warszawy, podobnie jak MKS, składa się w większości z junierek. W tej młodzieżowej konfrontacji wyraźnie lepsze okazały się zawodniczki z Kwidzyna. Nasze szczytniki od początku dyktowały warunki na parkiecie. Losy spotkania rozstrzygnęły się już w pierwszej, wygranej przez MKS 12:5, połowie. Dzięki temu trener Jerzy Zdziennicki mógł w drugiej części meczu skorzysta z zawodniczek rezerwowych. Znakoomicz mecz w barwach MKS rozegrała córka trenera Ewa Zdziennicka, która zdobyła 10 bramek.

Pozostałe wyniki: Lysogóry Kielce - KMKS Kraśnik 24:28 (10:13), UKPR Giżycko - Znicz Kętrzyn 18:21 (10:12), MKS Zgierz - Hańcza Suwałki 24:17. Pauzowała Varsovia.

1. KMKS Kraśnik	2	4	62-35
2. MKS Kwidzyn	2	4	50-33
3. Lysogóry	2	2	51-44
4. MKS Zgierz	2	2	42-39
5. Znicz	2	2	37-45
6. UKPR Giżycko	2	1	40-43
7. Hańcza	2	1	39-46
8. Ochoła	1	0	15-28
9. Varsovia	1	0	11-34

RaV

LIGA SZÓSTEK

Bardzo ciekawy przebieg mają rozgrywki ligi szóstek piłkarskich. Kroczący od zwycięstwa do zwycięstwa Tor-Pal przegrał z IP. Ta porażka sprawiła, że szansę na końcowy triumf mają jeszcze trzy drużyny. W meczu Tapet Boys - Drużyna „X” sędzia przy stanie 4:2 dla Tapet Boys przerwał grę z powodu bójki zawodników. Wynik meczu zrewidowano jako walkower dla Drużyny „X”.

1. Tor-Pal	6	15	20-3
2. Solidarność 6	15	9-1	
3. FC Bolek	6	15	15-8
4. Lajceps	8	15	17-18
5. Drużyna „X”	7	7	8-11
6. Philips	7	7	12-17
7. PEC	7	6	11-16
8. Tapet Boys	5	6	7-6

RaV

piłka nożna

PUSTA BRAMKA RODŁA

Niestety, nie doczekaliśmy się pierwszego zwycięstwa Rodła na własnym boisku. Kwidzyńcy ulegli Brdziej Bydgoszcz 2:3 (2:1).
Bramki: Rzepecki 2 (2/7, 45 karny) - dla Rodła; Kwiatkowski (30), Żeligowski (81), Marut (89) - dla Brdziej.
Rodło: Truskowski (46 Waliszewski) - Suszyński, Jankowski, Arszynski, Woliński - Karandziej, Rzepecki, Rutkowski, Martwicka - Borowski, Krzyżanowski.
Brdza: Michalik - Nowakowski, Kamiński, Szczygiełski, Biłokożowicz - Kwiatkowski, Przybyś (60 Żeligowski), Berendt, Modracki - Marut, Tomceki.
Klub bez prezesa, piłkarze bez pieniędzy, drużyna bez bramkarza - tak w skrócie można określić sytuację w kwidzyńskim Rodle. Dobrze, że Rodło ma przy najmniej jednego trenera. Mieczysław Bania zastąpił Rusł Badurów, który pochodzi z Uzbekistanu. W swoim klubie prowadził m.in. pierwszoligowy Traktor Tazskient i kilka klubów drugoligowych. W Polsce trenował piłkarzy Sparty Brodnica. Pracując w ojczyźnie pan Rusł z pewnością przywykł do wielu dziwnych rzeczy i niewiele go mogło zaskoczyć. W Kwidzynie zdziwił się jednak bardzo. Przyszło mu bowiem prowadzić zespół bez bramkarza (Wielgus jest kontuzjowany, Wesołowski nie przyszedł...), a juniorkę Królu zapominano). Dziewięć też musi trenera, że na treningi często przychodzi tylko pięciu piłkarzy. No cóż, powinien się cieszyć, że w ogóle ktoś przychodzi. Klub od dwóch miesięcy zalega bowiem z wypłatami. Jedyną szansą dla Rodła jest wybór nowego prezesa, który uporządkowałby sytuację w klubie. Bez radykalnych zmian ten sezon może być dla Rodła ostatnim. Wyniki IX kolejki: Unia Jankowo - Zawisza Bydgoszcz 1:0 (1:0), Chojniczanka Chojnice - Pomezania Malbork 3:0 (1:0), Kasztelan Papowo - Powiśle Dzierżyn 1:0 (1:0), Pomo-

RaV

R

E

K

L

A

M

A

Z HACZYKIEM W HERBIE

Zgodnie z zapowiedzią podaje wyniki V spotkania Ligi NTW. Sektor A:

1. Kazimierz Biesiekierski - BBiR	1260
2. Jerzy Matla - Matlex	3. Jerzy Matla - 1140
3. Zbigniew Gojk - Gardeja Dziadki	4. Kazimierz Górski - ZEM Polno
4. Kazimierz Górski - ZEM Polno	5. Jerzy Tabaka - SPUM
5. Jerzy Tabaka - SPUM	6. Marcin Belzyt - Perkoz
6. Marcin Belzyt - Perkoz	7. Franciszek Klawitter - ZEM Oldboy
7. Franciszek Klawitter - ZEM Oldboy	8. Bartosz Jaworowicz - Gardeja Standard
8. Bartosz Jaworowicz - Gardeja Standard	9. Stawomir Kisiel - Leśnicy
9. Stawomir Kisiel - Leśnicy	10. Ignacy Orłowski - Zarząd NTW
10. Ignacy Orłowski - Zarząd NTW	11. Sergiusz Partyka - Izotop
11. Sergiusz Partyka - Izotop	12. Jacek Kielar - Węglokoks
12. Jacek Kielar - Węglokoks	26. nieobecny zawodnik - Kompap
26. nieobecny zawodnik - Kompap	Sektor B:
Sektor B:	1. Jarosław Raczynski - BBiR
1. Jarosław Raczynski - BBiR	2. Kazimierz Kończalski - Leśnicy
2. Kazimierz Kończalski - Leśnicy	3. Wiesław Falkowski - Węglokoks
3. Wiesław Falkowski - Węglokoks	4. Edward Cykał - Gardeja Standard
4. Edward Cykał - Gardeja Standard	5. Roman Karwacki - Gardeja Dziadki
5. Roman Karwacki - Gardeja Dziadki	6. Henryk Matla - Matlex
6. Henryk Matla - Matlex	7. Rafał Sitko - Izotop
7. Rafał Sitko - Izotop	8. Janusz Manturewicz - Zarząd NTW
8. Janusz Manturewicz - Zarząd NTW	9. Stanisław Górnicy - Perkoz
9. Stanisław Górnicy - Perkoz	10. Jerzy Tchorek - SPUM
10. Jerzy Tchorek - SPUM	11. Janusz Radliński - ZEM Polno
11. Janusz Radliński - ZEM Polno	14. Piotr Radliński - ZEM Oldboy
14. Piotr Radliński - ZEM Oldboy	26. nieobecny zawodnik - Kompap
26. nieobecny zawodnik - Kompap	Sektor C:
Sektor C:	1. Marek Roliński - ZEM Oldboy
1. Marek Roliński - ZEM Oldboy	2. Rafał Kończalski - Leśnicy
2. Rafał Kończalski - Leśnicy	3. Sebastian Sądaj - Matlex
3. Sebastian Sądaj - Matlex	4. Dariusz Grabowski - ZEM Polno
4. Dariusz Grabowski - ZEM Polno	5. Zdzisław Biesiekierski - BBiR
5. Zdzisław Biesiekierski - BBiR	6. Zbigniew Sitko - Zarząd NTW
6. Zbigniew Sitko - Zarząd NTW	7. Edmund Sadowski - Perkoz
7. Edmund Sadowski - Perkoz	8. Jerzy Dymek - Kompap
8. Jerzy Dymek - Kompap	9. Andrzej Tyszkowski - SPUM
9. Andrzej Tyszkowski - SPUM	10. Wojciech Skrajda - Gardeja Dziadki
10. Wojciech Skrajda - Gardeja Dziadki	14. Janusz Skierkowski - Węglokoks
14. Janusz Skierkowski - Węglokoks	14. Marek Raniszewski - Gardeja Standard
14. Marek Raniszewski - Gardeja Standard	14. Witold Jablonka - Izotop
14. Witold Jablonka - Izotop	Drużynowo V spotkanie:
Drużynowo V spotkanie:	1. BBiR - 7 pkt.
1. BBiR - 7 pkt.	2. Matlex - 11
2. Matlex - 11	3. Leśnicy - 13
3. Leśnicy - 13	4. Gardeja Dziadki - 18
4. Gardeja Dziadki - 18	5. ZEM Polno - 19
5. ZEM Polno - 19	6. ZEM Oldboy - 22
6. ZEM Oldboy - 22	7. Perkoz - 22
7. Perkoz - 22	8. Zarząd NTW - 24
8. Zarząd NTW - 24	9. SPUM - 24
9. SPUM - 24	10. Gardeja Standard - 26
10. Gardeja Standard - 26	11. Węglokoks - 31
11. Węglokoks - 31	12. Izotop - 32
12. Izotop - 32	13. Kompap - 60
13. Kompap - 60	Indywidualnie V spotkanie:
Indywidualnie V spotkanie:	1. Jarosław Raczynski - 1440 pkt.
1. Jarosław Raczynski - 1440 pkt.	2. Kazimierz Biesiekierski -

Zawody dla dzieci i młodzieży

Polski Związek Wędkarski zorganizował w Korzeniewie III Zawody Dla Dzieci i Młodzieży w ramach akcji „Bezpieczny Kwidzyn”. Zawody odbyły się 20 września. Brały w nich udział dzieci i młodzież z różnych środowisk.

Wszystcy uczestnicy jednomyślnie po zważeniu ryb wpuszcili je do wody. W czasie pracy komisji sędziowskiej młodzież jeszcze raz rozessała się na stanowiska, tym razem po to, aby pozbierać śmieci po pseudo-wędkarzach (dorosłych). W ten sposób, zbierając kilkanaście worków śmieci, młodzież włączyła się do akcji Sprzątanie Świata. Po podsumowaniu wyników, przy wspólnym ognisku z pieczonymi kiełbasami oraz słodczykami, wręczono cenne nagrody i dyplomy wszystkim uczestnikom zawodów. Miłym akcentem było przybycie przedstawiciela Komendy Rejonowej Policji w Kwidzynie, komisarza Henryka Kujawskiego, który mówił na temat bezpieczeństwa młodzieży i o tym, co zrobić, żeby młody człowiek nie wszedł w konflikt z prawem.

Klasyfikacja zawodów: dziewczęta 1. Kamila Cwiek 2. Monika Kobylaniec 3. Ela Piłkowska chłopcy 1. Paweł Kopecki 2. Tomek Leśniewski 3. Mateusz Stefanik 4. Tomek Cykał 5. Krzysztof Saławiła 6. Adam Duliban 7. Marcin Koniewicz 8. Robert Falkowski 9. Piotr Kopecki 10. Patryk Wojtyła 11. Lech Halaś 12. Marcin Lipiński 13. Roman Bloch 14. Andrzej Kielbowski 15. Michał Bloch

Łącznie złowiono 185 sztuk ryb wadzących 6,45 kg. Dominowały płoc, krap, okoi i wdręga.

Zbigniew Kozłowski

R E K L A M A

CITROËN W LEASINGU

C-15, BERLINGO, JUMPY, JUMPER

MINIMUM FORMALNOŚCI

Korzystny pakiet ubezpieczeń.

A'CONTO, Kwidzyn ul.11 Listopada 11, tel. 055 279 62 00, 261 08 88

GABINET LOGOPEDYCZNY

logopeda - Ewa Wrzesińska-Bania
Leczenie wad wymowy u dzieci i dorosłych ul. Broniewskiego 4, Kwidzyn, tel. 279 02 39 (wieczorem) przyjmuje: wtorek 16.00 - 18.00

HANDEL OPAŁEM I MATERIAŁAMI BUDOWLANYMI FALKOWSKI-KIELAR

KWIDZYN, ul. Łąkowa - tel. 279 48 74
WĘGIEL - KOKS - MIAŁ - TARCICA
RATY BEZ PORĘCZCIELA

CZYNNE: poniedziałek - piątek 8.00-17.00 sobota 8.00-13.00
KOPALNIA „PIAST” ZAPRASZAMY

Sprzedż Art. Przemysłowych Hart-Detal

82-500 Kwidzyn ul. Ogrodowa 14, tel. 279 33 89 wew. 8

I. OKUCIA BUDOWLANE

- zamki wpuszczane - nakładane
- klamki malowane - metalne
- klamki okienne,
- klamki okienne,
- klódkki patentowe - atestowane,
- wkładki patentowe.

II. ODZIEŻ ROBOCZA

- rękawice drelchowe - wzmacniane,
- trzewiki robocze oleo odporne,
- gumacze, gumoflice,
- fartuchy płócienne, dederon,
- kurtki przeciwdeszczowe,
- ubrania drelchowe,
- ubrania typu „Szvedki”,
- ubrania ocieplane,
- kurtki ocieplane,
- koszule fianelowe,
- czapki drelchowe.

Sklep czynny od 8.00 do 16.00 sobota od 10.00 do 13.00

OSRODEK REHABILITACyjNO-SPORTOWY

KUPON RABATOWY na bilet 50% wytnij lub przyjdź z gazetą

Kwidzyn, ul. 11-go listopada 27, tel. 261 05 74 (obiekt po byłej jednostce wojskowej)

- SIŁOWNIA dla Pań i Panów
- AEROBIK - grupy 10-12 osobowe
- GIMNASTYKA
- LECZNICZO-ODCHUDZAJĄCA grupy 10-12 osobowe
- SPRZEDAŻ ODŻYWEK I
- ODZIEŻY SPORTOWEJ
- GABINET REHABILITACJI

Dbasz o swoją sprawność i kondycję, przyjdź, skorzystaj!

INFORMATOR KWIDZYŃSKI

DYŻURY APTEK

Od 5.10 do 11.10. dyżuruje apteka „Centralna” przy ul. Chopina 6. Od 12.10. do 18.10. dyżuruje apteka „Nova” przy ul. Chopina 9.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT

Rejonowy Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn ul. Warszawska 112, telefon 279 31-62. Lecznice dla zwierząt: ul. Warszawska 112, tel. 279 38-61, czynna w godz. 9.00-16.30 i 19.00-20.00, w niedziele i święta 11.00 - 14.00 ul. Mickiewicza 1 - czynna 16.30-19.00, w soboty 9.00-11.00 (również wizyty domowe) Gabinet weterynaryjny - ul. 15 Sierpnia 5 C - czynny: poniedziałek-piątek 17.00-18.00

BIBLIOTEKI GMINNE

Mareza ul. Długa 25; tel. 279 33 22; wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 17.00, sobota - 10.00 - 15.00 w poniedziałki i środy nieczynna Korzeniewo wtorek piątek 10.00-16.00, czwartek 11.00-17.00, sobota 10.00-15.00 Rakowiec, tel. 275 11 85; wtorek, czwartek, piątek 10.00-16.30 sobota 8.00 -13.00 Janowo poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 10.00-17.00 Tychnow, tel. 275 12 89; poniedziałek, wtorek 10.00-16.00, czwartek 11.00-17.00, piątek 11.00-18.00

BIBLIOTEKI MIEJSKIE

Wypożyczalnia dla dorosłych czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 18.00. środa - 11.00 - 15.00 Czytelnia dla dorosłych czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 18.00. środa - 11.00 - 15.00 Płacówka w budynku pływackim przy ul. Słowackiego 19; poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00 - 18.00. środa 11.00 - 15.00 pierwsza sobota każdego miesiąca 11.00-15.00 Wypożyczalnia dla dzieci Czytelnia dla dzieci poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00-18.00. środa 11.00-15.00 pierwsza sobota miesiąca 11.00-15.00 Biblioteka Pedagogiczna ul. Grudziądzka wypożyczalnia i czytelnia: poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek 10.00-15.00 pierwsza sobota miesiąca 9.00 - 13.00 Biblioteka i Czytelnia Środowiskowa ul. Odrzowskiego 10 godz. 11.00-17.00: poniedziałek - piątek w godz. 10.00-16.00 Biblioteka Parafialna przy parafii Miłosierdzia Bożego Kwidzyn, ul. Słowackiego 6 czwartek 16.00-17.30

PKPODIAZDY

TORUŃ 6.37; 10.06 (1); 14.30; 15.58; 19.01 GRUDZIĄDZ 6.37; 10.06 (1); 12.15 pon.-pt.; 14.30; 15.58; 19.01; 22.26; 23.15 - oprócz sobót i niedziel MALBORK 5.35 - pon.-sob. 6.43; 8.31; 13.55 - pon.-pt.; 15.20; 17.07; 19.49; 21.25 PRABUTY 5.07; 6.32; 14.20; 16.53; 19.05 1 - nie kursuje 25.12 i 26.12.

PKPRZYJAZDY

TORUŃ 8.30; 15.49; 17.06; 19.49; 21.25 GRUDZIĄDZ 4.51(1); 5.34 pon.-pt.; 6.29; 7.25 (pon.-pt.); 8.30; 15.19; 17.06(1); 19.49; 21.25 MALBORK 6.36; 7.41 (pon.-pt.); 10.05(1); 14.29; 15.56; 19.01; 20.17; 23.24 - oprócz sobót PRABUTY 6.20(1); 7.52; 16.41; 18.51; 22.19 1 - nie kursuje 25.12 i 26.12

PKSODJAZDY

GDANSK 6.00; 12.45 MALBORK 6.00; 8.00; 9.35(kurs przyspieszony); 10.50; 12.45; 14.10; 17.35(kurs przyspieszony) ELBLAG 8.00; 9.35(kurs przyspieszony); 17.35(kurs przyspieszony) PRABUTY: 4.15; 6.30; 7.20; 8.30(dni rob.); 10.10; 11.20; 11.40; 12.20 (dni rob.); 13.45 (dni rob.); 14.00 (szkolny); 14.30; 15.30 (oprócz niedziel); 19.30; 22.30 GRUDZIĄDZ: 7.30 (dni rob.); 7.45(kurs przyspieszony); 8.30; 10.30; 16.20

CENTRUM KOMPUTEROWO-JĘZYKOWE

Czytelnia Centrum Komputerowo-Językowego jest otwarta od poniedziałku do soboty w godz. 8.00-20.00. Pracownicy komputerowe CKJ są dostępne dla dzieci i młodzieży uczących się w dniach poniedziałek - piątek godz. 8.00-20.00 (zajęcia zorganizowane), w soboty 8.00-20.00 (wstęp wolny, zapisy w szkołach).

KLUB STARYNISTA

Stowarzyszenie Klubu Stariny i Punkt Konsultacyjny Kwidzyn, ul. 11 Listopada 28 (budynek „Caritas”, po byłych koszarach, wejście od ul. Grudziądzkiej - brama za Urzędem Gminy). - Informacje, porady, konsultacje w problemach uzależnień od alkoholu. Specjaliści: psycholog, psychiatra, radca prawny poniedziałek - sobota (oprócz czwartku) 16.00-20.00; tel.: 261 08 46, czynny w godzinach 16.00-20.00.

PROGRAMKINA

6-11 października

„Godzilla” - USA, od 1.

12, godz. 17.00; 20.00

Wybrane pozycje programu lokalnego TKK

poniedziałek 17.00 Podwieczorek z TKK 17.15 Wiadomości Kwidzińskie 17.30 Temat dnia 17.40 W Punkt 18.10 Sportowy Przegląd Tygodnia wtorek 8.15 Wiadomości Kwidzińskie 10.00 Powtórka programu poniedziałkowego środa 17.00 Podwieczorek z TKK 17.15 Wiadomości Kwidzińskie 17.30 Temat dnia 17.40 Nasz Region (miejsca i ludzie) 18.00 Numeracja/Diagram czwartek 8.15 Wiadomości Kwidzińskie 10.00 Powtórka programu środowego piątek 17.00 Zaproszenie na weekend 17.15 Wiadomości Kwidzińskie 17.30 Temat dnia 17.40 Magazyn Rozmaitości TKK 18.00 Koncert żywy 18.20 Zarchiwium TKK sobota 8.15 Wiadomości Kwidzińskie 10.00 Powtórka programu piątkowego niedziela 16.30 Wiadomości Kwidzińskie 16.45 Magazyn Kibica Szczegółową ramówkę programu emitowanego codziennie w godzinach od 8.00 do 23.00 można znaleźć na stronach lokalnej telewizji.

Redakcja TKK zastrzega sobie prawo do zmian w programie. Redakcja „KK” nie odpowiada za zmiany w programie.

R E K L A M A

OKAZJA WIELKI KIERMASZ OBUWIA z fabryk krajowych i zagranicznych BOGATE WZORNICTWO KAŻDY TYP OBUWIA SZEROKA GAMA KOLORÓW 5% RABATU do 31 października Powiedz, że widziałeś reklamę! Kwidzyn, ul. Kościuski 18 a czynne: 10.00-18.00, sobota 10.00 - 14.00

NA DUŻYM EKRANIE

„Godzilla”

„Godzilla jest bardziej kolejnym wytworem hollywoodzkiego kina „wielkiej katastrofy” niż kontynuatem tradycji japońskich potworów sprzed kilkadziesiąt lat. Tytułowe monstrum pełnia analogiczną rolę co szaleństwo meteorologii, kapryśność wulkanicznej góry, zabląkała w kosmosie kometa lub asteroid - czyli ślepiej, często destrukcyjnej siły. W dalekowzrostach „klasykach”

bywało inaczej: ich stworzy posiadali coś w rodzaju osobowości, czasem nawet duszę („King Kong”). Nie jest to zresztą jedynym rozczarowaniem, jakie przynosi film Emmericha. Jego Godzilla dyszący nie posiada: to tylko gigantycznych rozmiarów jaszczurka, straszliwy mutant, uboższy efekt atomowych eksperymentów przeprowadzanych przez Francuzów na wyspach południowego Pacyfiku. Pokonawszy oceany, monstrum przybywa do Nowego Jorku,

gdzie przechadzając się po ulicach Manhattanu sieje grozę i zniszczenie. Do pomocy w poskromieniu potwora wojsko angażuje modelowe naukowca, specjalistę od napromieniowania żyjątek, który walkę z mutantem prowadzi będzie w towarzystwie tajemniczego agenta francuskiego wywiadu, pragnącego naprawić błąd swoich rodaków, odpowiedzialnych za „powstanie” jaszczurki. A jest o co walczyć: stwór zaierza złośliwie na terenie Nowego Jorku jako, wyklute z nich osobniki będą gabarytami, jak i zbrodniczym charakterem przypomina rodzica. Wizyta narodził się w katastroficznym...

W rolach głównych występują Amerykanin Matthew Broderick oraz w roli komandosa francuskiego znakomity Jean Reno. Na uwagę zasługują zwłaszcza znakomite naprawdę efekty specjalne, a także światło i muzyka.

Zbig

Jaki wielki przeżob kasy, który wszedł na polskie ekrany dwa lata temu, wyreżyserował Roland Emmerich? Na odpowiedź czekamy w czwartek w godzinach od 14.00 do 14.30 - tel. 279 30 59. Podając odpowiedź należy opisać imienia i nazwiska podać swój numer telefonu. Wśród osób, które udzielił prawidłowej odpowiedzi, rozlosujemy trzy bilety do kina. Osoby, które wygrały bilety, zostaną powiadomione telefonicznie.

Świat telewizji cyfrowej Zestaw satelitalny gratis CANAL+ TECHTRONIK Kwidzyn ul. Targowa 11a tel. 055 279 72 65

Horoscope table with zodiac signs and dates. Includes signs like Baran (21 marca), Waga (23 września), Byk (20 kwietnia), Skorpion (23 października), etc.

Rozwiązanie prosimy nadesłać w ciągu 7 dni pod adresem redakcji.

Horoscope text for various zodiac signs: Baran (21 marca), Waga (23 września), Byk (20 kwietnia), Skorpion (23 października), etc.

WYDAWNICTWO POMORSKIE "Gazeta Elbląska" "Gazeta Kociewska" "Gazeta Tczewska" "Tygodnik Trójmiasto" "Kurier Kwidziński" "Kurier Wejherowski" "Kurier Iławski" "Gazeta Malborska" "Gazeta Grudziądzka" "Dziennik Pomorski" "Gazeta Żuławska" "Gazeta Nadmorska" Drukarnia Im. Józefa Czysteńskiego. Przesz: Casław Czymkiewicz. Dyrektor Kancelarii: Wojciech Kreft. Adres wydawnictwa: 83-110 Tczew, ul. Gdańska 32, tel./fax 31-257-70, 31-31-18. Adres drukarni: 83-110 Tczew, ul. Sadowa 5, tel. 31-36-24, 31-66-89. Redaguje zespół redaktorów naczelnych: Katarzyna Kaczmarek - Przybylska, zastępca redaktora naczelnego: Jacek Kluczkowski, Anna Węchów, Anna Pyka, Jolanta Grubiscka, Zbigniew Bielkowski, Zbigniew Sikko, Ryszard Bartosik, Rafał Cybulski, Gabriel Starbala, sekretarz redakcji: Hanna Szygowska, kierownik biura reklamowego: Małgorzata Przybylska, adres redakcji: 82-500 Kwidzyn, ul. Bratertwa Narodów 46, I piętro, ul. 279-22-64, Nr 10, 22-665. Oglądanie i odbiór reklam przynajmniej Biuro Reklamowe: 82-500 Kwidzyn, ul. Bratertwa Narodów 46 (I piętro), tel. fax 279-30-60. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i nie odpowiada za ich realizację. Prosimy o podanie danych kontaktowych i adresów nadawców. Anonimowy Wydziałowy DO KORBZA. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada. Prosimy o podanie danych kontaktowych i adresów nadawców. RUCH S.A. na terenie całego kraju. Informacje bezpłatnie telefonicznie: 0 800 150 471

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 41 (286) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • OLSZTYŃSKIE • TORUŃSKIE 8.10.1998 r.

ABB zbuduje gazociąg

Obecny m.in. w Elblągu, międzynarodowy koncern ABB, specjalizujący się w dziedzinie wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii, wygrał przetarg na dostawę urządzeń do polskiego odcinka gazociągu, którym transportowany będzie gaz z Rosji do zachodniej Europy.

Cały polski fragment gazociągu

(682 km) będzie przebiegał przez teren 67 gmin w dziewięciu województwach. Głównym inwestorem jest firma EuRoPol Gaz, która wybrała ABB spośród wszystkich oferentów. Inwestycja należy do strategicznych w Unii Europejskiej i będzie zakończona przed końcem 2000 roku.

K.M.

Ślina wskaże ojca

Próbka śliny wystarczy do przeprowadzenia testu sprawdzającego, kto jest ojcem dziecka. Dotychczas o tego typu badania należało pobrać krew. Opracowana przez firmę „Identigene” z USA metoda jest mniej kłopotliwa i znacznie tańsza. W Polsce pierwsze takie badanie przeprowadzi laboratorium AMG na wniosek Sądu Rejonowego z Wejherowa.

Dalmor wybiera starannie

- Wciąż szukamy inwestora, najlepiej spośród krajowych, dużych firm branży rybnej, który mógłby poważnie zainwestować w rozwój Dal-Morsu. Firma potrzebuje nowego kompleksu chłodni, a to wydatek rzędu kilkunastu milionów złotych - mówi Włodzimierz Kłosiński, prezes

gdańskiego Przedsiębiorstwa Połowów Dalekomorskich i Usług Rybackich Dalmor.

Dal-Mors - jako jedyna ze spółek Dalmoru - zajmuje się składowaniem w chłodniach i przetwarzaniem ryb bałtyckich, przede wszystkim śledzi i szprotów.

cd. na str. 2

Leasing „osobowy”

Centrum Leasingu i Finansów wprowadziło nową usługę umożliwiającą leasingowanie przez firmy i osoby fizyczne samochodów osobowych. Samochody o wartości do 10 tys. eu (około 38,5 tys. zł) będą mogły być eksploatowane w firmach bez przeróbki na samochód ciężarowy. Okres leasingu ma wynosić 3 lata. Zainteresowany musi wpłacić od razu 20 proc. ceny samochodu, ale będzie mógł wpłatę odliczyć od podatku. Dzięki takim usługom CLiF ma nadzieję na opanowanie dużej części rynku leasingu samochodów osobowych w Polsce. Tylko na Wybrzeżu - skromnie licząc - jest on oceniany na ok. 50 mln zł. W ogóle wiadomo, że Centrum wychodzi tą decyzją naprzeciw istotnym oczekiwaniom przedsiębiorców.

Gdańska Stocznia Remontowa - jedno z najlepiej zarządzanych przedsiębiorstw na Wybrzeżu - jako pierwsza w kraju wprowadza System Informacji Przestrzennej, do tej pory wykorzystywany głównie w lotnictwie, kolejnictwie oraz dużych miastach.

PIERWSZE WIRTUALNE

Krajobraz portowy ze stoczną w tle

Fot. Halina Wasietek

System graficzny, odzwierciedlając ruch jednostek umiejscowionych na mapie pozwala na zarządzanie zjawiskami zachodzącymi na danym terenie. Obecnie kończy się pilotażowy etap tworzenia SIP w zakresie ruchu obiektów pływających w stoczni. Jego dostawcą jest ComputerLand.

- Do tej pory monitoring ruchu jednostek w stoczni wyglądał dość archaicznie. Używaliśmy do tego drewnianych makiet statków, rozstawianych na stole, co bardzo ograniczało nasze możliwości - mówi Edwin Dudziak, kierownik działu planowania, analiz finansowych i informatyki w Gdańskiej Stoczni Remontowej.

cd. na str. 2

OPEL

CZĘŚCI i AKCESORIA

80-395 Gdańsk
ul. Kołobrzeska 65/67
tel. 557-02-83
Sprzedaż stała
i na zamówienie

PPHO MAFRA

Wysoka jakość za rozsądną cenę

OKNA, DRZWI i FASADY z PCV i ALUMINIUM

w systemie SCHÜCO
Produkcja - sprzedaż
montaż

Zakład produkcyjny: KONCZEWICE
tel. (055) 271-13-22

Sprzedaż:
Tczew, ul. Jarosława Dąbrowskiego 18
tel./fax 532-20-45

POSZUKUJEMY PRZEDSTAWICIELI HANDLOWYCH

Plotka z Paryża

Na zdjęciu jedna z gwiazdek jesienno-salono motoryzacyjnego w Paryżu - Suzuki Jimny. Większość nowości przedstawionych we Francji już prezentowaliśmy na naszych łamach. O jimny, najmniejszym obecnie samochodzie rekreacyjno-terenowym świata, o podwyższonym - zgodnie ze światową tendencją - komforcie, więcej szczegółów na stronach Auto-Moto wewnątrz numeru.

CARCADE

LEASING BEZ DOKUMENTÓW, tel. (058) 305 83 02

GOSPODARKA WYBRZEŻA W CYFRACH

Według danych Urzędu Statystycznego w Gdańsku produkcja w cenach stałych w pierwszym półroczu br. była wyższa o 16,7 proc. Równocześnie pogorszyła się zdolność przedsiębiorstw przemysłowa do regulowania bieżących zobowiązań. Wskaźnik płynności finansowej obniżył się z 34,9 proc. w analogicznym okresie ubiegłego roku do 27,8 proc. Wynika to prawdopodobnie z większego zaangażowania firm w inwestycje, ponieważ zysk netto był wyższy o 4,6 proc.

Wydajność pracy mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego wzrosła o 15 proc., przy niewielkim, bo liczącym 0,8 proc. wzroście przeciętnego zatrudnienia. Więcej o 34,6 proc. wyprodukowano benzynę i mieszanek, a przerób ropy naftowej był wyższy o 75,9 proc. Jest to rezultat uruchomienia nowych inwestycji w Rafinerii Gdańskiej SA.

Przetworów mięsnych wyprodukowano więcej o 23 proc., a masła o 29,1 proc. Produkcja kwasu siarkowego zwiększyła się o 32,8 proc. Równocześnie ze wzrostem produkcji przemysłowej o ponad 1/5 zwiększyło się zużycie energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej. Interesujące - zmniejszyła się o ponad 25 proc. produkcja wyrobów spirytusowych czystych i gatunkowych. Statystyki notują, że spada popyt na wysokoprocentowe alkohole, a wzrasta sprzedaż piwa. Społeczny problem w tym, że polskie piwo posiada jednak sporo alkoholu, szczególnie niektóre jego gatunki. W konsekwencji nadmierne spożycie bynajmniej nie ma nic wspólnego z orzeźwiająca rolą tego napoju.

Ocena sytuacji finansowej badanych przedsiębiorstw przemysłowych w okresie styczeń - maj br. wskazuje na poprawę większości podstawowych

wskaźników finansowych. W br. wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 93 proc., wobec 95,5 proc. przed rokiem. Wynik finansowy brutto był pięciokrotnie wyższy, niż przed rokiem i wyniósł 359,8 mln zł (zysk brutto 428,4 mln zł i strata brutto 68,6 mln zł). Na tak wysoki wzrost wyniku finansowego brutto wpłynęła poprawa wyniku finansowego głównie na działalności gospodarczej (o 369,1 proc.).

Zmniejszyła się relacja obciążenia do wyniku finansowego brutto ze 142,5 proc. w okresie styczeń - maj ub. roku do 33,9 proc. w tym samym okresie br., co przyczyniło się do poprawy wyniku finansowego netto z minus 28,1 mln zł do 237,7 mln zł. Zysk netto wzrósł w stosunku do tego samego okresu ub. roku o 149,4 mln zł, a strata netto obniżyła się o 116,4 mln zł.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto wyniósł 6,2 proc. wobec 1,4 proc. przed rokiem, a netto od-

powiednio 4,1 proc. i minus 0,6 proc. w handlu detalicznym wzrost sprzedaży o 22,6 proc. Liczący się w tym udział mają supermarkety. Statystyci nie podają jednak, jak kształtowała się sprzedaż w poszczególnych sektorach handlu. W hurcie sprzedaż wzrosła o 35,5 proc.

Przewozy ładunków w I półroczu br. w jednostkach transportowych (bez kolei) wyniosły 2,5 mln ton ładunków i były o 4,0 proc. większe, niż w analogicznym okresie ub. roku (w I kwartale przewieziono o 6,0 proc. ładunków więcej, a w II kwartale - o 6,5 proc. mniej). Wzrost przewozów zanotowano w żegludzie morskiej, natomiast w transporcie samochodowym były one niższe. Transportem samochodowym zarobkowanym przewieziono 0,8 mln ton ładunków, tj. o 15,9 proc. mniej, niż w I półroczu ub. roku.

Z przewozów jednostkami transportowymi (bez kolei) w tym okresie skorzystało 14,3 mln pa-

sażerów, tj. o 4,0 proc. więcej, niż przed rokiem.

Od początku roku przewozy ładunków żeglugą morską wyniosły 1,4 mln ton, czyli o 16,2 proc. więcej, niż w I półroczu ub. roku. Uległa zmianie również liczba przewiezionych pasażerów - żeglugą morską przewieziono 14 tys. osób, tj. o 79,7 proc. mniej, niż przed rokiem.

W I półroczu br. w morskich portach handlowych przeladowano 12,2 mln ton ładunków, tj. o 11,0 proc. mniej, niż w analogicznym okresie ub. roku. Największy spadek wystąpił w przeladunkach rudy (o 58,7 proc.) i zboża (o 58,3 proc.), wzrosły natomiast przeladunki ropy i przetworów naftowych (o 12,0 proc.) oraz trzykrotnie przeladunki drewna. Do eksploatacji oddano 5 statków o łącznej wartości nośności 146,3 tys. DWT (przed rokiem 7 statków o łącznej nośności 95,5 tys. DWT).

Pierwsze wirtualne

cd. ze str. 1

Kolejne kroki wdrożenia tej technologii informatycznej mają pomóc w rozwiązywaniu innych problemów w zarządzaniu stacją i związanych z bezpieczeństwem stanowisk pracy. Będą polegały na zintegrowaniu systemów i baz danych, tak aby jak najwięcej zjawisk zachodzących w zakładach można było na bieżąco przedstawiać graficznie i połączyć z Systemem Informowania Kierownictwa.

Nad bezpieczeństwem stocz-

niowców ma czuwać system monitoringu oparty na kartach identyfikacyjnych z wbudowanymi nadajnikami, śledzącymi ruch w poszczególnych sektorach stoczni. Nabiera to szczególnego znaczenia, jeśli wziąć pod uwagę, że prace odbywają się często na dużych wysokościach, w halasie i stałym zagrożeniu pożarowym.

GSR jest zatem pierwszym w kraju przedsiębiorstwem, do którego zarządzania zaprzęgnięto technologie i techniki wirtualne.

(al-kw)

Żuławskie sentymenty

Czerwiec, lipiec i sierpień był okresem, kiedy Muzeum Żuławskie w Nowym Dworze Gdańskim odwiedziło najwięcej zwiedzających. Gros osób stanowili dawni mieszkańcy tych ziem, w tym również mennonici w piątym pokoleniu - obecnie Kanadyjczycy, Amerykanie czy Holendrzy. Najbardziej interesowały ich zachowane jeszcze elementy rodzimej kultury, szukali swoich korzeni.

Jedną z niemieckich turystek okazała się córka przedwojennego dyrektora miejscowego liceum. Ze wzruszeniem oglądała stare zdjęcia i miniaturę kościoła ewangelickiego (stał w bliskim sąsiedztwie szkoły). Ci, którzy mieszkali na tych terenach i byli zmuszeni wyemigrować w trakcie działań wojennych czy też przed samym końcem wojny w 1945 roku, w muzeum reagują bardzo emocjonalnie. Z reguły powściągliwi, tu ujawniali swoje uczucia,

niektórzy nawet płakali.

Trochę inaczej do tego miejsca podchodzą nasi rodacy. Polaków również najbardziej interesuje kultura mennonicka, ale jest to zwykła ciekawość, a nie potrzeba ducha. Ogółem muzeum odwiedziło 1500 ludzi. To istniejące od czterech lat miejsce, nie ołśniewa może ilością i bogactwem przedmiotów, ale za to przyciąga ludzi oryginalnym stylem i ciekawą historią.

Wiejska koncepcja Kartuz

Informuje, że Zarząd Gminy Kartuzi podpisał z PPR „Dom” w Starogardzie Gdańskim umowę na wykonanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej wsi Kieplino. Koncepcja ta jest niezbędna dla dalszego rozwoju wsi oraz dla prawidłowego jej funkcjonowania. Zostaną dzięki niej uporządkowa-

ne sprawy związane z infrastrukturą techniczną (istniejącą i projektowaną), komunikacją (ciągi komunikacyjne piesze i drogowe), projektowane linie zabudowy itp. Przewidywany termin zakończenia prac nad koncepcją - czerwiec 1999 r.

CEWE GRUPPE

Kolejnych kilkadziesiąt osób znajdzie zatrudnienie w firmie CeWe Gruppe, która zakończyła negocjacje z władzami miasta Grudziądz i rozpoczęła inwestycję w Mniszku. CeWe Gruppe jest niemiecką grupą kapitałową, zajmującą się m. in. obróbką zdjęć i slajdów, a także produkcją akcesoriów fotograficznych. CeWe Gruppe była zainteresowana wykupem obiektów po dawnych zakładach graficznych. Firma chce utworzyć w Grudziądzu profesjonalne, trzecie w Polsce, laboratorium. Inwestycja ma pochłoniąć 4-5 mln marek i zatrudnienie, według inwestorów, ma znaleźć 35-40 osób.

Dalmor wybiera starannie

cd. ze str. 1

Chłodnie mogą pomieścić 15 tys. ton ryb i można je rozbudować o dalsze 6 tys. ton.

Kierownictwo Dalmoru nie zamierza stosować ulg i preferencji wobec ewentualnych partnerów. Niedawno przerwano rozmowy z niemieckim inwestorem strategicznym udziałów w spółce Dal-Mors. Transakcja miała być sfinalizowana w ciągu kilku najbliższych miesięcy. Choć niemiecki partner ma już podobne spółki w krajach nadbałtyckich, nie był jed-

nak w stanie zagwarantować Dal-Morsowi odpowiedniego dopływu kapitału.

Kilka miesięcy temu Dalmor sprzedał giełdowej spółce Wilbob Seafood za blisko 6 mln zł połowę udziałów w przetwórczej firmie Dal-Pesca. Dalmor myśli też o wydzieleniu w osobną spółkę działalności połowowej, czyli floty iławiarów, łowiących mintaje na Morzu Ochockim i Beringa. Flota ta przynosi bowiem straty macierzystej firmie. (Na zdjęciu: prezes W. Kłosinski)

Oferta Internetu tańsza niż myślisz. Wejdź z nami w XXI wiek.

„Internetu nie da się ominąć.

Polski Internet to już ponad pół miliona użytkowników.

Łość ta podwaja się co kwartał.

Internet pomaga w nawiązywaniu kontaktów,

zarządzaniu własną firmą, organizowaniu sprzedaży.

Jeżeli jesteś aktywny, prowadzisz firmę, wcześniej czy później poznasz Internet.

Lepiej zrobić to dzisiaj niż za rok pod naporem konieczności...

Obiecujemy, że łagodnie wprowadzimy Cię w świat Internetu.

Jeżeli jesteś zainteresowany

skontaktuj się z naszym Biurem Reklam,

Tczew, ul. Gdańska 32, pokój nr 4,

telefon 531-46-44,

lub z współpracującymi z Twoją firmą specjalistami ds. reklam.

<http://www.wpomorskie.com.pl>

e.mail: biurowp@wpomorskie.com.pl

Wydawnictwo Pomorskie

REDAGUJE KOLEGIUM: Krzysztof Mykowski (red. nac.), Urszula Niewiarowska (sekr. red.), Franciszek Marszałek, Stanisław Sierko, Dariusz Gajewski - Tczew (tel. 058/531-10-44), Tadeusz Majewski, Janusz Rokiciński - Starogard Gd. (tel. 058/56-253-30), SIEDZIA REDAKCJI: ul. Gdańska 32, 83-110 Tczew, tel. (058) 531-31-18, fax (058) 531-25-70. **ODDZIAŁY:** Gdańsk, tel. (058) 301-48-65, Tczew (069) 31-10-44, Wejherowo (058) 672-48-20, Starogard (058) 56-253-30, Elbląg (051) 232-77-51, Kwidzyn (055) 279-30-59, Malbork (055) 272-52-22, Iława (088) 48-77-66, Grudziądz (051) 222-30-22, Nowy Dwór Gdański (0-5547) 77-59. **Współpraca:** Puck (058) 673-29-52, Kartuzy - Żukowo (058) 681-43-33. **DZIAŁY REKLAM I OGŁOSZEŃ:** Gdańsk, tel./fax (058) 301-48-65, Tczew, tel./fax (058) 531-25-70 oraz telefonowe we wszystkich oddziałach. **WYDAWCA:** Wydawnictwo Pomorskie, ul. Gdańska 32, 83-110 Tczew, tel./fax (058) 531-25-70. **SKŁAD I DRUK:** Zakłady Graficzne im. Józefa Czerwskiego, ul. Sadowa 5, 83-110 Tczew, tel./fax (058) 531-36-24, 531-66-89. Prenumeratę dla zakładów pracy i instytucji przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” SA na terenie całego kraju. Szczegółowe informacje - „RUCH” SA w Warszawie Oddział w Gdańsku - bezpłatna infolinia nr - 0 800 150 047.

Pomorskie nie kończy się na Trójmieście

Z MIROSLAWEM MIRONOWICZEM ROZMAWIA MAREK GRYGIEL

- Jest pan człowiekiem pracy. Kiedy i w jakich okolicznościach związał się pan z Solidarnością?

- Najpierw był NZS. Do Niezależnego Zrzeszenia Studentów wstąpiłem w 1980 r. Szukaliśmy alternatywy dla „jedynie słusznej

siaj są dojrzalsi politycznie.

- Studiując ekonomię na Uniwersytecie Gdańskim jako młody chłopak z Lubelszczyzny zetknął się pan z ludźmi, których twarze pojawiły się później na pierwszych stronach gazet...

- To prawda. Dość szybko znalazłem się w grupie kojarzonej z osobą Janusza Lewandowskiego. Studiowaliśmy zakazane dzieła zachodnich ekonomistów, zgłębialiśmy zasady prawdziwej ekonomii. Forum wymiany wolnej myśli ekonomicznej stał się dla nas ośrodek duszpasterstwa akademickiego „Na górze” u Dominikanów. Pracując jako asystent w Instytucie Morskim i na Uniwersytecie wiązałem się coraz silniej z nurtem podziemnej Solidarności. Była połowa lat 80. Wtedy wstąpiłem do związku.

- Jak pan wspomina ten okres?

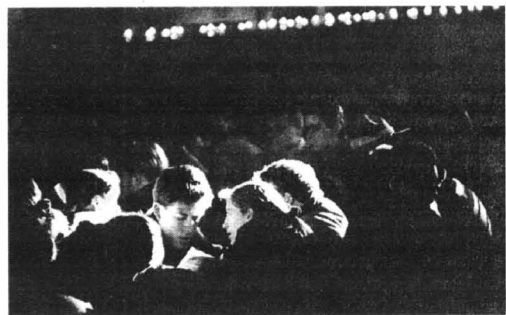
- Każdy z nas chciał się „otrzeć” o Wałęsę. Poważni działacze podziemnych struktur Solidarności traktowali związkową młodzież z przyzwrożeniem oka. Nie przeszkadzało nam to. Sama obecność w tym gronie stanowiła nobilitację, o której inni mogli tylko pomarzyć. Dlatego bez oporu godziliśmy się na „przynies, podaj, pozamiataj”.

cd. na str. 6

organizacji studenckiej”, jaką było wówczas - przypomnę - SZSP. Ideologia miała dla nas drugorzędne znaczenie. Kierowała nami młodzieńcza przekora, szukaliśmy czegoś nowego. Nawet studenci nie zdawali sobie wtedy do końca sprawy z wagi przemian, jakie się dokonywały. Dzi-

z przyzwrożeniem oka. Nie przeszkadzało nam to. Sama obecność w tym gronie stanowiła nobilitację, o której inni mogli tylko pomarzyć. Dlatego bez oporu godziliśmy się na „przynies, podaj, pozamiataj”.

Fala po wagarach

Jeszcze nie tak dawno zjawisko „fali” i jego przejaw - „kocenie” znane było wyłącznie z opowieści z pierwszych miesięcy (do przysięgi) zasadniczej służby wojskowej. Polegała i polega na mniej lub bardziej brutalnym maltretowaniu „młodego” wojska. Charakterystyczne, że im jednostka gorsza, drugorzędna, im mniej wykształceni i bardziej prymitywni żołnierze „starzy” - tym drastyczniejsze metody tych ostatnich wobec „kotów”.

Od kilku, może kilkunastu lat „fala” wylała się z koszar i przekroczyła progi wielu szkół. I tu podobnie, na najpodatniejszy

grunt trafiła w szkołach podstawowych z największym odsetkiem tzw. dzieci zaniedbanych, w szkołach zawodowych i internatach.

Według źródeł kuratorskich, aktualnie „kocenie”, to wymiennie jest na drugim miejscu wśród zjawisk najbardziej gnębiących współczesną szkołę. Na pierwszym znajduje się wagarowanie, a na trzecim i dalszych: pijaństwo, kradzieże, wandalizm, uczestnictwo w grupach nieformalnych, używanie środków odurzających oraz rozboje.

W tych dniach kończy się w wybrzeżowych szkołach „sezon kocenia.”

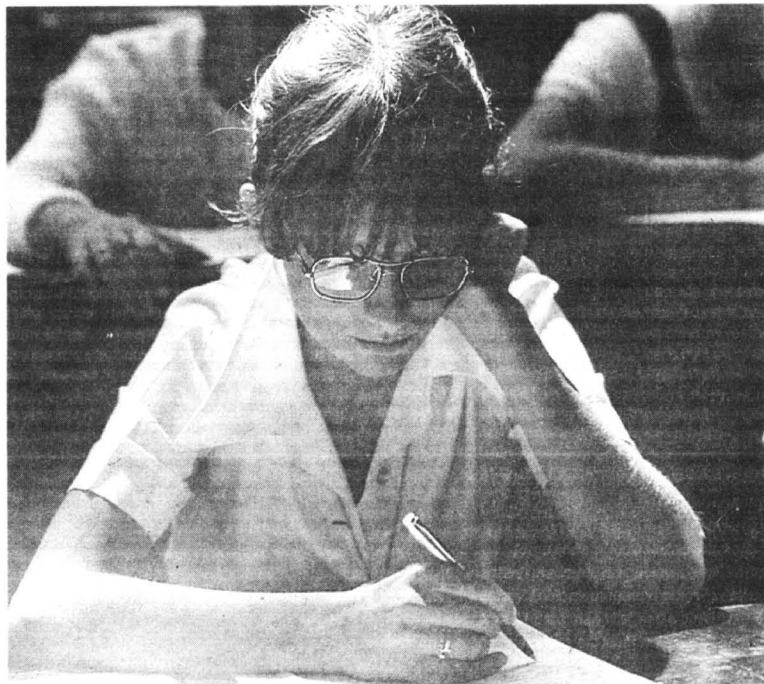
cd. na str. 4

Projekt zakłada wprowadzenie nowego ustroju szkolnego, co powoduje, że określa-ny jest często jako rewolucyjny. Głównym celem reformy jest podniesienie poziomu edukacji społeczeństwa i wyrównanie szans edukacyjnych młodzieży z różnych ośrodków. Reforma oświatowa ma ruszyć 1 września 1999 roku.

EDUKACJA WYRÓWNAWCZA?

Reforma zakłada wprowadzenie nowych poziomów kształcenia. Edukacja szkolna ma być poprzedzona rocznym przygotowaniem dzieci 6-letnich, choć nadal nie będzie to obowiązkowe. Pierwszym etapem nauki będzie sześcioklasowa szkoła podstawowa, obejmująca dzieci w wieku 7-12 lat. Podstawówka ma być podzielona na dwa cykle dydak-

tyczne: nauczanie zintegrowane w klasach I-III i nauczanie blokowe w klasach IV-VI. Nauka kończyłaby się badaniem kompetencji ucznia. Kolejny etap to trzyletnie, obowiązkowe gimnazjum.

Kolejnym etapem edukacji mogą być policealne szkoły zawodowe lub szkoły wyższe, przyjmujące maturzystów na studia zawodowe (tzw. licencjackie) lub na jednolite magisterskie.

Nowy podział na 6-letnią szkołę podstawową i 3-letnie gimnazjum będzie bardzo korzystny. W dotychczasowych szkołach podstawowych panuje zbyt duża rozpiętość wieku (7-15 lat). Po wprowadzeniu reformy w podstawówce dzieci będą uczone ogólnych pojęć, główny nacisk położony na wychowanie i tzw. uczenie uczenia. W gimnazjum poręczka zostanie już podwyższona i będą większe wymagania - informuje Jerzy Ochotny, wicekurator oświaty w Gdańsku.

Szesnastoletni uczeń zakończy gimnazjum egzaminem kwalifikującym do liceum. Teraz może on wybrać naukę w 3-letnim liceum profilowanym, które będzie realizować kanon wykształcenia ogólnego, wspólny dla wszystkich uczniów, oraz wykształcenie w danym profilu. Liceum ma kończyć się maturą, która w przyszło-

ści miałyby być podstawą rekrutacji na studia. Drugą możliwością kontynuowania edukacji po gimnazjum będą 2-letnie szkoły zawodowe, umożliwiające nabycie kwalifikacji zawodowych na poziomie robotnika wykwalifikowanego. Dla absolwentów tych szkół, którzy będą chcieli uzyskać pełne średnie wykształcenie, powstaną licea uzupełniające (stacjonarne, wieczorowe, zaoczne).

Reforma obejmuje również dotychczasowy system oceniania osiągnięć uczniów, w którym teraz brak jednolitych i czytelnych kryteriów oceny. Świadectwa ukończenia szkoły mają być porównywalne ze standardami Unii Europejskiej. Oceniana ma być praca i umiejętności ucznia, a nie tylko jego wiedza. W nowym systemie oceniania wyodrębnią się dwa nurty: ocenianie wewnątrzszkolne oraz zewnątrzszkolne.

Wewnątrzszkolny system oceniania dotyczyć ma bieżących postępów ucznia. Jego celem jest pokazanie w jakim stopniu dziecko opanowało wiadomości i umiejętności oraz informowanie nauczycieli o efektywności stosowanych przez nich metod. Natomiast ocenianie zewnętrzne ma być aktem podsumującym

określony etap kształcenia. Ma przede wszystkim zapewnić lepszą jakość edukacji, ułatwić porównywalność świadectw szkolnych (w naszym kraju i za granicą). Ocenianie zewnętrzne zorganizują, powołane przez ministra edukacji narodowej, komisje regionalne i centralna komisja egzaminacyjna. Egzaminy zostały zaplanowane po ukończeniu: szkoły podstawowej - sprawdzian

wiedzy i umiejętności; gimnazjum - egzamin preorientujący; liceum profilowanego - egzamin maturalny; 2-letniej szkoły zawodowej - egzamin zawodowy.

Od roku szkolnego 2001/2002 ma obowiązywać nowy egzamin maturalny. Nowa matura będzie obejmowała przedmioty obowiązkowe (język polski, matematyka, język obcy) i przedmioty do wyboru. Uczeń zdecydować też, czy maturę będzie zdawać na poziomie podstawowym czy rozszerzonym.

Od 1.01.1999 roku, czyli z dniem wejścia w życie reformy administracyjnej, wszystkie szkoły i placówki publiczne przejmą jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby prawne i fizyczne. Oznacza to, że kuratorium nie będzie już dla żadnej placówki organem prowadzącym. W nowych województwach z dniem 1 stycznia 1999 r. zostaną powołani nowi kuratorzy oświaty.

cd. na str. 4

Zatrzymanie przemocy jest warunkiem niezbędnym dla skutecznego udzielania pomocy ofiarom. Bez tego wszelkie inne działania są mało skuteczne. Bezskuteczne i nieefektywne jest udzielanie pomocy medycznej, psychologicznej, finansowej, pomocy opiekuńczej i wychowawczej, gdy w domu obecna jest przemoc.

O SPOKÓJ W RODZINIE

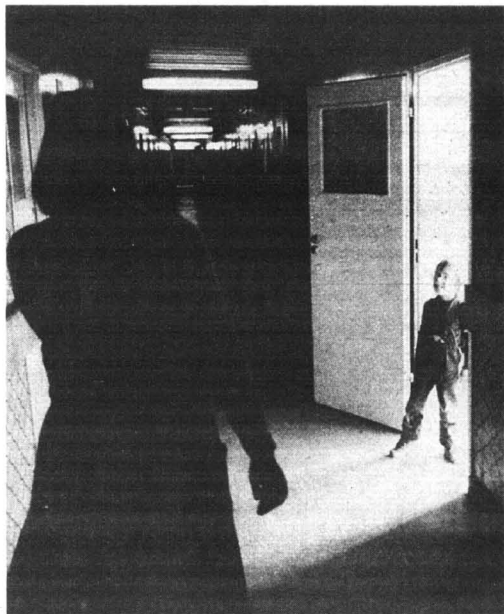
Od 1 października br. rozpoczęto wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”, która znajdzie zastosowanie w pracy służb socjalnych i policji na terenie województwa gdańskiego. Program ten został zainicjowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Komendę Główną Policji celem przygotowania procedury interwencji służb państwowych wobec przemocy w rodzinie.

- Doświadczenia osób pomagających ofiarom przemocy w rodzinie pokazują, że przemoc domowa wymaga innego podejścia i bardziej aktywnego udzielania pomocy niż inne formy przemocy, którymi potrafimy przeciwdziałać - mówi Krzysztof Sarzała, koordynator z Sekretariatu Programu. - Pierwszym, niezmiernie istotnym elementem przeciwdziałania przemocy domowej jest dostrzeżenie problemu, potraktowanie go jako groźnego źródła cierpienia, zagrożenia i dysfunkcji całowika, rodziny, społeczeństwa. Nie ulega wątpliwości, że przemoc w rodzinie modeluje zachowania społeczne, przestępcze, jest czynnikiem kryminogennym.

Nie bez powodu mówi się, że przemoc rodzi przemoc - dodaje Krzysztof Sarzała. - W Polsce, także na terenie województwa gdańskiego działania państwa kojarzą się głównie z interwencjami policyjnymi, a te z kolei, z wykrywaniem przestępstw i zatrzymywaniem sprawców, czyli egzekucją prawa. Panuje przekonanie, że policja niechętnie podejmuje działania wobec sprawców przemocy jeśli nie stwierdzi wyraźnych śladów gwałtu lub dokonania innych czynów o znamionach przestępczych. Przypomnijmy, iż policja przeprowadziła w 1996 roku ponad 947 tys. interwencji domowych, a w pierwszych trzech kwartałach 1997 roku ponad 600 tys. Nie wszystkie interwencje dotyczyły przemocy, ale policja nie prowadziła do tej pory ewidencji umożliwiającej dokonanie rozróżnienia.

Ustawa o policji na pierwszych miejscach wśród zadań policji stawia: ochronę życia i zdrowia ludzi oraz mienia, ochronę bezpieczeństwa i porządku publicznego, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym, a dopiero potem wykrywanie przestępstw i wykroczeń i ściganie ich sprawców.

cd. na str. 14

Fala po wagarach

cd. ze str. 3

Policja nie prowadzi oddzielnych statystyk wykroczeń i przestępstw z tym związanych. Nieoficjalnie można się dowiedzieć, że miały one miejsce, na szczęście obojętne dla bez skutków najpoważniejszych, tzn. ciężkich okaleczeń ciała i śmierci. Co do skutków psychicznych i wychowawczych policja się nie wypowiada.

Według badań robionych w trójmiejskich szkołach przez Janinę Mówińską-Skupieńską i Tadeusza Wentlandę, miejscem kaźni „kotów” jest najczęściej szkolna toaleta. Okres przesładowań trwa w zależności od upodobania „oprawców” od miesiąca do roku. Najczęściej „kot” musi dostarczać papierosy lub pieniądze, wysługiwać się przy noszeniu teczek lub odrobieniu lekcji. Bardzo często wkłada mu się głowę do muszli klozetowej i splukuje wodą, zamyka w różnych pomieszczeniach, niszczy odzież. Kulminacją jest pasowanie na ucznia, odbywające się najczęściej również w ubikacji, gdzie repertuar dręczenia wzbogacany jest na przykład: o pasowanie członkiem, bicie, a także zmuszanie młodszych uczniów do zjedzenia pokarmu dla kotów.

To stara jak świat tradycja, że nowicjusze są gnębieni przez starszych - uważa psycholog społeczny, Jan Tatarowicz. - W większości szkół, na szczęście, są to nieszkodliwe zabawy, które w rytualnej formie mają najmłodszych uczniów wprowadzić w szkolny świat. Gorzej, gdy zabawy zmieniają się w przypadki przemocy fizycznej połączone często z rozbójem i wymuszeniem. Zdarza się to najczęściej w internatach małomiasteczkowych szkół średnich, gdzie przebywa sporo młodzieży wiejskiej.

Według badań oświatowców aż 50 procent młodzieży ze szkół średnich było świadkami takich praktyk, a 30 procent było ich sprawcami. Na brutalizację życia szkolnego wpływa skupianie się młodzieży w agresywnych podkulturach. Nie są to już łatwo rozróżnialni w szkolnym tłumie skini lub sataniści, ale również kibice piłkarscy, dresowcy, członkowie gangów.

Sami uczniowie boją się mówić w obawie przed represjami. Narasta również problem zorganizowanych grup, które okradają innych uczniów w szkołach i internatach - mówi doktor Tatarowicz.

cd. ze str. 3

W celu uniezależnienia pozycji kuratora od zawirowań politycznych, rozważa się możliwość powoływania na to stanowisko na 6-letnią kadencję oraz zmianę procedur wyboru i składu komisji konkursowej. W nowym województwie kurator będzie wspomagał pracę szkół i służył radą władzom samorządowym przy tworzeniu lokalnej polityki oświatowej. W kuratorium pozostaną jedynie pracownicy nadzoru. Są to nauczyciele z kwalifikacjami, którzy posiadają kompetencje do wizytowania i wizytatorzy z dodatkowymi stopniami specjalizacji.

- Kuratorium będzie mogło nareszcie skupić się tylko na sprawowaniu nadzoru nad szkołami. Nie będziemy musieli się już martwić o przeciekające dachy, czy brak pieniędzy na węgiel.

Teraz razem z dyrektorem szkół zastanawiamy się, skąd wziąć dodatkowe fundusze - wyjaśnia Jerzy Ochotny, gdański wicekurator.

Projekt reformy zakłada również weryfikację wymagań kwalifikacyjnych do uprawiania zawodu przez nauczycieli. W celu sprostaną wymaganiom reformy, konieczne jest doskonalenie umiejętności nauczycieli. Pracownicy oświaty mają się masowo dokształcać. Ministerstwo Edukacji Narodowej chce im refundować częste i organizować tzw. szkolenia kaskadowe. Do grudnia br. wiedzę o tym jak uczyć w nowej szkole ma zdobyć ok. tysiąca nauczycieli z całego kraju (z 530 tys. zatrudnionych). Projekt reformy zakłada możliwość awansu zawodowego i związanego z nim podnoszenia wynagrodzeń. Awans zawodowy nauczycieli będzie polegał na przechodzeniu na wyższe szczeble: stażysta (1-2 lata), nauczyciel kontraktowy (nie mniej niż 3 lata) i nauczyciel mianowany (następne 3 lata).

W obszarze dyskusji pozostaną sposoby uzyskiwania stopni specjalizacyjnych przez nauczycieli. Nato-

miast ostatnim szczeblem, dostępnym dla najwybitniejszych pracowników oświaty, byłby tytuł honorowy - profesora oświaty. Na wysokość wynagrodzenia nauczyciela składałyby się: poziom wykształcenia, staż pracy, zakres pełnionych funkcji i ponoszonej odpowiedzialności. Przewidziano także możliwość awansu poziomu przez utworzenie nowych funkcji: opiekuna

EDUKACJA WYRÓWNAWCZA?

nauczyciela stażysty, lidera zespołu blokowego, lidera zespołu wychowawców, lidera WDN (wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli).

- Od dawna wiedzieliśmy, że zmiany w systemie edukacji są konieczne i wcześniej czy później nastąpią. Od 5 lat nauczyciele byli przygotowani do reformy w ramach szkoleń, przekwalifikowywania, wprowadzania licencjatów - wyjaśnia Jerzy Ochotny.

Rząd postanowił, że reforma w oświacie będzie wdrażana stopniowo. W najbliższym czasie proponowany przez ministra Handke projekt reformy będzie poddawany dyskusji. Do października tego roku wszystkie związane z reformą dokumenty powinny zostać zatwierdzone przez Sejm. Reforma ma ruszyć 1 września 1999 roku. Oznacza to, że „rewolucja” obejmie już dzisiejszych piętoklasistów, którzy po następnych wakacjach znajdują się w I klasie nowego gimnazjum. Jednak dopiero dzieci, które urodziły się w 1992r. pójść całkiem nowym torem edukacji (6+3+3), który zakończy w 2016 roku. Ministerstwo Edukacji Naro-

dowej przedstawiło również wstępną symulację kosztów reformy.

- Na spotkaniu kuratorów w Krakowie minister Handke powiedział, że budżet na oświatę ma pozostać na tym samym poziomie co obecnie, ale obiecywał dodatkowe fundusze na wdrażanie reformy - mówi Jerzy Ochotny.

Sprawnie przeprowadzenie zakładanej reformy wymaga dodatkowych 350 mln zł w 1998 roku, 100 mln w 1999r., 73 mln zł w roku 2000 oraz po ok. 500 mln zł w roku 2001 i 2002. Potem reforma ma nas nie kosztować już ani złotówki, a oświata funkcjonowałaby według nowych zasad. Dodatkowo zapowiada się poprawę wynagrodzeń nauczycieli. Pierwszą podwyżkę obiecano nauczycielom 1 kwietnia 99r., a następną od 1 września 99r. Średnia pensja w oświacie ma wzrosnąć ok. trzykrotnie, czyli powinna wynosić ok. 2 tys. zł.

- Najmocniejszą stroną tej reformy jest zapal wszystkich, żeby ją jak najszybciej przeprowadzić - informuje Jerzy Ochotny.

- Niewątpliwie reforma oświaty jest niezbędna, jednak projekt ministra Handke ma kilka zasadniczych mankamentów. Podstawowym jest pośpiech, który jest o tyle wskazany, że jest to operacja na żywych ludziach, na uczniach i nauczycielach. Według mnie reforma programowa, zmiana sposobu uczenia, wymiana podręczników, to operacja przynajmniej na 8 lat. Poza tym jest problem, skąd weźmiemy pieniądze na jej przeprowadzenie, gdy czeka reforma systemu emerytalnego, służby zdrowia i ta najważniejsza, ustrojowa - mówi Franciszek Potulski, poseł SLD, nauczyciel z wieloletnim stażem.

Opinie dotyczące reformy są jak zwykle bardzo różne. Większość nauczycieli patrzy jednak na nią z nadzieją, gdyż obecnie zarabiają tak mało, że każdy kto proponuje im wyższe zarobki jest mile widziany.

Miał 12 lat, gdy zdobył licencję paralotniarza. Jego nauczycielem był Andrzej Bachleđa-Żołnierczyk z Zakopanego. Dzisiaj Bartosz Jaszul ma 14 lat, i jest uczniem Szkoły Podstawowej w Zblewie koło Starogardu Gdańskiego i najmłodszym paralotniarzem w Polsce.

KOCIEWSKI PTASZEK

To fantastyczny sport. I można go uprawiać przez cały rok. Nawet zimą - mówi Bartosz. - W zimie powietrze jest o około 20 procent bardziej gęste niż latem. Pozwala to na łatwiejsze sterowanie i osiągnięcie o wiele dłuższych przelotów. Rekord Polski w długości lotu wynosi 140 kilometrów. A proszę sobie wyobrazić, że maksymalna wysokość na jaką wznosi się paralotniarz wynosi aż 4 000 metrów. I to bez aparatu tlenowego. Ale może opowiem od początku. Jak to się zaczęło. Mieszkam od urodzenia w Zblewie. Na Kociewiu. U nas nie ma tradycji paralotniarstwa. Ale byłem kiedyś na koloniach w Zakopanem. To było 3 lata temu. Tam przeczytałem ogłoszenie o szkole dla paralotniarzy pana Bachleđy. Postanowiłem, że

będę latał. W domu trochę zajmowałem się budową modeli szybowców. Pomagał mi pan Krzysztof, wspaniały modelarz, który ma prywatne lotnisko w miejscowości Kokoszkowy. Ale moje pierwsze dwa modele rozbiły się przy lądowaniu. Teraz buduję trzeci model. On będzie już trwalszy. Przy budowie poprzednich nie miałem doświadczenia i popełniłem wiele błędów. Paralołtnia ma dużo wspólnego z szybowcami. To się wszystko łączy. Po powrocie z kolonii, z Zakopanego, przez cały rok myślałem, jak sobie wszystko ułożyć, aby na wakacje pojechać do szkoły pana Bachleđy. Jak się bardzo czegoś chce, to się to osiągnie. Udało mi się. Pojechałem do Zakopanego razem z moim ojcem. Od razu poszliśmy do szkoły. Pan Bachleđa zapisał

tafę bez problemu. Wtedy tata powiedział, że to właściwie syn, czyli ja, chce się zapisać do szkoły i być paralotniarzem. Pan Andrzej Bachleđa nie potrafił ukryć rozczepienia. Powiedział, że to jest absolutnie niemożliwe, ponieważ ten malec, tak powiedział, nie zdola nawet utrzymać paralołtni. Do tego trzeba mieć trochę mięśni i ciała. Minimum 50 kilogramów wagi. A ja byłem mały i drobnej budowy. Miałem dopiero 12 lat. I to jeszcze nie skończone. Ale nie po to jechałem przez całą Polskę, ze Zblewa do Zakopanego, nie po to cały rok marzyłem o lataniu, aby teraz zrezygnować. Jestem uparty.

- To niech mnie pan sprawdzi - powiedziałem. - Jak utrzymam skrzydło, tak mówimy na paraloł-

tnię, to mnie pan przyjmie. Trochę się pan Bachleđa wykreczał regulaminami, przepisami, zasadami, ale chyba mu się spodobał mój upór. Przecież on jest górale, a górale są bardzo uparci.

- To kiedy robimy próbę - zapytał.

Aż mi serce podeszło do gardła.

- Jak już się pan zgodził, to szkoda marnować czas. Ja jestem gotowy. Mogę iść od zaraz - sam nie wiem, skąd miałem tyle odwagi, żeby tak powiedzieć.

Umówiliśmy się, że trochę

odpocznemy po podróży, rozpakujemy się, a pan Bachleđa w tym czasie przygotowuje sprzęt. Za trzy godziny wychodzimy na stok. Nigdy jeszcze nie trzymałem skrzydła. W tym dniu zbyt mocno nie wiało, ale w górach wiatr jest zawsze. Rozpakowaliśmy się błyskawicznie. Trochę zjadłem, aby być cięższym i czekaliśmy na próbę. Pan Bachleđa wkrótce się pojawił. Czasza paralołtni była olbrzymia. Jej długość wynosiła około 30 metrów. To ogromny żagiel.

cd. na str.36

phoimb NORDOM

Spółka z o.o. w Gdańsku

AUTORYZOWANY SPRZEDAWCA

- KATOWICKIEGO HOLDINGU WĘGLOWEGO
- GLIWICKIEJ SPÓŁKI WĘGLOWEJ
- ZAKŁADÓW KOKSOWNICZYCH ZDZIESZOWICE

OFERUJE

OPAŁ:

KOKS
WĘGIEL
MIAŁ
BRYKIETY KONFEKCYJONOWANE

MATERIAŁY BUDOWLANE:

- CEMENT - CENA LETNIA 190 ZŁ/TONA
- NOWOCZESNE OKNA DREWNIANE JEDNORAMOWE TRZYSZYBOWE SOKÓŁKA SA
- DRZWI PŁYTOWE-PROFILOWANE
- PŁYTY GIPSOWO-KARTONOWE AKCESORIA „NIDA-GIPS” WAPNO, GIPS, CEGŁA PEŁNA, DZIURAWKA, KLINKIEROWA, GAZOBETON
- PŁYTY I MATY Z WEŁNY MINERALNEJ, PAPA, STYROPIAN
- MATERIAŁY IZOLACYJNE I POKRYCIOWE, FOLIE BUDOWLANE I OGRODNICZE
- ZAPRAWY KLEJOWE-ATLAS, CEKOL TYSAND, CERESIT, MASY KONSERWACYJNE
- PROSTKA I PŁYTKI SZAMOTOWE

SKŁADY:

Nr 20 Starogard Gd., ul. Owidzka 41,
tel. 562 38 58

Nr 22, Tczew, ul. Za Dworcem 2,
tel. 531-38-53

Nr 23 Malbork, ul. Daleka 116,
tel. (055) 272 36 89

03.83

I znów słyhać kichanie...

Niedawno także polskie agencje podały rewelacyjną - z punktu widzenia dotychczasowej wiedzy medycznej - wiadomość o wynalezieniu lekarstwa na każ-

dą odmianę grypy. O tyle rewelacyjną, iż dotychczas w ogóle powątpiewano w możliwość użycia takiego leku, a ponadto, że w ostatnich paru latach grypa - zwłaszcza wywoływana wiru-

sem A i B (jest jeszcze C) - stawać się zaczęła coraz groźniejsza dla ludzkiego zdrowia.

W Polsce swoje tragiczne w skutkach możliwości grupa ujawniła po raz pierwszy w roku 1971, kiedy to na grype zachorowało prawie sześć milionów osób, z czego zmarło ponad sześć tysięcy chorych. W coraz większej liczbie zachorowań na grype w minionym 25-leciu mają swój udział ostatnie, lekkie i ciepłe zimy, które zapewniły wirusom i bakteriom wspaniałe warunki do rozwoju oraz spadek odporności zwłaszcza u ludzi źle odżywianych, prowadzących niehigieniczny tryb życia, niedotlenionych.

Póki co, zanim rewelacyjny lek dotrze do Polski, warto pamiętać, że znów nadeszła jesień, a wraz z nią wyjątkowo sprzyjające warunki dla aktywności wirusów. Również dlatego, że łatwiej jest im dostać się do chłodzonego ciepła, które nagle zmieniło temperaturę, kiedy człowiek przemarzył, albo przegrzał się, spoił, a zaraz potem nagle ochłodził.

cd. na str 16

- Kiedy powstało Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie?

- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie istnieje od 1956r. Powstało w ramach popাড়dzimnikowej odwilży.

- Jakie były cele działalności Zrzeszenia w roku 1956, a jakie są teraz?

- Jesteśmy bardzo stabilni w swoich pogądach. Generalny cel się nie zmienia. Zawsze naszym priorytetem była działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju całego Pomorza. W roku 1956, bezpośrednio po utworzeniu Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego naszym głównym zadaniem było przeciwstawienie się powszechnie wówczas panującemu internacjonalizmowi komunistycznemu. Zniszczenie tradycyjnych więzi łączących społeczności lokalne, oderwanie od historycznie uwarunkowanych korzeni łączących człowieka z

zdecydowało się kandydować w wyborach. Między innymi ja również podjąłem taką decyzję.

- Skąd pan kandyduje?

- Kandyduję z Okręgu nr 7, obejmującego Pruszcz Gdański, Starogard Gdański i Tczew.

- Mieszka pan w Gdańsku, skąd więc zainteresowanie problemami rejonów wiejskich?

- Kociewie, to nie tylko wieś. A poza tym wychowałem się na wsi. Pochodzę z gminy Chmielno nad Jeziorem Raduńskim. Mój brat pozostał na gospodarce. Zawsze więc problemy wsi, problemy rolników będą mnie obchodzić. Ponadto bezpośrednio po skończeniu studiów z nakuza pracy skierowano mnie do Pruszcza Gdańskiego. Z rejonem Pruszcza i Żuław pozostawałem związany zawodowo przez kilkanaście lat.

cd. ze str. 3

- Polskie przemiany zaczynają się rządami Solidarności. Później w wyniku wolnych wyborów doszli do władzy postkomuniści. Przed dwoma laty wadhadło wychyliło się ponownie na prawą stronę. Uroki demokracji?

- Lewica wróciła w Polsce do władzy za wcześnie. Rewolucja nie została jeszcze zakończona. W zmianach układu sił na scenie politycznej nie dostrzegam niczego z tego. To charakterystyczne w demokracji. Polska lewica powinna być jednak siłą konstruktywną, siłą twórczą. SLD pasyżytuje na dokonaniach poprzednich ekip.

- Zamknijmy ten wątek. Dlaczego zdecydował się pan kandydować do

dań (rozmowę przeprowadzono na parę dni przed opublikowaniem rządowego projektu finansowania samorządów - red.). Osobne zagrożenie stanowi czynnik ludzki. Do władzy nie powinni dojść ludzie ekstremy, obojętnie z której strony sceny politycznej - z lewicy czy prawicy.

Co do szans... Samorządy gminne uodwodniły na przestrzeni kilku ostatnich lat, jakie pokłady prostych rezerw tkwią w ludzkości. Trzeba je tylko uruchomić. Taką szansę stwarza nam reforma.

- O czym powinien decydować, pana zdaniem, Sejmik Samorządowy?

- Generalnie o rozwoju na szczeblu regionu. Musimy „skleić” cztery różne organizmy. Fragmenty tyłu starych województw złożyć się na nowe województwo Pomor-

SZANSA DLA POMORZA

Rozmowa ze Szczepanem Lewną - członkiem prezydium Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego

- Jak widzi pan - w perspektywie czasu - nasze rolnictwo? Sytuacja rolników na Pomorzu nie wygląda różowo...

- Jako prawnik zdaję sobie sprawę, że będziemy musieli dostosowywać swoje normy do standardów Unii Europejskiej, rolnik polski chcąc nie chcąc będzie musiał sprostać konkurencji rolników z Francji, Niemiec, Holandii i pozostałych krajów UE. Bardzo ważne jest przygotowanie polskich - w tym również pomorskich - środków rolniczych do zderzenia z rzeczywistością europejską. Nie znaczy to, że nasze rolnictwo ma identyczne jak w pozostałych, zrzeszonych krajach Europy. Każdy kraj i każdy region ma swoją specyfikę. My też. Trzeba tylko umieć to wykorzystać. To właśnie jako Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie staramy się przekazać mieszkańcom Kaszubi i Kociewia. Po mam nam w tym Kaszubski Uniwersytet Ludowy, który od 1995r. znajduje się w naszych wewnętrznych strukturach. Obecnie, wspólnie z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego przygotowujemy dla czynnych zawodowo rolników program szkoleń praktycznych i prawnych o zasadach funkcjonowania rolnictwa unijnego. Propagujemy również ideę agroturizmu, który może być szansą na zmniejszenie bezrobocia na pomorskich wsiach.

- Jakże jeszcze widzi pan rozwiązania dla Pomorza?

- Nie ukrywam, że moim zdaniem ogromną szansą dla tego regionu będzie rozpoczęcie budowy autostrady. Celowo mówię „rozpoczęcie”, ponieważ już wtedy przy budowie znajdzie zatrudnienie ok. tysiąca osób z terenów, przez które autostrada będzie przebiegać. Dla lokalnych przedsiębiorstw oznacza to zamówienia na roboty i dostawę materiałów. Ta inwestycja może rozkręcić koniunkturę gospodarczą w całym regionie. Dlatego zamierzam poświęcić się tej sprawie i znajdując dla niej sojuszników. Mieszkańcom Kociewia i całego Pomorza żyć, aby zechcieli skorzystać z szansy, jaką dają powstające samorządy, biorąc udział w wyborach i oddając głosy na kandydatów, którzy odpowiedzialnie i konsekwentnie będą reprezentowali ich interesy.

- Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała:
Joanna Włodarska

Pomorskie nie kończy się na Trójmieście

Sejmiku Samorządowego?

- Wiem naprawdę dużo o szansach i zagrożeniach dla naszego regionu, pracowałem przez kilka lat w Agencji Rozwoju Pomorza Gdańskiego. To pierwszy z powodów.

- Nie chciałbym, żeby o rozwoju gospodarczym nowego województwa decydowali politycy i urzędnicy. To zadanie dla szefów wielkich firm, prywatnych i państwowych. Na problemy gospodarcze mają oni zupełnie inne spojrzenie niż politycy.

- Ostatni powód - kilka razy uczestniczyłem w kampaniach na rzecz innych. Przed rokiem pracowałem w sztabie wyborczym Macieja Płażyńskiego. Teraz chciałbym zrobić coś dla siebie.

- Jak pan ocenia - przez pryzmat własnych doświadczeń - polskie kampanie wyborcze?

- Stają się coraz bardziej profesjonalne. Idą za nimi coraz większe pieniądze. Z każdym wyborem zmniejsza się rola ludzi pracujących „społecznie” - wolontariuszy. Liczy się pieniądź, bo w ślad za nim idzie dobra organizacja, a to z kolei gwarantuje dużą skuteczność kampanii. Co ważne - coraz mniej jest kampanii negatywnych. Mam nadzieję, że ten trend się utrzyma.

- Wróćmy na chwilę do Macieja Płażyńskiego. Niektórzy twierdzą, że Mironowicz jest „jego człowiekiem”.

- Znamy się jeszcze z podziemnych struktur Solidarności. Maciej był prezesem spółdzielni usług wysokosociowych „Światlik”. Później został wojewodą, a ja zacząłem kierować Biurem Polityki Ekonomicznej Komisji Krajowej Solidarności. Kontakty służbowe były bardzo częste. Na stopie prywatnej widywaliśmy się znacznie rzadziej. Nie było na to czasu.

- Czy jestem człowiekiem Płażyńskiego... W pewnym sensie tak. Zazdrościć mu zdolności formułowania krótkich, precyzyjnych wypowiedzi. Podziwiam konsekwencję w działaniu, cierpliwość i spokój. Te cechy cenię w nim najbardziej.

- Jakże szansa stwarza Polakom reforma samorządowa? Jakże widzi pan zagrożenia?

- Reforma może mieć olbrzymi wpływ na zmianę jakości życia. Mówię „może”, ponieważ nie trudno ją zepsuć przez niedokończenie. Największe zagrożenie? Nieprzekazanie samorządom kompetencji i środków niezbędnych dla realizacji za-

skie. Trzeba będzie pogodzić, czasami nawet rozbić, interesy społeczne i gospodarcze. Czekają bardzo trudne zadania.

Musimy stworzyć instrumenty polityki regionalnej. Instrumenty wyrównywania szans. Mam na myśli przede wszystkim działania w sferze edukacji i tworzenia nowych miejsc pracy.

- Konkretnie - jakie problemy uważa za najważniejsze dla regionu Mirosław Mironowicz?

- Trzeba bardzo szybko opracować nową strategię rozwoju woj. pomorskiego. Zadaniem o kluczowym znaczeniu dla przyszłości naszego regionu będzie budowa autostrady A-1. Sejmik nie może tej sprawy „odpuścić”. Czas uruchomić w końcu Specjalne Strefy Ekonomiczne. W nowym województwie znajdują się dwa takie obszary - Żarnowiec-Tczew i Słupsk. To tylko kilka z całej masy problemów, z jakimi będą się musieli uporać delegaci do Sejmiku.

- Mieszkańcy „peryferiów” województwa gdańskiego obawiają się imperialnej roli Trójmiasta. Nowy podział administracyjny kraju może jeszcze bardziej umocnić pozycję stolicy województwa. Co pan na to?

- Mam nadzieję, że tak się nie stanie. Maciej Płażyński powiedział mi tak: „Bardziej niż w Gdańsku potrzebują ciebie w Kartuzach, Tczewie, Gniewie czy Starogardzie. Metropolia - miał na myśli Trójmiasto - da sobie radę. Teren nie”.

W aglomeracji Trójmiasta będzie mieszkać 1/3 mieszkańców nowego województwa. Ta proporcja znajdzie swoje odbicie w przydziale mandatów do Sejmiku. Jeżeli delegaci terenu potrafią się między sobą dogadać, przeforsują każdą uchwałę.

- Dziękuję za rozmowę.

Mirosław Mironowicz, 38 lat, ekonomista (absolwent Uniwersytetu Gdańskiego i Georgetown University w USA), żonaty (Gabriela), dwoje dzieci (12-letnia Anna i 6-letni Miłosz). Gdańszczanin. Od 5 czerwca Prezes Zarządu Zakładów Farmaceutycznych Polpharma SA. Kandyduje z listy AWS do Sejmiku Samorządowego Województwa Gdańskiego

W prestiżowym konkursie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa o tytuł Budowy Roku 1997 nagrodę II stopnia (nagrody I stopnia nie przyznano) otrzymało Gdańskie Konsorcjum Budowlane Przem.-Bud. i Spółka jawna w Gdańsku, generalny wykonawca Terminalu Pasażerskiego w Porcie Lotniczym „Gdańsk - Trójmiasto”.

WZLOT

W skład konsorcjum weszły gdańskie przedsiębiorstwa: Przem.-Bud. Gdańsk SA i Elektromontaż Gdańsk SA, firmy wchodzące w skład grupy kapitałowej Exbudu, a także spółki Instal sp. z o.o., Doraco sp. z o.o., Polnord SA i Gdańskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych SA. Autorami projektu gdańskiego terminalu pasażerskiego, który zapewni obsługę 500 tysięcy pasażerów linii lotniczych rocznie i stanowi atrakcyjny, nowoczesny funkcjonalnie, trzykondygnacyjny obiekt o kubaturze 38,5 tysiąca metrów sześciennych, są gdańscy architekci: Szczepan Baum, Andrzej Kwieciński i Marcin Ochmański. Projektantem konstrukcji jest Kazimierz Linkowski.

Wielostopniowy przetarg na budowę terminalu pasażerskiego Portu Lotniczego w Gdańsku Rębiechowie wygrało gdańskie konsorcjum w silnej konkurencji krajowej, m.in. z renomowanym Budimexem. Zgodnie z kontraktem cykl realizacji inwestycji wyniósł 15 miesięcy. Oficjalne uruchomienie terminalu nastąpiło 2 sierpnia 1997 roku, w okresie obchodów Tysiąclecia Gdańska. Zapytaliśmy przedstawicieli kierownictwa spółek wchodzących w skład konsorcjum budującego terminal o refleksje związane z tą wysoko ocenianą, nielatawą technicznie, inwestycją.

- W ostatnich pięciu latach była to jedna z naszych trudniejszych budów - mówi prezes Zarządu, dyrektor Przem.-Bud. Gdańsk SA Adam Nagler. - Ograniczony obszar budowy, różnorodność wykonywanych robót, wysokie tempo prac, stała dbałość o najwyższy standard wykonania, to wszystko nakładało na gdańskie firmy uczestniczące w konsorcjum realizującym terminal wielką odpowiedzialność. Nasza spółka była do tego koordynatorem prac wszystkich firm wchodzących w skład konsorcjum budowlanego, a to, szczególnie po zakończeniu stanu otwartego budynku, wymagało niemałej zręczności, by pogodzić niekiedy kolidujące wzajemnie obowiązki poszczególnych wykonawców, nakładające się terminy, zakresy prac wyposażeniowych, instalacyjnych itp.

- Co tydzień odbywały się krótkie narady techniczne - dodaje zastępca kierownika kontraktu, Jerzy Góralski - podczas których zdecydowanie rozwiązywano wykonawcze kolizje. Dochodziło niekiedy do ostrej wymiany zdań, jak to wśród budow-

lanych, ale najważniejsze, że udawało się pogodzić wszystkie interesy. Dodatkowe kłopoty sprawiło prowadzenie sieci niskoprądowych, decydujących o funkcjonowaniu centrali, elektronicznego mózgu terminalu. W setkach kilometrów kabli, niekiedy na bieżąco trzeba było dokonywać korekt tras przebiegu. Ale najważniejsze, że 95 proc. prac zakończyliśmy przed oficjalnym otwarciem terminalu, pozostałe pięć procent kończyliśmy od października. Teraz cięży na nas obowiązek wynikający z trzyletniej gwarancji dozoru, bieżącego usuwania drobnych usterek. Na szczęście nie ma ich wiele.

- Dla załogi Przem.-Bud. Gdańsk to była dobra praktyka - mówi Adam Nagler. - Przy budowie terminalu ogromne znaczenie miał końcowy efekt estetyczny, stąd starania o najwyższą jakość robót, o piękną, dobrze położoną glazurę, o czystość prac. W efekcie udało się na gdańskim lotnisku uzyskać standard wykończeniowy jakiego nie powstydziłby się żaden zachodnioeuropejski port lotniczy.

- Dzisiaj mówi się wśród budowlanych - dodaje Jerzy Góralski - że jeżeli nie wiesz jak coś zrobić, to jedź na lotnisko. To cieszę, gdy wśród pasażerów odlotujących z Gdańska słyszysz się okrzyki - jak tu ładnie! A pośrednim efektem dobrego przyjęcia jakości budowy terminalu jest zle-

cenie na przebudowę dawnego budynku odprawy pasażerskich na terminal towarowy Przem.-Bud. Gdańsk będzie miał na to tylko cztery miesiące...

- Dla naszej korporacji - mówi dyrektor Bożena Kasprzyk z Korporacji Budowlanej Doraco - prace przy realizacji terminalu pasażerskiego w gdańskim porcie lotniczym nie były specjalnie skomplikowane. Wykonywaliśmy około jednej trzeciej zakresu prac budowlanych i przy wykopach ziemnych pod instalacje sanitarne. Jesteśmy spółką przyzwyczajoną do prac o wysokim stopniu trudności. Taka była np. realizacja obiektu Banku Gdańskiego w Toruniu, notabene, też nagrodzonego w konkursie budowlanym.

Podczas budowy terminalu na lotnisku w Gdańsku istotnymi czynnikami był krótki termin kontraktu, a także oszczędności wynikające z konieczności dotrymania finansowych warunków kontraktu. W tych warunkach uzyskaliśmy przyzwotą jakość wykonania. Dla Doraco jakoś

jest sprawą szczególnie ważną, wszystkie nasze realizacje odznaczają się najwyższą jakością wykonania. Można to sprawdzić we wspomnianym obiekcie BIG Banku Gdańskiego w Toruniu, centrum handlowym w Gdańsku czy budynku wydziału biologii przy ulicy Kładki.

Uczestnicząc w Gdańskim Konsorcjum Budowlanym, uzyskaliśmy wiele dobrych doświadczeń, zwłaszcza w zakresie relacji pomiędzy poszczególnymi wykonawcami, dysponującymi doskonałymi specjalistami. Będziemy w ramach konsorcjum nadal ubiegać się o uczestnictwo w nowych realizacjach, sądzę że z powodzeniem.

- Terminal pasażerski na lotnisku w Gdańsku - mówi Edward Lipski, prezes Zarządu Elektromontażu Gdańskiego SA - to była robota bardzo skomplikowana, ale na miarę możliwości naszej firmy. Zajmowaliśmy się energetyką silnopiędową oraz instalacjami „inteligentnymi”, sterującymi komputerami, telewizją przemysłową,

urządzeniami specjalistycznymi. Budynek terminalu jest dosłownie naszpikowany instalacjami, ale do tego jesteśmy przyzwyczajeni, choćby po doświadczeniach z wyposażeniem nowoczesnych statków.

Równoległe z budową terminalu Elektromontaż Gdańsk, jako jedyna firma w Europie, dokonał wymiany oświetlenia nawigacyjnego bez przerywania funkcjonowania lotniska. Prace wykonywaliśmy w nocy, bywało że w ciągu kilku godzin trzeba było przeciąć pas startowy i do rana ponownie go zabetonować. Współpracowaliśmy w tym zakresie z GPRD i Przem.-Budem.

Obecnie prace Elektromontażu Gdańsk koncentrują się przy oczyszczalni Wschód, gdzie robotami energetycznymi kieruje dyr. Zbigniew Woźny, a instalacjami automatyki nasz najmłodszy specjalista, dyr. Wiktor Adamik. Wykonujemy też ciekawe prace wspólnie z Polnordem na budowie nowego hipermarketu Auchan w Warszawie.

- Roboty instalacyjne przy wzniesieniu terminalu pasażerskiego na lotnisku w Gdańsku obejmowały wartościowo około 25 proc. całości prac, były bardzo skomplikowane, o wysokim stopniu trudności - mówi Jerzy Kapik, dyrektor gdańskiego Instytutu. Obowiązywały najnowocześniejsze technologie i materiały, a także szczególne wymagania estetyczne, związane z widocznym przebiegiem niektórych instalacji. Musieliśmy uzyskiwać efekty podobne jak w nowoczesnych hipermarketach Auchan czy Klif. W niektórych przypadkach sam miałem wątpliwości co do kontrowersyjnych wizualnie rozwiązań wyciągów podwieszonych, przypominających przysnice, ale w efekcie wizja architekta została zaakceptowana przez użytkowników terminalu.

Instal stosuje w Polsce takie same materiały i technologie jak na Zachodzie, choć obecnie nie wykonujemy tam prac. Rynek niemiecki się zamknął, stawał się zresztą coraz mniej opłacalny. Na szczęście nie brakuje nam dużych i atrakcyjnych realizacji w Polsce. **T.T.**

Od 15 września przedsiębiorcy mogą wybierać w ofercie trzech aparatów komórkowych. Dzięki zaś telefonem z kartą prepaidową, można zaoszczędzić na rachunkach telefonicznych dla biznesu.

Tańsze koszty rozmów

Dla przedsiębiorców system prepaidowy oznacza rewolucję łącznościową w firmie. Dotąd szefowie, pragnący pozostawać w stałym kontakcie z pracownikami, musieli uiszczać słone rachunki operatorom telefonii komórkowej. Szansą na redukcję kosztów był pager, jednak oznaczało to komunikację w jedną stronę.

Firmy mogą ograniczyć liczbę telefonów komórkowych jedynie do kadry kierowniczej. Pracownikom można rozdać aparaty z kartą. Wówczas załoga wydzwoni ok. 30 minut za służbowe pieniądze. Natomiast szef może skontaktować się ze swoim pracownikiem przez rok od wyczerpania limitu i rozmawiać z

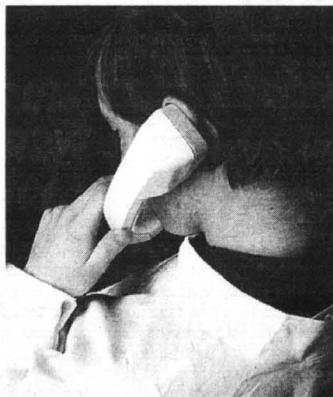
nim do woli. Karta powoduje bowiem, że przez 12 miesięcy telefon odbiera rozmowy przychodzące. Można też dokupić następną, jeśli chce się zadzwonić do szefa lub prywatnie.

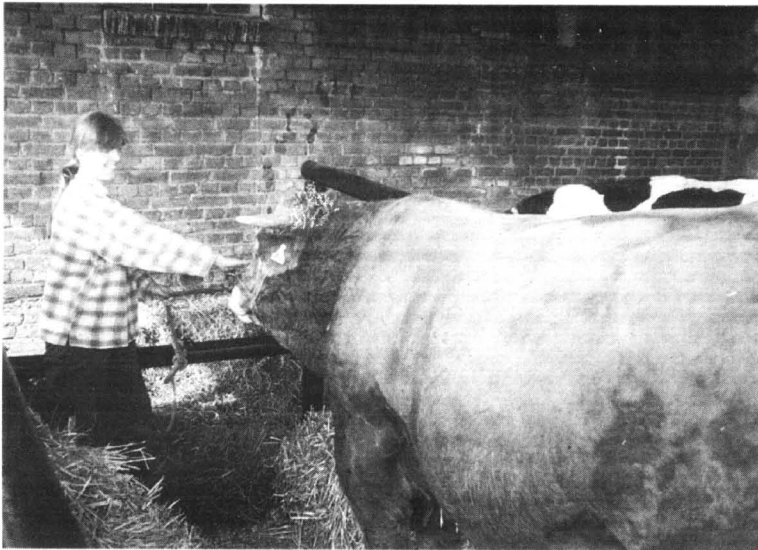
Uruchomienie systemu wiąże się z zakupem telefonów komórkowych, aktywacją i zakupem kart. Ceny aparatów u poszczególnych operatorów są zbliżone. Aktywacja numeru kosztuje we wszystkich sieciach 99 zł netto, a karty 50 zł brutto za ok. 30 minut rozmowy.

Różnica zaczyna się przy opłatach za połączenia.

Cena minuty rozmowy do innych sieci w dzień kosztuje: w Tak-Tak (Era GSM) - 3,66; w Simplus (Plus GSM) - 2,95, a w Pop (Idea Centertel) - 1,7 s. Do innych sieci wieczorem, odpowiednio: 2,20; 1,75 i 1,75. Wewnątrz Sieci w dzień: 2,12; 2,99 i 1; a wieczorem - 2,19; 1,75 i 1.

Dzień w Plusie, to okres między godz. 7 a 19, zaś w Erze - między godz. 8 a 18.

Alicja Kopyto z Koźlin, właścicielka stada 35 krów rasy Limousine

III Kociewski Pokaz Zwierząt Hodowlanych

KONTAKTY I KONTRAKTY

W broszurce wydanej przez organizatorów III Kociewskiego Pokazu Zwierząt Hodowlanych czytamy: „Po raz trzeci kwiat hodowli kociewskiej gości na terenie Gospodarstwa Pomocniczego przy Zespole Szkół Rolniczych w Bolesławowie”. - Pokaz odbył się w niedzielę, 27 września i faktycznie był w pełni udany i bardzo interesujący. Rzadko można obejrzeć tak wiele wspaniałych zwierząt hodowlanych. Zaprezentowano bydło, trzodę chlewną i drób. Wspaniale zaprezentowali się hodowcy koni. Dużym zainteresowaniem cieszyły się wystawiane zwierzęta futerkowe. Osobny pawilon zajmowali hodowcy gołębi. Normalnością już staje się prezentowanie naszych, kociewskich strusi. Nawet dla laika hodowlanego, ten pokaz był pouczający i interesujący.

Konie i koniki

Właśnie jako laik, rozpocząłem zwiedzanie od zwierząt najbardziej popularnych. Od koni. Aby nazbyt nie gorączkować się przy oglądaniu pięknych klaczy rozpocząłem od koni rasy zimnokrwistej. Piękną trzylatkę o imieniu Harcerka zaprezentował Stefan Faliński z Godziszewa gmina Skarszewy. Nie mniej piękna była o pięć lat starsza Boja prezentowana przez Adama Pliszkę ze wsi Ropuchy w gminie Pelplin. Po tych pierwszych emocjach przeszedłem do koni szlachetnej półkwi i koni rasy wielkopolskiej. Tu najpiękniejszą klaczkę zaprezentował Jarosław Rolbiecki z miejsc-

wości Kalisz gmina Dziemiany. Czteroletnia Durra była wicechampionem Wystawy Krajowej. Największy jednak tłok był przy małych konikach, przy kucykach szellandzkich. Szczególnie dzieci żywo reagowały na te koniki. Koneserzy mogli obejrzeć także najbardziej zasłużonego ogiera na terenie Pomorza, który jest ojcem kilkunastu doskonałych ogierów reproduktorów. To słynny Hegund ze Stada Ogierów Skarbu Państwa w Starogardzie Gdańskim.

Piękne byczki

Tuż obok koni wystawiane było bydło, czyli krowy i buhaje. Najbardziej zainteresował mnie groźnie wyglądający buhaj o imieniu Marglin prezentowany przez Krzysztofa Glinkę ze Szprudowa gmina Gniew. Nie był zbyt wielki, bo ważył tylko 1150 kilogramów. Nasze typowe buhaje nizinne czarno-białe ważyły do 1600 kilogramów. Matka tego buhaja, Maluda jest rekordzistką

Sprzęt rolniczy z zaciekawieniem oglądali Zbigniew Pachocki - dyrektor AWRSP w Gdańsku i wójt gminy tczewskiej - Ireneusz Włochyń (w okularach)

- Związek Hodowców Koni skupia hodowców z województw gdańskiego, elbląskiego i toruńskiego - mówi Tadeusz Pudlis, prezes Związku. - Reprezentujemy wszystkie rasy koni. Samych klaczy mamy ponad 2 tysiące. Polscy hodowcy są bardzo przywiązani do koni i bez względu na opłacalność tej hodowli, jestem przekonany, że ich popularność będzie stale rosła.

województwa gdańskiego. Dała w ciągu roku aż 9986 litrów mleka o zawartości tłuszczu 4,66 procent. Wielu rolników z podziwem kiwało głowami słysząc te wyniki. Ich krowy mają o połowę mniejsze osiągnięcia. Zapewne po tym pokazie rolnicy przekonają się do konieczności inseminacji nasieniem czołowych buhajów. Świadczyły o tym prowadzone rozmowy. Nawiazywanie kon-

taktów i przedstępne kontrakty. Ale krowy to nie tylko produkcja mleka, to także produkcja mięsa.

Czerowna Limousine

Obok buhaja Marglina stał piękny przedstawiciel rasy czerownej, buhaj rasy Limousine. Ta, jedna z najlepszych na świecie

ras krów mięsnych jest nowością w naszym kraju.

- Hoduję te krowy dopiero od dwóch lat - mówi Alicja Kopyto z miejscowości Koźliny koło Pszczółek - Pracowałam i studiowałam we Francji. Dobrze poznałam tę rasę i ściągnęłam ją do kraju. Dzisiaj mam już 35 matek. Planuję rozwinąć stadą do 60 matek.

cd. na str. 35

SOJUSZ LEWICY DEMOKRATYCZNEJ

LISTA NR 1

MĄDRZE ZDROWO BEZPIECZNIE

Nasi kandydaci do Sejmiku Województwa Pomorskiego

Okręg NR 3

- obejmujący powiaty:
Kościerzyna, Kartuszy, Puck, Wejherowo

1. Jerzy Zakrzewski, Gdańsk, lat 53
2. Jerzy Młynarczyk, Sopot, lat 67
3. Zbigniew Walczak, Gniewino, lat 42
4. Janusz Krzyczyński, Gdańsk, lat 62
5. Jerzy Waczyński, Gdańsk, lat 66
6. Krzysztof Klocek, Gdańsk, lat 25
7. Marian Trynka, Pomieczyno, gm. Przdokowo, lat 52
8. Dariusz Wyżykowski, Gdańsk, lat 34
9. Tadeusz Pałka, Chalupy, gm. Jastarnia, lat 69
10. Iwona Jarzembowicz, Gdańsk, lat 25

Okręg NR 7

- obejmujący powiaty:
Gdański z siedzibą w Pruszczu Gd., Tczew, Starogard Gd.

1. Edmund Stachowicz, Starogard Gd., lat 50
2. Jerzy Jaworski, Tczew, lat 52
3. Tadeusz Janusz, Cedry Wielkie, lat 43
4. Henryk Pauli, Skarszewy, lat 56
5. Jan Cesarz, Kokoszkowy, lat 63
6. Andrzej Pylński, Sopot, lat 45
7. Mieczysław Ejsmont, Gdańsk, lat 54
8. Andrzej Lipka, Gąsiorki, Majewo, lat 68
9. Wiesław Wyrwiński, Gdańsk, lat 51

Okręg NR 8

- obejmujący powiaty:
Malbork, Nowy Dwór, Kwidzyn

1. Małgorzata Winiarczyk-Kossakowska, lat 37
2. Michał Kubach, Malbork, lat 49
3. Piotr Palich, Malbork, lat 47
4. Jerzy Pabian, Glina, Sadlinki, lat 47
5. Jerzy Jurgielewicz, Malbork, lat 52
6. Andrzej Śnieg, Pastwa, gm. Kwidzyn, lat 40

Klejów i zapraw nie zabraknie

Z każdym rokiem rośnie populacja klejów do ceramiki i zapraw firmy Atlas, która coraz wyraźniej dystansuje na naszym rynku najgroźniejszego konkurenta - Henkela. Jeszcze w roku 1995 Atlas mógł poszczycić się niespełną 118-milionową sprzedażą, a w roku ubiegłym uzyskał już ponad 346 mln zł.

To jednak nie było ostatnie słowo łódzkiej Wytwórni Klejów i Zapraw Budowlanych. Ostatnio bowiem otrzymała pozwolenie na inwestowanie w Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Zainwestuje w niej około 50 mln zł, dając pracę 270 osobom.

Atlas nie od dziś inwestuje w specjalnych strefach ekonomicznych. Sprzyjają temu korzystne przepisy podatkowe i obecność taniej siły roboczej.

Ogółem firma zainwestowała już 150 mln zł.

Do końca przyszłego roku Atlas zakończy budowę zakładu w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Inwestycja pochłonie 15 mln zł.

- Ze względu na kryzysową sytuację w Rosji nie liczymy na wzrost eksportu na rynki wschodnie. Produkcję w suwalskiej strefie prawdopodobnie sprzedamy na rynku lokalnym. Krajowy rynek materiałów budowlanych będzie się rozwijał, dlatego też ubiegamy się o koncesję w Legnickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Nie mogę jeszcze określić, ile tam zainwestujemy - mówi Grzegorz Grzelak, prezes Atlas.

cd. na str. 11

Domy docieplone w systemie Atlas Stopter

BUDOWANIE BEZ ULGI

Fachowcy są zdania, że mimo wciąż bardzo wysokich cen mieszkań i domów mieszkalnych, w Polsce zaczyna występować swoista nadpodaż lokali. Rzecz w tym, że ci, których było stać na zapewnienie sobie i swojej rodzinie własnego dachu nad głową, a pozostali - wciąż na to, w większości, nie stać.

Stąd też, od mniej więcej dwóch lat, kłopoty przeżywają firmy deweloperskie. Właśnie przed dwoma laty wygasa bowiem ulga budowlana na starych, lepszych dla podatników, zasadach. Wiele osób, mających wówczas nadmiar gotówki, pośpiesznie lokowało ją w budowę domów i mieszkań, chcąc ulgę wykorzystać.

Deweloper to przedsiębiorca, który sam buduje albo zleca innej firmie budowę domów i osiedli na sprzedaż.

- Strony ogłoszeniowe w gazetach pełne były anonsów deweloperów, którzy namawiali do powierzenia im pieniędzy - mówi Tadeusz Jaworski z Instytutu Gospodarki Mieszkaniowej. - Dziś wśród ogłoszeń wielu z tamtych firm deweloperskich już nie widzimy. Może to oznaczać tylko to, że cienko przędą albo już zaprzestały działalności. W grę wchodzi nieudolność szefów tych firm lub nieuczciwość.

Marek Dąbrowski z Polskiego Funduszu Nieruchomości, zdecydowanie odrzuca twierdzenie o nieuczciwości deweloperów:

- Rzeczywiście, wydaje się, że wiele firm pod koniec zeszłego roku przeinwestowało. Ich klienci bardziej myśleli o tym, jak zapłacić się na starą ulgę niż o wiarygodności dewelopera, do którego się zgłaszali. Mimo wszystko uważam, że nieuczciwych przedsiębiorców budowlanych, takich, którzy świadomie przyjęli pieniądze od klientów, nie mając zamiaru wywiązać się z zobowiązań, jest niewiele.

Problem polega na tym, że rynek deweloperski jeszcze nie okrzepł, i że inwestorzy mają małe doświadczenie: w pozyskiwaniu terenów, pieniądzy, utrzymywaniu płynności finansowej w trakcie budowy. Choć są już między nimi firmy, które szybko się rozwijają.

Niektórzy deweloperzy mogą mieć teraz kłopoty, nie sądzę jednak, byśmy mieli do czynienia z falą bankructw tych firm, a to z prostego powodu: nie dopuszczają do tego ci, którzy deweloperowi dali swoje pieniądze.

Co to jednak dla klientów dewelopera oznacza? Wyłożenie dodatkowych pieniędzy. Czyli kupno mieszkania - lub domu - za cenę znacznie wyższą od ryn-

kowej. W rezultacie stratę ulgi podatkowej, dla uzyskania której zgłosili się do przedsiębiorcy budowlanego.

Tak już było. W 1991 roku pojawiły się w prasie anonsy o budowie ekskluzywnych osiedli. Poprzez jedną z firm deweloperskich, na przykład, obiecywał, że kto wpłaci na początek budowy, to kupi mieszkanie za połowę ceny. Po promocyjnej cenie zapłacił ponad osiemdziesiąt osób.

Wkrótce jednak okazało się, że prezes nie uzyskał wsparcia finansowego ze środków pomocowych USA i budowa zaczęła kuleć. Klienci stanęli przed wyborem: zgodzić się na upadłość firmy, albo podzielić się ze stratą części zainwestowanych już pieniędzy (długi wobec wykonawcy osiedla), założenie własnej spółki i odkupienie nie dokończonych osiedla. Zrobili to drugie i osiedle powstało.

• Przykład tej firmy nie jest osobisty. Z badań Instytutu Gospodarki Mieszkaniowej, przeprowadzonych w roku 1992, a opracowanych przed niespełną dwoma laty wynika, że większość ankietowanych przed sześcioma laty firm deweloperskich bądź nie istnieje już, bądź też przeżywa problemy. **cd. na str. 10**

STYROPIAN

STYROPIAN M-15, M-20, M-30

(również płyty „na zakład”)

- zawsze wszystkie grubości i gatunki

- konkurencyjne ceny

* atesty ITB

* transport

„STYROPAK H-K” Gdańsk

ul. Michałki (1 km przed Rafinerią)

tel./fax (058) 308-77-05, 308-79-23

376968370010

PRODUCENT OKIEN PCV

system PANORAMA, REHAU

MALBORK (Piaski), ul. Daleka 117, tel. (055) 272-12-13

TYPOWE OKNA OFERUJEMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY

NOWOCZESNE SYSTEMY GRZEWCZE
elektryczne i gazowe

DCDimplex

- płyta akumulacyjna
- grzejniki konwekcyjne

JUNKERS

- kotły c.o.,
- termy gazowe

SIEMENS

- przepływowe ogrzewacze
wody

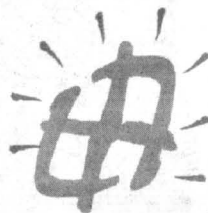
SPRZEDAŻ URZĄDZEŃ, PROJEKTOWANIE
KOMPLEKSOWA REALIZACJA

Chętnie nawiążemy współpracę
z firmami handlowymi i instalatorskimi.

Aldis SA Sopot, al. Niepodległości 659, tel./fax (058) 551 51 08

EURODACH

TECHNIKA OKIENNA I DRZWIOWA

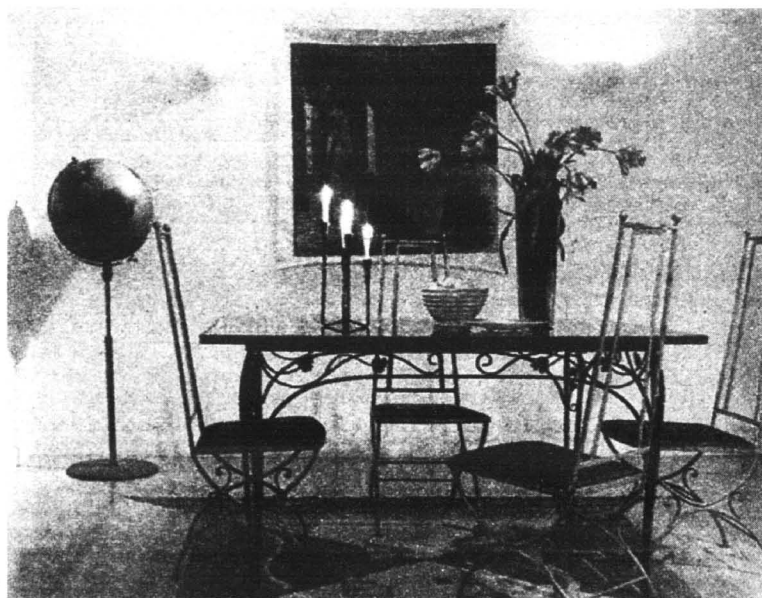
PCW i AL
POMIARY
PRODUKCJA
SPRZEDAŻ
MONTAŻ

(0-88) 48-20-51

14-200 Hawa, ul. Kopernika 6

POSZUKUJEMY SPRZEDAWCÓW
I FIRMY MONTERSKE.
ATRAKCYJNE WARUNKI WSPÓŁPRACY

LEKKOŚĆ POWRACA DO WNEŹRZA

Konstrukcje z prętów metalowych odbiera się jako lekką i przejrzystą, mimo delikatnych ornamentów - zawijasów, liści, galek

Mebując nasze mieszkania coraz częściej rezygnujemy z wyposażenia banalnego, standardowego na rzecz oryginalności, a nawet awangardy. Jednakże i w tym - jak we wszystkim - nie należy przesadzać. Warto bowiem zawsze mieć na uwadze fakt, że formy skrajnie awangardowe, zabawne czy kontrastujące są przede wszystkim inspiracją dla twórców mebli-ćwiczeń projektowych, mebli-żartów, mebli-dekoracji. Nie zawsze bywają

one wygodne w użyciu, czasem lekceważenie przez projektanta zasad ergonomii aż rzuca się w oczy, ale za to są niekonwencjonalne, ciekawe. Taki mebel jest bardziej przestrzennym znakiem plastycznym, niż przedmiotem użytkowym. Otrzymujemy raczej „coś na kształt krzesła”, niż samo krzesło. Odwaga w projekcie konstrukcji i doborze materiału jest w tych projektach wspianą, każde szaleństwo dozwolone.

Jeśli powiedzenie, iż „wszystko już było” jest trafne, to na pew-

no także w dziedzinie projektowania mebli. Jeszcze w XIX wieku w architekturze nastąpiła rewolucja, której przyczyną były parametry wytrzymałościowe stali. W okresie awangardy łat dwudziestych i trzydziestych wiedzę o stali zastosowano w produkcji mebli, co wpłynęło na całkowitą zmianę w ich wyglądzie. Cienki pręt metalowy może udźwignąć tak duże obciążenie, jak masywny mebel drewniany.

cd. na str. 11

cd. ze str. 9

Przykład tej firmy nie jest osobniony. Z badań Instytutu Gospodarki Mieszkaniowej, przeprowadzonych w roku 1992, a opracowanych przed niespełna dwoma laty wynika, że większość ankietowanych przed sześcioma laty firm deweloperskich bądź nie istnieje już, bądź też przeżywa problemy. Dramatycznie zmniejsza się także poczęła ilość mieszkań zrealizowanych przez te firmy. Za rok ubiegły był to już zaledwie co 35 lokal mieszkalny.

Deweloperzy w Polsce nie działają jednak tak, jak na Zachodzie. Firma deweloperska, jak się ją rozumie w krajach wysoko rozwiniętych gospodarczo, buduje z własnych środków (z uzyskane-

Deweloperzy twierdzą, że to wina banków. Ale prawda jest inna. Polski Fundusz Nieruchomości, który wspiera budownictwo mieszkaniowe ze środków rządowych USA, akceptuje tylko co dwudziesty wniosek o pomoc, wpływający od deweloperów. Reszta firm jest bowiem mało wiarygodna, albo też nie buduje tak, jak by należało - wprowadzając nowe metody pracy, technologie i w rezultacie obniżając ceny. Ceny u deweloperów (w tym licznych spółdzielni mieszkaniowych, które oferują mieszkania na sprzedaż) pozostają wysokie. Z badań Instytutu Gospodarki Mieszkaniowej wynika, że ceny najtańszych lokali deweloperów są wyższe o 10 procent od średnich cen rynkowych. Niekie-

Budowanie bez ulgi

go przez siebie kredytu bankowego), a sprzedaje gotowe już lokale. W naszym kraju praktyką jest wpłacanie pieniędzy ratami w trakcie budowy. To powoduje, że ryzyko finansowe inwestycji zostaje przerzucone na klienta. Spośród firm, badanych przez Instytut Gospodarki Mieszkaniowej, aż 85 procent nie korzystało z bankowego kredytu.

dy nawet dwukrotnie.

Instytut Gospodarki Mieszkaniowej odnotował też, iż na rynku deweloperskim działają „piraci”, czyli firmy lub osoby fizyczne budujące domy pozornie dla siebie, a następnie je sprzedające. W ten sposób omijają podatki i mogą być tańsi od legalnych deweloperów. Nie wiadomo, jaki ma zasięg tego rodzaju działalności

TORMET
OFICJALNY SPRZEDAWCA

STOLBUD
SOKÓLKA S.A.

**OKNA
DRZWI**

• DREWNIANE • Z TWORZYW
WSZYSTKIE WYMIARY
I KSZTAŁTY

**HURT - DETAL
GRZEJNIKI CO
KOTŁY CO**

I INNE WYROBY DLA DOMU

83-000 Pruszcz Gdański,
ul. Grunwaldzka 62
tel. 682-30-75
tel./fax 682-35-52

201/3000142

KOMINKI

creon®

SUPRA

CREON - GDAŃSK WRZESZCZ
UL. GRUNWALDZKA 156B
TEL. (058) 341 39 04

CREON - GDAŃSK OLIVA
UL. BENIOWSKO 5, PAWILON L, BOX 15
TEL. (058) 554 92 44

1. BYDGOSZCZ - LAU - BUDOWA KOMINKÓW, UL. SIEDLECKA 22, 85-412 BYDGOSZCZ, TEL. (052) 27 72 74
2. CHOJNICE - TOHA, UL. WYSZYŃSKIEGO 10, 89-600 CHOJNICE, TEL. (0531) 7 21 58
3. CIEPLEWO - TOMASZ WITKOWSKI, UL. MŁYNARSKA 4, 83-031 CIEPLEWO, TEL. (058) 682 85 25
4. ELBLĄG - CUMULUS - W. MACKIEWICZ, UL. ODRODZENIA 37, 82-300 ELBLĄG, TEL. (055) 235 66 66
5. GIŻYCKO - PROFIL - J. MASIULEWICZ, UL. SUWALSKA 30, 11-500 GIŻYCKO, TEL. (087) 28 56 20
6. GRUDZIĄDZ - KOMINEX - J. PLATA, UL. RAPACKIEGO 33, 86-300 GRUDZIĄDZ, TEL. (051) 260 61 WEW. 335
7. KOSZALIN - STYL DOM - K. FUNKE, UL. MIESZKA I NR 25, 75-124 KOSZALIN, TEL. (094) 346 25 12
8. MALBORK - STYL-DOM - ULATOWSKI, UL. RZEMIEŚLNICZA 14, 82-200 MALBORK, TEL. (055) 272 60 73
9. OLSZTYN - MÓJ DOM - R. GRZESIAK, UL. KOŚCIUSZKI 27A, 10-503 OLSZTYN, TEL. (089) 539 55 74
10. PUCK - PIOT-TEX, PL. WOLNOŚCI 26, 84-100 PUCK, TEL. 0602 370 871
11. REDA - USŁUGI MONT.-AKWIZ. - UL. ŁĄKOWA 2, 84-240 REDA, TEL. (058) 678 63 52
12. RUMIA - SCRAP II - UL. DĄBROWSKIEGO 121, 84-231 RUMIA, TEL. (058) 671 69 59
13. SŁUPSK - BUD-GAN - AGRO, UL. PONIATOWSKIEGO 46A, 76-200 SŁUPSK, TEL. (059) 42 50 21

PROSZĘ O PRZEŚLANIE BEZPŁATNYCH
MATERIAŁÓW INFORMACYJNYCH POD ADRESEM:

SUPRA

201/3000151

cd ze str. 10.

Porównajmy np. ciężkie nogi stołu o konstrukcji drewnianej z niewidoczną niemal linią nóg stołu z rurki metalowej.

Przy tak linearnie skomponowanym meblu wystarczy tylko wypełnić pola innym materiałem, w zależności od funkcji, z czego doskonale zdają sobie sprawę współcześni twórcy, którzy awangardowe pomysły czerpią ze starych, niegdyś również awangardowych wzorów.

Odmiennej rodzaj tworzą sprząty, które zamykają prze-

nimalnej grubości blatu. Może być nim nawet blacha ażurowa lub sztywna siatka metalowa. Można też sprzęt powlec lakierem, który „gubi” jego naturalne własności.

Wszelkie meble powstające od tej pory są właściwie tylko mutantami tych dwóch czystych form.

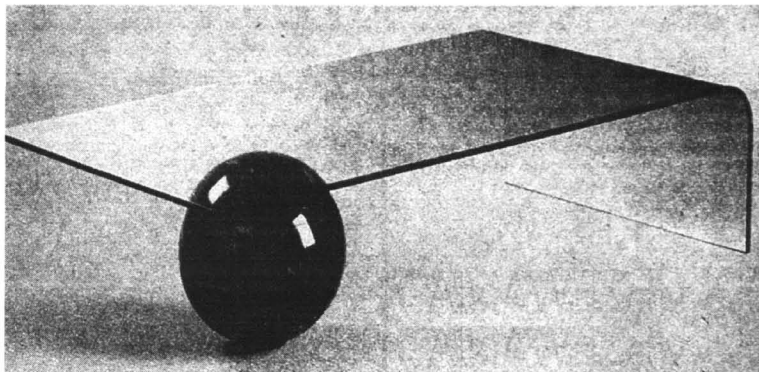
Przedstawione przykłady mebli możemy podzielić na dwie grupy. Pierwsza - to takie, w których zastosowano przenikanie się płaszczyzn. Druga - to meble o konstrukcji „linearniej” (metalowej

Okrągły, przezroczysty blat ujawnia prostotę konstrukcji stołu i jej graficzną urodę.

strzeń w prostopadłości, czyli wszelkie półki, szafy, szafka. W tym przypadku możliwości formowania materiału są bardziej ograniczone. Półka musi być pozioma - wynika to z prawa grawitacji. Jediną radością projektanta jest użycie takiego materiału, który wytrzyma obciążenie przy mi-

z ewentualnymi wypełnieniami). W obu dużą rolę gra kontrast kolorystyczny, np. czerwień - zieleń lub materiałowy, np. metal - szkło. W większości są to rozmaite siedziska - krzesła, fotele, sofy, ponieważ ta rodzina mebli ma największe zastosowanie także poza wnętrzami mieszkalnymi,

Wyrafinowany stolik z blatem z grubego wygiętego szkła, oparty absurdalnie na kamiennej kuli. Patrząc wzdłuż blatu, nie dostrzegamy się szklanego podparcia.

LEKKOŚĆ POWRACA DO WNĘTRZA

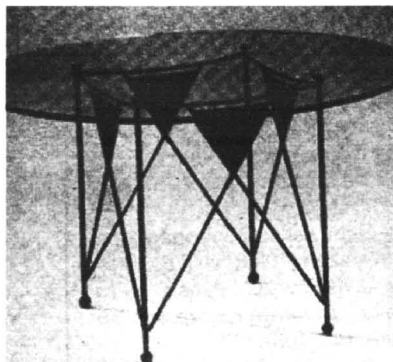
czyli w kawiarniach, restauracjach, klubach czy biurach. Wiele ekskluzywnych lokali tego typu jest wyposażonych w takie właśnie szokujące siedziska. Dość liczne są też, z tych samych względów, stoły.

Pozostałe meble występują raczej pojedynczo, gdyż urządzenie całych wnętrz mieszkalnych tak ekstrawaganckimi sprzętami jest ryzykowne i wymaga pomocy architekta. Osoba niekompetentna może stworzyć chaotyczny czy wręcz niestrawny koktajl.

Przedstawione meble są „dziwne”, ponieważ są to meble-rzeźby. Ich zadaniem jest wniesienie lekkości do wnętrza. Na

pewno nie będą podobać się powszechnie, jak wszystko co nowe i j e s z c z e obce, ale warto wiedzieć, że takie przedmioty wprowadza się obecnie do wnętrza.

A.K.

Krzesła z rurki metalowej. Konstrukcja linearna i elegancka skórzana tapicerka w dwóch kontrastowych kolorach. Wydają się być wygodne.

FIRMA HANDLOWA

ZAPRASZA DO NOWO OTWARTEGO SKLEPU W ELBLĄGU, ul. Morszyńska 39

oferujemy:

- **wykładziny**
- **dywany**
- **tapety**
- **obszycie wykładzin**

Zapraszamy również do naszych sklepów w:

- **Kościerzynie, ul. Rynek 18**
- **Wejherowie, ul. Obrońców Helu 1**
- **Tczewie, ul. Władysława Jagiełły 12**
- **Starogardzie Gd., ul. Rynek 5**

Życzymy udanych zakupów!

Klejów i zapraw nie zabraknie

cd. ze str. 9

Budynki wielorodzinne ocieplone w systemie Atlas Stopter

70 proc. sprzedaży klejów do glazury na rynku polskim to wyroby firmy Atlas. 10 proc. jej produkcji trafia na rynek wschodni.

Głównym konkurentem Atlasa w produkcji klejów i zapraw jest wspomniany już Henkel Bautechnik. Atlas ma jednak lepiej rozwiniętą sieć sprzedaży i stawia na innego odbiorcę. Henkel w swojej strategii marketingowej koncentruje się na firmach remontowych, Atlas natomiast - na indywidualnych odbiorcach.

KJ

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

OKLEJNY SOSNOWE I LIŚCIASTE

TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ OFERUJE

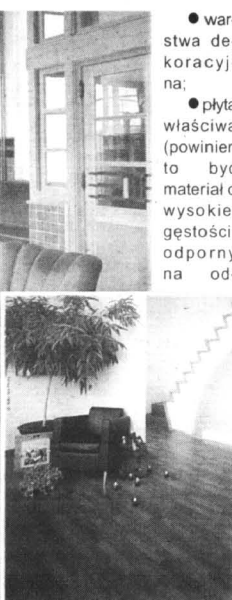
PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO „FORNITEX” Sp. z o.o. ul. Tartaczna 1 84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 672-13-60 do 62
fax 0-58/ 672-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

Kleпка bukowa z ciemną wiśniową

Kleпка z wiśni

• warstwa dekoracyjna;

• płyta właściwa (powinno być materiał o wysokiej gęstości, odporny na od-

takiej warstwy ochronnej na panelach może spowodować, że pod wpływem wilgoci zaczną się one wyginać w łuk, wyrzyszczać.

Po czwarte - choć w przypadku paneli jest to właściwie cecha najistotniejsza - liczy się ich trwałość. Mam tu na myśli konkretne określenie jej przez producenta. Dla przykładu mogą to być wyniki tzw. testu Tabera. Test ten polega na szlifowaniu powierzchni panela papierem ściernym w urządzeniu Tabera. Odporność mierzona jest ilością cykli obrotowych potrzebnych do całkowitego starcia wierzchniej powłoki. Dobre panele do użytku domowego powinny mieć odporność nie mniejszą niż 5000 cykli (obrotów) - dla porównania parkiet wytrzymałoby jedynie 1500 obrotów. Nie muszę chyba mówić, że nierozsądkiem jest polecanie jedynie na ustnych zapewnieniach sprzedawców, gdy producent sam żadnego tego typu badań nie przeprowadził.

CO NIECO NA TEMAT PANELI PODŁOGOWYCH

Kolejny produkt - panele podłogowe są produktem nieco bardziej specyficznym niż wykładzina. Jego specyfika wynika z tego, że w porównaniu z wykładziną posiada niewiele cech „obiektywnie” lepszych. Panele nie chronią tak dobrze przed utratą ciepła, nie wyciszają, nie występują w takiej różnorodności, są twardsze (mniej komfortowe w użytkowaniu). Jedyną niewątpliwą przewagą jest ich niezwykła odporność na ścieranie, gdyż poza tym pozostałe zalety są takie jak przy wykładzinie PCV (łatwość konserwacji, układania, estetyka itp.). A jednak podłogi panelowe mają w sobie coś, czego nie daje wykładzina. Wnoszą do pomieszczenia pewną powagę, odpowiednie nastroje, dodają mu majestatu - podobnie jak parkiet. Jednak są o wiele prostsze w układaniu, a także łatwiejsze w pielęgnacji, gdyż nie zużywają się tak szybko.

Jak wobec tego należy wybierać panele, czym się kierować? Kilka na ten temat informacji podajemy za pośrednictwem spółki „Komfort” posiadającej największą w Polsce sieć sklepów z materiałami wyposażenia wnętrz.

W tym przypadku należy przede wszystkim kierować się cechami racjonalnymi, a dopiero w drugiej kolejności gustem, gdyż satysfakcja z użytkowania paneli przez długi okres to niestety wypadkowa wielu istotnych czynników.

Po pierwsze budowa panela. Przykładowo jedna z dostępnych u nas podłóg wysokiej jakości zbudowana jest z czterech warstw. Są to od góry:

- przezroczysta warstwa ochronna (powinna to być warstwa odporna na wszelkiego rodzaju czynniki jak nacisk, ścieranie, chemikalia, wysoka temperatura, światło słoneczne - plowienie kolorów, itd.);

kształcenia, działanie wody, zarysowania; materiał twardy, zapewniający dokładność wymiarów i ich powtarzalność);

- dolna warstwa zabezpieczająca przed wilgocią;

Oczywiście nie wszystkie panele są tak zbudowane. Niektóre nie posiadają dolnej warstwy ochronnej, w innych warstwa górna jest jednocześnie warstwą dekoracyjną. Wszystkie te czynniki obniżają znacznie trwałość paneli.

Drugą istotną cechą jest kształt i wykonanie rowka oraz pióra w panel. Nierozważalne jest to związane z materiałem, jakiego użyto do produkcji płyty właściwej. Jeżeli są to drobno zmielone włókna drzewne, nasączone żywicą, sprasowane pod dużym ciśnieniem to mamy gwarancję na to, że pióra i rowki będą do siebie pasować, że nie będą powstawały szczeliny itd.

Po trzecie istotne jest zabezpieczenie przed wilgocią. Brak

Wreszcie po piąte są to cechy świadczące o szacunku producenta do nas jako do klientów, a więc:

- jakość opakowania - jego zdolności oraz ułatwiające transport;

- załączona instrukcja układania - przecież od nikogo z nas nie należy wymagać znajomości sposobów układania paneli podłogowych;

- gwarancja - wiąże się ona w pewnym sensie z istnieniem instrukcji - producent, który poleca konkretny sposób układania może również z pełną świadomością udzielić gwarancji na swój produkt (można powiedzieć, że do domowego użytku powinna to być gwarancja minimum pięcioletnia);

- ochrona środowiska - w dzisiejszych czasach każdy z nas powinien sprawdzać, czy produkt, który kupuje nie jest dla środowiska uciążliwy;

cd. na str. 13

Superkaloryfer

Najwyższą moc z jednostki powierzchni oraz najniższe zużycie materiałów na jednostkę mocy daje ekologiczny kaloryfer XXI wieku. Tak nazywa swój produkt wynalazca, inżynier Zygmunt Holog, z pszczyńskiej firmy HODUCT (srebrny medal na wystawie wynalazków w Brukseli). Wszystkie części kaloryfera żebrowego, w którym płynie woda i przewodzi się ciepło, wykonane są z miedzi. Połączenia do przepływu wody i ciepła spawane są w osłonie argonu. Kaloryfer wyposażony jest w tak zwane odbłyśniki ciepła, które oddają je otoczeniu, a nie ścianom czy parapetowi. Termicznie izolowane, aluminiowe, kierują 98 procent ciepła do pomieszczenia. Cena jest zbliżona do ceny tradycyjnych kaloryferów innych producentów. Inwestując w wynalazek inżyniera Holog, można zaoszczędzić 25 procent opłat za centralne ogrzewanie.

Nowoczesne regulatory c.o.

We współczesnych instalacjach c.o. montuje się różnego rodzaju regulatory pokojowe lub pogodowe, sterujące parą kotła. Pierwsze z nich, montowane wewnątrz budynku, mierzą temperaturę panującą w wybranym pomieszczeniu i na jej podstawie regulują pracę kotła. Drugie, montowane na zewnątrz, sterują nią na podstawie pomiarów temperatury tam panującej.

Kłopoty ze Swarzędzem?

Restrukturyzacja Swarzędza odbija się rykoszetem na jej kontrahentach. W tej grupie znalazło się Barlinieckie Przedsiębiorstwo Przemysłu Drzewnego (BPPD), które dostarczało deski i okleiny znajdującej się w kłopotach giełdowej spółce. Kłopoty Swarzędza negatywnie odbiły się na sytuacji finansowej firmy z Barlinka, która i tak od kilku lat przynosi straty.

cd. na str. 13

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

Wollweber & Sohn AG

- * płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- * białe robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 6 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!

pełna gama
kolorów

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/309-09-01, 309-41-81

Studio Rustika

26/69

KOMPLEKSOWE SYSTEMY GRZEWCZE I SANITARNE

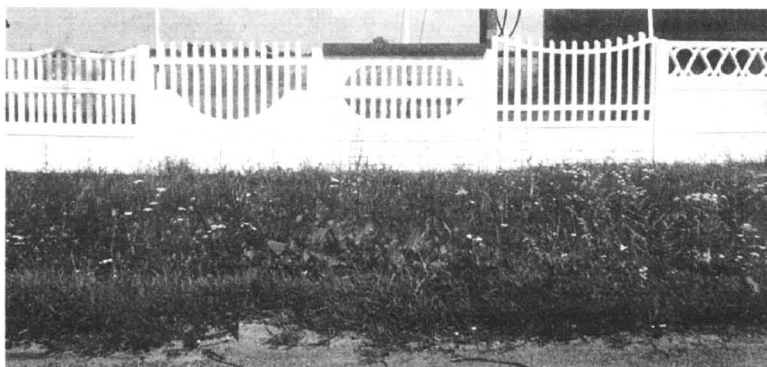
- ☑ grzejniki **Stelrad**
- ☑ kotły **Vaillant** **JUNKERS**
- ☑ systemy rurowe
- ☑ otuliny do rur
- ☑ pompy, zawory, wodomierze
- ☑ systemy rurowe
- stal
- miedź **IMI**
- PE **PIPELIFE** **COPRAX POLAND**
- PCV **PIPELIFE**

BAZA

BAZA s.c., ul. Grunwaldzka 62, 83-000 Pruszcz Gdański, tel./fax 683 42 95, 683 42 96

PŁOTY Z BETONU

W ogrodowej architekturze często wykorzystuje się beton. Robi się z niego ścieżki, placiki, murki i wiele innych elementów. Jest to tworzywo tanie, łatwe do samodzielnego przygotowania (jego podstawowe składniki to cement, piasek i woda), o stosunkowo dużej wytrzymałości, wodoodporności i mrozoodporności. Nie ma właściwie innego materiału o takich właściwościach, dającego się jednocześnie dowolnie formować. Z dobrym skutkiem można go używać do budowy ogrodzeń. Obecnie na rynku jest wiele gotowych prefabrykowanych elementów betonowych, najczęściej zbrojonych (żelbetowych). Zaletą tego typu ogrodzeń jest trwałość, możliwość szybkiego montażu i relatywnie niska cena. Poza litymi

panelami proponowane są ażurowe, w kilku wzorach.

Budowę takiego ogrodzenia zaczynamy od postawienia słupków. Każdy z nich zagłębiamy w ziemi na 60 cm i zalewamy betonem. W wycięcia w słupkach wsuwamy panele (najczęściej o wymiarach 200x50 cm lub duże - 200x120 cm). Lite elementy warto umieścić na samym dole - będą one spełniały funkcję cokółów.

Producenci wytwarzają dwa typy słupków: przelotowe z wycięciami na przeciwnych bokach i narożne z wycięciami na bokach sąsiednich. Betonowy płot można też zbudować z mniejszych elementów, które murujemy tak samo jak ścianę z cegły, pustaków czy bloczków - na mrozoodporną zaprawę klejową lub betonową. Spoiny nie powinny być szerokie (najwyżej 0,5 cm), po-

nieważ mogą zepsuć delikatny rysunek, utworzony przez ażurowe prefabrykaty. Z tych samych powodów spoin nie fugujemy.

Z transportem i montażem niedużych elementów możemy uporać się sami, natomiast przy wznoszeniu masywnego ogrodzenia może być niezbędny samochód z niedużym dźwigiem.

Informacje te przygotowali dla czytelników „DP” dziennikarze z „Kwiatnika”, w którym (numerze wrześniowym) znaleźliśmy informację m.in. na temat: modna paproć - wszystko o asplenium; liście we wzorki - czyli skąd się biorą odmiany o białozielonych liściach; osłonki w pozłocie - ceramika od Lorków; kolorowe i pękate - dekoracje z dyniowatych; opieńka - zabójca drzew - groźna choroba grzybowa.

Buk - deska

Co nieco na temat paneli podłogowych

cd. ze str. 12

Gdy znalezione przez nas panele spełniają większość z podanych wyżej warunków, możemy postarać się dobrać ich cenę do naszych możliwości, zaś wzór i kolor do wyposażonego przez nas wnętrza. Nie należy się w tym miejscu załamywać. Producenci, których produkty spełniają powyższe warunki na pewno zadbali również o to, by przygotować ich odpowiedni wybór po rozsądnej cenie. Reszta to kwestia gustu.

Codzienna pielęgnacja paneli podłogowych

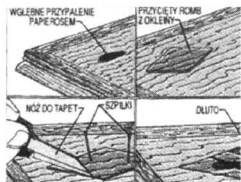
Panele podłogowe, podobnie jak wykładzina PCV, są bardzo

łatwym w czyszczeniu rodzajem pokrycia podłogowego. Ze względu na bardzo gładką powierzchnię nie pochłaniają brudu ani kurzu. Można je czyścić odkurzaczem lub szczotką. Przy lekkich zabrudzeniach można używać lekko zwilżonej szmatki. Do nawilżania szmatki należy stosować czystą wodę z dodatkiem zwykłych środków do czyszczenia. Po przetarciu podłogi wilgotną szmatką, należy wytrzeć podłogę do sucha. Do usuwania plam z farb, kleju, oleju itp. należy stosować specjalistyczne środki czyszczące zawierające alkohol. Po usunięciu plam należy przetrzeć podłogę wilgotną szmatką.

Jeżeli zewnętrzna warstwa paneli wykonana jest z wysoko-odpornej żywicy melaminowej, nie trzeba ich dodatkowo pastować i polerować. W takim przypadku panele te wymagają jedynie okresowej konserwacji przy użyciu odpowiedniego płynu konserwującego, o który należy pytać w miejscu sprzedaży paneli.

Naprawa forniru przypalonego

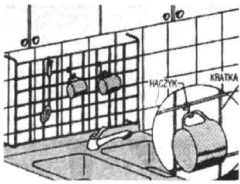
Na miejsce wypalone papierosem kładziemy kawałek forniru przycięty w kształt rombu. Przesuwamy go tak, aby dopasować kierunek słoików. Teraz go przypinamy szpilkami. Stary fornir ostrym nożem nacinaamy wzdłuż brzegów rombu, a następnie usuwamy go ostrym dłutem. Powstanie miejsce do wklejenia nowego kawałka forniru.

Suszarka

Bardzo wygodne uzupełnienie wyposażenia kuchni stanowi dodatkowa suszarka do naczyń, w postaci nierdzewnej kratki przykręconej do ściany nad zlew-

zwykiem. Można na niej suszyć wiele naczyń i przyborów kuchennych, zawieszając je na małych haczykach. Ociekająca woda będzie spływać bezpośrednio do zlewozmywaka.

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA
rok założenia 1992

WA
ATTA-TECH s.c.

manometry, termometry
- K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne,
POLNA Przemysł

siłowniki PKA, ZAP rejestratory
- KFAP, LUMEL
przetworniki
- KFAP, Falenica

przekładniki, styczniki

relpol s.a.

lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przełączniki
- PROMET Sosnowiec

wodomierze, ciepłomierze
- METRON, POWOGAZ

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP
SOPOT, ul. 3 Maja 6A, tel./fax (058) 551-54-32, tel. (058) 550-38-41

HURTOWNIA BHP
wega®

Pracuj bezpiecznie!

BUTY GUMOWE RYBACKIE
ODZIEŻ ROBOCZA KOLOROWA

Z ZAKŁADU PRACY CHRONIONEJ CENY PRODUCENTA

83-110 TCZEW, ul. 30 Stycznia 35, tel. 531 63 43
80-958 Gdańsk, ul. Na Ostrowiu 1, tel. 307 22 25, 307 27 85
83-300 Żukowo, ul. Kościarska 11, tel./fax 681 71 68, 681 72 28
82-029 Gdynia, ul. Pólnocna 10, tel. 663 93 58
82-300 Elbląg, ul. Grunwaldzka 83, tel./fax (055) 236 86 36

Kłopoty ze Swarzędzem?

cd. ze str. 12
BPPD ma status przedsiębiorstwa państwowego. Na razie nie udało się przeprowadzić jego komercjalizacji. Podobno są chętni do zakupu całości firmy, ale niewykluczone, że uczynią to w najbardziej dogodnym dla siebie momencie, niekoniecznie najdogodniejszym także dla klientów - amatorów popularnych swarzędzich mebli i innych wyrobów z drewna.

O SPOKÓJ W RODZINIE

cd. ze str. 4

Działania policji, to przede wszystkim zapobieganie popełnieniu przestępstw i zapewnienie ludziom bezpieczeństwa.

Dlatego też policjant dowiadując się podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych, że w rodzinie występuje,

skich Kart" przewiduje i dokładnie opisuje następujące etapy postępowania policyjnego:

1. Przyjmowanie zgłoszeń o przemoc - do rejestracji zgłoszenia wyposażeniem jest karta „A” i instrukcja „jak rozmawiać z ofiarą przemocy”.

2. Podjęcie / zlecenie inter-

wencji interwenujących funkcjonariuszy w profesjonalnie opracowane kwestionariusze, nie gwarantuje skuteczności planowanych działań - dodaje koordynator Sarzała. Program zakłada, że nieuniknione jest choćby doraźne przeszkolenie policjantów, dzięki któremu przygotowani zostaną do pierwszego - nie krzywdzącego kontaktu z ofiarą przemocy i dokonania trafnej diagnozy zastanej sytuacji.

Do czynników ułatwiających ustalenie trafnej diagnozy należą:

- przestrzeganie zasady nie sugerowania się tzw. pierwszym wrażeniem

- przeprowadzenie dokładnego rozeznania sytuacji,

- posługiwanie się ułożonymi w formie kwestionariusza pytaniami umożliwiający skoncentrowanie się na zebraniu najistotniejszych informacji,

- zachowanie dystansu wobec manipulacji sprawców, polegającej najczęściej na próbie emocjonalnego zaangażowania osób interwenujących w zaistniały konflikt,

- skupienie się na wydarzeniach i nie dociekania głębokich przyczyn konfliktu rodzinnego, czas jaki policjant może przeznaczyć na interwencję, a także ogromny bagaż jaki niesie ze sobą sytuacja, nie sprzyja tego typu dociekaniami,

- znajomość sytuacji psychologicznej ofiar, a co za tym idzie zrozumienie zachowań,

- znajomość specyfiki zjawiska przemocy domowej.

To, co powoduje, iż wezwanie policji nie musi być ostatnią, bezskuteczną próbą ratunku dla ofiar, zawiera się w metodzie doraźne-

bądź może występować przemoc, powinien zrobić wszystko to, co leży w jego kompetencji, by zapobiec eskalacji przemocy i pomóc rodzinie uporać się z tym problemem. Podejmowanie działań ukierunkowanych na ochronę bezpieczeństwa, obronę poszkodowanych, jednoznaczne opowiedzenie się po stronie ofiar, jednoznaczna i stanowcza postawa sprawców, znacznie podnosi ufanie do policji.

Procedura postępowania w przypadku interwencji policyjnej.

Policjant w większości przypadków, jest pierwszą osobą „z zewnątrz” otrzymującą sygnał o przemoc w rodzinie. Wprawdzie każda interwencja ma charakter indywidualny, to jednak można wskazać pewne reguły, które usprawnią postępowania policjantów, a mogą także uchronić interwenujących przed wypadkami (z praktyki wynika, że policjanci odnoszą najwięcej obrażeń właśnie podczas wykonywania interwencji). Procedura „Niebie-

wencji - policjanci podczas interwencji posługują się kartą „B”, „C”, „D”.

Ogólne zasady rządzące interwencją proponowaną w ramach procedury „Niebieskie Karty” wskazują jakie czynności powinny być wykonane po przybyciu na miejsce wezwania i potwierdzeniu zasadności interwencji:

- ustalenie tożsamości uczestników konfliktu,

- przeprowadzenie wywiadu z osobą powiadamiającą,

- rozpoznanie zaistniałej sytuacji i jej przyczyn i zapewnienie bezpieczeństwa osobom uwikłanym w dramat,

- przeprowadzenie rozmowy pouczającej o naruszeniu obowiązujących przepisów i zwyczajowych zasad relacji między ludźmi,

- pouczenie do możliwości dalszego postępowania (np. zgłoszeniu zameldowania do właściwej jednostki policji, prokuratury lub kontakt z wyspecjalizowanym ośrodkiem pomocy).

- Oczywiście, samo wyposa-

PARTYJNA KARA ZA WSPARCIE PRAWICY

19 września Wojewódzki Sąd Partyni SdRP w Toruniu jednomyślnie usunął z szeregu partii Władysława Dejewskiego i Władysława Sobczaka. Zarzucono im współpracę z radnymi ugrupowań prawicowych. W 1995 roku, po odwołaniu zarządu Zenona Kuffa, prezydium SdRP odwołało W. Dejewskiego ze wszystkich partyjnych funkcji. W lipcu 1995 roku skierowano do Wojewódzkiego Sądu Partyni wniosek o usunięcie W. Dejewskiego i W. Sobczaka z szeregu partii. Sąd partyjny taką decyzję podjął. Wówczas zainteresowani odwołali się do sądu w Warszawie, który dopatrzył się uchybień formalnych i skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia w Toruniu. Wojewódzki Sąd Partyni po raz kolejny usunął z SdRP wymienionych jej członków. Chodzi zaś o to, że wyżej wymienieni wsparli prawicę w usunięciu ze stanowiska Z. Kuffa - lewicowego prezydenta miasta Grudziądz.

FUNDUSZ POMÓGŁ POMOCY

Okolo 600 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Elblągu otrzyma Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie. Przekazane środki pozwolą na wybudowanie nowej kotłowni olejowo-gazowej. Pewną niespodzianką jest fakt pokrycia przez WFOŚ kosztów całej inwestycji. Zwykle Fundusz pokrywa 50 proc. określonego zadania. Dom Pomocy Społecznej ogryzawany jest przez starą, węglową kotłownię, która w dość znaczący sposób przyczynia się do zanieczyszczenia środowiska.

go wsparcia dla ofiar przemocy. Pierwszym i najważniejszym zadaniem policjantów jest zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy domowej. Ofiary muszą dostać rzetelną informację o przysługujących im prawach, możliwościach otrzymania pomocy i konkretnych miejscach, w których mogą otrzymać pomoc. Procedura „Niebieskich Kart” wyposaża policjantów w rzetelnie przygotowane instrukcje: jak zachowywać się podczas rozmowy z ofiarą przemocy (na co zwracać uwagę, jak formułować pytania, jak słuchać, czy precyzować odpowiedzialność za zdarzenie, jak zadbać o to, by wydarzenie terapeutyczne wiązało się z jak najmniejszym cierpieniem, czego nie należy robić w rozmowie z ofiarami przemocy).

3. Zakończenie interwencji - policjanci muszą być przygotowani do takiego zakończenia interwencji, które gwarantuje bezpieczeństwo ofiarom. W wielu sytuacjach rozwiązaniem będzie ponowna wizyta dzielnicowego, w celu sprawdzenia bezpieczeństwa, szczególnie dzieci.

4. Kontynuacja wsparcia - po każdej interwencji domowej, gdzie stwierdzono przemoc lub istnieje podejrzenie przemocy, musi nastąpić ponowny kontakt z rodziną w celu dokonania odpowiedniego rozeznania sytuacji, zwłaszcza jeśli są tam dzieci.

Zebrała
U. Niewiarowska

Z Centrum Interwencji Kryzysowej PCK w Gdańsku, które mieści się przy al. Zwycięstwa 27 można skontaktować się telefonicznie pod numerem telefonu: 341-73-77, fax 341-43-41.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.

WARTA
ROK ZAŁOŻENIA 1920

Oddział w Gdyni

zaprasza do współpracy
agentów ubezpieczeniowych
działających w rejonie Kwidzyna

Oczekujemy:

aktywności, doświadczenia w sprzedaży,
łatwości nawiązywania kontaktów

Oferujemy:

ciekawą pracę, atrakcyjne wynagrodzenie
oraz interesujące warunki współpracy.

Wszystkich zainteresowanych prosimy o składanie
pisemnych ofert z dopiskiem „Kwidzyn” w ciągu
14 dni od daty ukazania się ogłoszenia pod adresem:

**TUIR Warta S.A. Oddział w Gdyni
ul. Kollątaja 1, 81-963 Gdynia**

EUROPEJSKI FUNDUSZ LEASINGOWY **PHU »VAN«**

Uwaga! Zmiana adresu z ul. Słonecznej na ul. Zw. Jaszczurczego 10 B

oferuje:

- leasing środków trwałych
- finansowanie działalności gospodarczej
- samochody ciężarowe w karoferii samochodów osobowych
- przyjmowanie ogłoszeń do ogólnopolskiego tygodnika GIEŁDA SAMOCHODOWA

490128

82-300 ELBLĄG
Biuro: ul. Zw. Jaszczurczego 10B
(055) 235 18 37
(055) 235 41 98

0602 65 59 57
0602 65 54 18
e-mail: vankm@polbox.com

Wokoło nas ludzie się budują, ale wciąż drożej niż w rozwiniętych krajach świata. Np. w województwie gdańskim przeciętny dom jednorodzinny kosztuje trzykrotnie więcej niż w Kanadzie. W roku ubiegłym do postawienia najtańszego 100-metrowego domu na Wybrzeżu potrzebnych było 110 przeciętnych pensji, czyli o 47 mniej niż w roku 1988, ale o 6 więcej niż jeszcze przed czterema laty.

ZA WYSOKIE PROGI

Oświata-Lingwista
Nadbałtyckie
Centrum Edukacji sp. z o.o.
80-107 Gdańsk
ul. Malczewskiego 51

**JEŚLI NIE UKOŃCZYŁEŚ SZKOŁY
ŚREDNIEJ
Z NAMI UKOŃCZYSZ SZKOŁĘ
ŚREDNIĄ
W 3 SEMESTRY !!!**

Zapisy i informacje

KOŚCIERZYNA	tel. 686 35 86
REDA	tel. 678 35 29, 678 30 16
KARTUZY	tel. 681 22 15
TCZEW	tel. 532 63 81
SIERAKOWICE	tel. 681 62 34

29/76/290025

Czy zatem nie ma zupełnie możliwości budowania w technologiach bardziej dostępnych dla naszych kieszeni? Są, ale też jest wiele przyczyn, że też nie są one dostępne dla każdego. Takie przyczyny nie występują ani w Europie Zachodniej ani w wspomnianej Kanadzie.

Zacznijmy więc od tego, że i nasi producenci, poszukując taniich rozwiązań, wymyślili np. domy, o konstrukcji stalowej, które są ocieplane wełną mineralną. Stumetrowy „pod klucz” kosztuje około 100 tysięcy złotych.

W Gdańsku kilka firm buduje domy z bloczków gipsowych. Za parterowy dom o powierzchni osiemdziesięciu siedmiu metrów kwadratowych (plus 450 metrów kwadratowych działki) trzeba zapłacić 150 tysięcy złotych.

Nowością na rynku są domy z gotowymi drewnianymi panelami, czyli gotowymi elementami. Technologia budowy przywędrowała do Polski z Danii. Dom z paneli montuje się w ciągu trzech dni. Najmniejszy, o powierzchni dziewięćdziesięciu dwóch metrów, kosztuje 156 tysięcy złotych.

Dla porównania na gdańskim Podgórzu powstaje osiedle domów jednorodzinnych z cegły. Za najmniejszy stumetrowy budynek trzeba zapłacić około 164 tysięcy złotych.

Ostatnio można też kupić domy z bali. Materiał, z którego są wykonane, tylko z zewnątrz przypomina bale, z jakich budowano górskie chaty. W rzeczywistości są to zbite deski, w środku wypełnione pianką poliuretanową. Cena metra kwadratowego takiego domu - około 1200 złotych.

Dramat polskiego domku z ogródkiem wciąż jednak polega

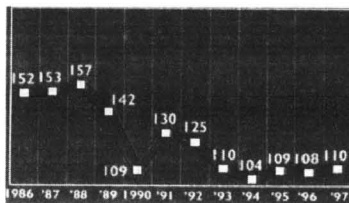
przynajmniej przez kilka najbliższych lat.

Kredyty są z reguły udzielane tylko do sześćdziesięciu procent wartości domu (co jednak jest poziomem wyższym od przedwojennego). Śląd niemal cała oferta finansowania budowy domów jest u nas skierowana do osób zarabiających miesięcznie powyżej kilka tysięcy złotych.

Dla porównania: w USA można dostać kredyt do dziewięćdziesięciu pięciu procent kosztu domu. Mało tego. Kredyty budowlane mają stałe oprocentowanie, niższe od kredytów konsumpcyjnych.

Największe nadzieje na rozwój budownictwa mieszkaniowego, jakie wiąże się z kasami budowlanymi też jednak nie muszą się spełnić. Przyczyn może być sporo. Dla przyszłych klientów ważne jest to, że oszczędności gromadzone w kasie budowlanej nie będą objęte uzupełniającą gwarancją Skarbu Państwa. W przypadku utraty płynności czy wręcz upadku kasy budowlanej, konsekwencje poniesie przede wszystkim oszczędzający.

Póki co inne oferowane formy kredytowania, w praktyce ujawniają warunki nie do zaakceptowania dla średniozamożnych Polaków, o mniej zamożnych nie wspominając. W minionym tygodniu ogłoszono kolejne, ale ich oceny nie znaleźliśmy jeszcze w fachowych i niezależnych pismach.

Liczba przeciętnych miesięcznych wydatków potrzebnych do budowy najtańszego domu stumetrowego w poprzednich latach

na tym, że większość inwestycji prowadzonych jest za pieniądze przyszłych lokatorów w budownictwie, co tylko w pewnym stopniu umogą zmienić np. kasy budowlane, dostępne głównie dla bardzo dobrze zarabiających -

TERAZ GDYNIA

Michał Kulikowski zaprasza

Zapraszamy do naszego
Biura Reklamy i Ogłoszeń
w Tczewie

przy ul. Gdańskiej 32

tel. 531 46 41, fax 532 42 50

w Gdańsku

Targ Drzewny 3/7 (Dom Prasy) III p.

tel. 301 48 65, tel./fax 301 46 22

W miniony piątek na ul. Morskiej w Gdyni został oficjalnie otwarty w obecności władz miasta oraz licznie zaproszonych gości pierwszy w tym mieście Salon Dealerski i stacja serwisowa samochodów marki Volkswagen. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali wspólnie - znany kierowca rajdowy **Michał Kulikowski** (właściciel salonu - na zdjęciu po prawej) oraz **Joost P.P. Buck** - prezes firmy Kulczyk Tradex.

Do salonu na pewno warto zajrzeć, chociażby z tego względu, że można w nim obejrzeć, dotknąć i usiąść za kierownicą nowego VW-garbusa.

cd. ze str. 5

Pamiętajmy też, że grypa - przeważnie objawiająca się nagłą gorączką, bólem głowy, kaszlem i „łamaniem w kościach” - jest chorobą zakaźną, szerzy się drogą kropelkową, więc trzeba unikać osób już zainfekowanych. Okres wylegania grypy jest różny - od kilkunastu godzin do trzech dni. Jeśli organizm człowieka jest silny, to grypa zwykle ustępuje po tygodniu samistośnie, bez żadnego leczenia.

Terapia polega na zwalczaniu samego wirusa oraz na łagodzeniu objawów. Jeśli podejrzewamy, że zaatakowała nas grypa, trzeba wziąć Amantadynę (najlepiej w ciągu czterdziestu ośmiu godzin od wystąpienia objawów). Zwalcza ona wirus grypy typu A, który jest zawsze obecny w naszym środowisku, niezależnie od tego czy mamy do czynienia z epidemią, czy nie. Grypa typu B, przeciwko której Amantadyna nie jest skuteczna, pojawia się cyklicznie co pięć, sześć lat. Na czas choroby koniecznie trzeba położyć się do łóżka, wygrzać, wypocząć. Można przyjmować preparaty witaminowe oraz środki przeciwgorączkowe, przeciwbólowe, zwalczające katar i kaszel. Ponieważ grypa jest chorobą wirusową - antybiotyki nie są skuteczne w jej zwalczaniu.

Przy „zwykłym” przeziębieniu stosuje się podobną, choć mniej intensywną terapię. Nie każde przeziębienie kończy się grypą, chociaż jest również chorobą przenoszoną drogą kropelkową, wywołaną przez wirusy, tyle, że mniej groźne.

Zarówno przeziębienia, jak i grypy nie można lekceważyć. Po niedoleczonej grypie mogą bowiem wystąpić bardzo poważne powikłania. Wiele z nich może doprowadzić do śmierci.

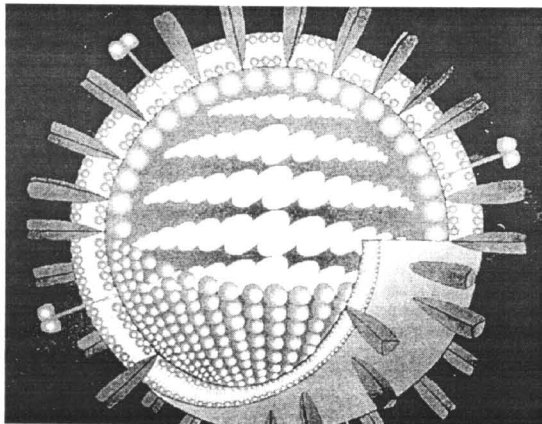
- Do najczęstszych i najważniejszych powikłań należą pogrypowe zapalenie płuc i zapalenie mięśnia sercowego. Wirus atakuje również uszy, zatoki, płuca, oskrzela. Grypa potrafi spowodować upośledzenie czynności nerek, nasilenie chorób reumatoidalnych, cukrzycy i schorzeń układu krążenia.

Na grypę można chorować wiele razy. Wirus grypy mutuje się i dlatego bardzo trudno jest go opanować. Ze względu na pojawianie się coraz to nowych szczepów wirusa grypy, szczepionki przeciw tej chorobie co roku mają zmieniony skład. Wspomniani na wstępie skuteczny lek przeciw grypie nie wyeliminuje celowości szczepienia się i szczepionki.

Według zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, szczepieniom powinny się poddać przede wszystkim osoby z tak zwanych grup ryzyka: ludzie po 65 roku życia, ale i młodszy, którzy są przewlekle chorzy, także lekarze, pielęgniarki, nauczyciele oraz dzieci, a już koniecznie te, które kilka razy w ciągu roku przechodzą infekcje dróg oddechowych.

W Europie ludzie szczepią się masowo. Nie wolno jednak robić tego na własną rękę. Jedynie po konsultacji z lekarzem. Może się bowiem okazać, że uczuleni je-

I znów słyszą kichanie...

Komputerowy model wirusa grypy

steśmy na gentamycynie albo na białko kurczaka lub jaja kurzego (na których bazie szczepionka jest spreparowana). Szczepionki nie można przyjmować również wówczas, kiedy nasz organizm jest zainfekowany. Najlepszą porą na szczepienia jest jesień. Aby po szczepieniu rozwinęła się odporność, potrzeba około dwóch, trzech tygodni. Co roku szczepienie należy powtarzać.

Przystosowaniu leków przeciwgrypowych niektóre osoby powinny zachować ostrożność. Ci, którzy cierpią na wrzody żołądka

lub dwunastnicy, albo mają częste dolegliwości żołądkowe, muszą uważać na tabletki, które zawierają kwas acetylosalicylowy, na przykład: tabletki przeciw grypie, Aspiryna, Polopiryna, Aspro C, Thomapyrin. Tych samych leków muszą się wystrzeżać chorzy na astmę, którzy są uczuleni na kwas acetylosalicylowy. Chorzy na jaskrę powinni skonsultować z lekarzem przyjmowanie leków na katar z sympatykomimetykami, na przykład: Betadrin, Xylometazolin. Kierowcy powinni zaś uważać na leki przeciwgrypowe, które obniżają refleksy i działają nasennie, na przykład: Coldrex, Disophrol

Blizszych danych o właściwościach ubocznych najnowszego leku na każdą grypę - na razie brak.

(bp)

Auchan

oferta ważna do 11 października*

DO AUCHAN zapraszamy SKÓRY w ofercie mamy

Kurtka zamszowa (w 4 kolorach)	244,90 zł	Kożuszek ekologiczny (długi)	499,99 zł
Pilotka ekologiczna	366,00 zł	Trzewiki dziecięce ocieplane	39,99 zł
Kożuszek ekologiczny	464,90 zł	Botki damskie skórzane	84,99 zł
Kurtka Western	499,90 zł	Kozaki damskie skórzane	89,99 zł
Kurtka ocieplana dwustronna	149,99 zł	Trzewiki męskie wysokie	99,99 zł
Kurtka szwedka	299,99 zł		

AKCJA ZNICZ

Lampion Amfora 1 szt.	~~7,99~~	6,99
Lampion Amfora 6 szt.	~~49,99~~	38,99
Wkład do zniczy 24 szt.	~~9,99~~	8,59
Znicz 550 g	~~3,99~~	3,29
Znicz 550 g 6 szt.	~~21,99~~	17,99

SADZONKI DRZEWEK I KRZEWÓW

Jabłoń	14,39
Grusza	14,39
Leszczyna	5,99
Agrest krzaczasty	4,75
Wiśnia	17,49

SUPER OFERTA

«Fantasia» Danone	~~1,49~~	1,39
Margaryna TINA	~~1,99~~	1,89
Filet z kurczaka x 6	~~12,99~~	10,99
Skrzydła z kurczaka w przyprawach x 16	~~7,99~~	4,59
Ligawa (mięso wołowe)	~~14,99~~	12,59
Pomarańcze siatka		2,59 /kg
Frytki Golden long 750 g (mrożonki)	~~3,99~~	3,59
Krewetka koktajlowa Wilbo 250 g (mrożonki)	~~7,99~~	6,39

Akcja w Auchan "Uśmiech na medal" od 7 - 31 października
Przyjdź. Nadaj medal uśmiechu. Wygraj nagrodę!

* oferta ważna do wyczerpania zapasów

HONORUJEMY KARTY KREDYTOWE

zapraszamy:

poniedziałek-sobota od 8.30 do 21.30
niedziela od 10.00 do 20.00

Centrum Handlowe Auchan w Gdańsku, ul. Kartuska
Dojazd autobusami własnymi AUCHAN nr: 01, 60

Z kartą stałego Klienta możiesz uzyskać do 3% rabatu. Informacja o karcie stałego Klienta tel. 307 66 72

ZBIJAMY CENY ZAWODOWO

Grunt to nadwozie

Niezależnie od nowinek technicznych, podnoszących poziom bezpieczeństwa pasażerów, cały czas najwięcej w tym zakresie zależy od konstrukcji nadwozia samochodu. Wiedzą o tym projektanci, starając się tak je doskonalić, aby zabezpieczyć przede wszystkim przed skutkami najgroźniejszych kolizji. A w 60 proc. są to zderzenia czołowe.

Dlatego też - wyjaśnia dr Włodzimir Sel, szef rzeczoznawców PZM - nadwozie musi być przygotowane do takiej kolizji, a jednocześnie mieć tzw. gradację sztywności. Nie można zrobić nadwozia zbyt sztywnego, gdyż wówczas nie pochłonie energii uderzenia. Prawidłowo zaprojektowane nadwozie musi mieć kontrolowane strefy zgniotu pochłaniające energię kine-

tyczną zderzenia. Chodzi o to, aby pewne, z góry określone elementy uległy deformacji, a przebieg pasażerki pozostał nienaruszony.

Z kolei uderzenie boczne stanowią jedną piątą ogólnej liczby wypadków. Z tego wniosek, że część boczna auta również trzeba zabezpieczyć przed skutkami kolizji. W tym celu wzmacnia się specjalnymi profilami drzwi boczne, montuje się wkładki pochłaniające energię uderzenia.

Choć rzadko dochodzi do tzw. dachowania, to auta również są zabezpieczane na taką ewentualność. Rzecz w tym, aby nadwozie w górnej części wytrzymało mocne uderzenie. W tym celu wzmacnia się słupki boczne i sam dach.

cd. na str. 28

W ostatnich dziesięciu latach liczba pojazdów w Polsce wzrosła dwukrotnie. Szczególnie dużo samochodów rejestruje się w Gdańsku (30-80 dziennie). Na przykład w Sopocie czy Gdyni, przypada ich już dwieście na tyśiąc mieszkańców. Najbardziej obciążona jest główna arteria komunikacyjna Trójmiasta, po której przejeżdża od 40 do 70 tysięcy aut na dobę. Przez kilka godzin dziennie zablokowane są wszystkie drogi dojazdowe do naszej aglomeracji. Nie da się sprawnie jeździć na trasie Gdańsk - Tczew.

Uroków samochodowej jazdy

Drogi krajowe nadal są nie dofinansowane. W najlepszym wypadku uda się utrzymać ich niezadawalający stan. Pieniądzy z akcyz wystarczają do ich napraw, ale podatek drogowy idzie i na inne cele

PARALIŻ POSTĘPUJĄCY

po Trójmieście i jego okolicach doświadczają także kierowcy będący urzędnikami państwowymi, odpowiedzialnymi za system komunikacyjny w województwie. Niestety, jak widać, niewiele z ich doświadczeń wynika.

Jako pierwsi na katastrofalną sytuację układu komunikacyjnego w Trójmieście zareagowali przedstawiciele Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdańsku. Dr Zbigniew Canowiecki, prezydent tej największej w naszym regionie organizacji gospodarczej, powiedział m.in.:

- Podczas ostatniego posiedzenia rady PIPH, na które jechaliśmy stojąc w korkach samochodowych na ulicach Kartuskiej i Spacerowej, postanowiliśmy zapelać do wojewody oraz pre-

zydentów Gdańska, Gdyni i Sopotu o podjęcie natychmiastowych działań, mających na celu rozwiązanie problemów komunikacyjnych w Trójmieście.

Jak wiadomo, po zachodniej stronie obwodnicy lokuje się coraz więcej przedsiębiorstw. Rozwija się budownictwo mieszkaniowe. Wzrasta liczba inwestorów zagranicznych zainteresowanych tymi terenami. Chcą oni budować duże hurtownie i giełdy, m.in. Pomorskie Centrum Handlu

Hurtowego w Barniewicach. Jednocześnie jednak docierają do mnie informacje, że Przedsiębiorcy ci mogą odstąpić od swoich zamierzeń, właśnie z powo-

du uciążliwości komunikacyjnych. Mówią np. tak: „Nasze samochody jadą z obwodnicy do Brzeźna półtorej godziny, na powrót potrzebują jeszcze więcej czasu, a czas to pieniąż. Stanie w korkach powoduje straty w naszych handlowych interesach”.

Obwodnica miała odciążać wewnętrzny układ komunikacyjny Trójmiasta. Pomysł był sensowny do dnia, w którym zakorkowały się wszystkie drogi łączące trasę E-6 z trójmiejską aglomeracją. Po prostu w latach 70. nie myślano perspektywicznie. Dziś Kartuska, Słowackiego czy Spacerowa, są za wąskie dla tak dużej i stale wzrastającej liczby pojazdów. Z tego powodu kierowcy (także dużych, kilkunastotonowych ciężarówek) rezygnują z jazdy obwodnicą i pchają się przez zatłoczone aż do bólu Trójmiasto.

To już jest stan katastrofalny. Mimo to nadal opóźnia się w Gdańsku inwestycje komunikacyjne, wydając jednocześnie zezwolenia na budowę hipermarketów wzdłuż obwodnicy. Paradoksalnie, wszystkie one (Auchan, Hit, Ikea) lokowane są przy trasach wylotowych, łączących drogę E-6 z Gdańskiem i Gdynią.

cd. na str. 26

LEGALNY DOPING !

DOPING finansowy dla firm!

Premium Leasing SA

Bankowa Firma Leasingowa zaprasza do nowo otwartego przedstawicielstwa

w Gdańsku

przy ulicy Heweliusza 11

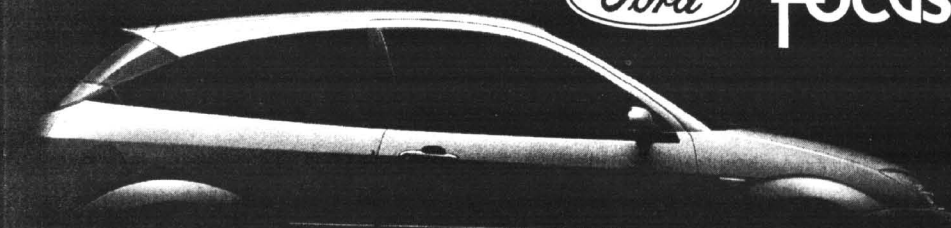
Wszelkich informacji udzielamy telefonicznie pod numerami

tel./fax (058) 301 99 35
tel. (058) 301 51 90

ZBIROK

TELEGRAM

**JUŻ W SPRZEDAŻY!
PRZEDPŁATY OPROCENTOWANE!**

Ford Fota
Główny Autoryzowany Dealer
Gdynia, ul. Stryjska 24, tel. 622 77 55

Salon sprzedaży samochodów nowych "Ford"
Hurtownia i sklep oryginalnych części zamiennych
Autoryzowana Stacja Obsługi Samochodów

Subdealer: Gołębiwski Starogard Gd. ul. Lubichowska 141, tel. 161 07 66

PARALIŻ POSTĘPUJĄCY

cd. ze str. 25

Tysiąc klientów jeżdżących po zakupy do nowych sklepów obryzmów, dosłownie sparaliżowały i tak już od dawna niedrobną komunikację między obwodnicą a trójmiejską aglomeracją, bo od wielu lat nie modernizowano tych dróg (poza nielicznymi wyjątkami). Jednocześnie bierne patrzone na budowę hipermarketów.

- Z tych powodów nasze środowisko gospodarcze jest oburzone takim funkcjonowaniem władz państwowych i samorządowych - mówi Zbigniew Canowiecki. - Negatywne skutki już odczuwamy. Dlatego wszyscy (dziennikarze, politycy, przedstawiciele środowisk gospodarczych) musimy zająć się tym problemem i natychmiast, gdzie tyl-

ko się da, wyrwać pieniądze na modernizację gdańskich dróg.

Jeżeli chcemy zapobiec odpływowi zachodniego kapitału i również w Trójmieście realnie myśleć o wejściu do Europy, to trzeba od zaraz rozpocząć modernizację ciągów komunikacyjnych łączących się z drogą E-6, dokończyć budowę obwodnicy (4 km), wraz z jej węzłami komunikacyjnymi oraz tras: W-Z w Gdańsku i Kwiatkowskiego w Gdyni. Nikt przecież nie wybuduje fabryki w Śródmieściu. Wszyscy przedsiębiorcy chcą inwestować przy drodze E-6 i uczynią to, jeżeli tylko samochody będą mogły bez utrudnień dojeżdżać do Gdańska, Gdyni i Sportu. Tymczasem skutecznie odcieśliśmy obwodnicę od Trójmiasta niedrobną komunikacją. Mamy lot-

nisko z pięknym terminalem, ale trudno jest do niego dojechać samochodem. Pasażerowie, wykupując bilety na samolot w centrum Gdańska, nie wiedzą czy pokonanie dziesięciokilometrowej trasy do Rębiechowa zajmie im 30 minut czy godzinę - zakończy wypowiedź Zbigniew Canowiecki.

• Skoro ludzie zdecydowali się używać samochodów, to powinni sobie stworzyć warunki do bezpiecznej jazdy i rozbudowywać oraz modernizować drogi, proporcjonalnie do zwiększającej się liczby pojazdów. Już w latach 1985-1994 wzrosła ona w Gdańsku o 65 proc. (w odniesieniu do samochodów osobowych - aż o 92 proc.). Tymczasem inwestycje

drogowe są bardzo skromne, zaspokajające może 20 proc. komunikacyjnych potrzeb w województwie gdańskim, w którym łączna długość dróg i ulic wynosi około dziewięć tysięcy kilometrów i od wielu lat znacząco nie zmienia się. Niektóre nawierzchnie mają ponad ćwierć wieku - powiedział Andrzej Pawlaczyk, wieloletni dyrektor Okręgu Dróg Publicznych w Gdańsku (DODP), dziś dyrektor Transprojektu Gdańskiego.

Zdaniem Andrzeja Pawlaczyka radykalna poprawa komunikacji samochodowej, nie tylko w Gdańsku, nastąpi dopiero po wybudowaniu autostrady, dzięki której powstaną także nowe drogi dojazdowe do poszczególnych miejscowości. Autostrady spowodują zmniejszenie ruchu pojazdów przez centra miejskich aglomeracji.

- Takie drogi są dla nas jedynym ratunkiem, bo w miastach, obojętnie czy to będzie Gdańsk, Poznań, Opole albo Warszawa, niewiele da się już zrobić. Na zabudowanych terenach nie ma miejsca na nowe jezdnie. Tak samo ciasno jest w Paryżu, Mediolanie czy Londynie. Jedynym rozsądnym wyjściem pozostaje budowanie obwodnic, autostrad i łączących je z miejskimi aglomeracjami szerokich dróg. Te ostatnie są dla Trójmiasta najpilniejszą potrzebą - dodał nasz rozmówca.

Poproszony o skomentowanie działalności przeciwników budowy autostrad w Polsce, stwierdził:

- To musi mieć inne podteksty. Tu nie chodzi o ochronę środowiska. Na przykład w Opolu "ekolodzy", protestując przeciwko wycince drzew, jednocześnie przybijali do nich długimi gwoździarni swoje transparenty, czyli sami niszczyli zieleni.

Oczywiście, w demokratycznym społeczeństwie nie można zabraniać ludziom prezentowania ich poglądów. Jednak przedstawiciele mediów mogliby zastanowić się czy należy wszystkie takie wypowiedzi i zachowania nagłaśniać. Bo, czy osąd kilkunastoosobowej grupki protestujących osób jest wyrażeniem woli ponad 40-milionowego społeczeństwa? Czy ci „miłośnicy przyrody” rzeczywiście chcą działać konstruktywnie, czy zalety im jedynie na zaistnieniu przed telewizyjną kamerą? Przy czym, paradoksalnie, większość z nich jeździ samochodami i narzeka na drogowe korki. W obliczu takich faktów trudno jest uwierzyć w szczerść intencji protestujących „ekologów”.

• Zapytaliśmy Antoniego Szczytła, naczelnika Wydziału Inżynierii Miejskiej UM w Gdańsku, jak ocenia warunki jazdy po ulicach Gdańska i drogi łączące nasze miasto z obwodnicą. Odpowiedź była krótka i szczerza:

- Niedostatecznie. Proszę o uzasadnienie takiej cenzurki, usłyszeliśmy:

- Akurat mamy pełnię robót drogowych. Najgorszych będzie jeszcze kilka najbliższych tygodni, które musimy przetrzymać. Później sytuacja poprawi się i uspokoi, z chwilą zakończenia trzech inwestycji: przebudowy ul. Smoluchowskiego (19 czerwca). Do Studzienki (17 lipca) oraz Małomiejskiej i Podmiejskiej (17 sierpnia).

Jednocześnie pan naczelnik ocenił stan nawierzchni gdańskich ulic na: „trzy z minusem”, a jeździł mu się po nich: „średnio”. Zapowiedział także, że wkrótce będzie lepiej, bo w październiku ma być zakończony pierwszy etap budowy trasy W-Z.

cd. na str. 27

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY
do samochodów
OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIEŻAROWYCH
AUTOBUSÓW

sprzedaż
montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 552-22-31, 552-28-14
fax 552-28-41

GDYNIA, ul. Jara z Kolka 34 tel. (058) 6208-638
BYDGOSZCZ, ul. Miechowska 7 tel. (052) 61-37-68
CHEŁMNO, ul. Tucholska 37 tel. (0531) 72-706
BRANISKO, ul. Królowska 51 tel. (0-55 43) 29-47
GRUDZIĄZ, ul. Międzyb. 6 tel. (051) 403-84-97
KOSZCZYNA, ul. Al. Wolności 19 tel. (058) 686-30-92
LĘBORK, ul. Skoczylasa 20 tel. (059) 62-56-64
SKUPSK, ul. Gdańska 8 tel. (059) 62-50-29
TCZEK, ul. Głównego 2A tel. (058) 321-86-05
STAROGARD, ul. J.P. II 1B tel. (058) 382-55-37
KOWALCZYK, ul. Kościuszki 48 A tel. (055) 279-30-13

 Kulikowski

TAKI salon, TAKI serwis, TAKIE okazje

w październiku

15% taniej

wszystkie usługi serwisowe

Gdynia ul. Morska 314
tel. 663-99-98 tel./fax 623-77-53

Rekomendujemy oleja

 Volkswagen. Wiesz, co masz.

Pokazany na paryskim autosalonie jimny, to jeden z najmniejszych samochodów rekreacyjno-terenowych. Starsi czytelnicy być może skojarzą sobie tę nazwę z jednym z pierwszych tego typu małych pojazdów na świecie. Wówczas jego konstruktor - Suzuki, ograniczył się do egzemplarzy prototypowych. Teraz jest już dekada o masowej produkcji autka.

Suzuki jimny będzie - jak niegdyś pierwowzór nowoczesnym minisamochodem turystycznym, przystosowanym do poruszania się zarówno po ulicach, jak po średnio ciężkim terenie. Kompaktowy, trzydrzwiowy pojazd ma konkurować komfortem z samochodami osobowymi, a pod względem właściwości jezdnych z dużymi autami terenowymi.

Konstruktorzy zastosowali wiele nowatorskich rozwiązań z zakresu bezpieczeństwa, zachowania na drodze, a także wygody podróżowania, wykorzystując zarazem wcześniej sprawdzone technologie. Na przykład wykorzystano mechanizm drive select 4x4 znany z Suzuki Grand Vitara, dzięki któremu nie trzeba zatrzymywać auta, by zmienić napęd z dwóch na cztery koła i odwrotnie.

Suzuki jimny

JIMNY PO TRZYDZIESTCE

Jednocześnie wykorzystane zostanie sprawdzone we wcześniejszych modelach, tradycyjne w samochodach terenowych Suzuki nadwozie na ramie nośnej, zapewniające wytrzymałość i trwałość pojazdu.

Jimny otrzymał całkowicie

nowy silnik o pojemności 1,3 litra, który zagwarantuje mu osiągnięcie do możliwości forda fiesty 1.25, przy nieco mniejszym - jak zapewnia producent - zużyciu paliwa. Ceną, niestety, przebić może fiestę nawet dwukrotnie...

Toyota z Hondą w Chinach

Toyota uruchomiła w lipcu w Chinach, w mieście Tianjin, fabrykę silników samochodowych. Będzie ona wytwarzać nowoczesne, dwuwalkowe, z czterema zaworami na cylinder, jednostki napędowe o pojemności 1300 i 1500 cm³. Produkowane tu napędy będą nawet eksportowane do Japonii. W ślad za Toyotą podąża Honda, która w listopadzie ub.r. podpisała umowy wstępne z dwoma chińskimi firmami i teraz zakomunikowała, że zawarła dwie spółki typu joint venture z Guangzhou Auto Group Corp. i Dongfeng Motor Corp., które niebawem rozpoczną produkcję samochodów i silników oraz sprzedaż hand w Chinach.

Japończycy zainwestują w obu spółkach 100 mln dolarów. Planują wytwarzać rocznie 50 tys. accordów i tyleż silników. Fabryki ruszą już w przyszłym roku. W chińskich hondach już w wstępie będzie 40 proc. części pochodzących od lokalnych dostawców i z każdym rokiem ten procent będzie się zwiększał.

Paraliż postępujący

cd. ze str. 26

W tym samym czasie drogowcy przekażą do użytku drugą jezdnię, łączącą Morenę z ulicą Słowackiego, na której jesienią tego roku planuje się rozpoczęcie robót modernizacyjnych (od granicy lasu do ul. Potokowej). Cała przebudowa tej arterii komunikacyjnej ma potrwać 3-4 lata (wariant optymistyczny). Natomiast góry i dziury na Rajskiej będą wyrównane prowizorycznie (do końca lipca br.). Niestety, na razie naczelnik Szczyt nie przewiduje tam kapitalnego remontu. Podobno wszystkie winne są piwnice, powodując zapadanie się podłoża tej ulicy.

Zapytany o wnioski, jakie wyciągnął po ratowaniu swojego renaulta megane, zalanego niedawno ulewnym deszczem, pan Antoni odpowiedział:

- Po pierwsze, trzeba oczywiście to, co zostało zamulone. Zajmie nam to cztery tygodnie. Pieniądze z kasy miasta już uzyskaliśmy (1,6 mln zł). Po drugie, opracujemy czteroletni program remontu gdańskiej kanalizacji. Po trzecie, natychmiast uruchomimy patrolę składającą się z pracowników MZKM i Melioracji, którzy będą nadzorowali funkcjonowanie urządzeń odwadniają-

cych i meldowali o wszystkich awariach.

Co do trzeciego wniosku można mieć wątpliwości czy patrolę zdąży cokolwiek, komukolwiek zameldować? Prędzej same się utopia. Podczas ostatniego oberwania chmury ul. Nowe Ogrody została zalana w kilka minut. Los sprawił, że także pod oknem pokoju, w którym urzęduje pan naczelnik. Skoro jednak mają być deszczowe patroli, to proponujemy wyposażać je, na przykład, w kajaki i sprzęt do nurkowania. Wszak mamy już w Polsce policjantów jeżdżących na rowerach - i to górskich.

A powracając do apelu przedstawiciele Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdańsku, miejmy nadzieję, że przyniesie ona oczekiwany (na pewno przez nas wszystkich), skutek, bo w przeciwnym razie odpłynięcie Gdańska obcy kapitał, lokalni przedsiębiorcy popadną w kłopoty finansowo-gospodarcze, nie dotrą do Trójmiasta i na Pojezierze Kaszubskie, coraz bardziej zainteresowani naszym regionem zachodni turyści, a samochody staną się nieprzydatne. Lotnisko i hipermarkety również.

TT

VECTRA

VECTRA 4-DRZWIOWA.
KOMFORT GODNY
POZAZDROSCZENIA.

OPEL VECTRA. PORUSZAJĄCE DZIEŁO SZTUKI.

OPEL

ZAPRASZAMY

GODZINY OTWARCIA

KONOCAR OPEL DEALER

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 303, tel. (0-58) 552-34-06
Gdańsk Brzeźno, ul. Łoży 80A, tel. (0-58) 342-76-40

SALONU	pon - pt	10.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00
SERWISU	pon - pt	8.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00

KREDYT jak po sznurku

VOLKSWAGEN BANK POLSKA
Bezpośredni w kontaktach

MODEL SAMOCHODU POLO 1.0

Kwota kredytu 20.000,00 PLN
miesięczna rata kredytowa 604,70 PLN
czas trwania umowy kredytowej 60 miesięcy

GAJOS Sp. z o.o.

81-856 Sopot, ul. Kasztanowa 4
tel. (58)551-33-17, (58)551-69-85
fax. (58)551-52-02

NA MIEJSCU RÓWNIEŻ LEASING

VW bora

BOROWY KAMUFLAŻ GOLFA

Asłowo ciałem się stało i Volkswagen oficjalnie poinformował o zaprzestaniu produkcji modelu vento, którego zastąpi bora. Prawdopodobną sylwetkę tego auta już prezentowaliśmy na naszych łamach. Dziś więcej konkretnych szczegółów.

Jak wiadomo, vento nigdy nie cieszył się specjalnym uznaniem klientów, a opinii o nim nie była w stanie zmienić nawet jego za-

kamuflowana bliźniaczka o imieniu jetta. Nauczony smutnym doświadczeniem producent postanowił więc pójść na całość: bora nie będzie prostym odpowiednikiem vento czy jetty, lecz autem o numer większym. W klasyfikacji segmentowej przeskoczy golfa, ale nie podskoczy pasatowi.

Niestety (?) - poza ceną (ok. 33 tys. DEM) - z technicznego punktu widzenia, bora pozostanie zakamuflowanym golfem IV.

Jej czterodrzwiowe nadwozie, podobnie jak w golfie, zostanie całkowicie ocynkowane, a w standardzie pojawią się 15-calowe obręcze i opony o rozmiarze 195. Rozstaw osi, przestrzeń kabiny pasażerskiej i zawieszenie są też takie same. Najbardziej widocznym elementem różniącym oba modele jest duży bagażnik, którego pojemność wyniesie prawdopodobnie ok. 550 l.

cd. na str. 29

cd. ze str. 25

Bardziej skomplikowane jest zabezpieczenie pasażerów kabrioletów. Stosuje się różne rozwiązania: wzmocnioną ramę szyby przedniej, wzmocnione stalowe zagłówki, stalowy pałak nad fotelami - powyżej głowy. W najnowszych konstrukcjach jak np. porsche cabrio zastosowano automatycznie wysuwające się w czasie dachowania zagłówki.

Wymogi związane z bezpieczeństwem określone są w wielu regulaminach. Ich spełnienie jest warunkiem uzyskania przez nowy model homologacji, dopuszczenia do ruchu.

Grunt to nadwozie

Na przykład, regulamin nr 33 szczegółowo określa, jak powinno przebiegać zderzenie czołowe, z jaką prędkością auto powinno uderzyć w przeszkodę, jak ta przeszkoda musi być zbudowana, jakie dopuszczalne odkształcenia mogą zajść w badanym samochodzie. Ogólnie można powiedzieć, że przedział pasażerski nie może ulec deformacji, a drzwi po zderzeniu muszą się bez problemów otwierać.

Na sztywność, a zatem bezpieczeństwo karoserii, ma także

wpływ rodzaj nadwozia i jego wielkość. Wiadomo np., że auto 3-drzwiowe będzie sztywniejsze od 5-drzwiowego, ale i tak oba muszą spełniać normy. Z kolei auto większe jest bezpieczniejsze przez to choćby, że w razie kolizji ma więcej do zgniatania blachy, za którą kryją się pasażerowie. Ale i tu wszystko musi być zgodne z ustalonymi normami. I auto duże, i małe musi być bezpieczne. W dużym jest to łatwiej uzyskać, w małym trudniej. Ale to już jest smartwieniem projektantów.

Gimnastyka za kółkiem

Może to wydać się nieprawdopodobne, ale zwłaszcza w obszernych i wygodnych samochodach - w których daje się wyciągnąć nogi - bardzo łatwo nabiwić się kontuzji, np. naciągnięcia ścięgien. Nierzadko kończy się to nawet założeniem gipsu i dolegliwościami odczuwanymi do końca życia.

Aby temu zapobiec, warto wiedzieć, że trzeba w czasie podróży uprawiać... gimnastykę. Jest ona zresztą pomocna w likwidowaniu również psychicznego znużenia.

Jak się gimnastykować? Oto zestaw kilku ćwiczeń, polegających na umiejętnym napinaniu i rozluźnianiu mięśni, do wykonania w ciągu mniej więcej 1 minuty.

1. Siedząc w samochodzie nacisnij łydkami przednią część fotela, tak jakbyś usiłowała przesunąć fotel do tyłu. Wytrzymaj w napięciu 5 sekund, a potem pozwól mięśniom odpocząć.

2. Chwyć oburącz kierownicę. Napręż mięśnie ramiona, jakbyś chciała zgnieść koło kierownicy. Znow 5 sekund.

3. Oprzyj głowę o zagłówek fotela, nacisnij karkiem mocno ku tyłowi. Albo spleć dłonie na karku i ciągnij je do przodu stawiając opór głową.

4. Skrzyżuj nogi w kostkach. Jedną stopę postaw na podłodze auta, a drugą napieraj ku tyłowi. Po 5 sekundach zamień nogi i powtórz ćwiczenie.

5. Złóż otwarte dłonie przed sobą, jak do okłasków. Naciśnij jedną na drugą z całej siły. Wytrzymaj 5 sekund.

6. Spleć ręce z tyłu oparcia fotela. Staraj się pochylić do przodu napinając mięśnie grzbietu.

7. Oprzyj otwarte dłonie o dach auta. Staraj się przez 5 sekund „wypchnąć” dach ku górze.

Podobnych ćwiczeń napinających mięśnie możesz wymyślić więcej. Mogą się bardzo przydać nie tylko podczas podróży własnym samochodem, ale również w autobusie, pociągu, a nawet samolocie, kiedy jesteśmy zmuszeni do siedzenia w jednym miejscu dłużej niż przez kilka godzin.

EUROCAR '86
MECHANIKA POJAZDOWA
Mgr inż. MIROSŁAW SZWEDA
Tczew, ul. Sadowa (teren byłego Malinowa)
Zakład czynny
pn.-pt. 8.00-17.00, sob. 8.00-14.00,
tel. 0602 815 773

UWAGA! W MIESIĄCU PAŹDZIERNIKU
WŚRÓD WSZYSTKICH KLIENTÓW, KTÓRZY
WYKONAJĄ W NASZYM ZAKŁADZIE USŁUGĘ
ROZŁOSUJEMY TRZY
ATRAKCYJNE NAGRODY.

ZAPRASZAMY

03/196

NAJNOWSZE MODELE VW I AUDI

AUDI - A3, A4, A6, A8
A6 AVANT - Luksus w Firmie: odliczasz VAT

VW POLO taniej o 1 000 zł
VW POLO CLASSIC - auto-alarm gratis
VW POLO VARIANT - od 39 950 zł
VW PASSAT już od 60 500 zł

JAZDY TESTOWE

GROBLEWSKI
AUTORYZOWANY DEALER VW-AUDI

80-371 GDAŃSK, ul. Jagiellońska 12 A, tel./fax (058) 557 55 15

Z KORZYŚCIĄ DLA CIEBIE!

NAJNOWSZA OFERTA WYSOKIEJ KLASY POJAZDÓW UŻYTKOWYCH
CENY JUŻ OD 36 650 PLN netto

Leasing
RATY

- CADDY Furgon
- CADDY Mixt 5-osobowy
- Transporter Furgon
- Transporter Mixt 6-osobowy
- Transporter Kombi 8-osobowy
- LT 35 Furgon/ Mixt 6-osobowy
- Caravelle 8-osobowy

JAZDY TESTOWE U KLIENTA!
Atrakcyjny pakiet ubezpieczeń Hestia.

GROBLEWSKI
AUTORYZOWANY DEALER VW

81-731 SOPÓT, ul. Błkowy pod Płowcami 54
tel./fax (058) 550 37 38

HYUNDAI AUTORYZOWANY DEALER
LIK-CAR GDYNIA

Wybór należy
do Ciebie ...

ul. Władysława IV 50, tel. 661-69-80 ul. Spokojna 28, tel. 664-66-46
pon.-piątek 10⁰⁰-18⁰⁰, sob. od 10⁰⁰-14⁰⁰ pon.-piątek 8⁰⁰-17⁰⁰, sob. od 9⁰⁰-14⁰⁰

Borowy kamuflaż golfa

cd. ze str. 28

Bora pojawi się początkowo w trzech wersjach silnikowych: z 90-konnym dieslem z bezpośrednim wtryskiem paliwa TDI, 100-konnym czterocylindrowym silnikiem benzynowym i 150-konnym benzynowym V5. W przyszłym roku dołączy do nich TDI o mocy 115 KM i

VR6 z napędem syncro.

VW potwierdził również szybkie rozmnożenie odmian bory. W roku 1999 pojawi się na rynku kombi (o wybitnie awangardowej linii), a rok później równie oryginalne coupe z sześciocylindrowym silnikiem o mocy 230 KM oraz napędem na cztery koła.

Tatry tylko ciężarowe

Zakłady samochodowe Tatra zaprzestają wytwarzania aut osobowych i skoncentrują się na produkcji ciężarówek. Do końca tego roku zakłady w Kopřivnici zamierzają zmontować jeszcze kilkanaście luksusowych limuzyn T 700, napędzanych umieszczonym z tyłu i chłodzonym powietrzem 3,5-litrowym silnikiem V8. Wytwarzane od 2 lat pojazdy zastąpiły przeznaczone głównie dla komunistycznych bonzów tatra T 613. Począwszy od przyszłego roku Tatra ma się kojarzyć z fabryką ciężarówek, specjalnych pojazdów terenowych oraz wojskowych.

Jednak „Rollswagen”

Volkswagen stał się formalnie właścicielem Rolls-Royce'a, kupiłszy go od brytyjskiego koncernu Vickers za 479 mln funtów. Kontrakt nabrał mocy. Prezes Volkswagena zapewnił, że nowy właściciel będzie rozwijał przedsiębiorstwo z poszanowaniem jego przeszłości i prestiżu. Vickers i Volkswagen rozmawiają jeszcze o szczegółach zakupu za 120 mln funtów firmy Cosworth, filii Vickersa produkującej silniki samochodowe. Zakup ten umocni brytyjski charakter samochodów rolls-royce i bentley.

„PODNIĘBNY” KORAL

Zapowiadaliśmy już rok temu, że łódzki Damis Motor Poland zamierza dostarczać na polski rynek tanie auto z d. Jugosławii - yungo, które dwadzieścia lat temu było hitem w USA. Niestety, od tamtego czasu yungo pozostało niemal niezmiennione, a o tempie postępu technicznego w przemyśle motoryzacyjnym nikt nie trzeba przekonywać.

Skoro jednak trwają fiaty 126p, to dlaczego nie miałyby trwać yungo, które są którąś tam już wersją fiata 127? Zwłaszcza że yungo koral dostępny jest także w wersji bez dachu. Biorąc zatem pod uwagę cenę (27 tys. zł), trzeba powiedzieć, że jest to dziś chyba najtańszy kabriolet świata.

Cena jest przy tym naprawdę niewygórowana, jeśli wziąć pod

uwagę techniczne możliwości auta.

Mocnym jej punktem jest silnik o pojemności 1,3 litra z wielopunktowym wtryskiem i średnim spalaniu w granicach 8 litrów/100 km.

Pozwala on na wcale dynamiczną jazdę, a to dzięki 66-konnej mocy, która musi się uporać z tylko 923 kg wagi. Bez problemu rozpędza auto do 150 km/h, co producent określa jako prędkość maksymalną, choć prawdę mówiąc, jeśli nie jesteśmy ryzykantami, lepiej nie przekraczać 120 km/h, gdyż od tej prędkości yungo zaczyna reagować na sygnały kierowcy nie do końca przewidywalnie.

Do „stodwudziestki” jest niezłe. Układ hamulcowy yungo okazuje się skuteczny, a zawieszenie - choć nieco za twarde - dobrze radzi sobie nawet na nie-

równej drodze. Niewielkie rozmiary auta czynią go zwrotnym i przydatnym nie tylko na zatoczonych nadmorskich parkingach, ale także na ulicach dużych miast.

Miłym zaskoczeniem będzie też wiadomość, że dach kabrioletu składa się niemal automatycznie i szybko. Po zaciągnięciu ręcznego hamulca odblokuje się dwie dźwignie, a reszty dopełnia mechanizm w ciągu niespełna 20 sekund. Na już złożony dach można zapiąć specjalną osłonę. Niestety, wówczas w trudno dostępnym bagażniku już niewiele można zmieścić.

Producenci zapewniają ponadto, że postawiony dach jest bardzo szczelny, a dzięki szklanej, ogrzewanej szybie auto można z powodzeniem użytkować nawet podczas mroźnej zimy.

cd. na str. 31

HURTOWNIA OPOP
oferuje współpracę wulkanizacją, sklepem
wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

GOODYEAR, EBICA, MICHELIN, PIRELLI, DUNLOP, Firestone, KLEBER, CEAT

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalanska 14 A, tel. (058) 552 07 69, tel./fax 552 06 29, tel. 552 06 11
Gdańsk, ul. Hallera 132, tel. (058) 345 53 10, Gdynia, ul. J. Wisniewskiego 32, tel. (058) 620 69 71
Łębork, ul. Krzywoustego 7, tel. (059) 662 12 23, Słupsk, ul. Słowackiego 4, tel. (059) 42 36 23

AUTO EURO

HURTOWNIA CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH
ul. Gdańska, Rusocin k.Gdańska, 83-031 Legowo, Poland
e-mail: autoeuro@itnet.com.pl

tel./fax (+48 +58)

682 37 24
683 28 28

SKLEPY PATRONACKIE
AUTO-TABO Gdańsk tel. (0-58) 344 38 07
FH NADOLNY Gdańsk tel. (0-58) 346 02 57
PHU K&K Wejherowo tel. (0-58) 672 65 48

MIJESCE NA TWÓJ SKLEP

PRZYŁĄCZ SIĘ DO SIECI SKLEPÓW PATRONACKICH

także sprzedaż wysyłkowa
Zamówienia złożone do godz. 14.00 realizujemy tego samego dnia

GODZINY OTWARCIA: CODZIENNIE: 8'' - 17'', W SOBOTY: 8'' - 13''

MAZDA

Jedyny na Wybrzeżu
**AUTORYZOWANY SERWIS
NAPRAW POWYPADKOWYCH**

Zaprasza do:

- szybkiej naprawy powypadkowej na oryginalnych częściach **MAZDA**
- fachowej obsługi w naszym serwisie
- otrzymania 2-letniej gwarancji na nasze naprawy

Wśród tych, którzy skorzystają z naszych usług rozlosujemy cenne nagrody, w tym dwutygodniowe wczasy na Majorce.

Szanowny Kliencie!
Rozważ naszą propozycję i skorzystaj z naszych usług.
Wycinając to ogłoszenie uzyskasz u nas 5% rabatu.

INTERMOT
HOLOWANIE MAZDY CAŁY KRAJ
Gdańsk, ul. Matembłowska 2/3
tel. (058) 345 14 54, 347 79 17
fax 347 79 17

30/100/30062

ROWERY TEŻ W KODEKSIE

Rosnącej popularności rowerów nie towarzyszy, niestety, wzrost znajomości przepisów drogowych a rowerzystów. A przecież kodeks drogowy ściśle określa warunki poruszania się rowerem po drogach publicznych, zaś ich nieznanie nie zwalnia od ich respektowania.

Przypomnijmy zatem, że uprawnienie do używania roweru na drodze publicznej daje własna karta rowerowa. Dokument taki może zdobyć osoba, która ukończyła kurs i ma skończone 10 lat. Kartę wydaje nieodpłatnie dyrektor szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej.

Kierować rowerem wieloosobowym oraz przewozić na rowerze inną osobę może rowerzysta, który ukończył 17 lat. Nie wymaga się uprawnienia do kierowania rowerem od osoby, która ukończyła 18 lat.

Na rowerze można przewozić dziecko do siódmego roku życia pod warunkiem, że jest ono umieszczone na dodatkowym siodełku zapewniającym bezpieczną jazdę.

Rowerzyści korzystający ze ścieżki dla rowerów i pieszych zobowiązani są zachować szczególną ostrożność wobec idącego drogą pieszego i ustępować mu pierwszeństwa.

Jazda rowerem po chodniku dozwolona jest jedynie w razie braku ścieżki rowerowej i nie-
możności korzystania z jezdni,

jeśli dozwolony jest na niej ruch pojazdów samochodowych z prędkością większą niż 60 km/h.

W zorganizowanej kolumnie, liczba rowerów nie może być większa niż 15. Odległość między nimi nie może przekroczyć 5 m.

Kodeks drogowy zabrania

wjeżdżania samochodem między rowery jadące w kolumnie. Nie-
dozwolona jest jazda rowerem po jezdni obok innego uczestnika ruchu, jazda bez trzymania co najmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na pedałach lub pod-
nóżkach.

Skupią akumulatory

Zakład recyklingu zużytych ołowiowych akumulatorów uruchomi w wrześniu w Świętochłowicach spółka Baterpol. Koszt inwestycji, rozpoczętej rok temu, wyniósł 27 mln zł. Liniję do przerobu złomu akumulatorowego wraz z elektrolitem dostarczył włoski producent, firma Engitec Impianti. Będzie w pełni zautomatyzowana. Docelowo planowane jest przetwarzanie 70 tys. ton złomu rocznie. Oczyszczony ołów ma być skupowany przez śląskie huty, sprzedawane będą również tworzywa sztuczne. W najbliższym czasie firma planuje stworzyć własną sieć skupu akumulatorów. Do tej pory recyklingiem akumulatorów zajmowały się jedynie Zakłady Górniczo-Hutnicze „Orzel Biały” SA w Bytomiu.

nowe clio

Renault Clio - nowa treść w nowej formie. Idealna sylwetka i doskonale pomyślane wnętrze. Dodatkowo wiele nowoczesnych rozwiązań, podnoszących bezpieczeństwo i komfort jazdy. Ubezpieczenie OC i Zielona Karta bez dopłat.

Autoryzowani Partnerzy Renault zapraszają:

A. Ossowski
Elbląg
ul. Nowodworska 28 b
tel. 232 70 75, 232 62 37
fax 232 61 76

Renobil sp. z o.o.
Gdańsk Przymorze
ul. Dąbrowszczaków 18
tel. 557 05 02, 557 25 47

T. Zdunek
Gdańsk
ul. Miałki Szlak 35
tel. 301 90 12, 301 36 57

R.R. Adamowscy
Starogard Gd., ul. Zblewska 33
tel. 562 96 91, fax 562 77 60
Filia: 86-300 Grudziądz, ul. Szosa Toruńska 29 A
tel. (051) 46 35 705, fax (051) 46 35 810

Clio

ROZNY KOSZT
KREDYTU
11⁸⁶%

RENAULT
Assistance
24 h

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

Eaton w Tczewie

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zezwoliły na przejęcie przez amerykańską firmę Eaton Holding Int. 57 proc. akcji tczewskiej Fabryki Przekładni Samochodowych. Uprawnocniło to umowę zawartą 8 czerwca br. między Eatonem a holdinglem Zasada Centrum, głównym udziałowcem FPS. Od 14 sierpnia zakładem władają Amerykanie. Zasada zachował ok. 27 proc. akcji.

Lubimy hondy

Honda Poland zanotowała w pierwszym półroczu tego roku bardzo dobre wyniki sprzedaży. W tym czasie nabywców znalazły aż 7 853 samochody tej marki. Dzięki temu udział Hondy w polskim rynku zwiększył się do 2,77 proc. W analogicznym okresie zeszłego roku udział ten wynosił 1,88 proc. Modelem cieszącym się największym zainteresowaniem był tradycyjnie civic, którego sprzedano aż 7 324 sztuki. Wprowadzona niedawno do sprzedaży wersja kombi civic aero deck, znalazła do tej pory 183 nabywców. Nie zabrakło też chętnych na luksusowy model legend (29 sztuk) i terenową hondę CR-V (71 klientów).

Na holu

Bwywały sytuacje, że wzięcie auta na hol jest jedynym wyjściem, aby kontynuować podróż do celu. Holowanie jest jednak tylko pozomie sprawą prostą. Powiedzmy zatem sobie, jak się do tego zabrać.

Holowanie rozpoczynamy od zamocowania linki lub połączenia sztywnego. W pojeździe holowanym na połączeniu sztywnym musi być sprawny przynajmniej jeden układ hamulcowy, a w pojeździe na holu giętkim - dwa układy.

Zamocowanie „łącznika” powinno wykluczyć odłączenie się w czasie jazdy. Nie dotyczy to holowania motocykla, który powi-

nien być połączony z pojazdem holującym w sposób umożliwiający łatwe odłączenie.

Oczywiście, obydwa kierowcy muszą posiadać prawa jazdy.

Jeżeli chcemy holować, warto jest skorzystać z pomocy osoby, która ma doświadczenie w tej czynności, gdyż o sflakczkę jest bardzo łatwo.

W aucie holującym trzeba włączyć światła mijania (niezależnie od pory dnia), natomiast w samochodzie holowanym należy umieścić z tyłu po lewej stronie trójkąt odblaskowy, a w okresie słabej widoczności dodatkowo światła pozycyjne.

Odległość pomiędzy pojazdami nie może być większa niż 3 m przy połączeniu sztywnym, zaś od 4 do 6 m przy holu giętkim.

cd. na str. 33

A może szerzej?

Trochę dla szpanu, trochę ze względów użytkowych warto zastanowić się nad możliwością zwiększenia rozstawu kół w naszym samochodzie. Fachowcy pozwalają taki zabieg, pod warunkiem, że skorzystamy z materiałów sprawdzonych firm.

Najczęściej stosowanym i najprostszym sposobem będzie tu użycie tzw. tulei dystansowych. Są one montowane między piastą a koło, zwiększając tym samym odległość koła od elementów zawieszenia. Pozwala to w niektórych autach na zastosowanie szerszych opon bez obawy o ocieranie kół o elementy zawieszenia.

Decydując się na montaż „dystansów” trzeba jednak zwrócić uwagę, czy po takiej modyfikacji koła nie będzie ocierać o nadkole. Obowiązujące przepisy mówią

też, iż koła nie mogą wystawać z błotników.

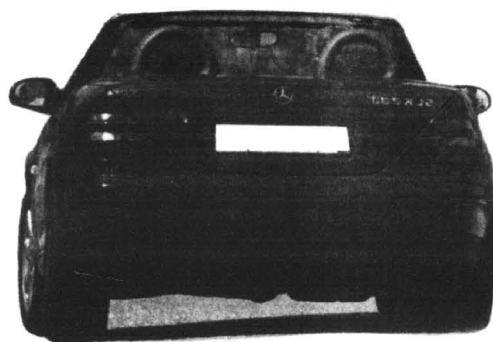
Jeszcze inną sprawą jest zmiana charakterystyki prowadzenia auta. Większy rozstaw powoduje wprowadzenie zwiększenia stateczności w ruchu na zakręcie, ale jednocześnie, szczególnie w krótszych samochodach, może to zwiększyć „nerwowość” auta. Objawia się to trudnym do przewidzenia jego zachowaniem na śliskiej nawierzchni.

Tuleje są przykręcane bezpośrednio do piasty. Wymaga to zastosowania dłuższych szpilek mocowania kół (cena tulei nie obejmuje kosztu szpilek). Wersje przeznaczone do większych samochodów mają czasami własne szpilki do mocowania kół, natomiast oryginalne otwory w piastach służą jedynie do zamocowania tulei.

cd. na str. 32

Mercedes SLK 200 - nawet jak na zawsze solidnego mercedesa - ma dwie bardzo istotne zalety: należy do najbardziej stabilnych, a zarazem najbardziej szczelnych kabrioletów świata.

Co bardziej godnie podkreślenia, nie jest to wcale auto dla najbogatszych. Wprawdzie cena (ok. 60 tys. DEM), nie jest też najniższa, ale w zamian mercedes oferuje w pełni bezpieczny, rasowy, dostarczający wszelkich pożądanych wrażeń kabriolet, za który u innych producentów należałoby zapłacić znacznie więcej).

STABILNA PRZYTYLNOŚĆ

O tej stosunkowo niskiej cenie decyduje m.in. niewielki silnik, który jednak dysponując 136 KM, napędzając tak drobny pojazd i tak prezentuje się okazale. W 10,5 s do „setki” i prędkość maksymalna 207 km/h, przy niespełna 11-litrowym, średnim zużyciu paliwa - to mówi samo za siebie. Dodać też trzeba, że przyspieszenie może być jeszcze lepsze, jeśli ktoś potrafi w pełni wykorzystać walory znakomitej skrzyni biegów, jednej z najlepszych tej marki.

Na wysoki poziom bezpie-

czeństwa wpływa nie tylko stabilność całego pojazdu, ale również znakomite właściwości jezdne. Dla tego auta nie ma trudnych zakrętów.

Na wstępie wspomniane już zostało o superszczelności SLX. Oczywiście, chodzi tu o jego doskonale dopasowany dach, który otwiera się i zamyka z precyzją zegarmistrzowską. Efektem, rzecz jasna, jest odporność na wszelkie zewnętrzne zmiany pogody, ale ponadto dobre wyciszenie wnętrza.

Poza tym - ciasno, ale przy-

tulnie, jak przystało na nowoczesnego roadstera. I rewelacyjnie duży - jak na tego typu auto - bagażnik.

Blizsze dane techniczne:

Silnik benzynowy, rzędowy, czterocylindrowy, umieszczony wzdłużnie z przodu. DOHC. Cztery zawory na cylinder. Pojemność skokowa 1998 ccm. Średnica x skok 89,9 x 78,7 mm. Stopień sprężania 10,4. Moc maksymalna 100 kW (136 KM) przy 5500 obr./min.

cd. na str. 32

cd. ze str. 29

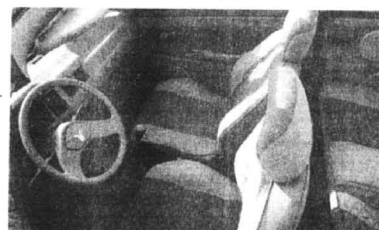
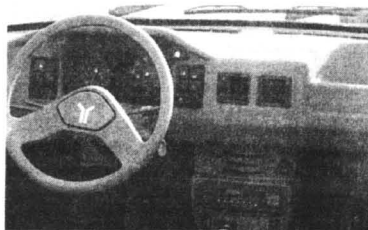
Latem natomiast cztery osoby mogą cieszyć się jazdą pod gołym niebem, o ile te na tylnym siedzeniu mają dużą odporność na mocne zawirowanie powietrzne (ale to już przy prędkości powyżej 80 km/h).

Dane techniczne:

Silnik/liczba zaworów na cylinder - R4/2

„Podniebny” koral

Pojemność skokowa (ccm)	(cm) - 354/154/134
- 1301	Rozstaw osi (cm) - 215
Moc (kW/KM) przy obr./min	Masa własna (kg) - 923
- 49/66-6000	0-100 km/h (s) - 15
Moment (Nm) przy obr./min	Prędk. maks. (km/h) - 155
- 95/3700	Pojemność zbiornika paliwa
Liczba drzwi/miejsc - 2/4	(dm ³) - 48
Długość/szerokość/wysokość	Cena (zł) - 27 000

WYJĄTKOWA OFERTA

1. Corsa - 1.600zł upustu (ilość samochodów ograniczona)
2. Astra Classic - pakiet ubezpieczeń gratis
3. Vectra kombi, Astra kombi w leasingu operacyjnym (możliwość rejestracji jako samochód ciężarowy)

Rejestracja, ubezpieczenia, kredyty i leasing samochodów na miejscu !!!

OPEL

ZAPRASZAMY

Motor Centrum

ul. MIAŁKI SZLAK 4/8, Gdańsk,
tel. 301-04-22, 301-88-72
Salon 8.00-18.00, soboty 10.00-14.00
Serwis 7.00-20.00, soboty 8.00-14.00

AUTO - VIT - Kujach

TCZEW, ul. 30 Stycznia 39,
tel. 531 01 85, 0602 36 69 49

SALON SPRZEDAŻY FIAT

Autoryzowana Stacja Obsługi

Przeglądy gwarancyjne i naprawy bieżące

SKLEP

- ☛ Części FIATA
- ☛ Lakiery i komponenty firmy SIKKENS
- ☛ Elementy blacharskie do wszystkich typów samochodów

WARSZTAT

- ☛ Lakiernictwo w komorze bezpyłowej firmy LAGOS
- ☛ Naprawy blacharskie w systemie AUTOROBOT
- ☛ Pomiar punktu bazowych
- ☛ Konserwacja samochodów

NAPRAWY

- ☛ Blacharsko-lakiernicze oraz mechaniczne wszystkich typów samochodów
- ☛ Naprawy bezgotówkowe samochodów wypadkowych dla firm ubezpieczeniowych

0170/020913

W ciągu ośmiu miesięcy tego roku policjanci skierowali do kolegów 160 810 wniosków o ukaranie osób kierujących pojazdami po użyciu alkoholu. Jest to o 12 procent więcej niż w okresie od stycznia do końca sierpnia 1997 roku. Podczas wakacji, czyli w lipcu i sierpniu skierowano do kolegów 46 505 wniosków o ukaranie nietrzeźwych kierowców, woźniców i rowerzystów. Było wśród nich 37 kierowców autobusów.

ALKOHOL NA DRODZE

Polskie przepisy zakazują wsiadania za kierownicę osobom, które piły alkohol i mają go we krwi jeszcze w ilości 0,2 promila. Tymczasem policjanci wyciągają z kontrolowanych aut kierowców, którzy tę normę przekraczają nawet kilkudziesięciokrotnie!

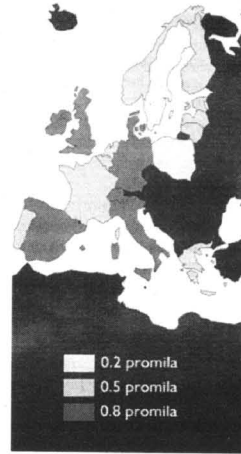
Delikwenci tłumaczą się potem, iż nie wiedzieli, że do osiągnięcia dopuszczalnego poziomu wystarczy spożyć tylko jeden 25-gramowy kieliszek wódki, bądź też lampkę wina lub mały kufel piwa. Są to, oczywiście - na ogół - już tylko próby udawania niewiedzy w tych kwestiach, ale jest także prawda, że każdy organizm różnie reaguje na alkohol. Dlatego nie zawsze sprawdza się przekonanie, że jeden kieliszek dla kierowcy jest niegroźny. Na pod-

niesienie zawartości alkoholu we krwi może wpłynąć zmęczenie, głód czy lekarstwa nawet na katar czy przeziębienie.

Każdy następny kieliszek powoduje zwiększenie się zawartości alkoholu we krwi niemalże w postępie geometrycznym. Trzy kieliszki 25-gramowe, to już 0,7 promila, a największe jego stężenie występuje już po półgodzinie od spożycia. Nieco wolniej „rozcięrcza” krew po obfitym posiłku.

Rozkład i wydalanie alkoholu z organizmu następuje w tempie średnio 0,10 do 0,12 promila na godzinę. Nie przyspiesza tego ani przysłowiowa mocna kawa, ani sen. Po „setce” wódki, przed ruszeniem w drogę trzeba odczekać 4, po „ćwiartce” - 12 godzin. Kobiety i osoby z chorymi wątroby - nawet dwukrotnie dłużej.

A że bezwzględnie trzeba odczekać, wynika nie tylko z konieczności dostosowania się do przepisów, ale choćby prostego instynktu samozachowawczego. Dość przypomnieć, że przy zawartości alkoholu od 0,5 do 1,0 promila znacznie wydłuża się czas reakcji, gorzej ocenia się odległości, a ruchy kierowcy bywają nieskoordynowane. Przekroczenie 1 promila powoduje brawurową jazdę, bez liczenia się z innymi uczestnikami ruchu. Kierowca, nawet czujący się świetnie,

Dopuszczalne zawartości alkoholu we krwi u kierowców w zależności od kraju.

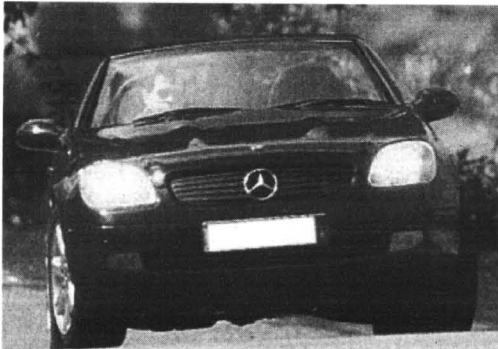
reaguje gwałtowniej na wydarzenia, przecenia swoje umiejętności.

Zwykle do kontroli trzeźwości dochodzi podczas spotkań z policją. Policjanci badają zawartość alkoholu za pomocą alkomatów lub alkomatów. Podejrzany może być także skierowany na badanie krwi. Urządzenia wskazują stan „po użyciu alkoholu”, jeśli wykażą zawartość alkoholu we krwi w granicach od 0,21 promila do 0,5 promila lub jego obecność we wydechym powietrzu od 0,21 miligramu do 0,25 miligramu w 1 decymetrze sześciennym. Natomiast „stan nietrzeźwości” rozpoczyna się od stężenia alkoholu we krwi wynoszącego co najmniej 0,5 i promila alkoholu lub obecności w wydechym powietrzu 0,26 miligramu w decymetrze sześciennym.

cd. na str. 33

Stabilna przytulność

cd. ze str. 131

Maks. moment obrotowy 190 Nm przy 3700 obr./min. Katalizator. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Pięciostopniowa skrzynia biegów. Napęd na koła tylnie. Zawieszenie niezależne. Hamul-

ce tarczowe, z przodu wentylowane. ABS. Opony 205/60 R15H. Pojemność bagażnika 348 l. Pojemność zbiornika paliwa 53 l. Dł./szer./wys.: 3995/1715/1265 mm.

A może szerzej?

cd. ze str. 31

Tuleje dystansowe dostępne są do większości aut na naszym rynku. Koszt modyfikacji cinko-cemento obejmuje 4 tuleje po 65 zł, 16 szpilek i 16 nakrętek po 9 zł, czyli 550 zł. Godne polecenia są wyroby renomowanej firmy Sandtler.

Szerszy rozstaw kół poprawia wygląd samochodu, poprawia też jego stateczność, umożliwiając szybszą jazdę na zakrętach. Większy rozstaw nie ma wpływu na prowadzenie auta na prostej, nie zwiększa prędkości maksymalnej ani przyspieszeń.

UWAGA! KONTYNGENT '98

PRIMERA COMBI   **MICRA**
TERRANO II - TRADE   **- VANETTA**

}] sam. z fabr. homolog. cięż. w leasingu

**EDMUND
LEWAŃCZYK**
AUTORYZOWANY
DEALER

ZAPRASZAMY DO NASZEGO SALONU NISSANA

61-393 Gdynia, ul. Abrahama 62 (SKRZYŻ. Władysława IV i Żwirki i Wigury)
tel./fax (058) 621-90-33, CZĘŚCI + AKCESORIA - tel. (058) 661-62-02
SERWIS + CZĘŚCI CHWASTCZYNO, ul. Mickiewicza 35,
tel./fax (058) 552-94-07, tel. (058) 552-83-88

**AKUMULATORY
PROSTOWNIKI
OWIEWKI, DYWANIKI
KOLPAKI (WSZYSTKIE TYPY)
OLEJE SAM., KOSMETYKI
LAMPY, AKCESORIA**

DLACZEGO WARTO POLECAĆ AKUMULATORY AGRO?

- Większy prąd rozruchu, dzięki czemu uruchomienie pojazdu jest szybsze i o wiele łatwiejsze. Warto to docenić szczególnie w czasie długich mrozów i upałów - kiedy zwykle akumulatory często zawiodą.
- Nowoczesna obudowa z wygodną i praktyczną rączką.
- Przeniesienie akumulatora z jednego pojazdu do drugiego przestaje być problemem.
- Nie trzeba dolewać elektrolitu (bezbosługowość wg kryteriów IEC)
- Zmniejszona waga, solidna i trwała obudowa.

O szczegóły pytaj w sklepach.

PH „MAKRO” HURTOWNIA
Przedstawiciel na woj. gdańskie

czynna od 8.00 do 16.00, tel. 0601 311 054, 0601 311 056
tel./fax 309-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk-Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

SKLEPY PATRONACKIE

- Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31, tel. 531-00-62
- Starogard Gd., ZAKŁAD ZAOPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Rolna 1, tel. 56-289-54
- Sztum, SKLEP MOTORYZACYJNY Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1
- Kartuszy, TDERA, ul. Gdańska 28
- Kościerzyna, „MASZ-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 586-39-58
- Kościerzyna AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 586-33-61
- Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska
- Wejherowo, Mot-Pol, B.i Cz. Kamiński, os. Chopina, tel. 672-10-10
- Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 672-55-84
- Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ., ul. Żytnia 25, tel. 6741-484
- Bytów, ZUPH SKUP SPRZEDAŻ L.Hering, ul. Tartaczna 7b, tel. 6593-36-93
- STACJA PALIW Mierzychowice 1, tel. (0531) 727 03
- ZAKŁAD MECHANIZACJI POJAZDÓW I SPRZĘTU ROLNICZEGO Kosobudy k. Brus, tel. (0531) 831 00,
- HELP-ROL Sominno, ul. Siemenna 2, tel. (084) 13-87
- Gdynia MOTPULS, ul. Spokojna 3, tel. 0-602-212-377
- MOTPULS, ul. Chyłofska 60, tel. (058) 663-18-88
- Z.P.U.H. „NOVOPOL” M. Nowopolska, Pelplin, ul. Ks. Sychty 5

**PROMOCJA CENOWA
1 DM = 2,0 PLN!**

MICRA - PRIMIERA

NOWE OBLICZE ALMERY

Almera '98 już od 38 000 PLN

Primera Combi

Primera '98 już od 49 500 PLN
OC+AC+ KR+ NW GRATIS

Salon - Gdynia oferuje sprzedaż części i akcesoriów do modeli samochodów europejskich i amerykańskich

Ford nie żartuje

Ford rozwiązał umowy z dwoma swoimi dealerami: firmą Lisek z Wałbrzycha i firmą Raźniewski ze Szczecina. Decyzja zapadła po przeanalizowaniu ankiet zebranych w ramach realizacji Programu Zadowolonia Klienta. Dzięki tej akcji Ford chce poznać wszystkie oczekiwania oraz potrzeby klientów i dostosować do nich swoją ofertę. Firmy serwisowe i dealerzy, którzy nie będą spełniać określonych warunków, mogą oczekiwać wypowiedzenia umowy.

Clio automat

Renault zapowiada na przyszły rok clio II proactive z automatyczną skrzynią biegów. Już dostępne na zachodnich rynkach ma 90-konny silnik 1.6. Wersje na polski rynek mają mieć 75-konne silniki 1.4. Najtańsze clio II proactive kosztuje we Francji ok. 78 tys. franków, czyli jest o 5 tys. franków droższe od odpowiednika z manualną skrzynią. 3-drzwiowe clio II 1.4 kosztuje dziś w Polsce ok. 33 tys., a 5-drzwiowe - ponad 34 tys.

Miałoby być modnie i... po angielsku. Zakłady lotnicze w Mielcu - wykorzystując trwającą modę retro, zainicjowały polskich kierowców do aut o charakterze sportowym (porsche od kilkunastu lat wymieniane jest jako najbardziej wymarzony samochód Polaka), a także wolne moce przerobowe - zapowiedziały już dość dawno temu rozpoczęcie produkcji stylizowanego na lata dwudzieste roadstera, który nazywać się miał gepard.

UŚPIONY GEPARD

Z opisu geparda autorstwa Piotra Gawrona wynika, że głównym autorem tego pojazdu był inżynier Zbysław Szwał, który miał przysłowiowego bzika na punkcie projektowania samochodów. Zaczynał w latach 60. od rekonstrukcji starych aut, ale cały czas myślał o konstrukcji własnej. To co zarabiał - pisał Gawron - inwestował w Studio Samochodowe Gepard. Jego finansowym partnerem był Jan Borowski, zajmujący się wówczas serwisem Mercedesa, a także Cezary Nawrot, pierwszy konstruktor polskich samochodów.

Nadwozie geparda zaprojektowali znani plastycy - Zbigniew Orliński i Bogdan Ufnalewski. Samochód stanął na kołach w 1989 roku. Dwa lata później po-

dozowano go na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Niska sportowa sylwetka, szprychowe koła i otwarte nadwozie przyciągały oglądających. Wśród nich był pan Błażej Dołbniak, wówczas właściciel firmy „Sate-lit”, handlującej zestawami łączności CB.

- To była miłość od pierwszego wejrzenia - mówi Błażej Dołbniak. - Prawdziwy sportowy samochód, przydający prestiżu swojemu właścicielowi. Nie plastikowy gokart dla dużych chłopców, tylko nowoczesny, rasowy samochód w dawnym kostiumie. Wiedziałem już wtedy, że w tym pomysłcie są ogromne możliwości. Jednak na początku chciałem po prostu kupić to wspaniałe auto. Okazało się to niemożliwe. To, co pokazano na targach, choć nagrodzone złotym medalem, było jedynie prototypem.

Studio Samochodowe Gepard znajdowało się na skraju bankructwa. **cd. na str. 34**

Gepard

ALKOHOL NA DRODZE

cd. ze str. 32

Oba „stany” powodują, że kierowca będzie odpowiadał za wykroczenie z artykułu 87 paragraf 1 i 3 kodeksu wykroczeń. Zagrożone jest ono karą grzywny do wysokości 5 tysięcy złotych, a ponadto przewiduje obowiązkowe orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów na okres od 6 miesięcy do 3 lat. Jeżeli ukarany straci prawo jazdy na dłużej niż rok, musi po tym terminie ponownie zdać egzamin teoretyczny i praktyczny.

Jeśli zaś „po wódce” lub „na kacu” spowoduje się wypadek drogowy, w którym będą ofiary lub poważne zniszczenia, sprawca odpowie przed sądem za przestępstwo z artykułu 145 kodeksu karnego.

W wielu państwach europejskich obowiązuje granica 0,8 promila alkoholu we krwi, ale są tendencje do jej obniżania. We Francji w 1995 roku zmniejszono limit do 0,5 promila.

U nas wypadków tych wciąż przybywa.

FELICIA - NOWE OBLCICZE

Okazja! Cena już
od 26 400 PLN

2938290138

Salon Sprzedaży samochodów
Serwis

Usługi blacharsko-lakiernicze
Części i akcesoria
do wszystkich modeli SKODY

RATY

Atrakcyjny pakiet ubezpieczeń:

OC - gratis, AC - już od 4,6%
wartości samochodu

GROBLEWSKI JR
AUTORYZOWANY DEALER SKODY

81-861 Sopot, al. Niepodległości 954
tel./fax (058) 550 36 19, 550 63 59

F I A T

REWELACYJNE WARUNKI SPRZEDAŻY

maluch, Siena 1,4 i 1,6,
Brawa, Bravo, Marea.

Niskie ceny ubezpieczeń.

MICHNIEWICZ

GDANSK, UL. BAZYŃSKIEGO 1
(koło Hali „Olivia”), tel. 552-21-31
pon.-pt. 9.00-18.00, sob.-niedz. 11.00-15.00

AUTORYZOWANY SERWIS
GDANSK, UL. PIEKARNICZA 6, TEL. 302-03-52
pon.-pt. 7.00-21.00, sob. 8.00-14.00

Na holu

cd. ze str. 31

Zbyt długa linka może przeszkadzać, gdyż podczas hamowania może zostać najechana przez samochód holowany. Dlatego ważną rzeczą jest, by była ona przez cały czas naciągnięta.

Należy także unikać szarpnięcia, szczególnie przy ruszaniu z miejsca.

Połączenie powinno być oznakowane pasami białymi i czerwonym lub też zaopatrzone w żółtą lub czerwoną chorągiewkę. Prędkość pojazdu holującego nie może przekraczać 30 km/h na obszarze zabudowanym i 60 km/h poza tym terenem.

j.b.

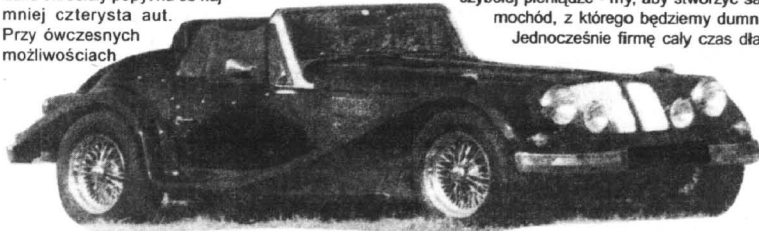
UŚPIONY GEPARD

cd. ze str. 33

Intensywna promocja i budowa prototypu wyczerpała finanse współników. Błażej Dołbniak kupił zatem nie samochód... ale firmę. Powstała Fabryka Samochodów Gepard. Pieniądzy wystarczyło do 1992 roku. Potem, choć inwestycja nabrała rozmachu, koszty utrzymania przedsięwzięcia zaczęły gwałtownie rosnąć. Rozpoczęły się poszukiwania inwestora.

Rachunek był prosty - opowiada Błażej Dołbniak. - Gepard był produktem bardzo dobrym. Badania marketingowe szwedzkiego uniwersytetu w Lund określały popyt na co naj-
mniej czterysta aut.

Przy ówczesnych możliwościach

produkcyjnych można było wytworzyć nie więcej niż dziesięć sztuk rocznie. Przy wyznaczeniu rosnącej ceny, około czterdziestu pięciu tysięcy dolarów, na każdym zyskiwało się około piętnastu tysięcy dolarów. Oznacza to, że na stu autach powinniśmy zarobić prawie 1,5 miliona dolarów.

Szukali kogoś gotowego zainwestować taką kwotę. Mieli wszystko, co najważniejsze - kompletną dokumentację, materiały na kilka wozów, oprzyrządowanie. Metody poszukiwania współników były różne - z ogłoszeniami prasowymi włącznie. Okazało się jednak, że większość zainteresowanych liczyła na szybkie profity. Tymczasem gepard, choć na polskie warunki drogi, nie był samochodem, na którym dałoby się szybko zarobić.

Otwarte nadwozie typu roadster tłoczone z aluminium, formowano ręcznie na specjalnych kopytkach. Angielskie szprychowe felgi, siedzenia pokryte wielbłądzia skórą oraz deska rozdzielcza wyłożona korzeniem wiąz, nadawały wnętrzu ekskluzywny charakter. Pod maską blisko czterocylindrowy silnik V8 brytyjskiej firmy Rover. Przy mocy maksymalnej 135 kW (184 koni mechanicznych) zapewnia gepardowi prędkość maksymalną przekraczającą 230 kilometrów na godzinę i przyspieszenie do 100 kilometrów na godzinę w 6 sekund. Średnie zużycie paliwa 11,5-12 litrów na 100 kilometrów.

Już wtedy wiedziałem, że produkcja geparda jest czymś więcej niż interesem - uważa Błażej Dołbniak. - Chodziło bardziej o stworzenie auta, które

byłoby wizytówką polskich możliwości technicznych. Dowodem na to, że w innej, postkomunistycznej Polsce można tworzyć prawdziwie piękne i użyteczne rzeczy. Dlatego auto budowane było z tak wielkim pietyzmem, dbałością o każdy detal.

Wydawało się, że taka argumentacja trafiła do zarządu Wytwórn Sprzętu Komunikacyjnego PZL w Mielcu. Firma była wtedy na początku restrukturyzacji. Wstrząsana strajkami miała za sobą kilka prób reanimacji, pożerała rządowe pieniądze i bardzo gwałtownie potrzebowała sukcesu. W drugiej połowie 1992 roku zawiązano spółkę. Mielecka Agencja Rozwoju Regionalnego przyznała jej kredyt - ponad pół miliona dolarów w złotychkach. WSK PZL Mielec wniosła hałą produkcyjną. Dołbniak i Szwał własną pracę i prototypy.

Dziś przeniesienie geparda do Mielca oceniam jako największy błąd całego projektu - uważa Błażej Dołbniak. - Mieliszmy z fabryką rozbieżne cele. Oni chcieli zatrudnić jak najwięcej ludzi - my obniżyć koszty. Oni myśleli o tym, aby zarabiać jak najszybciej pieniądze - my, aby stworzyć samochód, z którego będziemy dumni. Jednocześnie firmę cały czas dła-

wił paraliż. Każda decyzja musiała mieć aprobatę fabryki. Fatalny marketing i nie ma co ukrywać - niefrasobliwość finansowa, także po naszej stronie, dopełniły reszły.

Publicznie deklarowane zamierzenia Mielca wobec geparda były bardzo ambitne - zatrudnienie ponad dwustu osób, roczna produkcja ponad pięćset aut. Tymczasem już pod koniec 1995 roku rozpoczęły się kłopoty. Na początku firma gepard zalegała z drobnymi płatnościami. Szansy na odchudzenie zakładu nie było. Mielec żądał utrzymania zatrudnienia. Tymczasem samochód brylował w prasie. Oficjalne pokazy, promocja w Szwecji, gdzie zwany był szwedzko-polskim samochodem, ukrywały coraz słabszą kondycję firmy. Złośliwi mówią nawet, że Mielec miał dzięki gepardowi dobrą prasę i to w pełni zaspokajało jego ambicje. Sytuację spółki ratowano doraźnymi zleceniami - montażem rowarów górskich czy współpracą z firmą Kirkham Engineering ald Sales przy produkcji nadwozi replik słynnego samochodu sportowego cobra.

Jednak pod koniec 1996 roku długi zaczęły już dusić firmę. Kres był coraz bliżej. Pieniądże kończyły się w najgorszym momencie. Badania homologacyjne były w połowie. Bez ich ukończenia nie można było podjąć seryjnej produkcji, a pierwsze zamówienia już sływały.

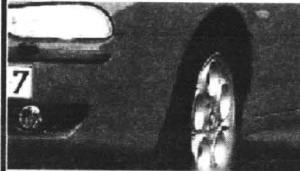
W Mielcu nikt nie chce oficjalnie mówić o rozwiązaniu spółki. Po sprzedaży majątku, w tym hall, pokryto długi geparda...

Czy gepard jeszcze kiedyś spręży się do prawdziwego skoku? Na razie czeka, może nie na damo?

czas na

Vaning

leasing samochodów więcej niż osobowych

PONAD 30
MODELI
W LEASU
OPERACYJNYM

Najlepszy sposób na posiadanie
samochodu

30/138.300144

INWESTOR LEASING 4,5 %

Gdynia ul. Bema 19, tel. (0-58) 661-78-79, 661-66-19
Warszawa ul. Śniadeckich 17 tel. (0-22) 628-07-34, 627-02-46

jeszcze wakacyjne rabaty

NOWE NIŻSZE CENY

Toledo - 3000 PLN

Inca - 1000 PLN

Cordoba 1.6 - 2000 PLN

Promocja dla Klientów Zeptera szczegóły u Dealera

SEAT
AUTO-GOSK S.C.
GDYNIA, CHWASZCZYŃSKA 72
TEL. 629 40 00

VOLKSWAGEN BANK POLSKA

Model samochodu:	SEAT Cordoba 1.4SE
Miesięczna rata kredytowa	779,03 PLN
Kwota kredytu	27 355,44 PLN
Czas trwania umowy kredytowej	60 miesięcy
Oprocentowanie promocyjne	23,5%

Możliwość kredytowania dodatkowego wyposażenia i ubezpieczenia przez cały okres umowy

na miejscu również leasing

LEASING

PROSTA FORMA ZAKUPU
ŚRODKÓW TRWAŁYCH PRZY
MINIMUM FORMALNOŚCI

SAPRO FINANCE S.A.

Biuro Handlowe Gdańsk, ul. Beniowskiego 5

KONTAKT:

tel. (058) 554 91 45, 554 91 42
tel. 0601 67 67 60, 0601 67 30 47,
0602 489 529, 0602 754 711
fax (058) 554 91 36

cd. ze str. 8

Bez przerwy inwestuję w stado. Praca przy tych krowach jest inna niż przy krowach mlecznych. Przede wszystkim nie trzeba ich doić. I od maja aż do połowy listopada całe stado jest na pastwisku. Razem z buhajem. Taki system haremowy. Cielęta wychowywane są na pastwisku, przy matce. Aż do odsadzenia w wieku do 7 - 9 miesięcy.

Byczki ważą wówczas 260-320 kilogramów a jałówki 240-280 kilogramów. Z uwagi na wysokie walory smakowe i wydajność mięsa handlowego w tuszy

Limousine, można za kilogram żywej wagi otrzymać o 10 do 30 procent innszą cenę niż w przypadku innych ras. To się naprawdę oplaca.

W województwie gdańskim oprócz hodowli krow rasy Limousine, prowadzonej przez Alicję Kopyto, tylko Gospodarstwo Pomocnicze w Bolesławowie hoduje te krowy.

**Charlois
Litawy**

Bardzo ciekawą rasę bydła mięsnego zaprezentował Franci-

Gościom i zwierzątom czas umilali uczniowie szkoły rolniczej z Bolesławowa

III Kociewski Pokaz Zwierząt Hodowlanych**KONTAKTY I KONTRAKTY**

Tadeusz Podlis, prezes Związku Hodowców Koni

szek Litawa z miejscowości Wielogłowy koło Tczewa. Posiada on stado utworzone w 1996 roku w oparciu o import jałówek rasy Charlois ze Szwecji. To jedyne stado tej rasy w całym okręgu gdańskim.

**Knur
krzyżówkowy**

Wśród wystawców trzody chlewnej zdecydowanie wyróżniał się Zakład Unasieniania Zwierząt w Pętkowicach. Prezentowany na pokazie knur krzyżówkowy pie-train x hampshire w III pokoleniu robił naprawdę doskonale wrażenie.

- Jest już obowiązek, że zakłady mięsne muszą płacić dostawcy za mięsność czyli za zawartość mięsa w mięsie - mówi Jerzy Kwaśniak, kierownik zakładu w Pętkowicach - Na razie tylko niektóre zakłady mięsne stosują się do tego obowiązku. Ale wkrótce stanie się to regułą. Dlatego hodowcy poszukują coraz lepszych knurów. Ale którego hodowcę stać na kupno knura za 6 tysięcy złotych. Tyle kosztują nasze knury mieszańce. Dlatego nasz zakład proponuje hodowcom usługi inseminacyjne loch. Prezentowany na pokazie knur, świetnie przekazuje mięsność na typowe, polskie loszki. W ten sposób można zwiększyć mięsność nawet o 10 procent. Aktualnie mamy w całym województwie gdańskim ponad 100 punktów unasieniania. Jesteśmy także przygotowani do obsługi województwa ebląskiego. Od 12 kwietnia działa usługa o unasienianiu. Hodowla trzody chlewnej musi osiągnąć parametry europejskie. Nasz zakład już je osiągnął. Z przyjemnością musimy stwierdzić, że na dzisiejszym pokazie przeprowadziłem wiele ciekawych rozmów, zawiązałyśmy nowe kontakty i zyskałyśmy wielu hodowców. Nawet wójtowie gmin odwdzięają nasze stanowisko. Przed chwilą właśnie rozmawiałem z wójtem gminy Tczew, Ireneuszem Włochyniem. Obiecał, że będzie propagował realizację krzyżowania towarowego.

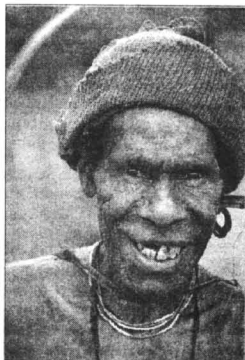
**Miód
na gorąco**

Na scenie rozpoczęły się występy. Kociewskie wesele zaprezentował miejscowy zespół szkolny. Chwila uzasadnionego regionalizmu. Przecież ten pokaz zwierząt hodowlanych jest pokazem kociewskim. W licznych punktach gastronomicznych można było posilić się i ugasić pragnienie. Można też było skosztować jak smakuje gorący, prosto z samowaru miód pitny. Kto miód pije długo żyje - głosiła reklama. Spróbowałem więc tego miodu. Za jedyne 2 złote 100 gram złocistego napoju. Faktycznie był wyśmienity.

**Przebogaty
pokaz**

A do obejrzenia pozostało jeszcze tak wiele zwierząt. Owce i kozy, i ptactwo, i zwierzęta futerkowe. Trudno. Oprócz prezentacji zwierząt hodowlanych wystawiony był także sprzęt rolniczy. Zwiedzający mogli także zakupić różnorodne sadzonki kwiatów, krzewów i drzewek. Tegoroczny pokaz był tak bogaty, że niemożliwością było dokładnie obejrzeć prezentacje wszystkich wystawców. Dlatego skupiłem swoją uwagę tylko na zwierzętach dużych. Za rok odbędzie się IV pokaz, może wtedy bardziej skupię się na drobnym inwentarzu. Organizatorom tegorocznej wystawy, czyli Zespołowi Szkół Rolniczych w Bolesławowie, Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Gdańsku i Okręgowej Stacji Hodowli Zwierząt w Gdańsku należą się słowa uznania za doskonałą organizację imprezy.

Tekst
i zdjęcia:
Stanisław
Sierko

szczęśliwa siódemka

Dolącz do Niej!

Siedem Wybranych Firm nie konkurujących wzajemnie na jednym Kalendarzu Miejskim to siedem razy niższe koszty i siedem razy więcej odbiorców Twojej reklamy.

Ten wielobarwny dwustronny kalendarz planszowy to nie tylko sposób na obniżenie kosztów, ale przede wszystkim **gwarancja dotarcia do ponad tysiąca Nowych Klientów.**

Dzięki temu w cenie znaczka pocztowego przekazujesz atrakcyjną ofertę, która funkcjonować będzie codziennie przez 365 dni w roku.

Wszystko możesz załatwić nie opuszczając biura, nie musisz nawet wstawać z biurka. Wystarczy za-

dzwonić 532-40-03, resztą zajmie się nasz Reprezentant Handlowy.

Liczymy, że będzie miał okazję przedstawić niezwykle korzystną ofertę na inne kalendarze.

Oczywiście, należność uregulujesz po realizacji zamówienia, a wydrukowane kalendarze dostarczymy bezpłatnie.

Jeżeli jeszcze dodamy, że w tej chwili proponujemy dodatkowe **Siedem Procent Rabatu**, staje się jasne dlaczego siódemka jest powszechnie uważana za szczęśliwą cyfrę.

Wystarczy zadzwonić
532-40-03.

WYDAWNICTWO POMORSKIE®

DRUK: GDAŃSKIE WYDAWNICTWO PRASOWE I KSIĘDZKARSTWO

Śladem naszych publikacji:

„Wypląnąć na czystej wodzie”

W 37 numerze „Dziennika Pomorskiego” z dnia 10.09.98 r. ukazał się artykuł pt. „Wypląnąć na czystej wodzie”, który dogłębnie poruszył problem wody jaką pijemy. Chwała za takie artykuły i chwała temu Redaktorowi, który nie poszedł na łatwiznę i zebrał tak dobry materiał uświadamiający i wyjaśniający co pijemy.

Ogromna ilość ludzi nie przejmują się rolą środowiska naturalnego, w którym żyjemy i nie zdaje sobie sprawy z tego jakie to ma znaczenie dla naszego zdrowia. Dopiero w chwili choroby zaczynają doszukiwać się przyczyn, ale często jest już zbyt późno. Brak edukacji w tym zakresie, brak danych naukowych, brak publikacji powoduje, że nikt się tym nie przejmując.

Mieszkam w Malborku, który jest mało uprzemysłowionym miasteczkiem i wydawałoby się, że jest w tym mieście czymś od-dychać. Otóż nie. Dzielnica Piaski, na której mieszkam jest zabudowana domkami starego typu, gdzie większość ludzi pali w kuchenkach i ogrzewa domy we własnym zakresie. Proszę uwierzyć, że od września do maja okien nie można otworzyć, ponieważ nad dzielnicą wisi smog. Palą w piecach wszystko, a śmieci ogrodowe zamiast wrzucać do śmietnika, pali się w ogródkach

codziennie. Aby odetchnąć świeżym powietrzem trzeba jechać do centrum miasta lub chociażby do głównej ulicy wylatującej na Elbląg, tam gdzie jest ogromna ilość samochodów. Pomimo to, można głębiej wciągnąć powietrze.

Wśród społeczności zamieszkałej na Piaskach brak poczucia winy za smrodzenie i duszenie swoich sąsiadów. Błagam więc o artykuł mówiący jak ogromny wpływ na nasze zdrowie ma wdychanie plastykowych butelek, folii, opakowań po mleku, śmietance, sokach, oponach itp. Ile władze miasta mogłyby zrobić w tym zakresie stosując ulgi i taryfy nocne dla ogrzewających gazem lub prądem.

Nadmieniam, że dzielnica Wielbark czy os. Południe w Malborku też mają domki jednorodzinne, ale tam jest już inaczej. Tam są nowsze domy, które już w projekcie budowlanym miały inne rozwiązania grzewcze. Tam też są mniejsze działki, gdzie nie ma ton liści do palenia. Proszę współczuć tym, co chcą oddychać na co dzień świeżym powietrzem i napisać szerszy artykuł na ten temat.

Z poważaniem dla
Waszej Redakcji
Róża Bohatyrewicz
82-200 Malbork, ul. Leśna 1

Od redakcji: Sprawą zajmie się nasz dziennikarz

GEERS
AKUSTYKA SŁUCHU

- sprzedaż i dopasowanie wielu typów nowoczesnych aparatów słuchowych
- wkładki indywidualne
- sprzedaż ratalna
- możliwość refundacji w woj. gdańskim

BEZPŁATNE BADANIE SŁUCHU

Gdańsk, ul. Powroźnicza 19/20 (obok Zielonej Bramy), tel. (058) 301-11-49
Zapraszamy 9.00-18.00, w soboty 9.30-14.30

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność. Serwis, tel. (058) 620-32-64

**DOBRA KUCHNIA
POSTAW NA SPRZĘT**

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 620-02-47, tel./fax 620-30-24
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 234-51-46

cd. ze str. 5

Moim zadaniem było podniesienie skrzydła, nabranie wiatru, odbicie się od ziemi i lot ślizgowy w dół stoku. Wszystko mi dokładnie pan instruktor wytłumaczył.

- No to próbuj - powiedział, gdy skończył mnie ubierać w przeróżne pasy mocujące.

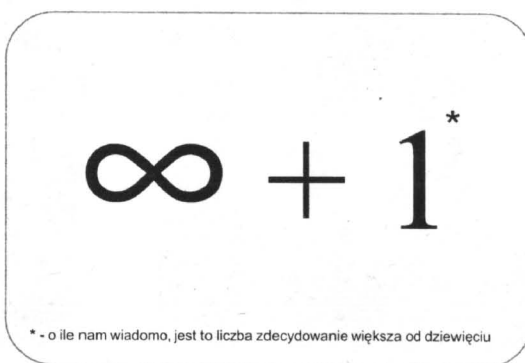
Chwilę odczekałem. Poczulem sprzyjający wiatr i podniosłem czaszę. Udało się. Zaczęłem frunąć ponad ziemią. Wydawało mi się, że lecę bardzo wysoko i bardzo daleko. A to była mała górką. Ale próbę zaliczyłem. Zostałem przyjęty do szkoły i zdobyłem licencję paralotniarza. Jestem zarejestrowany w dokumentach Aeroklubu Polskiego. Posiadam licencję L. To jest jakby prawo jazdy na rower w celach rekreacyjnych. Ten kurs trwa tylko 5 dni. Jest jednak bardzo intensywny. Każdego dnia wykonywałem około 20 lotów. Loty były przyjemne, lecz po każdym locie trzeba było cały sprzęt samodzielnie wnieść z powrotem na górę. To była prawdziwa góra płazca. Oprócz lotów trzeba było być jeszcze sporo nauczyć

KOCIEWSKI IKAR

spraw teoretycznych. Bardzo podobnie jak przy kursach samochodowych. Po kursie i otrzymaniu licencji, trzeba było kupić paralotnię. Kupił ją tata w firmie Krzysztofa Dudzińskiego. To było skrzydło szkoleniowo-rekreacyjne. Wtedy jeszcze nie znaliśmy Krzysztofa Dudzińskiego. Parę dni temu dowiedziałem się, że zdobył w Szczyrku mistrzostwo Polski na 1998 rok. A ja w tym roku mam inne skrzydło. Szyte na miarę. Jest doskonale. Latałem nim z góry Żar i Jaworzynka. Próbowałem latać na naszych, okolicznych pagórkach. Znalazłem parę przewyższeń terenu rzędu 50 metrów. To jednak jest zbyt mało. Nadaje się wyłącznie do lotu ślizgowego. Z Wieżycy nie można latać, bo wokół są lasy. Będę jeszcze próbował w okolicach Gniewa. Nad Wisłą. Tam są spore wznieśnienia. W przyszłym roku planuję zdobyć

licencję wyższej kategorii. A za parę lat, gdy zdobędę licencję B, to na pewno wybiorę się na loty w Alpy. Oczywiście, muszę być ubezpieczony i to podwójnie. Posiadam ubezpieczenie OC i NW. Ubezpieczenie OC jest potrzebne wtedy, gdy wyląduję nie chcąc na czymś samochodzie i go uszkodzę. To się zawsze może zdarzyć. Nawet najlepszemu. Natomiast NW ubezpieczenie mnie od skutków nieszczęśliwego lądowania na przykład na liniach energetycznych. To się raczej nie zdarza, ale trzeba być ubezpieczonym. Polecam wszystkim uprawianie paralotniarstwa. Szybowanie ponad ziemią jest cudownym uczuciem. Tego się nie da opowiedzieć. To trzeba przeżyć.

Tekst i zdjęcie:
Stanisław Sierko

tyle ma kolorów

Załużemy, ale jedno ogłoszenie nie pozwala powiedzieć wszystkim na temat naszej oferty.

Najwyższej jakości wielobarwne materiały reklamowe Twojej Firmy, taniej od zwykłej odbitki ksero!

Dzięki staraniom prawie dwustu osób pracujących w firmie o najstarszych tradycjach wydawniczo-drukarzskich na Wybrzeżu, teraz są dostępne dla każdego. Za jedyne sto dziewięćdziesiąt złotych zaprojektujemy i wydrukujemy tysiąc Twoich niepowtarzalnych kalenda-

ryków firmowych o formacie zbliżonym do karty kredytowej.

To naprawdę doskonały sposób, by codziennie przez cały rok towarzyszyć setkom Klientów.

Oczywiście zapłacisz po realizacji zamówienia, a gotowe materiały dostarczymy bezpłatnie.

Jedyne co musisz zrobić, to poświęcić chwilę na jeden telefon, resztą zajmie się nasz Rezydent Handlowy.

Wystarczy zadzwonić
532-40-03.

WYDAWNICTWO POMORSKIE®
DZIAŁ WYDAWNICTW REKLAMOWYCH, 83-110 TCZEŃ, UL. GDANSKA 32, TEL. 532-40-03

WIRTUALNE TATRY

Aby zwiedzić najwyższe polskie góry - Tatry, nie trzeba wcale wyjeżdżać na południe kraju. Wystarczy skorzystać z nowego programu pt. „Góry - Polskie Tatry”.

zjazdowych, lecz również informacje na temat historii narciarstwa, sprzętu, wypożyczalni oraz krótki kurs jazdy na nartach „na sucho”.

Mamy też przewodnik po Zakopanem. Po wskazaniu kursorem wybranego obiektu na planie miasta pojawia się jego opis. Natomiast po kliknięciu użytkownik zostaje przeniesiony na odpowiednią stronę, na której uzyska szczegółowe informacje dotyczące interesującego go miejsca. Na podobnej zasadzie

można korzystać z map Tatr oraz map szlaków, przy czym te ostatnie są wzbogacone są animacją wybranego szlaku. Ciekawym pomysłem jest włączenie do programu gawęd opowiadanych przez rodowitych górali oraz przyspiewek góralskich i zbójniczych. Mamy też słownik trudniejszych pojęć. Posługiwanie się nim ułatwia przeglądarka haseł. Gdy przewedrujemy wirtualne Tatry wzdłuż i wszerz, możemy sprawdzić swoje wiadomości w quizie.

Jeszcze kilka lat temu trudno było znaleźć ciekawy polskojęzyczny program przeznaczony dla małych dzieci (do 10 lat). Jednak w drugiej połowie 1997 roku nastąpił istny „wysyp” ciekawych tytułów przeznaczonych dla młodego użytkownika komputera. Odmianą zasługę w tym ma firma Optimus Pascal z Bielska-Białej która wykorzystując najciekawsze programy angielskiej firmy Dorling Kindersley opracowała ich polskie wersje.

Opisujemy dzisiaj multimedialny program na CD-ROM nosi szumny tytuł „Dookoła Świata” i nie ma w tym żadnej przesady. Młody użytkownik komputera - najczęściej jeszcze z pomocą rodziców - może dzięki niemu zwiedzić cały świat poznając przy tym wiele ciekawych terminów z takich dziedzin jak biologia, geo-

graficzna dla tego regionu geograficznego. Jeżeli trafi się na samolot można szybko przelecieć w inne miejsce wybierając jeden z oferowanych celów podróży. W przypadku statku proponowany jest np. rejs dookoła świata. Każdy lot lub rejs związany z przekroczeniem granicy jest rejestrowany w paszporcie. Podawany jest także czas jego trwania. Na ma-

prawa graficzna programu (menu oraz stron informacyjnych) nawiązując do góralskich wyrobów z drewna. Podróż rozpoczynamy w góralskiej chatce, skąd - klikając na poszczególne elementy wystroju wnętrza - przenosimy się do różnych grup tematycznych. Interesujące nas tematy możemy również wyszukiwać za pomocą menu. Zgromadzone informacje dotyczące ukształtowania Tatr, ich klimatu, fauny i flory; autorzy zamieścili także dane historyczne i etnograficzne. Uzupełnieniem tekstu jest album 500 zdjęć oraz 55 krótkich filmów z najciekawszych zakątków Tatr.

Wirtualne Tatry to dział, w którym użytkownik ma możliwość podziwiania z lotu ptaka wybranych szlaków; może też obejrzeć panoramę gór w postaci makiety z zaznaczonymi szczytami, dolinami i jeziorami. Zainteresowani informacjami praktycznymi znajdują tu aktualne dane o zakwaterowaniu, gastronomii, komunikacji, rozrywkach, zakupach, przydatne adresy i telefony instytucji w Zakopanem i okolicach. Ci, którzy wybierają się na wycieczkę, mogą ją zaplanować, korzystając z działu poświęconego szlakom turystycznym; zawiera on opisy, zdjęcia i mapki przebiegu tras. Narciarze znajdują nie tylko wiadomości na temat wyciągów i tras

Z pamperssem w świat

grafia fizyczna i polityczna, historia, kultura a nawet astronomia.

Program „Dookoła Świata” to multimedialny atlas i przewodnik przeznaczony dla dzieci rozpoczynających naukę w szkole podstawowej. Został on tak przygotowany aby można go było wykorzystywać także jako pomoc edukacyjną w klasie.

Wszystkie opisy są wyświetlane w postaci tekstowej a dla osób nie znających jeszcze pisma są dodatkowo czytane przez młodych lektorów. Wyświetlane ekrany posiadają animowane elementy dzięki czemu żyją i reagują - często bardzo dowcipnie - na ruchy kursora myszki. Startując w tytułową podróż „dookoła świata” użytkownik programu otrzymuje paszport, w którym wpisuje swoje imię, wiek i adres oraz wybiera reprezentujące go zdjęcie. Na stronach tego dokumentu stemplowane są kolejne podróże. Oczywiście ostemplowane strony tak samo „żyją” jak pozostałe rysunki.

Centralnym punktem startowym jest „nasz pokój”, w którym wszystkie jego elementy ruszają się lub wydają dźwięki po kliknięciu na nich myszką. Buty wystukują marsza, przeziębiony plecak kicha, a rysunek lwa ryczy. Młody podróżnik ma do dyspozycji telewizor z domową wideoteką, trzy gry, tablicę z flagami państw (i informacjami o nich), mapę świata, dzięki której można się błyskawicznie przenieść w dowolny punkt kuli ziemskiej oraz kolejkę, po uruchomieniu której zostaje szczegółowo oprowadzono po pokoju. Bardzo ważnym elementem jest stojąca w kącie pokoju walizka. Nie służy ona jednak do pakowania podróży akcesoriów a jedynie zawiera ikonki informujące o sposobach obsługi programu. Wchodząc w nią można również skopiować ciekawe dane, wydrukować je oraz ustawić inne opcje związane z programem. Podróż najczęściej rozpoczyna się od wskazania kontynentu na mapie świata. Następujące wtedy powiększenie wskazanego fragmentu. Towarzyszy temu muzyka charaktery-

pie widoczne są najciekawsze elementy na zwiedzanych kontynentach. Po naciśnięciu nazwy kraju wyświetlana jest krótka informacja o nim oraz flaga. Czasami dołączany jest dodatkowo hymn, który można odsłuchać.

Mapa obfituje w wiele kolorowych, animowanych rysunków ludzi, zwierząt i budowli charakterystycznych dla poszczególnych krajów lub regionów geograficznych. Po kliknięciu na nich myszką pokazują one najczęściej jakąś zabawną sytuację np. krzywa wieża w Pizie zawała się z hukiem, słoń afrykański polewa wodą siedzącego na drzewie goryla, a pracujący na amerykańskiej prelii kombajn zasypuje pyłem monumentalne rzeźby prezydentów wykutych w jednym z górskich zboczy. Pył jest tak intensywny, że rzeźby zaczynają kichać. Dla wytrwałych podróżników autorzy programu przygotowali liczne atrakcje. Może to być widokówka wysłana z ciekawych miejsc rodzicom lub szkolnej koleżance. Trafia ona na specjalną tablicę w „naszym pokoju”. W innych miejscach można znaleźć naklejki umieszczane następnie w wirtualnym albumie. Najbardziej wytrwali gadżetami do przyczerpienia 19 podróży specjalny dyplom „Odkrywcy świata”. Poza wirtualnymi gadżetami do programu mieszczącego się na jednym CD-ROM-ie wydawnictwo Optimus Pascal dołącza także prawdziwe. W dużym kartonie „młody odkrywca świata” może znaleźć koszulkę z ciekawą grafiką, plakat, puzzle oraz kolorową odznakę. Minimalne wymagania sprzętowe potrzebne do uruchomienia programu to: komputer zgodny z IBM PC z procesorem 486SX/33 MHz, 4 MB RAM (zalecane 8 MB), napęd CD-ROM podwójnej prędkości, karta dźwiękowa, monitor SVGA 256 kolorów oraz system operacyjny Microsoft Windows 3.1 lub Windows 95.

W kolejnych artykułach postaramy się przedstawić najciekawsze programy edukacyjne wydawane na dyskach CD-ROM.

Ryszard Pietrzak

Multimedialny samouczek

Początkujący użytkownik Photoshopa często narzeka na brak literatury, która w przystępny sposób zapozna go z ogromnymi możliwościami tego programu. Multimedialny samouczek

przygotowany przez angielską firmę Virtual Multimedia powinien sprostać temu wymaganiu.

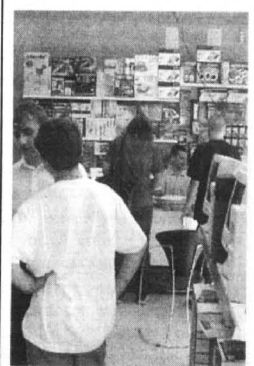
Samouczek dostarczony jest na płycie CD-ROM; do pracy potrzebuje komputera z zainstalowanym systemem Windows 95 lub NT oraz Quick Time 3.0. Przydatna, chociaż nie niezbędna, będzie karta muzyczna, ponieważ cały instruktaż jest czytany przez lektora. Samouczek traktuje o najnowszej wersji programu - Photoshop 4.0 PL. Menu umożliwia wybór zagadnienia, z jakim chcemy się bliżej zapoznać, np. korekta barw, retusz, maskowanie, kolaże.

Każde zagadnienie jest podzielone na kilka lekcji. Szkolenie obejmuje wiadomości dla po-

czątkujących lub średnio zaawansowanych. Szczegółowo omawia narzędzia i palety dostępne w Photoshopie; krok po kroku pokazuje podstawowe operacje, wprowadza w podstawowe techniki stosowane w grafice bitowej. Każdą lekcję prowadzi doświadczony instruktor. Do dyspozycji jest także słownik podstawowych pojęć z odsyłaczami do lekcji, w których są one wyjaśnione i zaprezentowane na konkretnych przykładach.

Wszystkie lekcje zapisane są na płycie w postaci plików AVI, dzięki czemu samouczek może pracować bezpośrednio z CD-ROM-u bez uprzedniej instalacji. Jednak trochę dziwne wydaje się przygotowanie całego kursu w rozdzielczości 530x490 pikseli i 256 kolorach. Podczas niektórych lekcji głębia prezentowanych efektów może być niewystarczająca - jest to spowodowane konwersją pełnokolorowego obrazu do ograniczonej palety kolorów.

Mimo tej niedogodności samouczek jest pozycją godną polecenia. W jego cenie (ok. 210 zł) wliczony jest bezpłatny upgrade do samouczka prezentującego kolejną, piątą już wersję Photoshopa, która jeszcze w tym roku ma trafić do sprzedaży.

Internetowa księgarnia

Bookserve.com to obecnie jedna z najprężniej rozwijających się księgarni internetowych. Na jej „półkach” można znaleźć ponad milion woluminów w czterech językach. Po złożeniu zamówienia książka powinna trafić do nabywcy w ciągu 48 godzin. W chwili otwarcia księgarnia z trudnym mogła jednocześnie obsłużyć 1000 klientów. Szybko okazało się jednak, że zainteresowania przeszło wszelkie oczekiwania i system zaczął się zapychać.

Sięgnięto wtedy do serwerów IBM S/390 i oprogramowanie Net.Commerce. Obecnie rozbudowany system pozwala nie tylko na sprzedaż książek ale również otwarcie nowych usług: Videoserve.com (sprzedaż kaset wideo) i Gameserve.com (sprzedaż gier komputerowych).

(p)

W DWOREK ZE SZTUKĄ I... HERBATĄ

W samym sercu miasta, bo nieopodal ulicy Bohaterów Monte Cassino, stoi oryginalny Dworek Sierakowskich (ul. Czerwskiego 12). Choć właściciele obiektu było wielu, a Sierakowski władai nim zaledwie 17 lat (od 1797 roku), to jednak nazwa ma swoje uzasadnienie. Przejęty obiekt Kajetan hr. Sierakowski rozbudował albo wystawił nowo. Jak było to było, a dworek w nadanym mu wówczas kształcie przetrwał do dnia dzisiejszego.

Ta rodzina zapisała się na trwałe w historii Polski. Wspomniany już Kajetan, poseł na Sejm Czteroletni, był gorącym orędownikiem Konstytucji 3 maja. Jego polemek, Stanisław hr. Sierakowski z Waplewa k. Sztumu, pierwszy prezes Związku Polaków w Niemczech, opiekun szkolnictwa polskiego pod zaborem pruskim i wybitny działacz Dolnego Powiśla, we wrześniu 1939 roku został, wraz z żoną, zamordowany. Mamy więc w historii dworku wpisany wątek patriotyczny.

W 1914 roku obiekt ten stał przed wielką szansą. Oto tu właśnie, wybitny działacz kaszubski, z zawodu lekarz, Aleksander Majewski, zamierzał ulokować powstałe rok temu Muzeum Kaszubsko-Pomorskie. Wybuch I wojny światowej przekreślił jednak te plany...

Dworek przetrwał szczęśliwie obie światowe zawieruchy. Ale w

latach 50. wyglądał jakby jego wnętrze - zamienione na mieszkanie kwaterunkowe - przeszedł najazd Hunów. Szczęśliwie wpisano niebawem budynek do rejestru zabytków i gruntownie odrestaurowano. To przecież najstarszy, obok Dworu Hiszpań-

Dworek Sierakowskich w Sopocie.

skiego (al. Niepodległości 781) obiekt w Sopocie!

Ten piękny, po remoncie, budynek przeznaczony został 24 lata temu na siedzibę Towarzystwa Przyjaciół Sopotu. Organizacji zrzeszającej dziś około 150 członków. Ludzi aktywnych, pra-

gnących bezinteresownie działać na rzecz swojego miasta. Nie ma tu improwizacji. Jest systematyczność. Dowodzą tego choćby raz na zawsze ustalone terminy. Sekcja Dokumentacyjno-Historyczna TPS zbiera się zawsze w ostatnią środę miesiąca. Ochro-

istotne sprawy miasta, albo szerzej: regionalne czy krajowe, bo Sopot jest tylko cząstką integralnej całości.

Jest dworek małym centrum życia oświatowego i kulturalnego. Co czwartek odbywają się tu, o godz. 18.00, koncerty muzyki kameralnej. W każdy ostatni piątek miesiąca zaś spotkania literackie. Zapraszani są znani poeci z kraju. W każdą pierwszą sobotę miesiąca rozbrzmiewa muzyka jazzowa. Tylko na tę imprezę są płatne bilety wstępu. Dwa razy w miesiącu odbywają się wernisaże sztuki. Do tego dochodzą różnorodne formy pracy, nie mające charakteru cyklicznego.

TPS prowadzi działalność wydawniczą. Ukazuje się „Rocznik Sopotki”. Teraz wyjdzie numer 12, z datą 1997 roku. Od

stycznia br. wychodzi miesięcznik literacki „Topos” (anagram nazwy miasta). Wydany został i jest w sprzedaży „Przewodnik po Sopotcie”, opracowany przez Marka Sperskiego. Towarzystwo przez lata gromadziło (i gromadzi nadal) zbiory dotyczące historii miasta. Przekazano je do Pracowni Dokumentacyjno-Historycznej Biblioteki Miejskiej, znajdującej się nieopodal, bo w dworku brakuje miejsca.

Lokal Towarzystwa Przyjaciół Sopotu otwarty jest przez siedem dni w tygodniu (godz. 12-20). Kto zaś tu wejdzie może napić się herbaty. I to nie jakiejś tam ekspresówki. Tu podaje się różnorodne rodzaje tego napoju. Można też określić gatunek kupić do zaparzania w domu. Herbaty zielone, czarne, aromatyczne, z różnych stron świata. Są też płatki kwiatów do aromatyzowania własnie. I jest cały zestaw czajniczków, filiżanek i innych akcesoriów sprawiających, że tu się nie chce naprędce „barwionej wody”, tylko odbywa się prawdziwa celebrycja picia smakowitego (jeśli się jest smakoszem!) napoju. Do tego ciasteczka, takie domowe. A bywa - mówi obsługujący gości Tomasz Lipski - że pojawiają się i mazurki. Dostarczany jest z centralnej Polski i wypiekany jest według starej receptury.

Tekst i zdjęcie:
Franciszek Marszałek

Jeśli sędzić po publikacjach, jakie ukazują się w różnych krajach (głównie anglosaskich), to grozi nam totalna wojna. Nie będzie to jednak zmaganie krajów czy systemów lecz wojna... płci. Raporty sporządzane przez socjologów i seksuologów wskazują, że stosunki między brzydszą i piękniejszą częścią naszego gatunku układają się źle - żeby nie powiedzieć fatalnie.

W ostatnich latach ukazało się już tyle uczonych dzieł na ten temat, że coś w tym chyba jest - i dłużej nie należy tego bagatelizować. W tych dniach ma się ukazać w sprzedaży na terenie Stanów Zjednoczonych kolejny 913-stronicowy raport w tej sprawie, opracowany przez panią Shere Hite.

Jest ona autorką dwóch wcześniej już wydanych dzieł, traktujących o sprawach męsko-damskich, które zyskały swego czasu sporo rozgłosu i wywołały wiele kontrowersji. Kolejna publikacja, pod tytułem „Kobieta i miłość”, udostępniona prasie jeszcze przed wypuszczeniem na rynek, także jest żywo komentowana. Należy się spodziewać, że znajdzie ona jeszcze bardziej żywy odzew na łamach takich tytułów jak: „Playboy”, „Playgirl”, „Penthouse” czy „Lui”, które sprawami seksu zajmują się głównie, albo nawet wyłącznie.

Otóż pani Hite rozpisala obszerną ankietę wśród amerykańskich kobiet, z którą zwracała się do nich nie bezpośrednio (żeby zachować maksymalną anonimowość i szczerą wypowiedź), ale poprzez różnego rodzaju organizacje kobiece i polityczne, koła zainteresowań, szkoły i uczelnie, kluby, poradnie rodzinne itd. Otrzymała około 4500 odpowiedzi, analizowaniu których poświęciła kilka lat.

Obraz „interpłciowych” kontaktów, jaki wyłonił się z ankiety, jest zaskakujący. Przytłaczająca większość kobiet w różnym wieku uważa, że ich stosunki z brzydszą połową społeczeństwa układają się źle, przy czym ich partnerzy coraz mniej zasługują na to, by mienić się mężczyznami: są słabi, emocjonalnie niezrównoważeni, nieczuli, konserwatywni, nieprzyjaźni, napastliwi, a

nade wszystko głusi na prośby, groźby i w ogóle słowa swoich towarzyszek.

Kobiące działania nie ograniczają się do samych tylko werbalnych utyskiwań; spośród ankietowanych rozwódek, 91 proc. stwierdziło, że inicjatywa rozstania wyszła z ich strony. Z męskiego punktu widzenia nie to jest jednak najbardziej szokujące: otóż 70 proc. kobiet o stażu małżeńskim powyżej pięciu lat przyznało się do niewierności, przy czym - według ich opinii - powodem zdrady była nie tyle chęć seksualnego wyżycia się, co poszukiwania osoby, u której można by znaleźć bliskość i zrozumienie.

Wierzyć na słowo

Panie mają dość

Wprawdzie inni badacze obyczajów zakwestionowali reprezentatywność, a co za tym idzie adekwatność danych uzyskanych z ankiety - sugerując, że np. tak wysoki procent zdrady mógłby być prawdziwy w pewnych wielkomięjskich środowiskach, lecz nie w całej, zwłaszcza wiejskiej, społeczności Stanów Zjednoczonych - ale mogą się oni mylić. Pewne polskie, dość wyrzutowe, badania na podobny temat wskazywały, że obyczaj na wsi wcale nie są bardziej purytańskie niż w mieście - wręcz przeciwnie. W „terenie” znacznie łatwiej jest o intymność niż w przeludnionych metropoliach; bliższe obcowanie z naturą samo narzuca wzorce postępowania, stąd też nie dziwiota, że i swoboda seksualna może tam rozkwitać.

Na domiar złego, jak wynika z badań pani Hite, współcześni mężczyźni nie walczyli o miłość, ani nawet przyjaźni: 87 proc. kobiet uważało, że najgłębsze związki emocjonalne łączą je z innymi kobietami.

Zresztą rozczarowanie pań kontaktami z płcią przeciwną, a instytucją małżeństwa w szczególności, znalazło odzwierciedlenie również w znacznie bardziej reprezentatywnych badaniach, przeprowadzonych przez wielkonakładowe, kobiece pisma.

Z ankiet przeprowadzonej przez jedno z nich wśród

60 tysięcy czytelniczek wynikało, że 38 proc. z nich, gdyby miało powtórny okazję, nie wybrałoby tego samego współmałżonka; dalsze 39 proc. stwierdziło, że nie czują się w domu z żonami lecz służącymi, kolejne 27 proc. jest bardziej matkami, niż „połowicami” swoich mężów.

Inny kobiecy magazyn odkrył w swoich badaniach, że aż 41 proc. pań w stanie wolnym nie pali się do tego, aby związać się z kimś na trwałe, a 25 proc. kobiet zamężnych, bądź posiadających stałego towarzysza, prowadzi intensywne poszukiwania innego mężczyzny.

Badania magazynu kobiecego, „Glamour” również potwierdzają prawidłowość, że z roku na rok rośnie liczba pań, które stosunki pozamałżeńskie uważają za rzecz normalną.

Kryzys instytucji małżeństwa potwierdzają także urzędy statystyczne. W Stanach Zjednoczonych liczba niezamężnych kobiet, jakby kiedyś powiedziano: starych panien - w wieku 25-34 lat, od roku 1990 uległa podwojeniu.

Mnożą się nie tylko publikacje alarmujące o rozpęnianiu się mizoandrii, czyli wstrętu kobiet do mężczyzny. W ślad za diagnozą idzie terapia: w księgarniach pełno jest różnego rodzaju poradników, samouczków w rodzaju: „Mężczyźni, którzy nie mogą kochać”, „Jak kochać trudnego mężczyznę”, „Nie ma dobrych mężczyzn” itd. Hollywood zaczyna już zbijać kasę na filmach w rodzaju „Fatalny pociąg”, przedstawiających aberracje do jakich prowadzą te stosunki międzyludzkie, a konkretnie międzypłciowe. Jak z tego widać na wojnie, również tej męsko-damskiej, można też nieźle zarabiać.

Czy podobna wojna grozi nam również w Polsce? Nie znam wyników kompetentnych badań w tym zakresie. Można jednak sądzić, że polskie kobiety, znacznie bardziej aktywne zawodowo od swych amerykańskich odpowiedniczek, bardziej zahartowane i znerwicowane, mają jeszcze mniej powodów do zadowolenia ze swych mało zarabiających, za to części „podciętych” partnerów. Wojna płci wyda się nie do uniknięcia.

Barbara Lemkowska

Jak ten czas leci? Właśnie zakończył obrady X Zjazd Solidarności. Już Dziesiąty! A tak całkiem niedawno był Drugi. Pamiętam bo byłem tego Zjazdu organizatorem. Pamiętam zresztą tylko Pierwszy (rok 1981) i Drugi (rok 1990), bo to i wówczas byłem delegatem. Na Drugim rozstałem się ze Związkiem. Uczyniłem to z rozmysłem i w sposób respektujący wzajemny szacunek - mój do Związku i... czego nawiąże oczekiwałem, odwrotnie.

Rozumowanie moje było następujące. NSZZ Solidarność przeżył najtrudniejsze w swojej historii (twierdzenie do dziś aktualne) lata nielegalnej walki o prawo do legalnego bytu. Związek odzyskał możliwość legalnego bytu, odbudował swoje struktury organizacyjne. Zjazd (Drugii) wieńczy ten okres demokratycznym trybem rozliczenia władz dotychczasowych (podziemnych) i wyboru swego kierownictwa na przyszłość. Parafrazując marynistycznie. Okręt (Solidarność) po dziewięciu latach rejsu dopłynął do macierzystego portu. Rejsu podczas, którego przeżyliśmy torpedowanie, sztormy, rejtęradę znacznej części załogi, ale i męstwo, solidarność i braterstwo walczących nieugięte. Dopłynęliśmy. Mam teraz prawo zejść z pokładu i... nie musztrować ponownie. Teraz to prawo mam, tak jak „podczas rejsu” nie dawałem sobie takiego prawa, uznając, że byłaby to zdrada wobec wszystkiego, co spowodowało, że byłem w

W imieniu własnym

Parasol

Solidarności. Byłaby to także zdrada wobec walczących i więzionych Przyjaciół. Dopłynęliśmy jednak i schodzę na ląd korzystając z wywalczonego prawa do wolności. Nie tylko związkowej. Prawda, że piękne porównanie.

Jako ostatnie swoje zadanie „na pokładzie” przyjąłem obowiązek zorganizowania Zjazdu. Tylko swoim najbliższym Przyjaciółom i współpracownikom zwierzyłem się z zamiarem nie kandydowania do władz Związku. Z oczywistej lojalności powiadomiłem o tym także Przewodniczącego Wałęsę. Ostatecznie miałem prawo zmniamać, że zalicza mnie do grona swoich bliskich współpracowników. No i tak ja postanowiłem - nie zgadziłem się na zgłaszanie swojej kandydatury i nie uległem rozlicznym namowom. Świadomie zrezygnowałem z wpływu na politykę Związku, pozostając szczerze kibicem Jego sukcesów i dokonań.

A po co to wszystko wspominam? Już wyjaśniam. Jak wspominałem przed chwilą dobrowolnie rozstałem się z prawem decydowania o Solidarności, a tym samym staram się unikać ocen Związku i jego polityki. Pozwól sobie jednak zwrócić Państwa uwagę na zjawisko typowe, którego Solidarność doświadcza. Mianowicie, z Solidarności wyłaniają się kolejne fale działaczy przechodzących do polityki. Także ja. Tylko, że opisany wyżej sposób rozstania się ze Związkiem nie jest typowy, a dla mnie jest ważne „jak”, bo świadczy to o wielu ważnych rzeczach. Choćby o intencjach, uczciwym traktowaniu siebie wzajem i tak dalej. Gdy jeszcze byłem we władzach Związku, byłem skrajnym radykałem, jeśli chodzi o nieangażowanie się Solidarności w politykę. Jak widać byłem w nieistotnej mniejszości. Pozostaje przy swoim poglądzie, choć jest to tylko pogląd życzyliwego kibica. Uważam niezmiennie, że angażowanie Związku bezpośrednio w politykę jest po prostu nieuczciwie wobec pluralistycznych politycznych członków Solidarności. Jest to oczywiście wygodne dla świeżo ze Związku pieczonych polityków. Ale czy wzmacnia czy osłabia to Związek?

Takie to refleksje osobisto-historyczne naszył mnie przy okazji Zjazdu Dziesiątego. A propos. Ten parasol Solidarności - rozpięty nad Polską to ja wybrałem na symbol Drugiego Zjazdu. Nad Polską - nie nad rządem czy taką lub inną partią.

Jacek Merkel

W Starym Testamencie, w pięknym przekładzie o Jakoba Wujka (tych nowoczesnych czytać się nie daje!). Bóg powiada: „Nie będziesz oglądał sromu ojca swego boć brzydkość jest!” - i jest to zasada głęboko słuszna. Niesłynie: zupełnie zapominam o niej w Stanach Zjednoczonych - kraju skądinąd najbardziej chrześcijańskim na świecie (jeśli pominąć państwa Watykan i Atnos, oczywiście) i dopuszczono do okropnego złamania tej zasady, wylęwając na wierzch co się dało JE Wilusowi Clintonowi.

Ale jeszcze przyrzej mi było - bo, ostatecznie, ob. Clinton to nie mój Prezydent - gdy patrzyłem na buziuchnę W. Czc. Mariusza Kamińskiego (AW „S”, Liga Republikańska), który w TV (bodaj „POLSAT”) z lubością powtarzał, że dobrze się stało, bo trzeba zdemaskować tego obudnika!

Ciekawe, jak W. Czc. Poseł zachowałby się, gdyby kamera pokazała Go w jakimś miejscu, gdzie On by się tego nie spodziewał: już nie mówię, że w toalecie - ale w łazience przy dłuhanu w nosie, na przykład!

Od razu wyjaśnijmy: a JE Wilusia Clintona nie znoszę - bo reprezentuje wszystko, co jest dla mnie obrzydliwe. Gdyby Go przy tym całym maglowaniu trafił szlag, to moje odczucia najlepiej byłoby opisać wierszem Ludwika Carrolla (tego od „Alicji w Krainie Czarów”):

Kiedy chowano tego polityka,

Każdy z radości wielkiej kozył fikał.

Ja jeden stałem smętny, bladolic,

Bom pragnął urzeć go na szubienicy!

Może odczucia moje nie są tak silne, bo to, jako się rzekło, nie mój prezydent. Ale z pewnością żatałbym ręce w geście: „No, jednego fajdaka mniej!”

To, że jest obudnikiem (p. Rush Limbaugh bezilożnie pokazywał w amerykańskiej TV, jak na pogrzebie sekretarza stanu (Brown) Prezydent idzie roześmiany... i nagle dostrzeża kamerę: z miejsca schyla głowę, wyciąga chusteczkę i ociera izy; mamy tę kasetę w domu...) - to małe piwo; każdy z jakimś stopniu jest. To, że jest to najprawdopodobniej agent rosyjski -

Janusz Korwin-Mikke:

Brzydkość

to też mało istotne dla oceny człowieka; niektórzy by Go nawet podziwiali. To, że w polityce robi wszystko, by zniszczyć Amerykę - to trudno: jak ktoś jest lewicowcem, to musi niszczyć swój kraj: takiej jest jego przeznaczenie, jak grzyba w drewnianym domu. To, że mianował na stanowiska jakieś podejrzané feministki i ekologów, wprowadzał do wojska kobiety i homosiów (świecił za to przykładem, jak mężczyzna powinien unikać służby wojskowej), wetował ustawy zmniejszające podatki i zakazujące aborcji, „chronił przemysł amerykański”, uprawiał politykę żandarma światowego w dobrym sowieckim stylu - to też zrozumiałe; zresztą znam gorszych lewaków, jako to Lenin, Hitler i Olaf Palme - by zatrzymać się na sąsiadach Polski, to już trudno: taki się urodził... To, że był kłamczuchem i kłamaczem - jak wyżej.

Pan Clinton (wraz z Małżonką właśnie) powinni siedzieć w kryminalu za aferą Whitewate. Być może do tego jeszcze dojdzie: p. Star zapowiada wznowienie i rozszerzenie dochodzeń - a świadkowie, do tej pory porażeni światłem prezydentury, mogą wreszcie zacząć mówić. Być może też daboły się wreszcie wyjaśnić sprawę „samobójstwa” mec. Wincentego Foster (wyszedł z domu z tajnymi dokumentami w sprawie Whitewate, i idąc przez park popełnił samobójstwo; dokumenty, oczywiście, zniknęły) - gdzie zresztą podejrzewam raczej p. Hilarię właśnie; On jest na to zbyt wielkim tchórzem.

To wszystko jest zapewne straszne. I każdy prawy Amerykanin powinien starać się odsunąć tego typka od władzy. Gdy w listopadzie '96 powtórnie został Prezydentem, pokonując zacnego, ale nudnego, p. Roberta Dole'a, moi przyjaciele-konserwatyści z USA obiecali mi (o czym wtedy pisałem!), że najdalej w ciągu dwóch lat wywalą Go z posady. Dotrzyłali słowa.

I (jeśli pominąć widmo jeszcze gorszego lewusa, p. Alusia Gore'a...) bardzo dobrze!

Ale, na litość Boską: NIE W TEN SPOSOB!!!

Mówi się, że jest to Prezydent Stanów Zjednoczonych, Człowiek podejmujący poważne decyzje. Reprezentujemy najsilniejsze Mocarstwo świata. Ale gdyby nim nie był, to też nie wolno by Mu było tego zrobić!

Miliony ludzi bez ceregeli wsadzają mu głowy do rozporka - i weszają!

A tam Brzydkość jest! Brzydkość!

W Czc. Poseł Kamiński, uważający się za prawicowca (a będący w głębi duszy bolszewikiem - czy też „olsewikiem”) twierdzi, że walczy z pornografią. A ja powiadam Mu: ten jeden spektakl więcej złego zrobił, niż cała reszta pornosów, które zalewają Polskę. Od jutra setki tysięcy 13-latków będą zachęcać 11-latki, by potraktowali ich „jak Monika Billa” - i one będą to robić (z ciekawości, jak to się robi z prezydentem!)

Tak, tak - tak będzie, Panie Pośle! Lepiej byś Pan (trzymając stył) poprytał, kto tę pornografię dopuścił u nas na ekranie!

***

Ale jest jeszcze jeden aspekt tej sprawy.

Wielokrotnie pisałem na tych (i innych) łamach, że d***kracja - to najgorsza tyrania, jaką zna świat. Głupia, niemoralna (do tego - i ba szczęście - niesprawna, więc nie będąca w stanie swoich głupstw konsekwentnie zrealizować). Ale Lud - jest to tyran obrzydliwy.

I teraz widzicie to Państwo na własne oczy!

Byli w historii różni Tyrani. Zapewne trafił się i taki, który (darowawszy jakież nagrania przeciwnika w sytuacjach intymnych) kazal je sobie pokazywać, i po cichu, w gabinecie, niezle się bawił. Czasem próbował szantażować (w stanie wojennym pokazywano mi zdjęcia p. Lecha Wałęsy z różnymi paniami - ale p. gen. Jaruzelski, będący przy wszystkich Swoich wadach i zaletach, z pewnością purytaninem, zdecydowanie poskromił te zabawy esbeków).

Ale żaden tyran nie kazal nikomu tłumaczyć się przed całym narodem z tego, co (i jak!) robił z panienką, która uwielbiała takie właśnie zabawy - a z Prezydentem rajcowało ją to najbardziej! Toż to nawet żonie nie powinno przeszkadzać! I ona machnęła na to ręką.

A Lud nie!

Każdy człowiek ma chętkę zajrzeć przez dziurkę od klucza. Niektórzy się powstrzymują. Reszta, zapewne, nie - ale się tego wstydzi!

A motłoch się nie wstydził! Z podglądania przez dziurkę zrobił nawet cnotę! Ba: niemal obowiązek obywatelski.

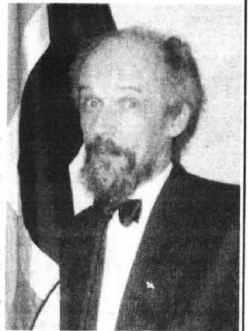
Jak w komunie, gdzie jeden komsomolec miał obowiązek donieść na drugiego, który zabawiałby się z komsomolką.

Ale nawet tam przy donoszeniu na zwierzchnika można się było naciąć.

Natomiast Lud wie, że jest bezkarny - bo Sam jest Zwierzchnikiem - więc bezczelnie podgląda. I komentuje. I obgaduje.

Brzydkość jest niewątpliwa. I wszechogarniająca.

Miejmy nadzieję, że gdy Pan będzie spuszczał Deszcz Ognisty na tę Sodomę, to znajdzie się choć z 10 Sprawiedliwych...?

Na skargę do rzecznika

Każda osoba mieszkająca w kraju Unii Europejskiej może się zwrócić do Rzecznika Praw Obywatelskich w Strasburgu ze skargą, jeśli ma zastrzeżenia do pracy którejkolwiek z unijnych instytucji. Podobne prawa mają również firmy, związki zawodowe oraz inne organizacje, jeśli uważają, że są ofiarą nieprawidłowych działań, podejmowanych wobec nich przez urzędy UE. Skarga może być dostarczona w każdym z 11 oficjalnych języków Wspólnoty i dotyczyć zdarzenia, które miało miejsce w ciągu ostatnich dwóch lat. Obecnie funkcję rzecznika pełni Jacob Soderman, były fiński minister sprawiedliwości. Polak potrafi: choć do zjednoczenia z Unią jeszcze daleko, Rzecznik ze Strasburga już otrzymuje skargi także od naszych rodaków.

Sp. z o.o. „POLMOZ” Gospodarstwo Rolne
Pogorzala Wies
ogłasza przetarg w dniu **15.10.1998 r.**
o godz. 10.00 na sprzedaż następujących maszyn:

- ciągnik C-385
- ciągnik C-360
- samochód ŻUK A 06
oraz przyczepy i inny sprzęt rolniczy.

17/524

... STOP ... JEST PROMOCJA ... STOP ...

SKORTEX

zapraszamy
do przyjrzenia się
naszej ofercie
w pełnym asortymencie
odzieży roboczej
i artykułów BHP

GWARANTUJEMY od lat
jakość, trwałość, wytrzymałość
dogodne terminy i dobrą cenę
o reszcie możemy porozmawiać

Elastycznie dopasujemy się do
potrzeb naszego klienta -
w zakresie artykułów BHP

skórtex

zakład pracy chronionej

centrala Braniewo Olsztyński 4 tel./fax 0-55 243-25-62, 243-27-47, 243-26-59
oddziały Elbląg Niska 5 tel./fax 0-55 232-43-29
oddziały Gdańsk Łąkowa 35/38 tel./fax 0-58 301-86-35
oddziały Szum Żw.Jaszczurczago 7 tel./fax 0-55 277-39-46

Przy zakupach naszych artykułów
udzielamy ulgi przy wpłatach na PFRON

Centrala Zakupów i Sprzedaży w Gdańsku

Magazyn Miejskowy Gdańsk / Magazyn Zamiejscowy Tczew

OFERUJE:

- węgiel, koks, miał
- oleje: napędowy, silnikowe i smary
- materiały budowlane
- wyroby hutnicze, stalowe i metalowe
- artykuły papiernicze i biurowe
- chemia gospodarcza

PO KONKURENCYJNYCH
CENACH

Świadczymy również usługi w zakresie kompleksowego zaopatrzenia
małych i średnich firm.

DZIAŁ HANDLOWY:80-530 Gdańsk, ul. Uczniowska 48,
tel. (058) 308 33 85, 343 06 33, fax 308 55 89**PUNKT OBSŁUGI KLIENTA:**83-110 Tczew, ul. Warsztatowa 5, pok. 5
tel. (058) 532 35 01, fax (058) 532 34 8383-130 PELPLIN, UL. PODGÓRNA 8
TEL. 536 12 56, 536 12 57

DZIAŁ ZBYTU: TEL. 536 12 58

DZIAŁ MARKETINGU: TEL. 536 36 84

ZAKŁADY MIĘSNE „MICHNA”

Spółka z o.o.

Naszą specjalnością są:

- szynka kociowska • pasztetowa wiejska
- wędzonka pomorska • krakowska sucha
- boczek wędzony ekstra • mielonka podwędzana
- bekon grillowy • polędwica sopocka

ZAKŁAD PRODUKCJI CUKIERNICZEJ*Malborzanka*

Malbork, ul. Sucharskiego 1, tel./fax (055) 272 73 15, 272 76 69

Na polskim rynku działa wiele firm produkujących różne wyroby cukiernicze.

Jedną z nich jest ZPC "Malborzanka" mieszcząca się w Malborku, którą prowadzą panowie mgr inż. Dariusz Grzesik i mgr inż. Piotr Dera. Początek firmy sięga 1993 roku, kiedy to firma pod ówczesną nazwą "PRODEX" wydzierżawiła od KWSP "Społem" w Malborku wytwórnię wafli, mieszcząca się przy ul. Sikorskiego.

W tym czasie na polskim rynku nie było jeszcze zbyt wielu firm zajmujących się produkcją wafli. Początkowo firma produkowała tylko wafle tortowe - popularne andruty. Z czasem sprowadzono maszyny i po dwóch latach działalności firmy uruchomiono produkcję wafli przekładanych.

Obecna oferta handlowa wyrobów cukierniczych obejmuje:

- * wafle tortowe- obecnie w nowych, atrakcyjnych opakowaniach,
- * wafle przekładane - paczkowane,
- * wafle czekoladowe,
- * pierniki malborskie - nadziewane,
- * ptasie mleczko.

"Malborzanka" zajmuje się również produkcją wafli do lodów typu sandwich oraz półwyrobów dla innych zakładów cukierniczych.

Już wkrótce zaproponowane będą następne nowe wyroby, między innymi ciastka kruche, herbatniki i markizy.

W celu zapoznania klientów z wyrobami "Malborzanki" firma uczestniczy w imprezach targowych, m.in. w targach przygranicznych, gdzie wyroby zostały nagrodzone wyróżnieniem. Odbiorcy "Malborzanki" - to firmy z terenu całej Polski oraz z terenu Litwy, Białorusi oraz Obwodu Kaliningradzkiego.

W firmie zatrudnionych jest obecnie 38 osób, głównie kobiet, w systemie pracy trzymianowej i stale powiększa się w miarę rozszerzania produkcji. Zakład poszukuje obecnie technologa ze znajomością zagadnień marketingu branży spożywczej.

I jeszcze informacja ważna dla klientów: w cenie naszych wyrobów są już pokryte koszty transportu. Towar dostarczamy własnymi pojazdami. **Obecny adres firmy:** ZPC "Malborzanka" s.c. 82-200 Malbork, ul. Sucharskiego 1, tel. (055) 272 73 15, fax (055) 272 97 74.

